

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

13'üncü Toplantı
13 Kasım 2025 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezkereleri

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

-----0-----
13'üncü Toplantı
13 Kasım 2025 Perşembe
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.05'te açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Muş, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Gençlik ve Spor Bakanlığının,

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının,

Görüşmeleri tamamlanarak,

Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 yılı bütçesi ve 2024 yılı kesin hesabı kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 2026 yılı bütçelerini görüşmeye devam etmek için 14 Kasım 2025 Cuma günü saat 10.00'da toplanmak üzere toplantıya 21.21'de son verildi.

13 Kasım 2025 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.05
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 13'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayımız vardır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığının Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Sayın Bakanımıza söz vermeden önce sayın bürokratların kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezekereleri ¹

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Sayın Bakanım, süreniz otuz dakika.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, kıymetli milletvekillerimiz, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni görüşmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum.

Çalışmalarımız süresince bizlere destek veren tüm siyasi partilerin kıymetli milletvekillerine, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyelerine teşekkür ediyorum.

Konuşmama başlamadan evvel, Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelmek üzere havalanan Millî Savunma Bakanlığımıza ait kargo uçağının Gürcistan'da düşmesi sonucu şehit olan kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum. Acımız çok büyük, Allah şehitlerimizin mekânını cennet eylesin, ailelerine, yakınlarına sabır ihсан eylesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gençlik, milletimizin en büyük gücü, insanlığın ortak umududur. Bizim görevimiz bu umudu, bilgiyle, değerle ve fırsat eşitliğiyle büyütmektir. Gençlerimizin hayallerine omuz vermek, geleceğe katkılarını artırmak ve çalışmalarına destek olmak temel sorumluluklarımızdandır. Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun merkezinde, geçmişinden güç alan, geleceğe güvenle bakan, hayal kuran, üreten ve inşa eden bir gençlik anlayışı yer almaktadır. Bu anlayış doğrultusunda bilimde, teknolojiye, sanatta, sporda ve hayatın her alanında gençlerimizin potansiyelini ortaya çıkaran, sporu toplumun tüm kesimlerine yayan adaletli ve erişilebilir hizmetlerle güçlendirilmiş bir yapıyı kararlılıkla inşa ediyoruz. Geride bıraktığımız yılda hem gençlerimiz hem de Türk sporu adına son derece kıymetli adımlar attık ve kazanımlar elde ettik. Bakanlığımızın hayata geçirdiği bu çalışmaların öne çıkan başlıklarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, ülkemizin dört bir yanında faaliyet gösteren 559 gençlik merkezi ve 43 gençlik kampı milyonlarca gencimizin buluşma noktası hâline gelmiştir. Gençlerimiz burada, bilimden sanata, spordan teknolojiye uzanan geniş bir yelpazede kendilerini geliştirme fırsatı bulmakta, tüm imkânlardan ücretsiz olarak yararlanmaktadır. 2002 yılında yalnızca 9 gençlik merkezi ve 5 kamp bulunmaktaydı. Gençlik merkezlerimizde uzman eğitmenler eşliğinde eğitimler, atölyeler, gönüllülük ve teknoloji çalışmaları yürütülmektedir. Faaliyetlerimize daha çok gencimizin erişmesini sağlamak amacıyla üniversiteler, mahalleler, yurtlar ve okullarda hayata geçirdiğimiz genç ofislerimizin sayısı da 378'e ulaşmıştır. 11'i deniz, 32'si doğa kampı olmak üzere toplam 43 kampımızda, bu yıl 253.328 gencimizi ağırladık. 2028 yılının sonuna kadar da 1 milyon gencimizi, bir kardeşlik iklimi olarak adlandırdığımız kamplarımızda misafir etmeyi hedefliyoruz. Yıllardır devam ettirdiğimiz tarih, kültür, medya, bilim, ekoloji, sürdürülebilir tarım, vizyon, kariyer ve motivasyon gibi başlıkların yanı sıra bu yıl, gençlerimizin günlük yaşamda karşılaştıkları pratik ihtiyaçlara cevap verebilecek bilgi ve becerileri kazanmaları amacıyla temel yaşam becerileri atölyelerini de hayata geçirdik. Bu vesileyle, gençlerimize ilk yardım, ev ekonomisi, bakım onarım, çevre bilinci ve afetlere hazırlık gibi pratik beceriler kazandırıyoruz.

1. (1/280) ve (1/279) esas numaralı Kanun Teklifleri 23/10/2025 tarihli 4'üncü Toplantı Tutanağı'na ekli.

Bilhassa altını çizmek istediğim afetlere hazırlık eğitimleriyle, gençlerimizin afet ortamlarında bilinçli hareket etmelerini, ekip çalışması ruhunu geliştirmelerini ve liderlik becerilerini güçlendirmelerini çok önemsiyoruz. Bu yıl 118.663 gencimiz bu eğitimden faydalandı. Bu yıl sonuna kadar da yaklaşık 144 bin gencimize bu eğitimi vermeyi hedefliyoruz. Ayrıca, AFAD iş birliğiyle yürütülen AFAD farkındalık eğitimlerine 69.267 genç ve 24.639 personelimiz iştirak etti. Farklı kurumlarla birlikte küresel kalkınma, çevre medya etiği, dezenformasyonla mücadele ve millî yetkinlik hamlesi kampları gibi yeni kamplar düzenliyoruz. Üniversiteli gençlerimiz için başlattığımız ÜNİDES programıyla 75 bin TL yerel, 125 bin TL ulusal proje desteği sağlıyoruz. 2025-2026 dönemi için yerel projelere 75 bin TL'ye, ulusal projelere ise 125 bin TL'ye kadar destek sağlıyoruz. ÜNİDES kapsamında 5 dönem boyunca; 3.017 yerel, 1.427 ulusal olmak üzere tam 4.444 projeye 338 milyon 260 bin TL destek sağladık. Bu yıl, Çanakkale Zaferi'nin 110'uncu yılı vesilesiyle 110 bin gençle Bir Destandır Çanakkale Projesi kapsamında gençlerimizi Çanakkale'ye götürdük. Ayrıca, gençlerimizle birlikte millî gururumuz TCG ANADOLU'yla Çanakkale'den İstanbul'a uzanan tarihi bir yolculuk gerçekleştirdik. Bilim ve teknoloji alanında 138 Deneyap atölyesiyle, 81 ilde, gençlerimize robotik kodlama, yapay zekâ ve üretim odaklı eğitimler sunuyoruz. Atölyede 35.572 genç eğitim almakta, 13.553 eğitmen görev yapmaktadır. Bugüne kadar 9.490 öğrenci Deneyap atölyelerinden mezun olmuştur ve sertifikalarını almışlardır. Bu yıl da İstanbul'da gerçekleşen TEKNOFEST'te 130 takımımızla yer aldık, gençlerimiz burada projeleriyle çeşitli dereceler kazandılar. Bu vesileyle, Türkiye'nin Millî Teknoloji Hamlesi'ne gençlerimizle birlikte güçlü bir destek vermenin haklı gururunu yaşıyoruz.

Gençlerimizin dijital yetkinliklerini geliştirecek GEN-2030 Dijital Yetkinlikler ve Yapay Zekâ Atölyesi Projesi'ni başlattık. Proje kapsamında her şehirde oluşturulan GEN-2030 atölyeleri ve takımlarında Bakanlığımız gençlik çalışanları öncelikle uluslararası akreditasyona sahip eğitmenlerden bu alanda uzmanlık eğitimleri aldılar, şimdi de ülkemizin dört bir yanında gençlik merkezlerimizde yapay zekâyı en etkin ve en doğru bir şekilde kullanmaları için 15 ve 25 yaş arasında genç girişimcileri yetiştiriyorlar. Bu program, ülkemizde yapay zekâ alanında yapılmış en geniş çalışmalardan biridir ve inanıyoruz ki ülkemiz gençleri ve Millî Teknoloji Hamlemizin bir parçası olarak yapay zekâ teknolojilerinde dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olacaktır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızla birlikte yürüttüğümüz Çalışan ve Üreten Gençler Programı kapsamında bugüne kadar 155 projeyi hayata geçirerek 11 binden fazla gencimize istihdam sağladık. Bu projelere toplam 1 milyar 575 milyon TL bütçe seferber ettik. Yeni dönemde ise 100 fabrika daha kurulmasına destek sağlayarak 10 bin ek istihdam sağlamayı hedefliyoruz.

Genç Çiftçi Programı'yla tarımda yenilikçi ve gelişimci bir gençlik vizyon oluşturuyoruz. Konya'da Hüyük Gençlik Kampında düzenlediğimiz "Fikirden Hasada: Tarımda Girişimcilik ve İnovasyon Kampı"nın 16 dönemini tamamladık.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Gençlerimizi koruyamıyorsunuz; yurtlarımızda intihar ediyor gençler, gelecek umudunu yitirdiler, hepsi madde bağımlısı oldu.

RESUL KURT (Adıyaman) - Biraz dinlemeyi öğren!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 1 milyon 624 bin genç katıldı, yıl sonunda 2 milyon 156 bin gence ulaşacağız.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Burada sayılarla olmuyor, gerçekleri sokağa çıkıp da bir bakın, bir görün!

RESUL KURT (Adıyaman) - Biraz dinlemeyi öğren!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bağırma!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Gönüllü hasat etkinlikleriyle gençlerimizi üretimde buluşturduk. Gençlerimiz hem ürünlerini hasat eden çiftçilerimize omuz verdiler hem de uzmanlar tarafından eğitim aldılar. Bugüne kadar 71 ilde 119 etkinliği tamamladık, yılı 154 etkinlikle kapatacağız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sarı, burası bize ait yer, siz o tarafa geçer misiniz lütfen! Burada niye oturup laf atıyorsunuz oradan?

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yer mi var!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Var orada yer.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Türkiye'nin Enerji Geleceği Keşif Programı'yla mühendislik fakültesi öğrencilerimizi, bu yıl TPAO'nun Gabar'da ekip sahasına götürdük, gençlerimiz burada saha çalışmaları yaparak teknik bilgi ve tecrübe kazandılar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye Sayın Sarı, Divanın kısmında oturup yeri kapatmayın, aşağıdan laf atmayın!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Kültür sanat alanında bu yıl 34.541 gencimiz şiir, tiyatro, ses ve münazara yarışmalarına katıldı. Finalleri 4 ilimizde büyük coşkuyla gerçekleştirdik. Tiyatro finalimizi Aspendos Antik Tiyatrosu'nda 10 bin kişilik izleyiciyle büyülmüş bir atmosferde yaptık, seneye sizleri de gençlerle buluştığımız bu muhteşem finallerimizin birinde misafir etmek isteriz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Osman Bak'a laf atabilirsiniz, Osman Bak Mecliste milletvekiliyken en çok laf atan milletvekiliydi; helaldir yani.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Beni iyi tanırlar merak etmeyin, Meclisten de iyi tanırlar!

Gençlik Haftası ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kapsamında ülkemizin dört bir köşesinde gençlerimizle omuz omuza ve coşkuyla bayramımızı kutladık. 81 ilde Gençlik ve Spor festivalleri düzenledik.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Bandırma'ya stat sözü verdi, yıllar geçti, hâlâ tutmadı sözünü Bakan. Bandırma stadı nerede Başkan? Madem yaptınız bir şeyle Balıkesir'e de sözlerinizi tutun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sarı, "..."² bugün için yeterli, lütfen.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bununla beraber Gençlik Haftası kapsamında yüzlerce genç kardeşimizle birlikte millî gururumuz TCG ANADOLU'yla İstanbul'dan Samsun'a uzanan unutulmaz bir yolculuk gerçekleştirdik.

2. Bu bölümde Başkan tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Ne zaman yapacaksınız, sözünüzü tutacak mısınız? Her bütçede gelip soracağım "Bandırma"nın stadı ne zaman bitecek diye. Balıkesir'i niye yok sayıyorsunuz, Balıkesir'in farkında değil misiniz, Balıkesir diye bir il var!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sarı, bugün için yeterli, "...." ³

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız gençlerin toplumsal sorumluluk bilincini güçlendirmek amacıyla gönüllülük çalışmalarına özel bir önem vermektedir. Ülkemizde gönüllülük bilincinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla 2020-2021 akademik yılından itibaren üniversitelerde gönüllülük çalışmaları dersi verilmesine öncülük ettik. Bugün itibarıyla, 166 üniversitede 406 bini aşkın gencimiz bu dersi alarak gönüllülüğü hem teorik olarak hem de uygulamalı olarak deneyimleme imkânı buluyor. Gönüllülük çalışmaları dersini yürüten akademisyenlerimize yönelik başlattığımız projeye destek çağrısı kapsamında 30 milyon TL bütçe ayırdık ve bu vesileyle 200 projeyi desteklemeyi hedefliyoruz. Gönüllü bireyleri gönüllü arayan kurumlarla buluşturduğumuz "Gönüllüyüz Biz" platformunda gönüllü sayısı 494.787'ye, gönüllü arayan kurum sayısı 3.540'a ve verilen ilan sayısı 42.752'ye ulaştı. Gençlerimize, yeşil ve mavi vatan şuurunu kazandırmak için 81 ilimizde, düzenli olarak orman ve sahil temizlikleri ile fidan dikim etkinlikleri düzenliyoruz. Bu yıl da önemli gün, hafta, millî ve manevî bayramlarda gönüllü gençlerimizle omuz omuza yürüdüğümüz programlarımızı büyük bir gururla gerçekleştirdik.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Balıkesir'de çocuklar yurtlarda soğukta kaldığı için yürüyüş yapıyor, eylem yapıyor; dönüp bakmıyorsunuz bile Balıkesir'e!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Malazgirt Zaferi, 30 Ağustos Zafer Bayramı, 57'nci Alay Vefa Yürüyüşü ve Sarıkaşık Şehitlerini Anma Programları kapsamında gençlerimizle, aziz şehitlerimizin hatıralarını rahmet, minnet ve saygıyla andık.

Yine, Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak gençlerimizin zararlı alışkanlıklardan korunması ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarının geliştirilmesi için var gücümüzle çalışıyoruz.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sayılarda, tabelalarda her şey, sokakta bir şey yok, çocuklarda umut yok, madde bağımlısı yaptınız bütün çocukları, yazıktır, günahıdır, gençlerimizin geleceğini karattınız!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Burada bir hususun altını özellikle çizmek istiyorum: Bağımlılıkla mücadele, Bakanlığımızın en temel önceliklerinden biridir; hayata geçirdiğimiz tüm çalışmaların temelini oluşturmaktadır. Bakanlığımızdaki kültür, sanat, bilim, teknoloji ve spor faaliyetlerinin her biri ve bunları gerçekleştirmek için harcadığımız her bütçe kalemi, gençlerimizi bağımlılıktan koruma, onlara sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazandırmak amacı taşımaktadır. Bilhassa spor, bağımlılıkla mücadelede en güçlü koruyucu, önleyici unsur olarak kabul edilmektedir.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Verdiğiniz burs 3 bin lira, o burs neye yetecek!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sarı, siz spor bakanı olunca daha iyisini yapacaksınız.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Hiç merak etmeyin!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tüm bunların yanı sıra, geçtiğimiz yıl yeni bir adım attık ve Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığı kurduk. "Sağlıklı yaşama yönlendirme" ve "Bağımlılıkla mücadele" birimleri oluşturduk.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Şu anda 100 gencin 8'ini yurda yerleştirebilmişsiniz, 92'si hâlâ sokakta; yirmi üç yıldır iktidardasınız çocukların barınma sorununu çözemediniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bunun bir limiti var ve yeterli!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yeşilay iş birliğiyle 81 ilden 294 antrenör ve gençlik çalışanına, bağımlılık türleri, erken müdahale yöntemleri ve gençlerle iletişim teknikleri konularında uygulamalı eğitimler verdik. 371.792 genç ve sporcumuza gençlik merkezlerimizde 198.130, yurtlarımızda ise 170.291 gencimizle bağımlılıkla mücadele temalı eğitimler gerçekleştirdik. Ayrıca, 7.473 personelimize farkındalık eğitimleri verdik. Ankara Üniversitesi iş birliğiyle Bağımlılıkla Mücadeleyi Önleyici Adımlar Çalıştayı düzenledik. Ankara, İstanbul, İzmir, Van, Samsun ve Antalya'da akademisyenlerimizin katılımıyla Bağımlılıkla Mücadele Akademi Buluşmalarını gerçekleştirdik.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bağımlılık arttı, arttı döneminizde.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bağımlılıkla mücadelede sporu en etkili koruyucu güç olarak kullanmaya devam ediyoruz. Bu alanda, tüm kurum ve kuruluşlarımızla güçlü bir iş birliği içindeyiz.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Keşke uyuşturucuyla mücadele etseniz. Uyuşturucuyla mücadeleniz sadece kolluk güçleriyle.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yakın zamanda, Edirne'de, Okuldan Spora ve Mahalle Ligi Projelerimizi başlattık.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Ailelerin çoğuna ateş düştü. Çocukları bağımlı, aileler çaresiz. Birazcık vicdanınız sızlasın ya!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Edirne Valiliğimizle birlikte yürüttüğümüz projede, çocuklarımız okullardan, evlerinden alınarak gençlik ve spor tesislerimizde düzenli antrenmanlara katılıyor. Başlangıçta 2 bin çocukla yola çıkılan projeyi bugün 12 bin çocuğumuzla birlikte yürütüyoruz.

Yine, Bakanlığımız tüm hizmet alanlarında erişilebilirlik ve fırsat eşitliğini gözetmekte, engelli bireyler için özel projeler üretirken her vatandaşın eşit koşullarda katılımını sağlamayı temel ilke edinmektedir. Bu anlayışla, engelli bireylerin sosyal, kültürel ve sportif gelişimlerini desteklemek amacıyla yürüttüğümüz GSB ve Engelsiz Spor Okulları Projemiz bu yıl da devam etti. Bedensel, görme, işitme engelliler ve özel sporcular federasyonları iş birliğiyle eğitim verdiğimiz 1.800 antrenörümüz aracılığıyla engelli bireylerin spora aktif katılımını teşvik ettik. 2025 yılı itibarıyla 6.210 kadın, 7.105 erkek olmak üzere 13.315 engelli vatandaşımız bu çalışmalardan istifa etti.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Denizli'den kestiğiniz paralar nerede Başkanım? 60 milyon kestiniz Engelsiz Yaşam Merkezi için.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Engelsiz Gençlik Kamplarımızla eşitlik ve geliştirilebilirlik ilkelerimiz doğrultusunda özel gereksinimli gençlerimizi destekliyoruz. Bugüne kadar kamplarımızdan 6.074 genç kardeşimiz faydalandı. Mersin Mezitli'de spor salonları, hidroterapiye uygun havuz, atölye alanları ve sosyal etkileşim mekânlarıyla donattığımız Engelsiz Gençlik Merkezlerimizi hizmete açtık. Aynı vizyonla hayata geçirdiğimiz Balıkesir Engelsiz Gençlik Merkezimiz de hizmete hazır hâle geldi.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Denizli'ye neden göndermiyorsunuz, Engelsiz Yaşam Merkezine? Belediye değişince sözleşmeyi değiştirdiniz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 6 Şubat depreminden etkilenen 11 ilimizde yaraları sarmak, gençlerimizin ve sporcularımızın yeniden güçlü bir şekilde hayata tutunmalarını sağlamak için büyük bir gayretle çalışıyoruz. Bu kapsamda, 11 ilimizde 196 spor tesisi, 66 gençlik tesisi ve 126 yurt tesisi olmak üzere toplam 338 tesisimizin bakım, onarım, güçlendirme ve modernizasyonu için 2 milyar 66 milyon 934 bin 133 lira ödenek gönderdik. Bu çalışmalardan 35 spor tesisimizin yenileme süreci hâlen devam etmektedir. Deprem bölgelerinde gençlerimizin barınma ihtiyacını karşılamak için 6.177 yatak kapasiteli 6 öğrenci yurdumuzun yapımını tamamladık ve hizmete açtık. 6.833 yatak kapasiteli 5 yurdumuzun inşaatı ise tüm hızıyla sürüyor. Aynı şekilde, 26 gençlik merkezimizi tamamlayarak gençlerimizin buluşma noktası hâline getirdik. 24 yeni gençlik merkezimizin yapımına da devam ediyoruz.

Spor alanında ise stadyum, yüzme havuzu, spor salonu, atletizm pisti ve futbol sahası gibi 128 spor tesisimizi tamamlayıp hizmete açtık. 651 spor tesisimizin yapımı ise aralıksız sürüyor. Genel olarak baktığımızda, 11 öğrenci yurdu, 50 gençlik merkezi, 779 spor tesisi olmak üzere toplam 840 tesisin yapımı için bugüne kadar 23 milyar 726 milyon 837 bin 851 lira harcama yaptık. Biz bu yatırımları sadece binalar olarak görmüyoruz, her birini gençlerimizin umudu, genç sporcularımızın azmi, milletimizin yeniden ayağa kalkma iradesi olarak görüyoruz. Hep birlikte çalışıyor, her ilimizde yeniden hayatı yeşertiyoruz.

Bakanlığımız, gençlerimizin barınma ihtiyaçlarını karşılama konusunda köklü bir geçmişe ve güçlü bir tecrübeye sahip. Biz de bu mirası daha ileri taşımak için yurt hizmetlerindeki kalitemizi her geçen gün büyütüyor ve güçlendiriyoruz. 2002 yılında 77 il ve 59 ilçede toplam 190 yurtta 182.258 yatak kapasitesiyle hizmet veriliyordu, biz bu hizmet kapasitesini bugün itibarıyla 81 il, 271 ilçe ve 6 adet KKTC'de olmak üzere toplam 880 yurt ve 1 milyon 3 bin 259 yatak kapasitesine ulaştırdık. Bu tablo sadece sayısal bir başarı değildir, aynı zamanda gençliğe verilen önemin, Türkiye'nin yükselen potansiyelinin ve güçlü geleceğimizin en somut göstergelerinden biridir.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yirmi üç yıldaki başarısızlığınızdır bu. Çocukların yurt sorununu hâlâ çözemediniz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yüzde 551 oranında dev kapasite artışıyla dünyanın en büyük öğrenci yurt ağını oluşturmuş olmanın gururunu yaşıyoruz. Bugün bu alanda Avrupa'yı geride bırakan bir Türkiye var.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yurt dışında cezaevleri bile daha konforlu.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bu başarımızı taçlandırmak ve geleceğe kalıcı bir iz bırakmak için 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'nde, yurtlarımızda kalan her öğrencimizin adına özel fidan bağışında bulunduk. "Gençlerden geleceğe nefes" idealiyle 1 milyonu aşkın fidanı toprakla buluşturuyoruz.

Yurtlarımız yalnızca barınma merkezleri olarak değil, gençlerimizin hayatına dokunan, onların her yönüyle gelişimini destekleyen yaşam alanları olarak hizmet veriyor.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Balıkesir'de çocuklar soğukta kalıyor. Yurdun sıcak suyunu veremediniz, kaloriferini çalıştıramadınız. Sokakta bıraktınız çocukları. Gelin Balıkesir'e, ben gezdireyim sizi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bu yönüyle Türkiye yurt hizmetlerini en işlevsel kullanan, gençlerine her alanda en geniş desteği sunan ülkeler arasında ilk sıradadır. Yurtlarımızda 7/24 sıcak su, güvenlik hizmeti, ders çalışma alanları, kantin, sosyal etkinlik alanları ve ücretsiz yüksek hızlı internet imkânlarıyla gençlerimize güvenli, konforlu ve verimli bir barınma ortamı sağlıyoruz.

2025-2026 eğitim öğretim döneminde Bakanlığımıza başvuran öğrencilerimizin yüzde 97'sini yurtlarımıza başarıyla yerleştirdik. Bu oran hem planlama hem de kapasite yönetimi bakımından önemli bir başarıdır.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Konforu bir onlara sorun. Siz orada mı yaşıyorsunuz, "konforlu" diyorsunuz? Hayret bir şey, bir yurda gitmemişsiniz, "konforlu" diyorsunuz ya!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Geçen ay bir kızımız yurttan intihar etti. Ne yaptınız onun için?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Gençlerimizin sağlıklı ve dengeli beslenmeleri bizim için öncelikli bir meseledir. Bu kapsamda, yemek hizmetlerimizi hijyen standartlarına uygun, besin değeri yüksek ve dengeli menüler eşliğinde üniversite gençlerimize sunuyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Böcek çıkıyor yemeklerden Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yalnızca 2024-2025 eğitim öğretim döneminde öğrencilerimize 31 milyar 599 milyon 612 bin 790 TL beslenme yardımı gerçekleştirdik. Gençlerimize kredi ve burs desteğimizi sürdürüyoruz.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Verdiğiniz burs 3 bin lira, 3 bin!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Başvuru yapan öğrencilerimizin sosyal ve ekonomik durumları ile başarı kriterleri 12 kamu kurumu tarafından detaylı şekilde araştırılıyor, ihtiyaç sahibi öğrencilerimize burs, talep eden öğrencilerimize ise kredi tahsisi yapıyoruz. 2025 yılı itibarıyla lisans öğrencilerine 3 bin, yüksek lisans öğrencilerine bu miktarın 2 katı, doktora öğrencilerine ise 3 katı ödeme yapıyoruz.

SERKAN SARI (Balıkesir) - 3 bin lirayla bir ayda ne yapacağını bekliyorsunuz, hangi sorununu çözecek? Asgari ücretle çalışan gariban ailelerin çocukları okumasın mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Millî sporcularımıza da burs miktarının 3 katına kadar destek sağlıyoruz. 2025'te 642 millî sporcumuzu bu sisteme dâhil ettik.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Açılığa, yokluğa mahkûm ettiğiniz ailelerin çocukları sokakta mı kalsın? Bu mudur sizin desteğiniz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yurtlarımızda gençlerimizin yalnızca barınma değil, psikolojik ve sosyal yönden de güçlü bireyler olarak yetişmeleri için özel bir destek sistemi kurduk. Sosyal çalışmacı ve psikologlarımızla oluşturduğumuz psikososyal destek hizmetleri kapsamında gençlerimiz ihtiyaç duydukları her an profesyonel destek alabiliyorlar. 2024-2025 yılı içerisinde 153 bin öğrencimiz psikososyal destek hizmetlerinden faydalandı.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yurtların çoğunda psikolog yok, atamalarını yapmadınız, hâlâ bekliyorsunuz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Gezmeye, görmeye ve keşfetmeye meraklı gençlerimiz için hayata geçirdiğimiz Seyahatsever'le Türkiye genelinde Bakanlığımıza bağlı yurtları yaz döneminde ücretsiz olarak öğrencilerimizin kullanımına açtık. 2022-2025 yılları arasında toplam 518.769 gencimiz bu imkândan yararlandı.

Yurtlarımızda ayrıca, gençlerimizin kendilerini her yönüyle geliştirmeleri için spor etkinlikleri, konserler, tematik kamplar, söyleşiler, atölye ve kurs programları düzenliyoruz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Yurtlarda su yok, "spor etkinliği yapmak" ne?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yurtlarımız öğrencilerimizin evidir, yuvasıdır fakat ihtiyaç hâlinde 85 milyonun güvenle açtığı bir kapıdır. Depremlerde, yangınlarda, sellerde, pandemide yurtlarımız yüz binlerce vatandaşımıza güvenle hizmet vermiştir.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Tabii ki verecek ya, şahsınıza mı ait o yurtlar?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hepimiz biliyoruz, 6 Şubat depremleri sonrasında yurtlarımız milyonlarca vatandaşımıza, depremzedeye ev sahipliği yapmıştır.

Bakanlığımız, sporu yalnızca bir etkinlik alanı değil, gençlerimizin bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimini destekleyen bir yaşam kültürü olarak görmektedir. Bu anlayışla, çocuklarımızın spora erken yaşta yönlendirilmesi, yeni sporcuların yetiştirilmesi ve sporun toplumun her kesimine yayılması en temel önceliklerimizin arasındadır. Sayın Cumhurbaşkanımızın spora ve sporcuya yönelik samimi ilgisi, kararlılığı ve desteği bizlere ilham vermektedir. Onun çizdiği vizyon doğrultusunda, son yirmi üç yılda, ülkemiz genelinde eşi benzeri görülmemiş bir spor alt yapısı dönüşümü hayata geçirdik.

Türkiye'nin dört bir yanında yükselen modern stadyumlar, olimpiik yüzme havuzları, çok amaçlı spor salonları, atletizm pistleri, tenis kortları, kayak merkezleri ve mahalle spor alanlarıyla spor artık her yaştan vatandaşımızın hayatının bir parçası hâline gelmiştir.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Balıkesir'e niye bu stadyumlardan yapmıyorsunuz, Balıkesir'in suçu ne? Balıkesir'i sildiniz mi haritadan? Balıkesirspor'un, Bandırmaspor'un statlarını niye yenilemiyorsunuz? Gelin, bir statları gezelim beraber Balıkesir'de, yapmadığınız statları.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yirmi üç yılda yapımı tamamlanan ve yapımı devam eden tesislerimizle birlikte 2.970'i Bakanlığımız bünyesinde, 7 bini belediye, kamu kurum ve kuruluşlar ortaklığında olmak üzere toplam 10.693 tesisimizle Türkiye'nin dört bir yanında milletimizin hizmetindeyiz. Bu kapsamda, 14 ilde 25 adet projenin yapımı, 18 ilde 23 tesisin yapım ve ihale çalışmaları ve 14 ilde 20 projenin arsa tahsisi ve proje hazırlık çalışmaları devam ediyor.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Balıkesir'e bir müjde var mı bu bütçede?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 2002 sonrasında 41 stadyumumuzu Türk futbolunun hizmetine sunmanın gururunu yaşıyoruz.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Bahışçilerin elinde Türk futbolu. Türk futbolu mu kaldı!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 50 bin kapasiteli Ankara Stadyumu başta olmak üzere, Bilecik, Muğla, Yozgat, Artvin, Hopa, Aydın, Osmaniye ve Kahramanmaraş stadyumlarımızın yapım çalışmalarına devam ediyoruz. En kısa sürede, bu modern stadyumlarımızı da Türk futbolunun ve vatandaşımızın hizmetine sunacağız.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Siz kendiniz söz verdiniz Balıkesir'e, "Proje yapacağız, XXL stat yapacağız." dediniz. Niye sözünüzü tutmuyorsunuz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, hepsini yapacağız, hepsini yapacağız, merak etmeyin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Türk sporuna yaptığımız yatırım ve hizmetlerimizin en güçlü meyvelerinden biri de lisanslı sporcu sayımızdaki artıştır.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sizden artık umudumuzu kestik, biz iktidar olacağız, karar verdik.

RESUL KURT (Adıyaman) - Tamam canım, olun, bir şey demiyoruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Senin karar vermenle olmuyor o, seçimle...

SERKAN SARI (Balıkesir) - Halkımız da karar verdi, merak etmeyin. Verdiğiniz hiçbir sözü tutmadınız, hep "mış gibi" yaparak reklam yaptınız. Balıkesir'deki durumu görüyoruz. Nerede Balıkesir'in statları, niye desteklemiyorsunuz Balıkesir'i?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bu sayı 2002'de 278.047 iken bugün 17 milyon 835 bin 268'e ulaşmıştır.

Uluslararası müsabakalarda kazandığımız madalya sayısındaki büyük artış da umut ve gurur vericidir. 2025 yılı Ekim ayı itibarıyla sporcularımız mücadele ettikleri uluslararası organizasyonlarda 1.713 altın, 1.647 gümüş, 1.837 bronz olmak üzere toplam 5.197 madalya kazanmıştır. Şu an Riyad'da gerçekleştirilmekte olan İslami Dayanışma Oyunları'nda 23 branşta 216 sporcumuz ter döküyor. Sporcularımız Türkiye'ye yeni bir rekorla dönmeye çalışıyorlar.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Balıkesir'de cevabı aldınız, şimdi geliyor yeni cevap.

RESUL KURT (Adıyaman) - Gelin kardeşim...

SERKAN SARI (Balıkesir) - Gelin hep beraber seçim bölgeme, gezdireceğim sizleri.

RESUL KURT (Adıyaman) - Hadi, sen git.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sizi de bekliyorum da Bakan yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kurt, Sayın Sarı; ya, şöyle yanıma gelin, burada konuşun, birbirinize laf atmayın oradan. Şuraya gelin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Kurt'a mı laf atıyor?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kurt'a atıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Oraya atıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, Sayın Kurt'a atıyor.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sayın Kurt Balıkesir'i merak ediyormuş, deprem bölgemizi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 57 ülke, 3.500 sporcunun katıldığı oyunlarda şu ana kadar 44 altın, 16 gümüş ve 11 bronz olmak üzere toplam 71 madalya kazanmış durumdayız. Ben bu konuşmayı yaparken de o çocuklarımız mücadele etmeye, madalya kazanmaya devam ediyorlar. Onlarla gurur duyuyoruz.

Dünya ve Avrupa Şampiyonası'nda kadın ve erkek Goalball Millî Takımlarımız Finlandiya'da tarih yazdı. Kadınlar finalde İsrail'i, erkekler ise finalde Ukrayna'yı mağlup ederek 2 kategoride Avrupa şampiyonluğuna ulaştı. A Millî Erkek Basketbol Takımı'mız Riga'da düzenlenen Avrupa Basketbol Şampiyonası 2025'te yirmi dört yıl sonra final heyecanı yaşadı ve Avrupa 2'nciliği elde etti. Yine A Millî Kadın Voleybol Takımı'mız Tayland'daki FIVB Dünya Şampiyonası finalinde sergilediği muhteşem mücadeleyle dünya 2'nciliğini ülkemize getirdi. 2026 FIFA Dünya Kupası Avrupa elemelerinde bizim çocuklar Bulgaristan ve Gürcistan karşısında elde ettikleri galibiyetlerle güçlü bir çıkış yakaladı. Önümüzdeki 15 Kasım Cumartesi günü oynanacak önemli bir Bulgaristan karşılaşması var, sizleri de bekliyoruz. Avrupa futboluna damga vurmuş millî futbolcularımızın bu organizasyonda da bize büyük gurur yaşatacaklarına yürekten inanıyor, kendilerine başarılar diliyoruz. Burada zamanımız yetmediği için zikredemediğimiz sayısız başarımızın bulunduğu da altını çiziyor, bu zaferleri ülkemize yaşatan her bir sporcumuzla gurur duyduğumuzu bir kez daha ifade ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Zaman var, var. Yirmi üç yılda kaç kupa aldınız?

SERKAN SARI (Balıkesir) - Bahis başarılarınız çok iyi, dünyada bir numara, şikede bir numara!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Türk sporunun her geçen gün artan başarısının temelini güçlü tesis altyapısı, ulaşılabilirlik, antrenör ve sporcu eğitimi, güçlü bir koordinasyon oluşturuyor. Sporcularımızın ihtiyaç ve taleplerini gözetiyor, her daim yollarını açma gayretiyle çalışıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yirmi üç yıldır kupa alamadınız, kupa; en son Galatasaray aldı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bu anlayışla "Millî Sporcu Bursu" çalışmasını hayata geçirerek okul mu, eğitim mi ikilemini ortadan kaldırdık. Bugüne kadar 416 millî sporcumuz üniversitelerimizin istedikleri bölümlerine yerleşerek bu haktan yararlandı. Ayrıca, Özel Öğretim Kurulu Sporcu Eğitim Bursu kapsamında da 1.101 başarılı sporcumuzu da desteklemeye devam ediyoruz. Bakanlığımız ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan iş birliği protokolü kapsamında Türk sporuna can suyu olan sportif yetenek taramasında 5 milyon 448 bin 280 çocuğumuzun tarama ve test ölçümlerini gerçekleştirdik. 8-10 yaş grubu çocuklarımızın spora yönlendirilmesi amacıyla gerçekleştirdiğimiz bu program sayesinde Türk sporunu zirveye taşıyacak yıldızları çok küçük yaşlarda keşfediyoruz. Bundan yedi sekiz yıl evvel yetenek taramasıyla ölçümü gerçekleştirilip uygun branşa yönlendirilen sporcularımız bugün Avrupa şampiyonasından, dünya şampiyonasından madalya kazanarak dönüyor. Anadolu'nun küçük bir yerleşim yerinde bu program sayesinde keşfedilen evlatlarımız bugün kürsülerde millî marşımızı okutuyorlar. Her birisinin gözlerinden öpüyorum, tüm sporcularımızı bir kez daha canıgönülden tebrik ediyorum.

Terörsüz Türkiye idealimiz adım adım gerçeğe dönüşüyor. Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak biz de bu büyük dönüşüme var gücümüzle destek sağlıyoruz. Terörün karanlık izlerinin silindiği, çocuk seslerinin yeniden yankılandığı bu topraklarda sporu barışın, umudun ve yeniden doğuşun dili hâline getiriyoruz. Bunun en güzel örneklerinden biri, kuşkusuz, Uluslararası Cudi Cup Tenis Turnuvası'dır. Bir zamanlar roket seslerinin yankılandığı Cudi Dağı'nın eteklerinden bugün raket sesleri yükseliyor. O sesler bu bölgenin huzura, güvene ve istikrara kavuştuğunun en güçlü işaretidir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Şu anda da dinamit sesleri geliyor, delik deşik ettiniz her yeri.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tek bir ağaç bırakmadığınız Cudi'de mi? Her gün tonlarca ağaç kestiğiniz Cudi'de mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakanlık olarak yalnızca sporla değil tesis yatırımlarımızla da terörsüz Türkiye idealine omuz veriyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - İslami Dayanışma Oyunları'nda bol bol madalya alıyoruz Riyad'da; Avrupa'da yokuz, dünyada yokuz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bölgede birbirinden değerli tesis ve eserlerimizle milletimizin hizmetindeyiz. Zıp Suyu'nda artık rafting turnuvaları düzenliyor, müzik temalı gençlik merkezimizde müziğe gönül vermiş yetenekli gençlerimize imkânlar sunuyoruz. Spor salonlarımız, tenis kortlarımız, yüzme havuzlarımız; basketbol, voleybol, futbol sahalarımızla gençlerimizi ve çocuklarımızı her türlü kötülükten uzak tutmaya gayret ediyoruz, onlar da bizleri başarılarıyla gururlandırıyorlar. Uluslararası müsabakalarda dereceler kazanarak al bayrağımızı da gururla dalgalandırıyorlar. Tekvando Millî Takımı dünya şampiyonu oldu, onların başarılarına saygı duyalım. Halterciler altın madalyaları toplayıp geldiler, onların başarılarını kabul edeceksiniz, göreceksiniz, onların başarılarını alkışlayacaksınız, alkışlamak zorundasınız. Merak etme...

SERKAN SARI (Balıkesir) - Zaten alkışlıyoruz. Sporcular şahsınıza mı ait? Biz yapamadıklarınızı söylüyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hakkâri Mergabütan'da muazzam bir kayak tesisimiz var. Bir gün hepimizi orada misafir etmek istiyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bu bahis skandalı hakkında bir şey söyleyecek misiniz Sayın Bakan? Hakemler, kulüp başkanları tutuklandı, bin futbolcu bahis oynamış.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Mardin'de, Bitlis'te, Şırnak'ta gençlik merkezlerimizi; Bitlis'teki Bahri Ahlat Su Sporları Merkezini; gençlerimizin, kadınların, çocukların spora, kültür sanat faaliyetlerine ilgi ve teveccühünü bizzat görmenizi canıgönülden isterim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kumarhaneye çevirdiniz, kumarhaneye. Eskiden "Bul karayı, al parayı!" vardı, yancı vardı; bu da yancı, yancı Osman.

SERKAN SARI (Balıkesir) - VAR'ı da ayarlamışlar Başkanım.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Paris'te sıfır çekiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Başarılı olunca iyi oluyor da başarısız olunca niye yükleniyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, tekvando takımı hepimizin takımı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şehir şehir, ilmek ilmek hizmetle ördüğümüz ülkemizde huzurun, istikrarın ve güvenin devam etmesi için bizim de elimiz daima taşın altındadır. Her yeni tesis, her yeni proje huzurun o bölgede kalıcı olmasına ve Türkiye'nin geleceğine vurulan bir mühür gibidir.

"Yüzme Bilmeyen Kalmasın" çalışmamız kapsamında ülkemizin dört bir yanında hizmete açtığımız 726 yüzme havuzumuzda belediyeler, üniversiteler ve diğer paydaş kurumlarla iş birliği içinde bugüne kadar 12 milyondan fazla vatandaşımıza yüzme eğitimi veriyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Bul karayı, al parayı!" vardı. Yancı vardı, yancı!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - O lafları sana iade ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sorumlusu sen değil misin? Bahsin, şikenin sorumlusu sen değil misin?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sporcularımızın uluslararası arenada en güçlü şekilde yer almaları amacıyla kurduğumuz Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerimizde sporcularımızı olimpiyat oyunlarına hazırlamaya devam ediyoruz. Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerimizde hâlihazırda 27 ilde 23 olimpik branşta 393'ü yatılı, 447'si gündüzlü olmak üzere toplam 840 sporcuyla faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. TOHM'un faaliyete başlamasından bu yana olimpiyat oyunlarından oluşturulan olimpik sporcu havuzuna 405 sporcu dâhil oldu. Sporcu eğitim merkezlerimiz aracılığıyla Türk sporunu zirveye taşıyacak şampiyonlar ve yıldızları yetiştirmeye devam ediyoruz. 2002 yılında 28 merkezde eğitim verilirken bugün 81 ilimizde eğitim veriyoruz. 2025-2026 eğitim öğretim yılının başlamasıyla birlikte gündüzlü statüde 3.136, yatılı statüde 661 olmak üzere toplam 3.797 sporcumuz bu imkândan istifade ediyor. Sporcularımızın 2.391'i erkek, 1.406'sı ise kadın sporculardan oluşuyor. Çocuk ve gençlerimizi spora yönlendirmek, yeni sporcular yetiştirmek ve ülkemizde spor kültürünü ilmek ilmek yaymak amacıyla hayata geçirdiğimiz GSB spor okullarımızdan bu yıl 600.712'si kadın, 614.892'si erkek olmak üzere toplam 1 milyon 215 bin 604 öğrencimiz ve çocuğumuz yararlandı.

Sporcularımızın başarısına canla başla katkı sağlayan antrenörlerimizi desteklemek ve Türk sporunun altyapısını güçlendirmek için Antrenör Temel Eğitim Programı'nı yürütüyoruz. 15 dönemdir devam eden eğitim programı kapsamında 195.829 antrenör adayı temel eğitimlerini tamamladı. Türk sporunun can damarı olarak gördüğümüz amatör sporlara Bakanlık olarak büyük önem atfediyoruz. Spor kulüplerimizin sayısı 2002'de 6.035 iken bugün 25.103'e yükselmiştir. Uluslararası arenada ülkemizi temsil eden 64 sporcu, 255 antrenör ve 40 kulübümüze toplam 178 milyon 188 bin 391 TL değerindeki ödülleri takdim ettik. Spor federasyonlarımıza da desteğimiz sürmekte. Bu yıl 63 spor federasyonumuza 6 milyar 127 milyon 550 bin TL mali destek sağladık. Bu süreci mali denetim ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda yürütüyor, federasyonlarımızın çalışmalarını yakından takip ediyoruz.

Spor bugün artık yalnızca bir rekabet alanı değil ekonomik kalkınmanın, uluslararası iş birliğinin ve barışın dili hâline gelmiştir. Türkiye'nin her dağı, her vadisi, her kıyısı bir potansiyeldir. Türkiye sahip olduğu doğal zenginlikler, dört mevsim spor yapılabilen coğrafyası ve gelişmiş tesis altyapısıyla spor turizmi açısından küresel ölçekte öncü bir ülke olma yolunda ilerlemektedir. Biz bu potansiyeli bir vizyona dönüştürdük. On birinci ve On ikinci Kalkınma Planlarında ilk kez "Spor Turizmi" başlığını ekleyerek sporun turizmde, ekonomide ve tanıtımda stratejik bir araç olduğunu devlet politikası hâline getirdik. Bugün dünya genelinde hızla büyüyen bir spor turizmi pazarı var. Milyarlarca dolarlık hacme ulaşan bu alanda ülkeler rekabet ederken bizim hedefimiz bu büyük pastadan Türkiye'nin hak ettiği payı almak; ülkemizi doğa, kültür ve sporun kesişim noktasında küresel bir merkez hâline getirmektir. Türkiye'nin dört bir yanı Kaçkarlardan Toroslara, Erciyes'ten Munzur'a, Ilgaz'dan Kaz Dağları'na kadar artık sporun hizmetindedir. Biz, Türkiye'nin bütün doğal zenginliklerini spor turizminin hizmetine sokarak ülkemizi dünyanın doğa sporları üssü hâline getirmeyi hedefliyoruz. Dünyanın en büyük dağ koşusu organizasyonu olan UTMB Türkiye ayağını bu yıl Kaçkar Dağları'nda Bakanlığımızın himayesinde gerçekleştirdik. Bu vizyonun sahadaki yansımaları her yıl artarak devam ediyor.

Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu, İstanbul Maratonu, Göçebe Oyunları, UEFA Şampiyonlar Ligi Finali, Avrupa Eskrim Şampiyonası, İslami Dayanışma Oyunları, Dünya Motokros Şampiyonası Türkiye etabı, Turkish Airlines Open Golf 2025 gibi örneklerde olduğu gibi futbolda, basketbolda, atletizmde, jimnastikte ve tenis gibi uluslararası popülaritesi yüksek branşlarda pek çok önemli organizasyona ev sahipliği yapmanın gururunu yaşıyoruz. İstanbul'da UEFA Temsilciliğinin açılışını gerçekleştirdik. Bu önemli adım, ülkemizin uluslararası spor camiasındaki güvenilirliğini ve organizasyon kapasitesini tescilleyen bir gelişmedir. Türkiye artık yalnızca büyük turnuvalara ev sahipliği yapan bir ülke değil Avrupa futbolunun karar alma süreçlerinde etkin bir paydaş hâline gelmiştir. Bu güçlü konumunun bir yansıması olarak 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası'na İtalya'yla birlikte ev sahipliği yapacağız. Ayrıca 2026 UEFA Avrupa Ligi finali İstanbul'da, ve 2027 UEFA Avrupa Konferans Ligi finali de yine ülkemizde oynanacak. Bu dev organizasyonlar Türkiye'nin spor alanındaki marka değerini ve diplomatik gücünü daha da yükseltecektir. Bu büyük etkinlikler yalnızca spor alanında değil ekonomide, turizmde, diplomasi ve tanıtımda Türkiye'nin gücünü tescilleyecektir. Bununla birlikte, 2027 Avrupa Oyunları Organizasyonu'nu ilgili bakanlıklarımız, TMOK ve İstanbul Büyükşehir Belediyesiyle birlikte gerçekleştireceğiz. Ayrıca, 2036 Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları adaylık sürecine yönelik çalışmalarımıza devam ediyoruz. Spor artık sadece sahada değil diplomasinin de masasında konuşuluyor ve Türkiye bu yeni dönemin öncü ülkeleri arasındadır. Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, İslam İşbirliği Teşkilatı ve Türk Devletleri Teşkilatı gibi kuruluşlarla iş birliği içinde sporu barışın, kapsayıcılığın ve ortak kalkınmanın dili hâline getirmek için çalışıyoruz. Sporun uluslararası ilişkilerdeki yumuşak gücü etkisinden yararlanarak spor diplomasisi alanında da aktif bir rol üstleniyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, beş dakika daha veriyorum.
Buyurun lütfen.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bu kapsamda spor diplomasisi buluşmaları düzenledik. Türkiye bugün Balkanlardan Orta Asya'ya, Afrika'dan Latin Amerika'ya uzanan bir coğrafyada sporu dostluk diplomasisinin temel aracı olarak kullanmaktadır. Bu anlayışı kurumsallaştırmak üzere hazırladığımız Türkiye Spor Diplomasisi Stratejisi'ni önümüzdeki aylarda kamuoyuyla paylaşacağız.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Spor Toto Teşkilat Başkanlığımız da Türk sporunun gelişimine ve yaygınlaşmasına destek sağlamaya devam ediyor.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sayın Bakan, Spor Toto 60 milyon gönderecek mi Denizli Engelsiz Yaşam Merkezine, gönderecek mi? Spor Toto tek taraflı sözleşmeyi feshetti, bu sene gönderecek misiniz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ülkemizin dört bir yanında gençlik ve spor tesisleri, yurt projeleri, spor salonları, yüzme havuzları, atletizm pistleri ve mahalle tipi tesislerle sporun tabana yayılmasını sağlıyoruz. Her yaştan vatandaşımızın spora erişimini kolaylaştırmak, aktif yaşam kültürünü toplumun geneline yaymak ve güçlü bir spor ekosistemi oluşturmak hedeflerimizi bir bir gerçekleştiriyoruz. Teşkilatımızın öncelikli mücadele alanlarından biri de yasa dışı bahistir. Bu kapsamda, yasa dışı bahis sitelerine erişimin engellenmesi, el koyma ve teknik izleme gibi yasal düzenlemelerle etkin bir denetim mekanizması oluşturulmuştur.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Kaleciler penaltı atıyor Sayın Bakan, teknik direktörler kırmızı kart görüyor.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Bu oluşturduğunuz mekanizmalar niye çalışmadı bugüne kadar?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 1 Kasım 2025 tarihli genelgeyle yürürlüğe giren eylem planı çerçevesinde, Cumhurbaşkanlığımızın kararlı iradesi ve tüm kamu kurumlarımızın iş birliğiyle kapsamlı bir mücadele yürütülmektedir.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Mekanizmalar var ama uygulama yok. Kişiye göre, kime göre?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Gençlik ve Spor Bakanlığından İçişleri Bakanlığına, MASAK'tan BTK'ye kadar çok sayıda kurumun koordineli çalışmasıyla yasa dışı bahis gelirlerinin terör ve organize suç yapılarına aktarılmasının önüne geçilmekte; toplum sağlığı, kamu düzeni ve gençlerimizin geleceği korunmaktadır. Aynı zamanda, dijital dönüşüm vizyonumuz doğrultusunda yapay zekâ, veri analitiği ve blok zincir teknolojilerini sporun hizmetine sunuyoruz. TÜBİTAK iş birliğiyle yaptığımız "Oyuncu Kimlik Numarası Projesi" tamamlanmış, "Merkezi Bayi İzleme ve Değerlendirme Sistemi" ile "İddaa Blokzincir Sistemi" projeleri hayata geçirilmektedir. Bu yeniliklerle hem yasal bahislerin denetlenebilirliği artırılmakta hem de sporun temiz, adil ve sürdürülebilir bir zeminde gelişmesi sağlanmaktadır. Ulusal ve uluslararası düzeyde hem spora yatırım yapmaya hem de yasa dışı bahisle mücadelede Türkiye'nin örnek bir ülke olmasına kararlılıkla devam edeceğiz.

SERKAN SARI (Balıkesir) - En son konuşacağınız konu bu olsa gerek Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sayın Başkan, değerli üyeler; Bakanlığımız için öngörülen 2026 yılı bütçe ödeneği; 4 milyar 301 milyon 336 bin TL'si personel ve SGK giderleri, 2 milyar 587 milyon 843 bin TL'si mal ve hizmet alımları, 232 milyar 877 milyon 13 bin TL'si cari transferler, 19 milyar 340 milyon TL'si sermaye giderleri, 4 milyar 950 milyon TL'si sermaye transferleri ve 36 milyar 246 milyon TL'si borç verme giderleri olmak üzere, toplam 300 milyar 302 milyon 192 bin TL olarak belirlenmiştir.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Bu bütçeden Balıkesir'e stat yapacak mısınız, verdiğiniz sözü tutacak mısınız?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakanlığımızın 2026 yılı bütçesinin; 59 milyon 494 bin TL'si Bağımlılıkla Mücadele Programı'na, 14 milyar 11 milyon 191 bin TL'si Gençlik Programı'na, 45 milyar 169 milyon 350 bin TL'si Sporun Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Programı'na, 236 milyar 96 milyon 790 bin TL'si Yükseköğretim Hizmetleri Programı'na, 4 milyar 965 milyon 367 bin TL'si ise Yönetim ve Destek Programı'na tahsis edilmiştir. Bakanlığımızın 2024 yılı bütçe gerçekleştirmeleriyle ilgili olarak 2024 Yılı Kesin Hesap Kanun Teklifi'nde; 174 milyar 495 milyon 238 bin 552 TL olan toplam ödeneğin; 1 milyar 843 milyon 721 bin 517 TL'si personel giderleri, 257 milyon 928 bin 621 TL'si SGK giderleri, 1 milyar 407 milyon 714 bin 4 TL'si mal ve hizmet alımları, 131 milyar 187 milyon 632 bin 715 TL'si cari transferler, 12 milyar 96 milyon 485 bin 443 TL'si sermaye giderleri, 6 milyar 581 milyon 22 bin 100 TL'si sermaye transferleri ve 19 milyar 568 milyon 987 bin 97 TL'si borç verme giderleri olmak üzere, toplam 172 milyar 943 milyon 491 bin 499 TL'si kullanılmıştır. Bu kapsamda Bakanlığımızın ödeneküstü herhangi bir harcaması olmamıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; hazırladığımız bu bütçe, gençlerimizin geleceğine duyduğumuz inancın ve sorumluluğun bir yansımasıdır. Her kuruşunu, bize emanet edilen bu ülkenin gençleri için en doğru ve faydalı şekilde kullanmak boynumuzun borcudur. Bu sorumlulukla; Türkiye Yüzyılı vizyonuyla daha güçlü çalışmalar ortaya koyacak, ülkemize değer, gençlerimize umut, spora ise yeni bir vizyon katmaya kararlılıkla devam edeceğiz. Sizlerin desteği, görüşü ve katkısı bizim için çok kıymetli çünkü gençlerimiz hepimizin ortak umudu ve istikbali.

Sözlerime son verirken, bütçe görüşmeleri süresince büyük bir azim ve gayretle görev yapan Komisyonumuzun değerli üyelerine, Gazi Meclisimizin tüm çalışanlarına, diğer bakanlıklarımız ile kurum ve kuruluşlarımıza kolaylıklar diliyorum. Gençliğin ve sporun her daim en büyük destekçisi olan Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı sunuyorum.

11 Kasım'da şehit verdiğimiz 20 kahraman evladımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Bu vesileyle bu vatan için gözünü kırpmadan canını kanını feda eden tüm aziz şehitlerimizi ve cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı ve rahmetle yâd ediyorum.

Bütçemizin, aziz milletimize, gençlerimize ve Türk sporuna hayırlı olmasını temenni ediyor; Sayın Başkan, şahsınızda Komisyonumuzun değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sataşmalar oldu ama onlara sonra cevap vereceğim.

Şampiyon sporcularımız altın madalyalarına ve emeklerine lütfen saygı duyun. Dünya şampiyonu olan tekvando takımını getireceğiz görürsünüz. Yine, dünya şampiyonu olan wushu takımını getiririz. Bunları burada söyleyemedik, biz kabul ediyoruz. Artı halterde madalya alan şampiyonlarımızı alkışlıyorum, engelli sporcularımızı alkışlıyoruz, özel sporcularımızı alkışlıyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Olimpiyatta şampiyon olanları da getirebilir misiniz, tanışmak isterim kendileriyle. Olimpiyat şampiyonlarını da getirin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sporcularımızı alkışlıyoruz, yiğitlerimizi alkışlıyoruz. Lütfen bu gençlere güvenin, inanın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sayın Bakanım, hiçbir şey yapmasanız bile bu çocuklar yine şampiyon olurdu.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Gençlere güveniyoruz da size değil çünkü siz sözünüzü tutmuyorsunuz, size güvenmiyoruz. Balıkesir'e verdiğiniz sözünüzü tutmadınız, güvensizliğimiz ondan.

CAVİT ARI (Antalya) - O sporcuların çoğu kendisi yetiştirdi Sayın Bakan. Baskette, voleybolda, futbolda neler aldık, neler kazandık bir de onları duyalım Sayın Bakan, yeni branşlarla ilgili...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi konuşmalara geçiyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi milletvekillerine söz vereceğiz.

İlk olarak Milliyetçi Hareket Partisine -diğer gruplarla da görüştü, onların muvafakatıyla- Sayın Saffet Sancaklı'ya söz vereceğiz.

Bundan sonra atacağınız her laf Sayın Saffet Sancaklı'nın sözünü kesecektir. Bu hassasiyetle hem milletvekilimiz hem de eski bir millî futbolcu ona göre... Eski millî, üç büyükte oynayan tek futbolcu.

Sayın Sancaklı, süreniz yirmi dakika, eğer bitmezse konuşmanız iki dakika vereceğim, sonra kesinlikle uzatmıyorum, buna göre lütfen, konuşmanızı organize edin.

Buyurun.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri ve değerli Bakanlık bürokratları, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 2026 yılı Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. Sayın Bakanım ve değerli bürokratlar hoş geldiniz.

Konuşmama Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün gençlikle ilgili söylemiş olduğu birkaç cümleyle başlamak istiyorum: "Bütün ümidim gençliktedir." diyen Atatürk nutuklarında sık sık "Ey Türk istikbalinin evladı! Yeni Türkiye'nin genç evlatları!" sözleriyle hitapta bulunmuştur. Özellikle Türk istiklalini ve cumhuriyetini "Ey Türk gençliği!" hitabıyla gençlere emanet etmiş ve gençliğin önemini vurgulamıştır. Atatürk gençliğe duyduğu bu sarsılmaz inancı onların eğitime verdiği önemle de göstermiştir. Ona göre, gençlerin sağlam bir karaktere sahip olmalarının temelinde eğitim vardır. Bu nedenle, gençlik, millî şuura sahip ve çağdaş düşünce anlayışıyla yetişmiş bireylerden oluşmalıdır. Gençler, almakta oldukları eğitimin kazanımlarıyla, insanlığın, vatan sevgisinin ve fikir hürriyetinin en kıymetli sembolü olacaklardır. Cumhuriyet ancak aklın, bilimin, sporun ve ilerlemenin ışığında yükselen, düşünen, sorgulayan, üreten ve değerlerine sahip çıkan gençlerle yaşayacaktır. Bu amaçla Anayasa'mızda 2 tane madde vardır, bunları da sizinle paylaşmak istiyorum:

Madde 58'de diyor ki "Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetiştirme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır."

Madde 59 "Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur." şeklindedir.

Tabii, şimdi Türkiye çok genç nüfusa sahip. Sadece ilköğretimde bile 20 milyon civarında evladımız var, genç bir ülkeyiz. Bu kadar genç bir ülkede, bu kadar nüfusu 90 milyona yaklaşan bir ülkede tabii ki sorunlar olacak ama benim özellikle vurgulamak istediğim 2 tane problem var ki bunların bir tanesi madde bağımlılığı, bir tanesi de internet bağımlılığı.

Bu madde bağımlılığıyla ilgili doğdukları gün yürümeyi öğrendiği zaman ilk kelimelerini söylediğinde bizlere tarifsiz mutluluklar yaşatan çocuklarımız, onlar büyüdükçe hayatın onlara sunduğu olumlu veya olumsuz unsurlarla yüz yüze kalmaya başlıyorlar. Bu unsurlarla baş etme potansiyellerine göre de birçok sorun yaşayabiliyorlar. Günümüzde onları bekleyen en büyük tehlikelerden biri de madde bağımlılığı. Son yıllarda uyuşturucu maddelerin kolay ulaşılabilir olması, yeni formların üretilmesi, fiyatlarının ucuzlatılması birçok kişinin bağımlı hâle gelmesine neden olmuştur. Özellikle lise ve üniversite çağındaki gençlerimiz ciddi bir tehlike altındadır. Sıklıkla maddeyle tanıştıkları bu dönem onlar için hayatlarında bir dönüm noktası olmaktadır. Ev partilerinde, gece kulüplerinde, sokak aralarında bu maddelerle tanışıp dramatik bir yolculuğa başlamaktadırlar. Bu maddeyi hızla birbirlerine bulaştırıp çevrelerinde bir halka oluşturabiliyorlar. "Madde arkadaşlığı" dediğimiz bu durum, bağımlılığın artık bir parçası olmuş, başlangıçta alınan keyif yerine daha sonra maddeye ulaşım sorunları gibi ortak kaygılara bırakıp gençlerimizi batağa sürüklemiştir.

İkinci konu da bu internet bağımlılığıdır. İnternet bağımlılığı kişinin bilgisayar, akıllı telefonlar, tabletler veya diğer dijital cihazlar aracılığıyla internete aşırı ve kontrolsüz bir şekilde bağımlı hâle gelmesini ifade eder. Bu bağımlılık genellikle çevrim içi oyunlar, sosyal medya, çevrim içi alışveriş, video izleme veya diğer çevrim içi aktivitelerle aşırı zaman harcamalarıyla belirginleşir. İnternet bağımlılığı kişinin iş, okul, ilişkiler ve önemli faaliyetleri ihmal etmesine, fiziksel olarak sorunlara yol açmasına ve genel yaşam kalitesinin olumsuz etkilenmesine neden olabilir. Bu durum genellikle psikolojik, sosyal ve çevresel faktörlerin birleşimiyle ortaya çıkar ve profesyonel yardım gerektirir. İnternet bağımlılığına sebep olan faktörler psikolojik, sosyal, çevresel, biyolojik, kişilik özellikleri, aile dinamikleri ve kültürel faktörler arasında ana olarak söyleyebiliriz. İnternet bağımlılığı özellikle çocuklar ve ergenler arasında giderek daha da yaygın hâle gelmektedir. Bu yaş grubundaki bağımlılık çeşitli çevrim içi aktivitelerle aşırı derecede zaman geçirme ve diğer

yaşamsal aktiviteleri ihmal etme eğilimi olarak da görülmektedir. Tabii, gençlerimizin birçok sorunu var ama özellikle bu uyuşturucu, alkol ve madde bağımlılığı dediğimiz, üstüne son yıllarda herkesin ortak fikirde bulunduğu internet bağımlılığı da inanılmaz derecede büyük bir problemdir, zaten birazdan da biraz değineceğim bu konulara. Bunları çözmemizin birinci ana aktörü spordur. Biz nasıl spor yapacağız? Spor kültürünü nasıl oluşturacağız ülkemizde? Bu çocuklarımıza küçük yaşta nasıl spor yaptıracağız? Şimdi, onunla ilgili, biraz size anlatmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak vizyonumuzu ve fikrimizi size biraz anlatmak istiyorum. Sporda başarı kadar sevgi, ahlak, disiplin, azim ve gayret gibi erdemlerle toplumsal kaynaşmaya katkının ön plana çıkarılması, her alanda sporcu yetiştirmek için gerekli fiziki, teknolojik ve insan gücü altyapısının tesis edilmesi, çocuklarımızı ve gençlerimizi her türlü zararlı alışkanlıklardan uzak tutarak erdemli, bedenlen ve ruhen sağlıklı bir nesil olarak yetiştirmelerine katkı sağlamak, spor yapma imkânlarını artırarak spora yönlendirmek suretiyle çocuklarımızı teknolojik oyun ve eğlencelere bağımlılıktan kurtarmak, sosyal ilişkilerini geliştirmek ve sporcu kaynağı oluşturmak millî spor politikamızın esasını oluşturmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak yıllar önce bir "Vizyon Proje" adı altında bir hazırlığımız oldu ve ben bunu bir iki defa daha paylaştım; bu konu da şudur -Sayın Bakanımıza ben bu konudan bahsetmişim zaten, haberi var- bir kez daha burada huzurunuzda kısa bir özet geçmek istiyorum: Şimdi, biz ülkemizde maalesef ve maalesef hasta bir toplumuz. Yani bugün çok üst düzey, belki de dünyanın en iyi hastanelerine sahibiz, sayı olarak da çok ciddi hastanelerimiz var, doktorlarımız var, üniversitelerden yetişen doktorlarımız var fakat hangi hastaneye giderseniz de kuyruk var. Yani genel olarak biz hasta bir toplumumuz arkadaşlar.

Daha önce de Genel Kurul Salonu'nda obeziteyi anlattım ama maalesef, millet konuyu başka tarafa götürdü. Türkiye'nin yüzde 32'si obez, yüzde 31,5'i de aşırı kilolu yani her 3 kişiden 2 kişi Türkiye'de ya aşırı kilolu, ya obez; bu da bizi hastalıklara götürüyor. Bunun da ana nedeni tabii ki beslenme -o benim alanım değil- ama bizim spor kültürümüz yok. Biz çocuklarımıza çocuk yaşta eğer spor kültürünü aşılırsak hayatları boyunca da spora devam ederler. Yani ben geçmişte profesyonel spor yaptım, dizimden ameliyat oldum, birkaç ay yürüyüş yapamadım, kendimi kötü hissediyorum, daha yeni yeni başladım yürümeye. Bu spor öyle bir şey ki başladığınız zaman hayat boyu gidiyor.

Bizim projemiz şu: İlkokulda 6 yaşında okula başlayan bir çocuğumuzu fizik yapısına göre, aile yapısına göre, isteğine göre bir spor branşına yönlendiriyoruz; aynı şekilde, aynı çocuğumuza da bir sanatsal branş veriyoruz yani bir enstrüman çalabilir, tiyatro oynayabilir, sinema yapabilir veya başka bir şey. Tabii, şu anda, maalesef, beden eğitimi derslerimizin sayısı az. Bunu artırarak haftada beş gün beden eğitimi, spor yapacaklar, beş gün de sanatsal etkinlik yapacaklar yani haftada minimum on saat. Hafta sonu da okullar arasında bu öğrencilerimiz yarışacaklar. İlköğretim bittiğinde, on iki sene sonra bu çocuğumuz 18 yaşına geldiğinde on iki yıl spor ve sanat yapmış olacak. Dört sene de üniversiteyi koyduğumuzda yani 22-23 yaşına gelen bir çocuğumuz on sekiz sene spor ve sanat yapmış olacak. Tabii, bu kültürü alan çocuk bundan sonraki hayatında da spor yapacak mı? Tabii ki yapacak çünkü vücudu isteyecek onu. Peki, bu kadar spor ve sanatla yetişen, Atatürk'ün dediği gibi sağlam kafanın sağlam vücutta olduğu gençleri yetiştirsek bizim bu kadar hastalanma ihtimalimiz zaten ortadan kalkacak. Bildiğim kadarıyla Sağlık Bakanlığına Türkiye'nin 2'nci en büyük bütçesi harcanıyor. O zaman bu kadar bütçe de harcanmayacak, bu kadar hastaneye de ihtiyaç olmayacak, bu kadar ilaca da ihtiyaç olmayacak. O aradaki kalan bütçeyi tekrardan millî eğitime ve spora aktardığımızda yirmi senede bambaşka yeni bir jenerasyon yaratmış olacağız ülkede. Bu projeyi ben daha önce de dile getirmiştım, Sayın Bakanımızı da hazır burada yakalamışken, sizleri de burada bulmuşken bir kez daha bunu anlatıyorum; bu, bilinmeyen bir konu değil ama tabii, Millî Eğitim Bakanlığı, Spor Bakanlığı ve belki de başka bakanlıkları da içine katarak, Sağlık Bakanlığını da içine katarak, böyle bir proje yaparak yirmi sene içerisinde Türkiye'de yeni bir jenerasyon, spor ve sanat yapan, sağlam kafa ve sağlam vücutlu bir jenerasyon yaratabiliriz.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, biraz da güncel şeylerden bahsetmek istiyorum, burada vaktimi de iyi kullanmak istiyorum. Sporun birçok faydası var tabii, ulusal gurur ve birlik duygusu demişim. Kazandığımız millî maçlardan sonra sokaklara dökülüyor. Bu ülke vatanını, bayrağını, ezanını seven insanlardan oluşan bir ülke, bir başarıda herkes sokağa dökülüyor. Tabii, özellikle, kadınlar voleybolumuz ve bokstaki başarılarından sonra kadın sporcuların da morallerinin yükselmesi ve katılması da çok önemli. Genç nesiller için rol modeli oluyor; Arda Güler, Busenaz Sürmeneli, Eda Erdem, Alperen Şengün gibi isimler gençleri özendiriyor ve rol model oluyor. Türkiye'nin uluslararası itibarına ve diplomatik gücüne ciddi katkı sağlıyor, ülke ekonomisine de tabii, ciddi katkıları oldu.

Şimdi, değerli arkadaşlar -biraz grip oldum, kusura bakmayın- gündemdeki bahis ve şike konusuyla ilgili de biraz konuşmak istiyorum. Gerçekten hayretle ve üzüntüyle hepimiz seyredivoruz bunu. Türk futbolunda bir şeyler biliyorduk, biz de yıllardır bu işin içindeyiz ama bu rakamlar açıklandıktan sonra yani ben şahsım adına söylüyorum, ben bile şok geçirdim.

Şimdi, burada, biraz istatistik paylaşayım yani açıklanan istatistikleri. 1.024 futbolcu bahis oynamış. Türkiye'deki bütün Süper Lig, 1. Lig, 2. Lig, 3. Lig oyuncularının toplamı 3.700 kişi. 3.700 kişinin 1.024'ü kendi adına, kendi vatandaşlık numarasıyla hesap açarak bahis oynamış; 47 kişi daha var, onların akıbeti belli değil araştırılıyor. Süper Lig'den 27 oyuncu, 1. Lig'den 86, 2. Lig'den 282, 3. Lig'den 629 oyuncu açıklandı.

Hakemlerimiz var, yıllardır bu hakemleri ben savundum hep yani bu kulüp başkanları bütün başarısızlıklarını hep hakemlerin üstüne atarak "Hep hakemin yüzünden, hep hakemin yüzünden..." diye yıllarca dinledik ya, ben de bu hakemleri savundum, savunmaz olaydım. 571 hakem var bütün Türkiye'de profesyonel hakem. Bunun 149'u kendi ismiyle bahis oynamış ve Profesyonel Disiplin Kuruluna sevk edilmiş. Arkadaşlar, üçte 1'i neredeyse yani her 3 hakemden 1'i, her 3 futbolcudan 1'i kendi adına bahis oynamış. İşin enteresan tarafı da zekâ seviyesi çok iyi olmayan, çok yetenekli olmayan adamdan futbolcu olmaz arkadaşlar. Hep dalga geçeriz biz "Topa çok kafa vuruyoruz, bizim kafamız çok çalışmıyor." diye, işimize geldiği zaman onu söyleriz ama çok zeki olmayan bir adamın o sahada oynama ihtimali yok ya.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kadın yok herhâlde.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Şu anda açıklananlar içerisinde kadın açıklanmadı. Yok, Allah'tan yok yani bir orada yoksunuz şükür. Şimdi, önümüzdeki günlerde açıklanacak listelerde inşallah çıkmaz da kadın futboluna girildi yani ama bilmiyoruz şimdi. Daha kadınlar açıklanmadı şu an itibarıyla, onlar açıklanmadı, yöneticiler açıklanmadı, teknik direktörler açıklanmadı.

Şimdi, bu adamlar zeki adamlar, hakem olmak için, hükmetmek için de zeki olmak lazım. Yahu, Federasyon futbolculara diyor ki: "Eğer İddaa oynarsanız üç aydan bir seneye kadar ceza veririm size." Federasyon hakemlere diyor ki: "Hakemliğinizi bitiririm." Bu adamlar gitmişler, kendi TC'leriyle Türkiye'deki resmi bahis sitelerinde bahis oynamışlar.

Şimdi, bazı rakamlar var, teyit ettim de inanmak istemiyorum. 139 profesyonel futbol kulübü var Türkiye'de, 135'indeki oyuncular bahis oynamış, sadece 4 kulüp var bahis oynayanı çıkımayan. 135; 139'un 135'i. Bir hakem -beş yıl geriye gidilmiş ve beş yıllık istatistiklere bakılmış- 18 bin defa İddaa oynamış, 18 bin; beş seneye bölersen, güne vurursan herhâlde her gün böyle bir 10 taneye falan denk geliyor. Daha vahim bir şey var: Bir futbolcu 108 bin defa oynamış yani günde 20 tane falan kupon yapmış, herhâlde, her Allah'ın günü beş senede. Hakem efendi, futbolcu efendi; peki, bu kuponlarla uğraşırken siz ne zaman futbol oynamayı düşündünüz veya adam gibi hakemlik yapmayı düşündünüz, o antrenmanları yaptınız, konsantre oldunuz? Siz bunlardan çokluk çocuğunuza "Merhaba." falan dememişsinizdir. Ne zaman yemek yediniz siz? Şimdi, durum böyle vahim.

Kulüpler var -isim saymayacağım, şey olmasın diye- mesela, ortalama kulüplerde 27-28 oyuncu olur federasyona bildirilen; 27 olması lazım bildiğim kadarıyla. Mesela, bir kulüpte 18 oyuncu, 27'nin 18'i; 2 kulüpte 17, 17 var; bir kulüpte 16 var, 2 kulüpte 15 var ve aşağı doğru gidiyor; 14, 13, 12, 11 falan. Arkadaşlar, maça çıkıyorsun, oyuncuların yüzde 80'i bahis oynamış; biz de seyrediyoruz, bağıriyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Kendi maçlarıyla mı ilgili?

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Şöyle: Araştırılıyor şu anda, onu da söyleyeceğim.

Buyurun Sayın Bakanım, bir şey mi söyleyecektiniz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Araştırılıyor diyecektim.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Şimdi, şöyle bir durum var -sormuşken sorunuza cevap vereyim eğer istiyorsanız- şimdi iki tane şey var burada: Bir, oyuncu veya hakem bahis oynamış sadece. Bu, Futbol Federasyonunu ilgilendiriyor, üç ay ile bir sene arasında ceza veriyor. Eğer bu oyuncular veya hakemler bahis oynadıkları maça, maçı etkileyecek... Kendi maçlarına oynadıysa o zaman cumhuriyet başsavcılığı devreye giriyor, zaten oradan da bir soruşturma yürüyor. O zaman, 6222 giriyor devreye, şikeye giriyor, Türkçe ismi "şike", oraya giriyor ve ondan yargılanıyor. Burada iki tane konu var: Bir normal bahis oynayanlar var, bir de şikeye karışanlar var.

Sayın Bakanım, fakat burada bir şeye daha dikkat etmemiz lazım bu operasyonlar yapılırken: Şimdi, www.nesine.com ve www.misli.com var, bunlar resmi bahis siteleri; ikinci ve üçüncü liglerin yayın hakları belli bir para karşılığında, kulüplere gelir gelsin diye bunlara verildi Futbol Federasyonu tarafından. Bunlar da şöyle bir kural koymuşlar: "Resmî üye olman için vatandaşlık numarasını vermen lazım." Tamam, vatandaşlık numarasını veriyorsun, oradan maçları izleyebiliyorsun. Zaten belli hakemler ve belli oyuncular sadece maç izlemek için oraya kaydolmuşlar. Ama onlar da uyanık, bizi teşvik edecekler ya bahse, bir "bonus" açıyorlar sana, 40 lira ve 50 lira; ancak bunu oynarsan senin şifren açılıyor ve maçları seyredebiliyorsun. Bir de böyle yapanlar var yani sadece maç izlemek için girmiş, o "bonus"u mecburen kullanmış ve bir daha hayatında oynamamış. Onun için, bu, o kadar hassas bir konu ki... Burada hem Federasyonun hem savcılığın bu operasyonu yaparken çok dikkat etmesi lazım, bir kişinin bile arada gitmemesi lazım. Mesela "Zorbay Küçük" diye bir hakem açıklandı -ben de çok şaşırdım, uzaktan da olsa tanıyorum adamı- adam gitti, hemen savcılığa verdi, meğer onun adına açılmış bir yerden ve adam affedildi. Burada çok dikkatli olmamız gerekiyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Telefonlara da devamlı gelen bahis mesajları var.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Tabii, tabii.

Şimdi, içinde olan insanların, futbolcusunun, teknik direktörünün, yöneticisinin, hakeminin bahis oynamaları yasak zaten. Bu, ne spor ahlakına uyar ne de genel ahlaka uyar.

Biraz çabuk çabuk geçeyim.

Tabii, arkadaşlar, bu çok büyük bir ayıp. Daha ileri cümle söylemek istemiyorum ama bunları oluşturan da şöyle bir konu var: Bunlar oynamış da, bir de bunları oynatanlar var, esas oyunu kuranlar ve bu işi organize edenler. Bunlar nasıl yapıyor, biliyor musunuz arkadaşlar? Kulüplerimizin, 18 Süper Lig kulübünün aşağı yukarı 100 milyar TL borcu var şu anda, 100 milyar TL. Zaten üç büyüklerinki açıklandı; 60 milyar TL. Yani, 100 milyar civarında 18 takımın borcu var ve bu kulüplerin birçoğu oyunculara veya teknik direktörlere parasını zamanında ödeyemiyor, bazıları da hiç ödemiyor. Tabii, bu tam da bu oynatanların ve bahis mafyasının işine gelen bir ortam, hemen bunlara yanaşıyorlar ve bunların aklını çeliyorlar. Ha, bunların aklının çelinmesi tamamen karakter zafiyeti yani onun konuşulacak bir tarafı yok.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Sistem zafiyeti değil de karakter zafiyeti mi?

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - İkişi de beraber, anlatıyorum. Kulüpler o kadar borçlu ki, o kadar kötü yönetildiler ki buna da çanak tutuyorlar. Bunun için, 26 Nisan 2022'de bir spor yasası çıkardık, bu spor yasasında hem kulüp başkanlarının ve yöneticilerinin kişisel sorumlulukları hem de birçok madde var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Bitti mi sürem?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sancaklı, süreniz doldu, iki dakika ilave süre vereceğim, sonra uzatmayacağım.

Buyurun.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Bu kanun da uygulanmaya, kulüpler denetlenmeye başladı. Göreceksiniz önümüzdeki günlerde başka şeyler de çıkabilecek çünkü bu kulüpleri adam gibi yöneteceksiniz, eğer bu kulüpleri batağa sokarsanız cebinizden ödersiniz. Zannediyorlar ki: "Ödemeyeceğiz biz bu parayı." Ödeyecekler bu parayı, merak etmeyin.

Şimdi, tabii, bütün bunlar, bu şike ve bahis operasyonu büyük bir fırsat doğurdu bize. Ne getirdi bize? 1.024 oyuncu ceza alacak şimdi, görüntü öyle. Peki, yıllardır altyapıya önem verelim diye anlatıyoruz, aşağıda, genç takımda oynayan çocuklar var; 15, 16, 17, 18 yaşlarında. Bu çocuklar böyle bekliyorlar "Yukarıdan bizi çağırsınlar da oynayalım, kendimizi gösterelim." diye. Tabii, şimdi, 15 oyuncusu giden var, 10 oyuncusu giden var, 5 oyuncusu giden kulüpler var, "Transfer." diye bağıracaklar, "Bize bir on beş gün transfer şansı verin." diye. Ben buradan, hem hazır Sayın Bakanımızı yakalamışken hem de Futbol Federasyonu Başkanına buradan

rica ediyorum: Transferi açmayın. Altyapıdan 1.024 oyuncuyu, 15, 16, 17, 18 yaşlarında çocukları getirin, sezon sonuna kadar 30 maç oynasınlar ve göreceksiniz o 1.024 oyuncunun içerisinde önümüzdeki sene en az 100 yeni oyuncu kazanacak Türkiye. Yeni Ardalara, yeni Kenanlara fırsat verelim. "Ama transfer açacağız." Ne olacak transfer açınca? Orada, bir üst ligde oynamayan oyuncuyu transfer edip alt ligde oynatacağın. Genelde de yaş ortalamaları yüksek. Onun için, bu tarihî bir fırsattır. Kulüplere de şöyle bir şey denilmeli... "Ya, ben oynatamam genç oyuncu, bende 15 şikeci çıktı, beni bu sene affedin, ben ligden çekileyim." derse Sayın Bakanım, bunlara da küme düşürelim vallahi, mecbur bırakalım. Biz bu tarihî fırsatı, çok kötü olan bu olayı artıya çevirelim; temiz eller operasyonuyla başladık. Tabii, Sayın Cumhurbaşkanımız bu konuyla ilgili bir genelge yayımladı çok yakın zamanda. Devlet belki de susar, seyrederek ama finalde de gereğini yapar.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Fethi Açıkel, buyurun.

Süreniz on dakika.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Bakanlığın değerli bürokratları ve kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken 11 Kasım günü görev sırasında Gürcistan hava sahasında düşen Türk Hava Kuvvetlerimize ait uçakta şehit olan subaylarımıza ve Mehmetçik'imize Allah'tan rahmet, kederli yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Aynı şekilde, Kocaeli Dilovası'nda kozmetik fabrikasında büyük ihmal zincirleri sonunda çıkan yangında hayatını kaybeden 16, 17 ve 18 yaşındaki genç kardeşlerimizin de bulunduğu vatandaşlarımıza rahmet diliyorum.

Geçtiğimiz on yıllar boyunca inşaatlarda ve merdiven altı atölyelerdeki iş cinayetlerinde hayatını yitiren gençliğin sorunları aslında, bu Komisyonun en önemli meselelerinden biri. Maalesef, böyle talihsiz bir dönemde bu Komisyon görüşmelerini yürütüyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026 yılının Gençlik ve Spor bütçesini maalesef, cumhuriyet tarihimizdeki en derin ve çok katmanlı gençlik krizlerinin yaşandığı bir dönemde gerçekleştiriyoruz. Gerçekten de ülkemizin gençliği en kötü ve en yetersiz gençlik politikaları nedeniyle belki de tarihinin en sıkıntılı döneminden geçiyor. Üstüne üstlük, gençliğin bu krizi, a'dan z'ye spor camiasını ve kurumlarını kara bir şüphe bulutuyla gölgeleyen sportif bahis türbülansıya eş zamanlı olarak yaşanıyor. Ne tuhaftır ki yirmi üç yıllık AK PARTİ iktidarının inşa ettiği kara düzenin, kara dönemin sonunda, Türkiye'de hakem ve sporcuların bahisten, gençliğin spekülasyondan para kazandığı bir dönemde, doktor ve hastanelerin yoğun bakım ünitelerindeki bebeklerden, avukat ve hukukçuların yargı borsasından, Merkez Bankası ve Borsa İstanbul'un üst yöneticilerinin ise çürümeden ve yozlaşmadan medet umduğu, buna dâhil olduğu bir sisteme tanıklık etmekteyiz. Ülkemizin aydınlık yüzü olan gençlerimiz, bu kara düzenin bu kara tablosunu gözleriyle gördüklerinde nasıl bir mağduriyeti yaşıyorlar, bunu tahayyül etmenizi arzu ederim. İşte bu yüzden de Türkiye'nin sadece iyi eğitilmiş, parlak beyinlerinin göçünden değil, gençlerimizin büyük bir çoğunluğunu etkisi altına alan karamsarlık nedeniyle bir tür gençlik göçü hissiyatından bahsetmemiz gerekiyor. Sayın Bakan, size şu soruyu sorarak başlamak istiyorum: Türkiye'de gençlerimizi uyuşturucu krizi, barınma krizi, geçinme krizi, sanal kumar krizi, iş sınavlarındaki kayırmacılık krizi gibi krizlerle mutsuz eden ve yurt dışı hayallerini bir kavimler göçü ölçeğinde gündemde tutacak kadar mutsuzluğa, umutsuzluğa ve çıkışsızlığa sevk eden bu memleketten göç etme hâletiruhiyesi hakkında ne düşünüyorsunuz? Bundan rahatsız olmuyor musunuz? Gençlerimizin bu göçünü, bu karamsarlığını engellemek için yirmi üç yılın sonunda Bakanlık olarak ne yapıyorsunuz? TÜİK verilerine göre son iki yılda yaklaşık 450 bin Türk vatandaşı yurt dışına göç etmiştir. Türkiye'den göç edenlerin yaklaşık yarısı 34 yaş altı gençlerden oluşmaktadır. Türkiye'deki kurumsal ve etik çürüme gençliğin altından kalkmakta zorlandığı sosyoekonomik buhranla birlikte maalesef 2025 yılının sonunda, son aylarında gençliği karamsarlığa ve çaresizliğe sürükleyen en önemli siyasi sebep olarak karşımızda durmaktadır. 15-34 yaş arasındaki 26 milyon genç nüfusumuzun içinde 6,7 milyon gencimiz ne eğitimdedir ne istihdamdadır, ev genci olarak karşımızdadır. Bu, AB'de yüzde 12, OECD ortalamasında yüzde 13,5 iken Türkiye'de bu oran yüzde 27'dir; 2,5 katının üstündedir.

Bir diğer konu başlığı olarak Türkiye'de gençlerin giderek artan biçimde suça itilmesi, suça sürüklenmesi, mahalle mahalle, sokak sokak mafyatik yapılarla yüz yüze, iç içe geçmesi, silahlı saldırıların olağanlaşması toplumsal çürümenin en somut göstergelerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bugün gençlik âdeta bir "Kurtlar Vadisi" modeli içinde şiddeti ve yozlaşmayı meşrulaştıran, güç ilişkilerini kutsayan, illegal yapıları yücelten bir yoz kültürle karşı karşıya bırakılmıştır ve bu, sizin Bakanlığınızın, yirmi üç yıllık iktidarınızın maalesef mirasıdır. Uyuşturucu ve organize suç ağlarına karşı yıllarca süren sessizlik bu yoz kültürün yayılmasına zemin hazırlamıştır. Kamunun koruyucu, önleyici ve yönlendirici rolü yerine cezasızlık ve kayıtsızlık yerleştirilmiştir. Gençler artık sadece işsizlikle değil, korumasız ve güvencesizlikle de yüz yüzedir. Bu ortamda, Türkiye, gençlerden oluşan mafyatik organizasyonları Avrupa'ya ihraç eden bir ülke hâline geçmiştir. Gençlerimiz mafya ve uyuşturucu şebekelerinin insafına terk edilmiştir. Nitekim, Küresel Organize Suç Endeksi'nde Türkiye 193 ülke arasında Avrupa'da 1'inci sırada, dünyada ise 10'uncu sırada yer almıştır. 2024 yılında TÜİK verilerine göre sadece 15-17 yaş grubunda 145 bin genç suça sürüklenmiştir, 119 bin genç ise mağdur edilenler kategorisine girmiştir. Daha üst gençlik grubunda ise bu rakamlar çok daha vahimdir. Bu karanlık tablo ve bu kara düzen çürümüş bir siyasi, iktisadi ve hukuki yapının sonucudur. Bireysel ve organize mafyatik şiddeti tolere eden, bahisten medet uman, uyuşturucuyu tolere eden, suç işleyenleri koruyan ve hesap vermeyen bir yönetim anlayışı Türkiye'nin gençliğini ve geleceğini sistemli biçimde karartmaktadır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de örgün öğretimde yaklaşık 3,7 milyon öğrenci varken ülke genelinde KYK yurtlarının kapasitesi ancak 1 milyonu bulabilmektedir. Son yıllarda büyük başarı öyküsü olarak sunulan ve bu şekilde ancak 1 milyon seviyesine ulaşılan kapasite artışı, yurt odalarında ranza sistemine geçilmesi ve yurt odalarının âdeta kışlaya döndürülmesiyle sağlanmıştır. Metrekareye en fazla ranzanın düştüğü dünyadaki nadir ülkelerden biri Türkiye'dir. Bu hâliyle KYK yurtları örgün öğretimdeki 2,7 milyon öğrencimize, gencimize yurt imkânı sağlayamamaktadır. Geçtiğimiz yirmi üç yıl boyunca gerekli yurt yatırımları yapılmamıştır, kamu kaynakları rant projelerine ve saray çevresindeki oligarklara aktarılmıştır. Aileler çocuklarını üniversiteye göndermekte zorlanmış, büyük şehirlerde geçinebilmek için çalışmış, eğitimden kopma noktasına gelmiştir. Bu nedenle,

eğitimden kopan her gencimizin vebali biraz da Bakanlığın üzerindedir. KYK yurtlarındaki sorunlar, son yıllarda artan zehirlenme vakaları, hijyen eksikliği sorunları, güvenlik açıkları ve kötü beslenme koşulları ciddi bir sağlık krizine, gençlerin krizine dönüşmüştür. Genç öğrenciler kalabalık odalarda yetersiz altyapı ve beslenme sorunlarıyla boğuşmaktadır. Sosyal alanların ve kültürel etkinliklerin yokluğu yurtları âdeta disiplin kamplarına çevirmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığın teklif edilen 300 milyar 302 milyon liralık bütçesi miktar olarak yüksek gözükse de bütçe alt kırımları ağırlıklı olarak öğrenci kredisi, burs ve yurt hizmetlerine ayrılmıştır. Bu açıdan, teklif edilen bütçe bir gençlik ve spor politikaları bütçesi olmaktan ziyade gençlerin barınma ve temel ihtiyaçlarını sağlama bütçesidir. Fakat buna karşın, buna rağmen bile sadece zorunlu hizmetleri yapmakta yetersiz kalmamakta, eksik kalmamakta, ülkemizin gençlerinin layık olduğu bir gençlik ve spor politikasını uygulamaktan çok daha uzağa düşmektedir.

Türkiye tarihinde görülmedik bir şekilde madde bağımlılığı, madde kullanımı, dijital bağımlılık, sanal bahis ve sanal kumar bağımlılığı, yaygın obezite yakıcı biçimde ülke gündemindedir. Bu kara tablo sadece bireysel zafiyetlerin değil, daha ziyade kurumsal zafiyetlerin, ekonomik umutsuzluğun, kötü yönetimin, toplumsal yalnızlaşmanın, artan otoriterleşmenin ve sosyal devlet yoksunluğunun bir sonucudur. Bu bağımlılık gündeminde, buna karşın Bakanlığın en düşük ödenekli programı bağımlılıkla mücadele programıdır. Bakanlığın gençliğin acil sorunu olan bu bağımlılık sorununa ayırdığı miktar 59,5 milyon liradır. Bu ise gençlerimize Bakanlığın ne kadar yabancılaştığının bir göstergesidir.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; 19 Mart 2025'ten bu yana tutuklu bulunan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu başta olmak üzere tüm belediyelerimizde merkezî Hükûmetçe eksik bırakılan gençlik ve spor politikalarını yeniden halkın hizmetine sunmak için kararlılıkla çalışıyoruz. İBB'de göreve geldiğimiz İstanbul gibi metropollerde tek bir öğrenci yurdu dahi bulunmazken bugün tüm engellemelere rağmen 16 öğrenci yurdu güvenli, erişilebilir nitelikli koşullarda binlerce öğrencimize ev sahipliği yapıyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Nerede yoktu ya! Ruhsatları bizde daha!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kimin ruhsatları?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Nerede "İBB yaptı onları." ya!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İBB'yi bir ziyaret et bakalım, görürsün!

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Sayın Ekrem İmamoğlu gençliğe yalnızca sosyal destek değil, katılım ve üretim yapan bir anlayışın temsilcisidir. Onun döneminde İstanbul Gençlik Ofisleri, İBB Spor İstanbul çatısı altında yürütülen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Onun yaptıklarını bir gez bakalım!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ha, boş konuşuyorsun!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Biri uzay çağında, öbürü...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yok canım, uzay çağında... Gel bir gezdireyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, arkadaşlar, uzay çağını anlatırsınız.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Bakan, laf atmazsa iyi olur. Bakanların laf attığı pek görülmemiş de!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli arkadaşlar... Sayın Arı...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Milletvekilliğinden gelme alışkanlık.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Laf atarsa cevabını alır!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

Sayın Arı, daha önce de konuşmuştuk sizinle bir meseleyi.

CAVİT ARI (Antalya) - Ben laf atmadım Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır.

CAVİT ARI (Antalya) - Ben arkadaşlara diyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba şu an dinliyor beni, biliyorum, şimdi içeride. Dolayısıyla da kendisiyle konuşmuştum daha önce.

CAVİT ARI (Antalya) - Bugün hiç konuşmayan kişi benim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, bir konu konuşmuştuk sizinle.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Başkanım, müsaade ederseniz bitireyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Size söz vereceğiz.

Dolayısıyla bu münakaşaları yapmayalım. "Bunu yaparsan, bunu yaparım; bunu yaparsan..." Burası müsamere yeri değil değerli arkadaşlar.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bakana söyleyeceksiniz Sayın Başkan.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Bakana söyleyin Sayın Başkan.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Onu Bakana söyleyeceksiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Açıkel...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Lafı atan Sayın Bakan, yapan da Sayın Bakan! Sayın Bakana sesleniyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Bakana söyleyeceksiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

Sayın Açıkel'in konuşmasını tamamlatacağım değerli arkadaşlar.

Buyurun lütfen, bir dakika...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Sayın Başkan, bakın, 15,5 milyon yurttaşımızın ve partimizin Cumhurbaşkanı adayı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun adı zikredildiğinde Sayın Bakanın ne kadar rahatsız olduğunu gördük.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Aynen öyle, aynen öyle.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Çünkü gençliğin umudu, bugün -haksız ve hukuksuz bir şekilde- kadrolarımızla birlikte, gençler için politika, barınma sorununu çözen, gençlik ofisleri, dijital ofisler açan kadrolarımızla birlikte Silivri zindanlarındadır. Sayın Ekrem İmamoğlu gençliğe yalnızca sosyal destek değil, katılım ve üretim alanı açan bir anlayışın temsilcisidir. Onun döneminde İstanbul Gençlik Ofisleri, İBB Spor İstanbul çatısı altında yürütülen ücretsiz spor eğitimleri, mahalle spor sahaları, kadın spor merkezleri, Genç Gönüllüler Programı, üniversiteli gençlerimize burs desteği, genç kütüphaneleri gibi projeler hayata geçirilmiştir ve geçirilecektir. AK PARTİ'nin kara düzeni Ekrem İmamoğlu'nun modelinden rahatsız olmuştur, hukuksuz bir şekilde onu Silivri zindanlarında komik gerekçelerle otoriter despotizmin bir örneği olarak içeride tutmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneşhan...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Genel Başkanımız Sayın Özgür Öz'lin gençlerimize verdiği söz gibi iktidarımızın ilk talimatı cumhuriyet yurtlarının 81 ilde yeterli kontenjanlarla hızla inşasına başlanması olacaktır.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneşhan, onun süresi bitti.

Buyurun lütfen.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; sözlerime başlarken sizleri en içten saygılarımla selamlıyorum.

Ben de Gürcistan'da Türk Hava Kuvvetlerimize ait olan kargo uçağının düşmesi sonucu şehit olan tüm kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Yine, Kocaeli Dilovası'ndaki bir fabrikada çıkan yangın sonucu yaşamını yitiren çalışan arkadaşlarımıza da işçilerimize de Allah'tan rahmet diliyorum; mekânları cennet olsun.

Evet, Türkiye'nin en can yakıcı sorunları çözmekle görevli Bakanlığın bütçesini konuşmak üzere burada toplanmış bulunmaktayız. Tabii, doğal olarak hem gençlik hem de spor deyince burada konuşacağımız beş dakika, on dakika gerçekten anlamsız kalıyor; günlerce, aylarca konuşulsa ne bu alanlardaki sorunları bitirebiliriz ne de maalesef iktidarın tutumu nedeniyle de bunlara çözüm bulabiliriz.

Şimdi, Türkiye genç bir nüfusa sahip; aslında bizim ülkemizin zenginliği Avrupa'daki birçok ülkedeki nüfustan çok daha fazla. Bana göre yapılması gereken ilk işlerden bir tanesi "Gençlik Bakanlığı" ve "Spor Bakanlığı" adı altında iki bakanlık olması gerekiyor yani gençliğe ayrı bir bakanlık mutlaka verilmesi gerekiyor diye düşünüyorum.

Şimdi, Bakanlık bütçesinin gençler ve gençlik örgütleri dâhil edilmeden hazırlanmış ve gençlerin ihtiyaçlarını görmeyen, sorunlarına çözüm üretmeyen bir bütçe olarak karşımıza getirildiğini görüyoruz. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi en düşük pay binde 2'yle bağımlılıkla mücadele programına ayrılmış bu bütçede, binde 2.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Onu anlattık teknik olarak, anlattık size.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Hayır, binde 2.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan, lütfen...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Bakın, bugün Türkiye'deki gençliğin en büyük sorunlarının başında uyuşturucu madde kullanımı gelmektedir Sayın Bakanım, bugün bu madde kullanımı ortaokul seviyelerine kadar düşmüştür. Bakın, 2026 yılında 500 bin gence bağımlılık mücadelesi eğitimi, 120 Gençlik çalışanına da eğitici eğitimi verilmesi hedeflenmektedir. Bakanlığın bu eğitimler için ayırdığı pay 59 milyon 494 bin lira olarak öngörülmüştür yani eğitim alacak genç başına 118 lira; bakın, yanlış söylemiyorum Sayın Bakanım, 118 lira düşüyor ve bu, gençlerimizin aklıyla da alay etmekten başka bir şey değil yani gençlerimize verdiğiniz önemi ortaya koyuyor. En büyük payı ise yüzde 78,68'le yükseköğrenimdekilere ayırdınız. Elbette ayrılabilir, Yükseköğretim Kurumu bizim için çok önemli ama özellikle öğrencilerimizin KYK yurtlarındaki sorunları bir türlü bitmek bilmiyor; başta beslenme sorunları, hijyen sorunları, güvenlik önlemleri, ulaşım sorunları, odaların kalabalıklığı, asansör arızaları gibi birçok sorunla bugün öğrencilerimiz karşı karşıya. Yine, öğrencilerimize verilen burslar ve krediler de son derece yetersiz.

Şimdi, Gençlik ve Spor Bakanlığı gençlik konusunda ne kadar başarısızsa spor alanında da bir o kadar başarısız Sayın Bakanım. Maalesef, bugün Türkiye'nin spor alanında geldiği nokta içler acısıdır, hangi branşı ele alırsak alalım birçok sorunla karşı karşıya kaldığımızı ve uluslararası arenada istenilen başarıyı bir türlü yakalayamadığımızı göstermektedir. Oysa dediğim gibi, Türkiye genç bir nüfusa sahip ve Türk gençliğine gerekli fırsat ve olanak tanındığında neler yapabileceğimizi de hepimiz çok iyi biliyoruz, gençlerimiz de geçtiğimiz dönemlerde bunları bize gösterdi.

Türkiye'de sporun gelişebilmesi için öncelikle yapmamız gerekenleri ben sizinle bir paylaşmak istiyorum: Bir kere, önce altyapıya önem vermek zorundayız, mutlaka altyapının güçlü olması lazım ama Türkiye'de maalesef altyapılar güçlü değil. Bugün yediden yetmişe herkesi spor yaptırabilme alışkanlığına kavuşturmamız gerekiyor ve bir spor kültürünün mutlaka oluşması gerekiyor. Bakın, altyapıya destek verirsek Arda Gülerlerin çıktığını, Alperen Şengünlerin çıktığını göreceğiz ama bunlar yeterli değil. Bak, yeterli olmadığının göstergesi, bugün Türk altyapısından yetişen, Türkiye'deki altyapıdan yetişen, Avrupa'da oynayan 1 Türk futbolcu var, 1; bilemediniz 2, bilemediniz 3; yine basketbol da öyle. Bir antrenörümüz yurt dışında görev almıyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Var.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Hangi antrenör, hangi futbol takımı? Bir dönem Fatih Terim vardı, ondan sonra yok. Ha, geçen sene İran'da görev yapan İsmail Hoca vardı, onu diyorsanız o başka bir şey ama Avrupa'da...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ergin Ataman var.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - İşte, bak, bir Ergin Ataman var, bir Fatih Terim vardı, ondan beri yok. Bak, bugün diğer Avrupa ülkelerinin hepsinde yurt dışında görev yapan birçok hoca var, oyuncu var; bu bizim altyapının eksikliğinden kaynaklanıyor arkadaşlar, bana "Altyapı var." dersiniz bu inandırıcı gelmez. Bakın, altyapının güçlü olması için tesisleşme mutlaka şarttır. Tesisleşme demek büyük kentlere sadece büyük stadyumların, salonların yapılması değil, elbette bunların olması lazım, bunlara hiç itirazımız yok ama bugün amatör takımlarımızın futbol oynayacağı sahalara, antrenman yapacağı sahalara yok, yok Sayın Bakanım.

Eskiden amatör takımın bir amatör takımı vardı, bir genç takım vardı ama şimdi U11, U12, U13, U14; bir amatör takımın 5 tane takımı var. Eskiden semt sahaları vardı, o semt sahaları o semtle özdeşleşmişti; şimdi o semt sahalarının yerine AVM'ler dikildi, onların yerine büyük apartmanlar yapıldı. Şimdi, biz altyapıya önem vermek zorundayız. Benim kendi kentim Çanakkale; evet, Çanakkale'de önemli tesisler yapıldı, hiç itirazımız yok, millî takımlar kampı, yeni bir spor salonu açık ama 2 tane futbol oynanacak saha var ama Çanakkale'de şu anda alt yaş gruplarıyla birlikte 100 takım var. Bir antrenman sahasında 2 takım, 3 takım, 4 takım çalışıyor. Çanakkale böyleyse Türkiye'nin genelinde böyle. Dolayısıyla, tesisleşmeye çok ciddi yatırım yapmak zorundayız. Yani artık büyük statlar yapıyoruz, içleri boş, statlara giden yok. Bakın, Akhisar'a yaptık, plansızlıktan dolayı... Akhisar şu anda amatör kümede, stat şu anda çürümeye terk edilmiş durumda, senede sadece birkaç organizasyon yapılıyor.

Bir de Sayın Bakan, liyakat sahibi yöneticileri, kişileri işin başına getirmemiz lazım. Şu federasyon seçimlerinden elinizi ayağınızı lütfen çekin. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki siz "Yok." deseniz bile iktidarın desteğini almayan hiçbir kişi federasyon başkanı olamıyor ama bu dönem voleybolda Mehmet Başkan başka bu işi başardı, diğer adayı desteklemenize rağmen...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ya, bizim arkadaşımız yıllardır...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Bizim de benim de Başkanım, ben de yıllarca Başkanlık yaptığım dönem içerisinde onunla çalıştım...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Kendisine sor, böyle bir şey yok.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Hayır, diğer adayı desteklediniz, bunu herkes de biliyor ama başarısından dolayı Mehmet Başkan seçildi. Futbolda da aynı şeyi yaptınız, o da olmadı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Böyle bir şey yok.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Yine, liyakat sahibi insanları gençlik spor il müdürlüğüne, şube müdürlüğüne getirmenizi bekliyoruz.

Bakın, bir başka önemli konu, mutlak suretle Millî Eğitim Bakanlığıyla ortaklaşa hareket etmek zorundayız çünkü eğitim sistemimiz gereği bizim başarılı olan sporcularımız veya yetenekli olan çocuklarımız belli bir dönem sonunda ya eğitimi ya da sporu, birini tercih etmek zorunda kalıyorlar, genelde de eğitimi tercih ediyorlar. Bakın, bizim müfredatta resim, müzik ve beden eğitimi dersleri haftada iki saat gözüktüyor, bunlar aslında yetenek isteyen branşlar. Oysa çocuklar tercihlerde bulunsalar, çocuklara sorsalar, bir branşı, bir dersi seçseler... Örneğin, beden eğitimi seçseler, haftada altı saat bu dersi yapabilir veya çocuk müziğe yetenekliyse müziği seçer, altı saat bunu yapabilir ve bunu mutlaka yaşama, hayata geçirmek zorundayız.

Bakın, bir başka önemli noktaysa engelli sporcularımız. Bu engelli sporcularımız gerçekten olimpiyatlarda, dünya Avrupa şampiyonalarında çok büyük başarılar elde ediyorlar, bu da bizleri çok mutlu ediyor ve zaman zaman siz de onların elde etmiş olduğu başarıları gündeme getiriyorsunuz, onları örnek olarak gösteriyorsunuz. Şimdi, 2025 yılı programınızda engelli sporculara hizmet vermek için 5.500 antrenör eğitilmesini hedeflediniz. Ne kadar oldu? 600 yani 600 antrenörle sınırlı kaldı. Yine, aynı şekilde, engelsiz spor okullarına katılımcı sayısı için 5 milyon 100 bin kişiyi hedeflerken bu yıl sonunda 3 milyona düşmüş vaziyette. Yani yeteri kadar bu konuda gayret, çaba gösterilmediğini görüyoruz.

Bir başka önemli konu, Sayın Bakanım, bu engelli spor kulüplerine gerekli desteği yapamıyoruz. Bakın, Türkiye çapında turnuvalara gidiyorlar, ciddi maddi imkânsızlıklardan dolayı birçok turnuvaya katılamaz hâle geliyorlar. Bugün kişi başı verilen para 400 lira ve o da bir yıl sonra verilebiliyor. Şimdi bir örnek vermek istiyorum: Şimdi, önümüzdeki hafta Çorum'da futsalda, görme engelliler futsalda 1'inci Lig 2'nci Devre maçları oynanacak. Çanakkale'den de 1915 Spor Kulübümüz gidecek. Şimdi, oraya gidebilmek için bu Spor Kulübümüz inanın kapı kapı dolaşıyor. Oysa bunlar görme engelli, bunlar engelli; Türkiye Cumhuriyeti büyük bir devlet, güçlü bir devlet -bu Kulübün hiç bunlara ihtiyaç kalmadan- orada mücadele edebilecek pozisyonda, durumda olan bu kulübü devlet oraya götürmeli, orada bu çocukların iyi şartlar altında kalmalarına ve spor yapmalarına olanak sağlamak zorunda. Ki bu spor kulübümüz de goalball, judo, halter, yüzme, atletizm, satranç gibi birçok branşta da faaliyet gösteriyor. Yine, bu futsalda da 3 millî sporcu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneşhan, bir dakika...

Buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Dolayısıyla engelli spor kulüplerine de destek olmamız lazım.

Tabii, Türk futbolunun içinde bulunduğu durumla ilgili de görüşlerimi bildirecektim ama tabii zaman çok daraldı. Evet, bugün hakem ve futbolcular bahis oynadıkları gerekçesiyle ceza alıyorlar. Kim ne yaptıysa onun cezasını mutlaka görsün ama bu, buz dağının sadece görünen kısmı; bunların içerisinde kulüp başkanları, menajerler -bakın, menajerler diyorum özellikle- gazeteciler, başkanlar, yönetim kurulu üyeleri gibi birçok kesim var. Bunun sebebi ne? Bunun sebebi, çünkü Türkiye'de kuralların herkese, bütün kulüplere eşit şekilde uygulanmamasından kaynaklanıyor. Ta geçmişe kadar döndüğümüz zaman da hatırlayın Fenerbahçe Spor Kulübü kafilesine yapılan silahlı saldırıyı, faili meçhul bir silahlı saldırı olarak tarihe geçmiştir ve sözümü kimse yanlış anlamasın, kesinlikle Trabzonspor'la veya Trabzon kulüpleriyle, taraftarıyla hiç ilgisi, alakası yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - O olay o gün çözülemediği için bugün Türk futbolu bir bataklık hâline gelmiştir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi Sayın Beritan Güneş Altın...

Buyurun lütfen.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Bakan, değerli milletvekilleri ve Sayın Safa Koçoğlu, kafiyeledeki tek kadın olarak sizleri de selamlamak istiyorum.

Sayın Bakan, 24 milyon gencin, Türkiye'nin bugününün ve geleceğinin bir yıllık bütçesinin sizin imzanızla şu anda Komisyona geldiğinin hepimiz farkındayız. Ne demek 24 milyon genç Sayın Bakan? 24 milyon genç demek ülkenin dörtte 1'i demek Sayın Bakan. Peki -2026 bütçesinde- sürekli övdüğünüz, övgüler yağdırdığınız, her fırsatta "gençlik, gençlik, gençlik" diye

bahsettiğiniz ve Türkiye'nin dörtte 1'ini oluşturan gençliğe merkezî bütçe içerisinde ayrılan miktarın oranı yüzde 1,47 Sayın Bakan. Bakın, gençliğe bolca atfınız var ama gençliğe ayıracak bütçeniz yok Sayın Bakan. Daha kötüsü ne biliyor musunuz bu korkunç tablo içerisinde? Daha kötüsü, gençliğe ayrılan bu 1,47'lik kadük bütçenin tamamı da gençlere ayrılmış durumda değil Sayın Bakan, zira gençlere ayrılan bütçenin tam 3 katından daha fazlası spora ayrılmış durumda. O da yetmemiş, gençlik için yapılan çalışmaların çoğu da spor odaklı, sporu geliştirme, gençler ile spor arasında bir bağ kurmakla ilgili. Şimdi, daha önce de ifade ettik Sayın Bakan, bu Bakanlığın adını karıştırıyor olabilirsiniz. Sanıyorum siz bu Bakanlığın adını "gençlikle spor yapaım bakanlığı" zannediyorsunuz ama bu Bakanlığın adı "Gençlik ve Spor Bakanlığı" dolayısıyla bu karışıklığı gidermek gerekiyor çünkü "web" sitenize baktık, "web" siteniz tam bir spor kulübü "web" sitesi ve şu an size bakıyorum, tam bir Spor Bakanlığı, spor kulübü, arkanızda da bir erkek kulübü görüyorum Sayın Bakan. Bu böyle olmaz. Aynı zamanda, "web" sitenizdeki 18 haberin 14'ü de spor, yarışma, müsamere gibi yine sporla ilgili. Yani sizin "web" sitenizde de karşımızdaki ekibinizde de ne kadın var ne genç kadın var ne de genç var Sayın Bakan. Dolayısıyla bu bütçenin bu şekilde karşımıza gelmesi de tesadüf değil. Şunu söylemek gerekiyor: Bu durumu değiştirmek için...

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ OSMAN AŞKIN BAK - En genç Bakan Yardımcısı var.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - İşte temsilî, siz göstermek için yanınıza oturtmuşsunuz Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, olur mu öyle şey.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Aynen öyle, başka hiçbir şey... Bakıyoruz, görmüyoruz, görmüyoruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ayıp.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Hiç ayıp değil, sizin yaptığınız ayıp.

Devam ediyorum: Eğer bu duruma son vermek istiyorsanız -bir genç kadın arkadaşla bu işin olmayacağını ifade ediyoruz- ve...

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ OSMAN AŞKIN BAK - Onlarca var, yüzlerce var, yüzlerce.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - ...eğer bunu düzeltmek istiyorsanız acilen Spor ve Gençlik Bakanlığı gibi bir Bakanlığı sürdürmeden, sporun bakanlığı hâline gelmiş bu Bakanlığın Gençlik Bakanlığı olarak düzeltilmesi, dönüştürülmesi gerekiyor. Çünkü sporun bakanlığı var bu ülkede ama gençliğin bakanlığı yok, çocuğun bakanlığı yok ve kadının bakanlığı yok. Bu da bu şekilde daha fazla kabul edilemez. Bunun tamamen erkek egemen zihniyetle ve onun hobisi olan futbolla, sporla ilişkili olduğunu da ifade etmek gerekiyor.

Şimdi, gençlerin yaşamsal problemleri var Sayın Bakan. Gençler bu bütçeyi kabul etmiyor. Ne gençlerin en önemli problemlerinden biri? Uyuşturucu değil mi Sayın Bakan? Her gün onlarca genç ya uyuşturucu sebebiyle ölüyor ya da geleceğini kaybediyor Sayın Bakan. Fakat sizin bu bütçede uyuşturucuyla mücadelede ayırdığınız oran ne? Yüzde 0,002 Sayın Bakan. Siz bu oranla neyi ilan ediyorsunuz biliyor musunuz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ OSMAN AŞKIN BAK - Anlattık, yapmayın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Siz bu oranla uyuşturucuyla mücadele etmeyeceğinizi ilan ediyorsunuz ve aynı zamanda bu gülünç tablonun geri kalan maddelerine baktığımızda da gençliğe ayrılan bütçenin yüzde...

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ OSMAN AŞKIN BAK - Anlattık...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Bakan, ben bu Meclisin en genç vekillerinden biriyim. Sizden rica ediyorum sözümü kesmeyin ki gençliğe dair bir konuşma yapabileyim.

Şimdi bu tablonun içerisindeki taksimata baktığımızda yüzde 4,66 oranla gençlik başlığına, fakat tam olarak onun 3 katından daha fazla olarak yani yüzde 15,04 oranıyla sporun geliştirilmesi ve desteklenmesine bütçe ayırdığınızı görüyoruz Sayın Bakan. Bunu bu şekilde kabul etmemiz mümkün değil. Sporun geliştirilmesine ayrılan bütçenin yüzde 15,04 olmasını ve uyuşturucuya ayrılan bütçenin yüzde 0,02'lerde kalmasını gençlere havale ediyoruz. Sizin Bakanlığınızın adı artık bir boş gösteren Sayın Bakan. Siz bu oranlarla birlikte gençlere, kamuoyuna ve bütün halka aynı zamanda şunları ilan ediyorsunuz: 2026 yılı bütçesiyle bir kez daha bu bütçenin gençlerin değil, sporun ve bahsin bakanlığı olduğunu ve aynı zamanda uyuşturucuyla mücadele etmeyeceğinizi, aynı zamanda barınma krizini çözmeyeceğinizi ve genç intiharlarının önlenmesi için mekanizma kurmayacağınızı halka ilan ediyorsunuz Sayın Bakan. Sizin verilerinizle bunu açıklayalım. Şimdi uyuşturucuyla mücadeleden bahsettik, barınma krizine geçelim. 4 öğrenciden sadece 1'i yurtlarınızda barınabiliyor Sayın Bakan ve genç intiharlarla mücadele etmek için bir mekanizmanız var mı diye bütçeye baktığımızda yalnızca 64 sosyal çalışmacı, 447 psikoloğun olduğunu görüyoruz ama tam bunların 2 katı kadar da Diyanet personelinin bu mekanizmalarda yer aldığını görüyoruz. Bunun bize şu mesajı var: "Biz istihdam etmek istediklerimizi istihdam ederiz. Bu ülkede intiharları önleyecek olan mekanizmaların inşasında yer alacak olan, bilimsel çalışmalar yapacak olan meslek gruplarını da bu mekanizmanın dışına atarız." demektir bu, Sayın Bakan. Aynı zamanda, ülkede 4 milyondan fazla örgün eğitim alan üniversiteli var. YÖK güncel verileri sunmasa dahi bağımsız araştırmalar her 2 gençten 1'inin ikamet ettiği ilin dışında üniversiteye gittiğini gösteriyor. Ancak KYK'ye bağlı 868 yurdun kapasitesi 1 milyon dahi değil yani devlet sadece 4 gençten 1'ini ne yazık ki yurtlara yerleştiriyor. Anayasa'da geçen, devletin temel ilkelerinden olan sosyal devlet ilkesi gereği gençlerin barınmasını sağlamak, temel ihtiyaçlarını gidermeyi sağlamak sizin asli göreviniz Sayın Bakan. Bu bir lütuf değil.

Peki, yurda yerleşen öğrencilerin durumuna biraz bakalım. Yurtlar kentteki öğrenci sayısını ne yazık ki karşılamaktan çok uzak. Kampüse yakınlıkları hesaplanmadan planlanıyor ve aynı zamanda kentin çeperlerine inşa ediliyor ki yurtlarda insani olmayan şartlar, kirlilik, hijyen problemleri, niteliksizlik, koğuş tipi barınma koşulları, güvenlik problemleri, sıcak su ve internet problemleriyle karşı karşıya kalıyorlar. Yani siz köşeye bir döşek atarak bir binanın yurt binası olacağını zannediyorsunuz ama yanılıyorsunuz.

Burslara gelelim. Burada bakkalda 1 ekmeğin fiyatını dahi bilmediğiniz karşımıza çıkıyor çünkü -lisans öğrencileri için- asgari ücretin yüzde 13,5'i olan 3 bin liraya layık görüyorsunuz siz gençleri. Bir öğrenci başka hiçbir şey yapmasa dahi, sadece yemekhane ücretlerinin ortalama 50 TL olduğunu düşünürsek, ay boyunca toplam 60 kez yemek yiyebiliyor yani bu, günde üç öğün bile etmiyor Sayın Bakan. Ay boyunca 20 kere tavuk döner yiyebiliyorlar, 30 kere kahve içebiliyorlar, ayda 5 kitap alabiliyorlar ve sadece 5 dergi edinebiliyorlar. Eğer dergi ve kitap alırlarsa da çay, kahve içemiyorlar ve yemek yiyemiyorlar Sayın Bakan. Yani

ezcümle, 3 bin TL gençlerin hiçbir giderini karşılamaya yetmiyor. Bizler öğrenim kredilerinin ve burslarının en az 10 bin TL olması gerektiğini, ayrıca kredinin de bir utanç olduğunu ve acilen bütün öğrenim kredilerinin de bursa dönüşmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Üniversiteli öğrencilerin yüzde 63'ü dört veya daha fazla kişiyle aynı evde veya yurt odasında yaşıyor. Bunların yüzde 56'sının kendine ait bir odası yok. Gençler kendilerine ait bir oda, kendilerine ait bir ülke, kendilerine ait bir bütçe istiyorlar Sayın Bakan. Gençlerin yüzde 41'i yurt dışında yaşamak istiyor. Nedenini merak ediyor musunuz, hiç sordunuz mu mesela? Biz sorduk çünkü politik baskılar var Sayın Bakan, işsizlik var bu ülkede, düşük ücretli, güvencesiz iş yaşamı var ve aynı zamanda gençlere yönelik baskılar var, siyasi eğilimler var ve gençler özgür olamadıkları ortamda, cinsiyetçi, ifade özgürlüğüne kapalı, nefret ve ayrımcılık, geleceksizleştirme ve kimliksizleştirme ortamında ne yazık ki göç etmeyi tercih ediyorlar Sayın Bakan. Aynı zamanda şunu da söyleyelim: Göç edenlerin ikisinden 1'isi genç. Şimdi, bu çok önemli bir mesele ama sizin bu meseleye dair tek çözümünüz sınır kapılarını kapatmak ya da "Giderlerse gitsinler." deyip gençlere had bildirmek fakat söyleyelim genç bir ülke olmakla övünüyorsanız gençlerin ihtiyaçlarına, gençlerin problemlerine ve gençlerin krizlerine çözüm olmak zorundasınız ama siz sadece spora bütçe ayırmışsınız Sayın Bakan. Aynı zamanda bunun bir an önce dengelenmesi gerektiğinin de bir kez daha altını çizelim. Zaten genç kadınlar sizin bütçenizde hiç yer almıyor. Genç kadınların müstakil bir bütçesi yok sizin Bakanlığınızda. Dolayısıyla, az önceki bütün konuşmalarda da duyuyoruz: "Adamlar, futbolcular..." kadın yok yani genç kadın yok bu Bakanlığın bütçesinde. Devam edeyim Sayın Bakan, Yüksek Öğrenim KYK Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliği'nde baştan sona bazı ifadeler var ve bu ifadeler ne yazık ki sizlerin daha önce belirttiği, katılımı ilgili konuşmanızın taban tabana zıddı çünkü demişsiniz ki: "Katılım en genel manada toplumsal sürece dâhil olma anlamına gelmektedir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneş, bir saniye...

Bir dakika ekleyeceğim, buyurun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Katılımı anlatmışsınız Sayın Bakan. Peki, ben size sormak istiyorum: Katılımdan bahsettiğiniz Spor ve Politika Bakanlığı belgenizde acaba siz bu bütçeyi hazırlarken gençleri sürece dâhil ettiniz mi, gençlerden bilgi aldınız mı, gençlerin nasıl bir bütçe istediğini tahayyül ettiniz mi? Eğer sormuş olsaydınız böyle bir bütçeyle ne yazık ki karşımıza gelmezsiniz. Bizim bütçe tahayyülümüzde gençler için hazırlanacak bir bütçenin tek yolu var; o da demokratik müzakereyle, gençlerle birlikte hazırlanacak ve aynı zamanda kırk yıllık savaşın hem faili hem mağduru olan gençlerin, sembolik şiddetten etkilenen gençlerin bir nefes alması ve barışı konuşması için bu bütçenin aynı zamanda barış ve demokratik toplum sürecinin de bütçesi olması gerektiğini, barışın toplumsallaşması ve kalıcılığı için de gençlerin çok güçlü bir potansiyele sahip olduğunu, Bakanlığınızın bu potansiyeli açığa çıkarmak için barış çalışmaları yapması gerektiğini de ifade ediyoruz.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Gökarp, buyurun.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; bugün burada Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini değil bir geleceksizlik krizini konuşuyoruz. Bu ülkenin gençleri istatistiklerde birer rakam değil, o rakamlar arasındaki yoksulluğun, işsizliğin, umutsuzluğun içinde kayıp bir kuşaktır. Bugün Türkiye'de 15-24 yaş arası her dört gençten 1'i işsizdir. Genç kadınlarda ise bu oran yüzde 25'leri aşmış durumda. Üniversite mezunları diplomalarını işsizliğin soğuk duvarlarına asıyor. Lise mezunları günübirlik işlerde güvencesiz, sigortasız çalışıyor. Ne okuyan ne çalışan gençlerin yani ev gençlerinin oranında yüzde 22,9'la Avrupa'da 1'inciyiz. Bu tablo yalnızca ekonomik bir mesele değildir, bu tablo politik bir tercihin sonucudur çünkü iktidarınız gençliği üretimden, siyasetten, dayanışmadan kopardı; itaatkâr, sessiz, borçlu bir kuşak yaratmak için sistemli politikalar yürüttü. KYK borçları, düşük burslar, barınma krizleri gençleri bir sarmala soktu. Mezun olur olmaz iş bulamayan bir genç iki yıl içinde borç ödemeye zorlanıyor. Bu borç sadece parayla değil hayattan çalınan umutlarla geri ödeniyor. İşte tam da bu noktada ülkenin dört bir yanında yeni nesil çeteler ortaya çıkıyor. Bu çeteleşme dediğimiz olgu yalnızca suç örgütü değildir, bu sistemin ürettiği sosyal bir çöküş biçimidir. Adaletsizlik, liyakatsizlik, cezasızlık kültürü ve umutsuzluk birleşince gençler başka bir yol aramaya itiliyor. Eskinin hiyerarşik mafyaları yerini ağsal, dijital ve geçici yapılara bıraktı. Artık suç sokakta değil, ekranda örgütleniyor Sayın Bakan. Daltonlar, Casper'lar gibi yeni nesil çeteler gençlerin umutsuzluğundan besleniyor. İşsiz kalan, dışlanan, okuldan atılan, kimliksizleştirilen gençler bu ağlara kolayca çekiliyor. Devletin yargısı ise zengine ayrı, yoksula ayrı çalışıyor. Hukuk duygusunu yitiren genç artık sistemin değil sokağın adaletine inanıyor. Rojin Kabaiş'in katledilmesinin ardındaki karanlığı protesto eden örgütlü, politik ve sorgulayan gençliğe müdahale eden, engelleyen iktidar diğer taraftan gençleri uyuşturucuya, bahse, Selefî yapılara kurban ediyor. Devletin denetimindeki bu sessiz savaş bir halkın geleceğini çalmanın başka biçimidir.

Sayın Bakan, Türkiye artık sadece bir geçiş güzergâhı değil doğrudan bir uyuşturucunun pazarıdır. Uyuşturucu nedeniyle ölenlerin çoğu 30 yaş altı gençler. Peki, Sayın Bakan sizlere buradan sormak istiyoruz: İktidarınız birkaç göstermelik bilinçlendirme eğitimi semineri dışında ne yapıyor? Bu tablonun toplumsal bir felaket olduğunun farkında mısınız? Uyuşturucu dediğiniz şey umutsuzluk, işsizlik ve yoksulluğun doğrudan sonucudur ama iktidarınız bu krizi ailelerin üzerine yığıyor. Siz Sayın Bakan, Bağımlılıkla Mücadele Çalıştayı'nda "Çocuklarınızı sevin, sevgi bedava." diyerek sorumluluğu devlete değil anne babalara yüklediniz. Oysa sorun sevgi eksikliği değil adalet eksikliğidir. Bağımlılığın kaynağı aile değil devlet politikalarıdır. Gençleri bağımlılıktan kurtaracak olan şey şefkatli aileler değil adaletli bir sistemdir. Buna karşılık, madde bağımlılığıyla mücadelede çalıştay düzenlemek dışında bütüncül politikalar üretmeniz gerektiğinin farkında mısınız? Bakanlığınızın bu konudaki tek görevi eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları olmamalıdır Sayın Bakan. Soruyoruz tekrardan: Bakanlığınız genç nüfus özelinde yaş gruplarına, bölgelere ve gelir gruplarına göre madde bağımlılığının oranlarını ortaya koyan çalışmaları neden yapmamaktadır? Bu sorunu salt bir güvenlik sorunu olarak İçişleri Bakanlığına mı havale ettiniz? Uyuşturucu meselesi salt güvenlik meselesi değil politik bir meseledir. Yoksul ve muhalif gençliğin politikleşmesini önlemek için bağımlı hâle getirilmesi devletin yönetim stratejisinin bir parçasıdır. Gençlik ve Spor Bakanlığı KYK yurtlarını "hasbihâl odaları" adı altında Diyanetle doldururken, spor tesislerini cemaatlara, vakıflara peşkeş çekerken uyuşturucu

ilkokullara kadar yayılmış durumda. KYK yurtlarında barınma sağlayamayan gençler vakıf adı altında oluşturulan cemaat ve tarikatların devlet destekli yurtlarına yönlendirilmektedir. İktidarın gençliğe sunduğu iki yol kalmıştır: Ya cemaatin kapısı ya da sokaktaki madde.

Sayın milletvekilleri, bir başka kriz alanı da yasa dışı bahis ve kumardır. Ekonomik çıkmazdaki milyonlarca genç kolay yoldan para kazanma hayaliyle sanal bahis sitelerine sürükleniyor ama yasa dışı denilen bu sektör aslında devletin göz yummasıyla büyüyor. Sayıştayın 2024 Raporu'na göre Spor Toto'nun yasa dışı bahisle mücadelesini sadece 8 personel yürütüyor; örnek bir mücadele biçimi, gerçekten buradan alışıyorsunuz sizleri. Bir yılda sadece 388 site kapatılmış ama 22 kez yeniden açılmış. Basında yer alan iddialara göre bu piyasada dönen para tam olarak 500 milyar lirayı aşıyor. Bu ülkenin yoksul genci 100 lira bahis oynadığı için cezalandırılırken milyarları yöneten asıl suçlular dokunulmazlık zırhının ardına saklanıyor. Yasa dışı bahis sadece ekonomik bir kayıp değildir, gençliği yok eden bir sosyal çaresizliktir. Bu iktidar gençleri üretimden koparıp kumara, şansa, sanal hayallere mahkûm etmiştir. Sayın Bakan, istikrar iktidarların devamlılığında değil özgür ve üretken bir gençliğin varlığında mümkündür. Bugün bu ülkenin gençleri artık yaşamı değil kaçışı düşünüyorlarsa ne istikrardan ne de gelecekte bahsetmeniz bir anlamı yoktur. Kimisi göç yollarında, kimisi sanal bahis ekranlarında, kimisi uyuşturucunun sessiz karanlığında kayboluyor. Türkiye'de genç intiharlarındaki artış artık bireysel bir sorun değil derin bir toplumsal ve politik çöküşün yansımasıdır. 15-34 yaş aralığındaki intihar oranları son yıllarda 2,5 kat artarken gençler geçinemedikleri, barınamadıkları, seslerini duyuramadıkları bir düzende yaşamdan koparılmaktadır. Bu tablo, iktidarın gençliği borç, baskı ve geleceksizlikle kuşatan ekonomi politik tercihlerinin sonucudur. Genç intiharları sistemin dışına itilen bir kuşağın sessiz ama en sarsıcı ikazıdır. Gerçek çözüm geçici ve palyatif politikalarla değil, adaletli bir düzen ve insanca yaşam koşullarını güvence altına alacak kamusal politikalarla mümkündür. Bizler DEM PARTİ olarak bu çürümeye karşı yaşamı, dayanışmayı ve özgürlüğü savunuyoruz. Gerçek bir kamusal gençlik politikasıyla, eşitlikçi bir düzende, kadın özgürlükçü bir toplumla yeniden ayağa kalkabiliriz.

Bu bağlamda Bakanlığın bütçesine yönelik birkaç somut önerimizi sizlere sunmak istiyoruz: Sayın Bakan, genç işsizliğiyle mücadele için Bakanlık bütçesinde en az yüzde 10'luk bir genç kamusal istihdam ve üretim fonu oluşturulmalıdır. Bu fon belediyeler ve kooperatiflerle ortak çalışarak gençlere kendi yerellerinde istihdam sağlayacak sosyal üretim programlarını desteklemelidir.

Uyuşturucu ve yasa dışı bahisle mücadele için bütçeden toplum temelli gençlik merkezleri kurulmasına kaynak ayrılmalıdır. Bu merkezler yerel yönetimler, demokratik kitle örgütleri ve kadın dernekleriyle ortak yürütülmelidir.

KYK borçlarının faizleri silinmeli, geri ödeme sistemi gelir düzeyine göre kademelendirilmelidir.

2026 bütçesinde burs ödeneği 2 katına çıkarılmalı, kredi yerine koşulsuz burs sistemi benimsenmelidir.

KYK yurtları Diyanet veya vakıf kontrolünden çıkarılmalı, Bakanlık bütçesinden özel yurtlara aktarılan kaynaklar kamusal yurt yapımına yönlendirilmelidir.

Genç intiharları bireysel değil, politik bir sonuçtur. Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde genç yaşam destek hattı ve psikolojik kriz müdahale merkezleri kurulması için ödenek ayrılmalıdır. Üniversitelerde ücretsiz psikolojik danışmanlık birimleri güçlendirilmeli, her ilde yirmi dört saat erişilebilir kriz hatları oluşturulmalıdır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde toplumsal cinsiyet eşitliği fonu kurulmalı, genç kadınlara güvenli yaşam, barınma ve destek merkezleri bu fondan finanse edilmelidir.

Gençlerin sadece politikaların nesnesi değil, öznesi olmasını savunuyoruz. Gençlik için değil, gençlikle birlikte bütçe yapılmalıdır. Bu bağlamda, Bakanlık bütçesinin planlama sürecine gençlik örgütleri, öğrenci meclisleri ve sendikalar dâhil edilmeli diyor, bu yol açıcı önerilerimizden sizlerin de istifade etmesini temenni ediyoruz.

Sizleri selamlıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, YENİ YOL Partisinden Sayın Mehmet Karaman, Samsun Milletvekili.

Buyurun Sayın Kahraman.

Süreniz yirmi dakika.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, Kıymetli Bakan ve Bakan Yardımcıları, değerli milletvekilleri ve bürokratlar, basınımızın güzide temsilcileri; sizleri hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

2026 yılı bütçesinin hayırlı hizmetlere vesile olmasını da temenni ediyorum.

"Genç, ideali için çalışandır." derdi rahmetli Erbakan Hoca'mız yani ideal gerek ve çalışmak gerek. Devlet ve devletin egemenlik araçlarından biri olan yürütmenin ise bu ideali de çalışma imkânını da tesis etmesi gereklidir. Bu önümüzde bulunan bütçe sadece bir rakamlar toplamı değil, bir ülkenin gençliğe, ahlaka ve geleceğe bakışının aynası hüviyetindedir. Peki, bu aynaya baktığımızda Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi bize ne söylüyor? 300 milyarlık bir bütçe içinde gençliğe düşen pay sadece yüzde 4,7. Bağımlılıkla mücadeleye ayrılan kaynak ise yüzde 0,02. Başkanım, ben Rize'deyken bu maddeye baktım, 59 milyon lira, dedim "Herhâlde üç sıfırı ben gözlerimle göremedim." ihtiyarlığıma verin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teknik bir konu.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sonra düşündüm, başka birimlerde de olabilir, başka bakanlıkla da olabilir ama yani bu dikkat çekiyor, bütçeye bakıldığı zaman en fazla dikkat çeken konulardan biridir çünkü Türkiye'de bağımlılık oranı ilkököl seviyesine inmiştir, bu nedenle daha yüksek bir rakam ayrılması gerekir diye düşünülüyor. Bu tablo bu devletin evlatlarını ne kadar önemseydiğini değil, ne kadar ihmal ettiğini göstermektedir diye yorum yapıyoruz. İşte bu yüzden önümüzdeki bu bütçe gençliğin geleceğini değil, yalnızca kalemlerin toplamını gösteriyor.

Kıymetli arkadaşlar, karşımızda görünürde büyüyen ama içerikte daralan bir bütçe var. Bakanlığın 2026 bütçesi 302 milyon lira olarak karşımızda duruyor ancak bu rakamların yüzde 77'si cari transferlerden yani doğrudan para aktarımlarından oluşuyor. Yani bu bütçe üretmiyor, bu bütçe bir şey inşa etmiyor, sadece aktarım yapıyor. Bakanlık, Bakanlık yapmıyor, muhasebe memurluğu yapıyor anlamına geliyor.

2024'te bütçenin yüzde 73'ü, 2025'te yüzde 74'ü cari transferlere ayrılmıştı, 2026'da bu oran yüzde 76'ya çıkmış. Her yıl biraz daha az politika, biraz daha az yatırım, biraz daha çok nakit akışı anlamına geliyor. Eğer bir ülke gençliğini ihmal ederse o ülke geleceğini rakamlara sığdırmış olur. İşte bu yüzden görünürde büyüyen, içerik olarak daralan bütçe diyoruz. Rakamlar sözde artıyor ama ruh katlanarak azalıyor. Gençliğe ayrılan bütçe oranı yöneticilerin gençliğe bakışını ele veriyor çünkü gençlik merkezleri artmıyor, spora katılım oranı yükselmiyor, bağımlılıkla mücadele programları derinleşmiyor ama bütçe rakamları balon gibi şişiyor çünkü içi boş. Bakınız, devletin gücü bütçenin büyüklüğünden değil, gençliğe verdiği değerden ölçülür. Eğer bir ülke gençliğini ihmal ederse o ülke geleceğini rakamlara sığdırmış olur çünkü gençlik sadece maliyet kalemi değildir, milletin omurgası, istikbalinin teminatıdır.

Kıymetli arkadaşlar, öncelikle bağımlılıkla mücadelede bir paradigma değişimine gidilmesi gerekiyor. Bağımlılıkla mücadele sadece adli bir mesele değil, ahlaki ve kültürel bir meseledir. Bunun için de bütçede gereken yeri almadıkça mücadele de toplumda kök salamaz ama gelin görün ki bütçede bağımlılıkla mücadele kalemine 59 milyon TL ayırmak sorumluluktan kaçmaktır. Sizler de sorumlusunuz, bizler de sorumluyuz, bütün vatandaşlarımız da bu konudan sorumlu, bunu bilerek bu bütçe teklif edilmeliydi.

Bakın "Bu anlayış değişmeli." diyorum çünkü bağımlılığın kapsamı, sınırları ve mücadele stratejileri belirlenmelidir. Bağımlılık sadece uyuşturucu madde bağımlılığı da değildir, bağımlılık yalnızca bir suç-ceza ilişkisi de değildir. Bu kadar sığ bakamayız, bakarsanız da hiçbir sonuç alamazsınız. Bağımlılığı cezayla değil, değerle yenebiliriz. Ahlaki direniş olmadan hiçbir tedavi kalıcı değildir. Teknoloji, uyuşturucu ve bahis, üçü de farklı silahlarla aynı hedefe, gençliğin kalbine yöneliyor. Bizler, gençlerimizi ekranlara, şansa, kimyasallara değil, ahlaka, bilgiye ve sorumluluğa bağlamalıyız. İşte, tam bu noktada bakanlığınızın elinde bulunan mücadele edebilecek inanılmaz bir silah varken bunu kullanmazsanız bu vebalin altından kurtulamazsınız.

Bu bütçe gençlikten çok binaya, spordan çok betona, önleyici politikadan çok israfa yönelik bir bütçedir. Bakın, Bakanlığımızın adında iki kelime var "gençlik ve spor" ama bunların sadece adı var. Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin dörtte 3'ü yükseköğretim ve öğrenci hizmetlerine ayrılmış durumda. Yani esasen bu, finansman bakanlığına dönüşmüş. Gençlik merkezleri, gönüllülük programları, değer eğitimleri projeleri bütçeden sadece kırıntı alıyor. Ee, madem böyle tüm işi Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü yapıyor, ne diye Bakanlığın adını "kredi ve yurtlar bakanlığı" olarak değiştirmiyoruz? Bütçenin çoğu oraya gidiyor efendim.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ama gençler var, üniversite öğrencileri var.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Bu durum gençlik ve spor politikalarını ciddiye almadığınızı gösterdiği gibi, burada ve Bakanlık teşkilatlarındaki bürokratlarınızı da ciddiye almadığınızı gösteriyor. Sadece unvan vermekle salahiyyet verilmiyor. Hizmet etmek istediğini bildiğimiz bu arkadaşlarımızdan istifade etmek istiyorsanız imkân vereceksiniz ve muktedir kılacaksınız.

Kıymetli milletvekilleri, sahada nereye dönsek herkes aynı şikâyetlerde bulunuyor: Sanal bahis, kumar ve uyuşturucu. Milletvekili olduğumdan beri 47 tane ile gittim, bütün illerde bu şikâyet Sayın Bakanım. Bakın, bu 3 şeytan hepimiz için tehlike, hepimizin düşmanı ama gelin görün ki Bağımlılıkla Mücadele Programı'na ayrılan pay yalnızca yüzde 0,02 yani 300 milyarlık bütçede 59 milyon lira. Bu kadar devasa bir kurumun gençlerin temel sorununa yani madde, dijital oyun ve yasa dışı bahis bağımlılığına ayırdığı pay neredeyse bir tanıtım kampanyasının bütçesi kadar. Gençleri zararlı alışkanlıklardan korumakla görevli ve bunun için en önemli silahı elinde bulunduran bir Bakanlık için bu rakam güldürmeyen bir komedi gösterisidir. Bir bakanlık parayı buraya harcamayacak da nereye harcayacak? Spor federasyonlarına yapılan transferlerine mi, aynı kulübe birkaç başlıkta aktarılan paralara mı, gösterişli tesis açılışlarına mı? Bunlara olsa bile ancak karşılarında boş tribünlere harcanıyor. Kalemler ve rakamlar ortada; israf, gösteriş ve plansızlık bu bütçenin ruhuna sinmiş durumda.

Kıymetli arkadaşlar, bahis gelirleriyle finanse edilen bir bütçe en temelinden gayrimeşrudur ve kaynağı gibi kendi de bu gençliğe hiçbir hayır getirmeyecektir. Burada çok daha vahim bir tabloyla karşı karşıyayız. Spor Toto Teşkilat Başkanlığı, yasal bahis gelirlerinden 2024 yılında 193 milyar TL hasılat, 53 milyar TL kamu payı elde etmiş. Bu gelirler, spor kulüplerine, federasyonlara ve yatırımlara aktarılmış yani Gençlik ve Spor Bakanlığının yaklaşık dörtte 1'i doğrudan bahis gelirleriyle finanse ediliyor.

Arkadaşlar, işin en acı tarafı ne biliyor musunuz; göstermelik bile olsa, bağımlılıkla mücadele programı olan bir Bakanlığın bahis şirketleri tarafından finanse edilmesi; bu ne perhiz bu ne lahana turşusu. Bağımlılıkla mücadele yapacak Bakanlığın kendisi, bahis şirketlerine bağımlı. İşte bu tablo ahlaki ve kurumsal bir çelişkidir. Bir yandan, yasa dışı bahisle mücadele eden devlet diğer yandan yasal bahisle sporun finansmanını sağlıyor. Bir yandan, gençleri bağımlılıktan korumaya çalıştığını söylüyor; diğer yandan, gençlerin cebinden, umutlarından, oyun tutkularından gelen bahis gelirleriyle tesis yapıyor. Bu çelişki, millî görüşün yıllardır uyardığı ahlaki dejenerasyonun en somut örneklerinden biridir. Ahlakı bahisle, gençliği parayla, sporu rantla terbiye edemezsiniz. Bir toplum, helal olmayan bir gelirle spor ahlakını inşa edemez çünkü her şeyden önce gelecek olan şey ahlak ve maneviyattır.

Kıymetli arkadaşlar, önümüzdeki bütçe de gösteriyor; gençlik politikaları da vizyonunuz kadar dar ve yarım yamalak. Bakanlık politikaları, gençliği sadece örgün eğitimdeki Kredi Yurtlar Kurumu öğrencileriyle sınırlıyor oysa gençlik bundan ibaret değil. Ülkemizde 15-24 yaş arası gençlerin dörtte 1'i ne eğitimde ne istihdamda ne de bir gelecek planında. OECD ortalaması yüzde 13, bizde ise yüzde 23. Bu ne demek biliyor musunuz? Her 4 gençten 1'i sistemin dışına itilmiş demek. Bu gençler ne devletten ses duyuyor ne Bakanlıktan umut buluyor. Bu çocuklara ulaşamayan bir gençlik politikası, adını "gençlik" koysa da gerçekte bürokrasiye hizmet eder. Gençlik merkezlerinin, kampların, gönüllülük programlarının kapsadığı genç oranı binde 1 bile değil. Bu tablo bize gösteriyor ki bu ülke gençliğini kaybediyor ve kaybedilen sadece istihdam değil aidiyet, umut ve ahlaktır.

Kıymetli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz Bakanlığın, özür diliyorum, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün bütçesi; malum, tüm bütçenin dörtte 3'ünden bile fazla. Gelin görün ki dağıtılan KYK burslarının ise yalnızca adı var, yerinde yeller esiyor.

Bakınız, milyonlarca gencimiz var. Aralarında şanslı olanlara geri ödemesiz burs çıkıyorken çoğunluğu krediye mahkûm ediliyor. Bu kardeşlerimiz, okullarını bitirse bile sizin eserinizi olan böylesine kötü ekonomik koşullarda iş hayatına borçla yani eksiyle başlayacaktır. Gençlerin geleceğini borçlandırarak inşa edemezsiniz; bu, umut yerine kaygı üretir. 2025'te burs ve kredi 3 bin TL'ye yükseltildi. 3 bin TL burs vermekle övünmek kolaydır ama bu bursla bir ay geçinmek imkânsızdır ki önemli olan bursun miktarı değil

gençlikte bıraktığı güvendir. Ancak gelin görün ki 2014'te 300 TL burs 137 dolar iken bugün 3 bin TL sadece 71 dolar ediyor, yani on bir yılda öğrencinin alım gücü yarı yarıya azaldı.

Kredi yurtlarındaki doluluk oranı yüzde 98, büyükşehirlerde yüzde 100. KYK yurtlarında barınmak bir lütuf değil bir vatandaşlık hakkıdır ama öğrenci kardeşlerimiz bu temel haktan fiilen mahrum kalıyor, yurt bulamıyor. Diğer tarafta, özel yurt ücretleri 20-30 bin TL bandına çıktı ki bu bahsettiğimiz koşullarda öğrenci kardeşlerimizce karşılanması mümkün değil.

İşte arkadaşlar, gençlerimiz geçinemiyor, gençler barınmıyor, gençler okurken çalışmak zorunda kalıyor. Milletvekillerinin hepsine e-mail gelmiştir "Ben 20 bin lira maaş alıyorum, 10 bin lirası kira; hiç olmazsa üniversite okuyan oğluma 1.000 lira yardım et." diye e-mailer geliyor bize. Yani bu, milletimizin ne kadar zor durumda olduğunu gösteriyor. Emekli 20 bin alıyor, 10 binini kiraya veriyor, kalan 10 binini ne yapacağını kendi de bilemiyor. Yurt bulamayan, bursla geçinemeyen bir gençlik, eğitim hakkından mahrum kalıyor, sadece hayatta kalmaya çalışıyor.

Bakınız, bir millet, gençlerini faize, borca ve çaresizliğe mecbur ederse geleceğini ipotek altına almış olur hatta çok ileri gitmeye de gerek yok, geldiğimiz noktada ekonomik baskı öyle bir noktaya gelmiş durumda ki gençlerimizi yalnızca yoksulluğa değil yasa dışı ağlara da itiyor. Banka hesabını bahis çetelerine kiralayan öğrenciler aslında çaresizliğin başka bir yüzü. Biz bu tabloyu sadece bir ekonomik sorun olarak değil bir ahlaki erozyon sonucu olarak da görüyoruz. Bir ülke, gençlerini faizli borçla okutur, sonra da "Geleceğe yatırım yapıyoruz." diyemez. Gençliğe yapılan yatırım rakamla değil değerle ölçülür.

Kıymetli arkadaşlar, çok yukarıda olan makamlarınız gibi spor politikalarınız da halktan kopuk ve eşitsiz. Spor, sadece belirli kitlelere mütehasıs bir alan değildir, tabana yayılmalıdır çünkü spor, halk sağlığını da doğrudan ilgilendirir. Spor lüks değil, halk sağlığının, disiplinin ve ahlakın teminatıdır. Ülkemizde faal lisanslı sporcu sayısı yüzde 10, düzenli spor yapan nüfus ise yüzde 4. Bu durum, OECD ülkelerinde ortalama yüzde 40'tır yani Türkiye, hareket etmeyen bir toplum hâline gelmiş. Her ilde dev tesisler yapılabilir ama eğer o tesislerde gençler yoksa o binalar sadece beton yığındır. Buna rağmen, halk sporuna ayrılan pay, spor bütçesinin yüzde 3'ü, halk sporuna yatırım yapmayan bir ülke hastanelerine yatırım yapmak zorunda kalır ki şu anda hastanelerde randevu bile bulma imkânı zor çünkü obezite oranımız Avrupa'nın zirvesine çıkmış. Bununla mücadele ise gördüğünüz gibi yetersiz değil, direkt yok.

Halkın genelinde olmadığı gibi bölgesel anlamda ise ciddi bir eşitsizlik söz konusu. Sporun birleştirici gücü adaletsiz dağıtılan yatırımların gölgesinde zayıflıyor. Sayın Bakanımızın geçen Rize'de yere göğe sığdıramadığı tesisleşme, doğu ve güneydoğuda batı illerinin yarısı kadardır Muhterem Bakanım. Bu dengesizlik sadece fiziksel değil sosyal bir adaletsizliğin tezahürüdür. Doğu'da çocuklar tozlu sahalarda top peşinde, batıda stadyumlar boş tribünlerle bekliyor. İşte, eşitsizlik budur.

Biz millî görüş olarak yıllardır söylüyoruz, spor sadece yarış değildir; spor ahlaktır, spor disiplindir, spor ölçüdür. Sporun amacı ise yalnızca madalya almak değil karakter inşa etmek olmalıdır ama bu anlayış, gördüğünüz gibi rant ekonomisinin altında eziliyor.

Kıymetli arkadaşlar, her yapınızda olduğu gibi aynı denetimsizlik, usulsüzlük ve israf burada da hâkim; rakamlar büyüdükçe denetim küçülüyor. Bu, sürdürülebilir yönetim anlayışı değildir. Sayıştay raporları taşra teşkilatlarında standart bir muhasebe sistemi olmadığını söylüyor.

Bakınız, Sayıştay raporları birer uyarı değil birer alarm zilidir ama kimse duymuyor. Duymuş olsaydı on yedi yıldır güncellenmeyen yönetmeliklerle bu ülkenin gençlik kaynakları yönetilmezdi. 46 il müdürlüğünüz dijital sistem kullanmıyor, 35 il kendi yazılımını kendi geliştirmiş, bu, çağın değil, kaosun yönetimidir; Sayıştay raporlarından okuyorum bunları. Böyle devam ettiği müddetçe, kurumsal hafıza yerine keyflik hâkim oldukça kaynaklar adalet değil ayrıcalık üretir. Kredi ve Yurtlar Kurumunda ise kamu kurumlarından gelen 2.400 öğrenciye diğer başvuru sahipleriyle aynı uygunluk kontrolünün yapılmadığı, tam burs verildiği görülmüş; bu, Sayıştay raporlarında var. Denetimsizliğin olduğu yerde liyakat susar, torpil konuşur. Yani torpil var, keyfiyet var ama adınızdaki "adalet" yok. Aynı şartlardaki öğrencilerden biri denetleniyor, biri kayırılıyor.

Bundan bir müddet önce, bir emekliyle bir telefon görüşmesi yaptım. "Oğluna burs çıktı mı?" dedim, "Çıktı amca." dedi. "Peki, 3 çocuğun üniversitede okurken burs alabildin mi?" dedim, "Yok, o zaman kredi verdiler bana." dedi. Yani 3 çocuğunu okutan bir emeklinin bütün çocukları bursu hak etmesi gerekirken 1 çocuğunu okuturken bu bursu almış oluyor; yine de teşekkür ediyoruz çünkü bütün vatandaşlarımız çocuklarını hep burs almak için torpilli tutuyor. Ben de Spor Bakanlığında torpil yok, kredi yurtlarda torpil yok diye söylüyorum, açık konuşuyorum, bunu bilirsiniz diye.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 12 tane kamu kurumu tarafından araştırılıyor.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Ama Sayıştay denetimlerine dikkat etmiyorsunuz, bu adaletsizliğin izahı yok.

Hazine yardımlarında ise 24 milyar lira ama kime, neye, hangi kritere göre dağıtıldığı bilinmiyor. Bu tablo, şeffaflıktan değil, şahsileşmiş yönetim anlayışından besleniyor. Arkadaşlar, gençlik ufkunuzda hayali rakamlar var ama maneviyatın "m"si yok.

Değerli arkadaşlar, gençlik sadece beden ve bilgi değildir, ruh ve maneviyattır. Bugün, bu bütçede, gençliğin kalbine dokunan bir satır bile bulamıyoruz. Değerler eğitimi, ahlak, millet bilinci, toplumsal sorumluluk gibi kavramlar, bütçe kalemlerinizde yok hükmünde. Değerler eğitimi millî kimliğin sigortasıdır, yokluğu toplumsal çözölmeyi hızlandırır ve ahlaksız kalkınma çürüten bir kalkınmadır. Maneviyat olmadan medeniyet inşa edilemez. Maneviyatını kaybetmiş bir gençliğe hiçbir yatırım da fayda etmez. Yurt, burs, tesis yapılabilir ama inanç, adalet ve ahlak inşa edilemezse, o binaların duvarları boş kalır. Oysa taş değil insan inşa edilmelidir. Bugün, gençlik ahlaki rehberlik arıyor ama Bakanlık tabela projeleriyle meşgul. Bu gidişle, bu ülkenin gençliği ne eğitimde ne istihdamda ne vatanında olacak. Gençliğimiz bu hâle gelmişse sebebi sadece bütçede değil, niyette aramak gerekir. Biz sadece gençliği değil, gençliğin kalbini de korumakla mükellefiz. İşte, o kalp, bu bütçede atmalıydı ama ne yazık ki büyük kulüplerden alacaklarını almayan, gençliğe harcayacaklarını ise sakınan bir anlayıştan bu topluma, bu millete ve bu insanlığa bir hayır gelmeyecektir.

Bu bütçe, gençliği ihmal eden, sporu ticaretle karıştıran, maneviyatı unutan bir anlayışın ürünüdür. Kaynakların adil dağıtılmadığı, israfın önlenmediği, ahlakın siyasetten koparıldığı bir düzende, bütçe büyüse de gelecek küçülecektir. Biz, gençliği bütçede bir kalem değil, milletin emaneti olarak görüyoruz ve diyoruz ki gençliğin ihmal edildiği bir bütçe, geleceğin ipotek altına

alındığı bir bütçedir. Bugün, bu Komisyonun önünde, sadece bir Bakanlığın bütçesi değil, bir ülkenin vicdanı duruyor. Biz, o vicdana sahip çıkmalıyız çünkü bir milletin asıl gücü tankı, topu, tüfeği değil, inançlı ve imanlı gençleridir.

Bütçenin israf edilmeden hayırlı hizmetlere harcanmasını temenni ediyor, sizleri saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederiz.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına iki konuşmacı.

İlk konuşmacı Hüsmen Kırkpınar.

Süreniz on dakika.

Buyurun.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, Sayın Bakan ve Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar, basınımızın kıymetli emekçileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ordumuza ait bir uçağın düşmesi sonucu 20 kahramanımız şehit olmuş. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Bugün önümüze gelen Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi, gençlerimizin hayallerini büyütme yerine umutlarını törpüleyen bir yönetim anlayışının belgesidir. Gençler artık bıkmış durumda; iş istiyorlar, adalet istiyorlar, liyakat ve eşitlik istiyorlar. Haksızlar mı? İlgili Bakanlığın açtığı sınavda İzmir 1'incisi ve Türkiye 6'ncısı, Erzurumlu çiftçi bir ailenin çocuğu olan İsmail Salih Hızarcı'yı mülakatta elediniz. Vicdan sahibi olarak buna ne diyorsunuz? Her fırsatta OECD'nin Türkiye için ağır bir uyarı niteliğinde olan raporunu sizlere hatırlatıyor ve diyoruz ki 18-24 yaş arası gençlerimizin yüzde 31,3'ü ne eğitimde ne de işte, her 3 gencimizden 1'i sistemin dışında kalıyor. OECD ortalaması ise sadece yüzde 14,1. Üniversite mezunu istihdamında yüzde 75,4 ile Türkiye son sırada. Buna paralel olarak, gençlerimizin istihdam oranı yalnızca yüzde 39,5 yani bu ülkede her 10 gencin 6'sı ya işsiz ya da umudunu yitirmiş durumda. Gençlerimizin en temel ihtiyacı olan gelecek güvencesi ve istihdam politikaları yok. AK PARTİ Hükümeti gençliğe aidiyet değil, âdeta çıkış kapısı sunuyor. Gençler vize kuyruğunda gelecek arıyor. 14,9'luk genç nüfus oranıyla AB ülkeleri arasında demografik fırsat penceresi Türkiye için vizyonsuzluk ve plansızlık yüzünden yapısal bir dezavantaja dönüşüyor.

Kıymetli hazırun, bizler, elbette, gençlerimizin başarılarını konuşmak isterdik, onların bilimde buluşlarını, sanatta eserlerini, sporda zaferlerini, teknolojiye icatlarını alkışlamak isterdik, maalesef gençlerimizin konuşulması gereken başarıları değil, yaşadıkları trajediler oluyor.

Sayın Bakan, siz gençliği tribünlerde, turnuvalarda ararken biz onların cansız bedenlerini sanayi yangınlarında buluyoruz. Dilovası'nda hayatını kaybeden, yaşları 18'den küçük olan 3 genç kızımız gençlik politikalarınızın sessiz kurbanlarıdır. TÜİK verileri ortada, 15-19 yaş arası 1 milyon 665 bin genç çalışıyor, 674 bini ise kayıt dışı yani her 10 gençten 4'ü devletin gözü önünde, sistemin karanlık dehlizlerine terk edilmiş durumda. Soruyorum Sayın Bakan, siz gençliği nerede görüyorsunuz, spor salonlarında mı, merdiven altı atölyelerde mi? Gençleri neyle koruyorsunuz, beton yatırımlarıyla mı, yoksa adaletle mi?

OECD'nin 2024 tarihli Gençlik Raporu'na göre Türkiye gençler arasında davranışsal bağımlılıklar, riskli dijital alışkanlıklar ve düşük sosyal katılım oranları bakımından 38 ülke içinde son 4'te yer alıyor. Artık gençlerimizin ellerinde kitap değil telefon var ve o telefonda yalnızca sosyal medya değil, sanal bahis siteleri, kumar uygulamaları ve dolandırıcılık ağları var.

Bağımlılıkla Mücadele Programı kapsamında ayırdığınız 59,4 milyon lira yani yüzde 0,02'lik pay bağımlılık değil, gençlikle alaydır. Gençlerin bağımlılık riski büyürken ilgili bakanlıkların 14,9 milyarlık toplam bütçesi hâlâ yetersiz, sorumlusu da sizlersiniz. Avrupa'da gençlerin uyuşturucu ve bahisle tanışma yaşı ortalama 17-19 iken Türkiye'de bu yaş 14'e kadar düşmüştür. 30 yaş altı gençlerde, madde kullanımından ölenlerin oranı yüzde 37,5'tir. Kusura bakmayın ama gençlik politikalarınız broşür sayfalarında güzel, sokaklarda ise boş. Hâlâ spor salonlarıyla, tesislerle, gençlik merkezleriyle övünüyorsunuz, peki bu merkezlerin kapısından kaç genç giriyor, kaç kişi sanal bahis yerine spora yönlendiriliyor, kaç bağımlılık riski taşıdığı hâlde destek alabiliyor?

Sayın Bakan, bütçedeki rakamlar, gençliğin enerjisini değil, ancak çaresizliğini finanse ediyor. Kira, ulaşım ve yemek fiyatları göğe çıkarken burs yerinde sayıyor. Burs miktarları hayatta kalma mücadelesinde âdeta bir illüzyon. Türkiye'deki gençler, uyuşturucu, çeteleşme, kumar ve bahsin 4'lü kuşatması altında. Gençliği borca, aileleri yıkıma sürükleyen bu düzenin adı soygundur, sömürüdür ve hatta ihanettir. Siz geldiğinizde bunların hiçbirisi yoktu ama siz müktesebatınıza uymamasına rağmen bu günahın ortağı oldunuz, bu tabloyu kıracak kadar etkin, güçlü ve entegre bir strateji ortaya koyamadınız.

Değerli hazırun, spor alanında yaşanan olumsuz gelişmelere de değinmek istiyorum. Yasa dışı bahis olayları futbolun en üst seviyesine kadar sirayet etmiş, hakemler, futbolcular, menajerler, teknik direktörler, kulüp yöneticileri de dâhil olmak üzere herkes bu kirli işin içine düşmüştür. Geçen yıl bütçe görüşmelerinde kulüplerin bahis çeteleriyle ve kara para aklayıcılarıyla olan kirli ilişkilerine dikkat çekmiştim, hatırlayınız Sayın Bakanım. Ancak görüyoruz ki Hükümetin sporun şeffaflığını sağlamak, yasal veya yasa dışı ayırmaksızın bahis ve yolsuzlukla mücadele etmek yerine çoğu zaman göz yumduğu veya ihmalkâr davrandığı açıktır. Bu ihmalkârlık, kulüplerin ve yöneticilerin etik dışı kazanç arayışını güçlendirmiştir. Türkiye Futbol Federasyonunca yürütülen bahis soruşturması kapsamında, 149 hakem ve 1.024 futbolcunun bahis oynadığı tespit edildi. 72 futbolcu sadece İzmir kulüplerinde, 17'si hakem olan yasa dışı bahis ve şike olayı da ayrı bir iddia. Bunların sporun adaletini çürüten skandallar olduğunu söylüyoruz. Özellikle 2018 yılından beri Süper Lig değerine ve uluslararası itibarına bakıldığında Türkiye'nin spor arenasındaki prestij düşmüş, genç sporcular için örnek teşkil etmesi gereken bir disiplin ortamı yerine bahis ve yolsuzlukla anılan bir yapı öne çıkmıştır. Bu nedenle spor alanına bir neşter vurulması elzemdir. Türk futbolunu ve gençliğini zehirleyen bu bataklık öyle bir bataklık ki sadece futbol kulüplerine indirgersek yine de hata etmiş oluruz. Bu kara düzenin arkasında Pronet Gaming, Betco, Digitain ve Cascade gibi altyapı sağlayıcıların olduğu ifade ediliyor. Türkiye'yle bağlantısı kopartılsa da binlerce yasa dışı site zaten kendiliğinden kapanacak. Neden bu hortumları kesmiyorsunuz?

Ödeme kuruluşları meselesi daha vahim. Papara ve PayFix sahipleri cezaevinde, mal varlıklarına el konuldu, Ozan Elektronik el konuldu ama Paratim, Payco, Papel, Peppara, Sipay hâlâ ortada. Merkez Bankasının Sipay hakkında aldığı faaliyeti durdurma kararının mahkemece askıya alınması operasyonların ortasında atılmış bir geri adım mı? Değilse söyleyin. Papara

iddianamesinde 75 milyar TL'nin bankalara, oradan kripto firmalarına aktarıldığı iddia ediliyor. Peki, bu bankalara, kripto şirketlere neden hâlâ dokunamıyorsunuz? Sebebi nedir?

Sayın Bakan, bu mücadele yarım yamalak yürütülemez. Kurum, kişi, takım ayrımı yapılmadan altyapıları kapatılmalı; aracılık eden tüm banka, ödeme kuruluşu ve kripto firmalarının lisansları askıya alınmalı ya da iptal edilmeli. Bakanlığın görevi, sporun ve gençliğin geleceğini korumaktır. Sizden beklenen ödünsüz bir mücadeledir.

Son olarak, Sayın Bakan, Manisa Kula'da halkın arasında Zafer Okulu olarak bilinen, Cumhuriyet döneminde Türk eğitimine hizmet veren tarihî yapıdan bahsetmek istiyorum. Bu tarihî yapının üzerine "Bu tesisin yapımı ve onarımı 2023 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılmıştır." levhası asılmış ancak binayı gidip gören herkes gibi ben de gözlerimle şahit oldum 1 Kasım 2025 Cumartesi günü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Son bir dakika veriyorum.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ortada ne tamamlanmış bir restorasyon var ne de korunan bir tarih. Dış cephe dökülüyor, sütunlar çatlak, merdivenlerin yarısı yok, içeride zemin göçük, tavan çökmek üzere. Hükûmetin restorasyon sicilinin pek parlak olmadığını biliyoruz ama yine de merak ediyorum: Bu mudur sizin yapım onarım anlayışınız? Bu tarihî binanın herhâlde bırakıldığından gerçekten haberiniz yok. "Restorasyon tamamlandı." levhası neye dayanarak asılmıştır? Tarihî bir miras göz göre göre çürümeye terk edilmiştir. Tarihî miraslarımızı böyle mi koruyacaksınız, böyle mi kurtaracaksınız? Bakın, bu, 2023 yılında bina üzerine yazı asıp tamamlandığını iddia ettiğiniz bina, bu da girişi. Demir parmaklıklarla muhafaza, koruma altına alınmış, tavanı çökmüş. 1 Kasım 2025'te kendim fotoğrafladım bunu. İnanıyorum ki bu işin üzerine düşüp kıymetli şehrimizin, Manisa'mızın Kula ilçesindeki bu tarihî binaya sahip çıkarsınız.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kırkpınar, teşekkür ediyoruz.

İkinci konuşmacı Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, Sayın Bakan, çok değerli hazırun; bugün Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 yılı bütçesini ele alıyoruz. Önümüzde yaklaşık 300 milyar 302 milyon liralık bir bütçe teklifi var. Bu teklif merkezî bütçe içinde yalnızca 1,59'luk bir pay alıyor. Türkiye gibi genç nüfusunun giderek azaldığı, buna rağmen gençlere yönelik sorunların derinleştiği bir ülkede gençliğe ayrılan bu payın böylesine düşük olması gençlik vizyonumuzun ne durumda olduğunu açıkça göstermektedir. Bugün gençlerimizin karşı karşıya olduğu tablo ortadadır; işsizlik, barınma krizi, hayat pahalılığı, eğitimde eşitsizlik, sosyal dışlanma ve gelecek kaygısı. Gençler sadece bugünü değil yarını da görememektedir. Genç nüfus oranımız 1950'de yüzde 20,8 seviyesindeydi, bugün yüzde 14,9'a düştü ve TÜİK'e göre 2080'de yüzde 8,8 düzeyine inecek. Bu, genç nüfusun neredeyse yarı yarıya azaldığı bir gelecek anlamına geliyor. Böyle bir süreçte gençlere yönelen yatırımın azalması değil artması gerekir. Bu nedenle soruyorum: Genç nüfusu hızla düşen bir ülkede gençlik politikaları neden hâlâ tali bir alan olarak görülüyor?

Yalnızca bütçenin küçüklüğü değil Bakanlığın Meclise karşı şeffaflığı da büyük bir sorun teşkil ediyor. 28'inci Yasama Dönemi boyunca Bakanlığa yöneltilen 735 yazılı soru önergesinin yalnızca yüzde 4,9'u zamanında cevaplanmış, yüzde 87'si hiçbir şekilde cevaplanmamıştır. Toplamda yüzde 91'lik bir yanıtızlık oranı demokratik denetimi yok sayan bir tabloya işaret eder. Eğer Bakanlık milletin temsilcilerine cevap vermiyorsa gençlerin sorunlarına da gerektiği gibi yaklaşmıyor demektir. Buradan bir kez daha soruyorum: Kendi Meclisiyle bile iletişim kuramayan bir yönetim gençlerin güvenini nasıl kazanacak?

Bütçenin dağılımına baktığımızda da ağırlığın cari transferlerde olduğunu görüyoruz. Bu transferlerin önemli bir bölümü burs ve kredi ödemelerine gidiyor fakat eğitimde fırsat eşitliği geliştiren, gençlere beceri kazandıran, gençleri üretime dâhil eden programlara gereken ağırlık verilmiyor.

En çarpıcı alanlardan biri ise bağımlılıkla mücadeledir. Uyuşturucu bağlantılı ölümlerin bir yılda yüzde 42,3 arttığı, ölenlerin yüzde 37,5'inin 30 yaş altı gençlerden oluştuğu bir ülkede Bakanlığın bağımlılıkla mücadele için ayırdığı kaynak yalnızca 59,4 milyon lira yani toplam bütçenin yüzde 0,02'si. Bu oran, gençlerin maruz kaldığı risklerin ciddiyetiyle tamamen uyumsuzdur. Böyle bir gerçeklik karşısında bütçenin bu alanı yok sayması sadece bir eksiklik değil bir sorumluluk boşluğudur. Şunu sormak kaçınılmazdır: Gençlerin hayatını kaybettiği bir alana neden bu kadar düşük bütçe ayrılmaktadır?

Gençlik programının durumu da iç açıcı değildir. 2024 yılında bir tek gençlik projesi bile desteklenmemiş, 2025 hedefleri tutturulamamış, 2026 yılı için önerilen hedefler ise oldukça düşüktür. Gençlere yönelik psikososyal destek alanında ise 2024 ve 2025 yıllarında hiçbir faaliyet gerçekleştirilmemiştir. Bu, gençlerin ruh sağlığı sorunlarını, yalnızlık ve umutsuzluk duygusunu, sosyal kırılganlıklarını tamamen görmezden gelen bir anlayıştır. Oysa bugün ülkemizde gençler yalnızlaşmakta, ekonomik sebeplerle sosyal hayattan kopmakta, ruh sağlığı hizmetlerine erişimde ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Bu tabloya rağmen psikososyal destek kaleminin iki yıl üst üste sıfır olarak karşımıza çıkması kabul edilemez. Diğer yandan, OECD'nin verileri Türkiye'deki NEET yani ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranının yüzde 22,9 olduğunu gösteriyor. Bu oran OECD'nin ve Avrupa Birliği'nin 2 katından fazladır. Genç kadınlarda oran yüzde 30,1 seviyesindedir. Bu, gençlerin eğitimden, üretimden, istihdamdan kopuşunun yapısal bir hâl aldığını gösteriyor. Böyle bir dönemde gençlerin iş gücüne katılımını artıracak programlar yok denecek kadar sınırlıdır. Buradan tekrar sormak istiyorum: Bu bütçe gençleri nasıl güçlendirecek Sayın Bakan? Gençleri iş gücüne, eğitime, üretime nasıl dâhil edeceğiz?

Yükseköğretim Programı bütçenin yüzde 78,6'sını oluşturuyor fakat bu devasa pay, gençlere doğrudan kolaylık değil, çoğu zaman borç yükü olarak dönüyor. 2024'te burs alan öğrenci sayısı 629 bin iken kredi alan öğrenci sayısı 850 bin olmuştur. Gençler ihtiyaç duydukları destek yerine borçlanmaya yöneltiliyor. Üstelik kredi borçlularının sayısı, bu borçların faiz yükü, icra takibine düşen öğrencilerin sayısı kamuoyuyla paylaşılmıyor. Gençler kendilerine uzatılması gereken destek eli yerine bir borç defterinin uzatılmasına mahkûm ediliyor. Bu yaklaşım, gençliğin üzerindeki baskıyı daha da artırmaktadır. Öğrencilerin yoksulluğunu gösteren bir başka örnek ise KHK burslarının düşen alım gücüdür. Bakın, 2013 yılında bir bursla 93 döner alabilirken bir öğrenci, bugün aynı

bursla 13 döner alabiliyor. Bu basit örnek bile gençlerin nasıl bir hayat pahalılığıyla karşı karşıya olduğunu ortaya koyuyor. Gençlere gezin, öğrenin, keşfedin demek kolay fakat cebindeki para ancak bir öğün yemeğe yetiyorsa bunlar nasıl mümkün olacak Sayın Bakan?

Spor bütçesine baktığımızda 45,1 milyar liralık önemli bir büyüklük var ancak bu kaynağın büyük bölümü yine tesislere, inşaatlara, bakım onarımlara ve kulüplere yönelik transferlere gidiyor. Oysa sporun gerçek gelişimi tabanda, çocuklarda, gençlerde ve okullarda başlar. Sporun yaygınlaştırılmasına dönük projelerin sınırlı olması fırsat eşitsizliğini büyütmektedir. Bugün pek çok genç spor yapma imkânına sahip değil, tesisler çoğu zaman erişilebilir değil, sporun ruhu yerine gösteriş odaklı yapılar öne çıkmaktadır.

Son olarak dikkat çeken bir noktanın altını çizmek istiyorum: Bakanlık etkinlik takviminde 19 Mayıs var, Sarıkamış var, Malazgirt var fakat 10 Kasım yok. Gençlerin tarih bilinci açısından son derece önemli olan bugüne yönelik, bu etkinliğin planlanmaması olması tesadüf müdür Sayın Bakan, yoksa bir tercih midir, yoksa bilinçli bir dışlama mıdır? Bunun açıklanması gerekir.

Değerli milletvekilleri, tüm bu veriler gösteriyor ki bu bütçe, gençlerin karşı karşıya olduğu sorunları çözmiyor, geleceği güvence altına almıyor. Gençlerin işsizlik sorununa, derinleşen yoksulluğuna, eğitimdeki eşitsizliğine, bağımlılık tehdidine, psikososyal ihtiyaçlarına yanıt vermeyen bu bütçe, gençleri değil günü kurtarmayı hedefliyor. Biz gençlere daha güçlü bir gelecek sunmak istiyorsak gençleri borçla değil, fırsatla; umutsuzlukla değil, destekle; belirsizlikle değil, umutla buluşturmalıyız. Gençlerin potansiyelini ortaya çıkaracak, onları yalnız bırakmayacak, yaşam kalitesini artıracak politikalarla güçlendirilmiş gerçek bir gençlik bütçesine ihtiyacımız var diyor, Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Akalın, teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Sayın Süleyman Şahan konuşacaktır.

Buyurun.

Süreniz yirmi dakika.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Millî Savunma Bakanlığımıza ait kargo uçağının Gürcistan'da düşmesi sonucu şehit olan kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet; ailelerimize, aziz milletimize sabır ve başsağlığı diliyorum, başımız sağ olsun.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2026 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu Teklifi ile 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi görüşmelerinin ülkemiz ve geleceğin teminatı gençlerimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Bu vesileyle, AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Konuşmama Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın sözleriyle başlamak istiyorum: "Bu gençlik, uyuyan destanı uyandıracak gençliktir. Bu gençlik, kalbinde iman, yüreğindeki cesaret, bileğindeki güç ve Allah vergisi zekâsıyla enginlere sığmayan gençliktir." İşte, biz de tam bu gençlikten söz ediyoruz; kalbinde vatan sevgisi, aklında teknoloji, elinde üretim olan bir gençlikten. Bir nesil yetişiyor ki elinde bilgisayarla, kodla, devreyle, motorla; gönlünde ay yıldız, dilinde dua, zihnindeki hedef millî teknoloji hamlesi olan bir nesil. İşte, biz de tam bu anlayışla, bu inançla, bu ruha sahip gençlerimizin geleceği için buradayız. Ülkemizin her köşesinde yanan o azim, o gayret ateşini büyütme, gençlerimizin sporla, disiplinle, inançla yetişmesini sağlamak istiyoruz. Bugün görüşmekte olduğumuz bu bütçenin temelinde gençliği, bu ülkenin en güçlü gücü olarak gören bir liderlik anlayışı vardır. Gençler, ülkemizin umudu yarınlarımızın teminatıdır, Türkiye'nin geleceği gençlerimizin elindedir. Bu bilinçle, her birimiz üzerimizde çok kıymetli bir sorumluluk taşıyoruz. Gençlerimizin yarınları için hepimizin elini taşın altına koyduğuna inanıyor. Omuz omuza, aynı hedef doğrultusunda çok kıymetli adımları hep birlikte atabilmeyi diliyorum. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan her fırsatta gençlere duyduğu güveni ve inancı dile getirmekte; gençliği, Türkiye'nin geleceği değil bugünün ortak aklı ve yargının teminatı olarak görmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın şu sözleri bu anlayışın en güzel ifadesidir: "Biz gençlere arka bahçemiz olarak bakmadık, tam tersine, biz, gençleri her zaman emaneti teslim edeceğimiz yol arkadaşlarımız olarak gördük." İşte, bu vizyon, 2002'den bu yana atılan her adımda yolumuzu aydınlatan bir rehber olmuştur. Bugün ülkemizin dört bir yanında yükselen gençlik merkezleri, yurtlar, spor tesisleri, gençlerimizin fikirleriyle, enerjileriyle, hayalleriyle buluştuğu alanlar, işte bu bakış açısının eseridir. Cumhurbaşkanımızın "Karşımdaki bu gençliği maziden atıye kurduğumuz köprü'nün kilit taşı olarak görüyorum." sözü Türkiye'nin gençlik politikalarına yön veren temel vizyonunu özetlemektedir. Bu vizyon doğudan batıya, kuzeyden güneye tüm gençlerimizi aynı fırsatlarla buluşturma kararlılığının ifadesidir. Bugün imkânların coğrafyası değişmiş, gençlerimiz artık sadece büyükşehirlerde değil, her ilde, her ilçede modern tesislerle buluşur hâle gelmiştir. Bu da Türkiye'nin gençliğe yatırımda nasıl bir kararlılıkla ilerlediğinin en güçlü göstergesidir. Bu vesileyle, Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak'a ve tüm çalışma arkadaşlarına ülkemize, gençlerimize sundukları vizyoner, planlı ve samimi hizmetleri için teşekkürlerimi sunuyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ifade ettiği gibi, gençliğine inanan bir milletin sırtı asla yere gelmez. AK PARTİ iktidarları olarak biz 2002 yılından bu yana gençliğe yatırım yapmayı geleceğe yatırım olarak gördük. O gün 9 olan gençlik merkezi sayımız bugün 559'a ulaşmıştır. Türkiye'de 2002 yılında yalnızca 190 yurtta 182 bin 258 yatak kapasitesiyle hizmet veriliyordu. Bugün ise 81 ilde 272 ilçede toplam 880 yurt ve 1 milyonu aşkın yatak kapasitesine ulaşmış bir yurt ağından söz ediyoruz. Bu tablo sadece sayısal bir başarı değil, Türkiye'nin tesisleşme vizyonunun, devletimizin gençliğe verdiği önemin en önemli göstergesidir. Sayın Bakanımızın da ifade ettiği üzere yüzde 551 oranındaki kapasite artışıyla Türkiye, dünyanın en büyük öğrenci yurt ağına sahip ülkesi konumundadır. Bu başarı gençlerimiz için büyük bir imkân, ailelerimiz için güven, ülkemiz için gurur vesilesidir. Yurt hususunda dünyayı ve Avrupa'yı geride bırakmanın haklı mutluluğunu hep birlikte yaşamamız gerekiyor. Bu tablo sadece istatistikî bir bilgi değildir, bu tablo Türkiye'nin gençliğine duyduğu güvenin resmidir, bu tablo "Bizim gençliğimiz idealleriyle, inancıyla, azmiyle yürüyen bir gençliktir." diyen anlayışın eseridir. Birileri gençliğimizi "Z kuşağı" diye kategorilere ayırmaya kalkıyor ama biz diyoruz ki "Bizim gençliğimiz TEKNOFEST kuşağıdır, bizim gençliğimiz ay yıldızlı bayrağını uzaya taşıyacak kuşaktır."

Gençlik ve Spor Bakanlığı gençlerimizin hayal, ideal ve fikirlerine can suyu olacak anlamlı, çok kıymetli bir çalışma başlattı. Geçen yıl ilk adımı atılan üniversite öğrenci toplulukları iş birliği ve destek programlarıyla üniversite gençlerimize güçlü bir destek

sunuluyor. Bu program sayesinde üniversite toplulukları etkin ve verimli projeler geliştirebiliyor, gençlerimiz fikirlerini somut projelere dönüştürebiliyor. 2025-2026 dönemi için yerel projelere 75 bin TL, ulusal projelere ise 125 bin TL'ye kadar destek sağlanıyor. İstatistiklere baktığımızda tablo gerçekten umut verici. Sadece beş dönemde 3.017 yerel, 1.427 ulusal, toplam 4.444 projeye tam 330 milyonu aşkın destek sağlanmış. Gönül rahatlığıyla ifade edebilirim ki bu destek programı Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde gençlerimizin her daim ön planda tutulduğunun, önlerinin daima açıldığının kanıtıdır. Gençlerimiz bu destek sayesinde yalnızca kendilerini geliştirmekle kalmıyor, Türkiye Yüzyılı'na değer katıyor, üretiyor, tasarlıyor, araştırıyor ve geleceğin güçlü Türkiye'sini inşa ediyor.

Hepimizin gönülden arzu ettiği bir hakikat var: Millî sporcularımızın uluslararası arenada dalgalandırdığı al bayrağımız ve İstiklal Marşı'mızı dünyaya dinletmesi eşi benzeri olmayan bir gururdur. Gençlik ve Spor Bakanlığımız uluslararası düzeyde sporcu yetiştirme ve keşfetme noktasında çok kıymetli bir çalışma yürütüyor. Bu çalışma Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği içerisinde 2017 yılında başlattıkları sportif yetenek taraması ve spora yönlendirme programıdır. Bugüne kadar 8-10 yaş grubu çocuklarımızdan 5 milyonu aşkın evladımızın tarama ve test ölçümlerini gerçekleştirdiğini biliyoruz. Türk sporunun geleceğini şekillendirmek, genç sporcuları küçük yaşlarda keşfetmek, bir milletin ortak gururu ve sevincidir. Bu program sayesinde yetenekli çocuklarımız erken yaşta doğru branşlara yönlendiriliyor, onların içindeki potansiyel bir cevher gibi işleniyor. Yetenek taramasıyla spora kazandırılan çocuklarımız Avrupa ve dünya şampiyonalarından madalyalarla dönüyor.

Bugün Deneyap atölyelerinde 35 bini aşkın genç robotikten yapay zekâya, enerji teknolojilerinden yazılıma kadar tüm alanlarda eğitim alıyor. 81 ildeki tüm gençlik merkezlerimizde düzenlenen etkinliklerde sadece 2025 yılında 21 milyon gencimiz yer aldı. Gençlerimiz artık yalnızca geleceğe hazırlanmakla kalmıyor, geleceği de hazırlıyor.

2002 yılında 1.575 olan spor tesisi sayısı bugün 4.537'ye ulaşmıştır. Bu süreçte 1.365 sentetik futbol sahası, 904 spor salonu, 68 atletizm pisti, 328 yüzme havuzu ülkemize kazandırılmıştır. Bugün toplamda 723 yüzme havuzumuz gençlerimize hizmet vermektedir. 2025 yılı itibarıyla 8 milyon 148.87 faal lisanslı sporcu, 25.330 spor kulübü ve 352.968 antrenör aktif olarak sporun içerisinde. Bunlar bu ülkenin sporla, disiplinle, başarıyla yorulduğunun göstergesidir.

Gençlik ve Spor Bakanlığımıza 2026 yılı için 300 milyar 302 milyon 192 bin TL bütçe ödeneği ayrılmıştır; bu, gençlerimizin sağlığına, geleceğine enerjisine yapılan bir yatırımdır.

2026 UEFA Avrupa Ligi, 2027 UEFA Avrupa Konferans Ligi, 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası hazırlıkları kapsamında yeni tesisler, modern altyapılar yükseliyor.

Sporcu eğitim merkezleri ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezleri elit sporcularımızın yeni yuvaları hâline geliyor. Biz artık sporu sadece sahalarda değil kalplerde büyütüyoruz. Amatör kulüplerimize nakdî ve aynî destekler sağlanıyor. Olimpik ve paralimpik sporcularımıza barınmadan ulaşma, beslenmeden harçlığa kadar tüm alanlarda destek veriliyor. Bu anlayışla Türkiye artık yalnızca spor yapan bir ülke değil sporun öncüsü bir ülke hâline gelmiştir.

Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde 2025 yılı "Aile Yılı" olarak ilan edilmişti. 81 ilde 55 bin personel aile içi iletişim, ebeveynlik dayanışma eğitimlerinde yer almıştır. Bağımlılıkla mücadele projeleriyle gençlerimiz koruma altına alınmış, gönüllülük programıyla toplumun her kesimine umut taşımıştır. Gençlerimiz artık yalnızca öğrenmiyor, öğrendiklerini milletiyle paylaşarak hizmet ediyor. Bu başarının mimarı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır, onun vizyonu "Güçlü Türkiye gençlikle olur." anlayışıdır. Biz biliyoruz ki bütçeyle birlikte gençlerimiz daha güçlü olacak, sporcularımız daha başarılı olacak, Türkiye'ye Yüzyılı'nı daha gururla yükseltecektir.

Sayın Bakanım, Yozgat bulunduğu konum itibarıyla rakımı yüksek, ilk millî parka sahip, havası temiz, iklimi elverişli bir şehirdir. Bu özellikleriyle ilimiz aslında bir spor kenti olmaya en uygun illerimizden biridir. Biz bu potansiyeli açığa çıkarmak, gençlerimizin yeteneklerini keşfetmek, ulusal ölçekte başarılarla taçlandırmak istiyoruz. Yozgat spor tarihinde altın harflerle yer almış bir şehirdir; Nasuh Akar'ı, Celal Atik'i ve CAS kararlarına göre 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren aktif spor hayatına dönebilecek şekilde karar verilen Yozgat'ımızın yetiştirdiği Avrupa ve Dünya Şampiyonu, Türkiye'nin gururu, millî güreşçi Rıza Kayaalp'i yetiştiren bu topraklar azmin, disiplinin ve millî gururun simgesi olmuştur.

Bu yıl Norveç'te düzenlenen 2025 Dünya Halter Şampiyonası'nda Yozgatlı sporcumuz Muhammed Furkan Özbek erkekler 65 kilogram kategorisinde toplam 324 kilogram kaldırarak dünya şampiyonu olmuştur; inşallah, Naim Süleymanoğlu'nun rekorunu da kıracaktır. Bu tarihî zafer Türkiye'ye yaklaşık on beş yıl aradan sonra erkeklerde gelen ilk dünya şampiyonluğudur. Sporcumuzun başarısı yalnızca madalyayla sınırlı değildir. Bu gurur verici sonuç Yozgat'taki genç sporcularımıza ilham vermekte, halter branşına olan ilgiyi artırmakta ve geleceğin şampiyonlarının yetişmesi için güçlü bir motivasyon oluşturmaktadır. Bu başarılar göstermektedir ki Yozgat bir sporcu kamp eğitim merkezini fazlasıyla hak eden bir potansiyele sahiptir. Bu merkez hem halterde hem güreş hem de atletizm gibi branşlarda gençlerimizin sistemli biçimde yetişmesine imkân sağlayacak, millî takımlarımıza sporcu yetiştiren bir üs hâline gelecektir. Bu kapsamda, ilimize modern bir kamp eğitim merkezi kurulmasını talep ediyoruz. Bu merkez yalnızca bir spor kompleksi değil şampiyonların yetişeceği bir yuva olacaktır. İçerisinde uluslararası standartlarda bir spor salonu yer alacak hem ulusal kamplara hem de uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek şekilde planlanmaktadır. Yozgat'ımızın gençleri bu tesisle birlikte yalnızca spor yapmayacak, disiplin, azim ve millî ruhla yoğrulacaktır.

Yozgat'ımız denize uzak bir il olmasına rağmen yüzme sporlarına ilgi her geçen gün artmaktadır. Şu an ilimizde 1 adet yarı olimpik kapalı yüzme havuzu bulunmaktadır ancak artan nüfus, gençlerin spora yönelimi ve ilgi düzeyi göz önüne alındığında bu tesis artık ihtiyaca cevap vermemektedir. Bu sebeple, tam olimpik ölçülerde yeni bir kapalı yüzme havuzu ihtiyacımız vardır. Bu tesis yalnızca Yozgat merkezden değil çevre illerden de sporcuları çekecek, bölgesel ve ulusal müsabakaların düzenleneceği bir merkez olacaktır.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Süleyman Vekilim, bu kadar övgüden sonra Bakan Bey'in mutlaka yapması lazım Yozgat'a bu işleri.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Malatya'ya da yaptık, çok şeyler yaptık.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Yüzme branşında yetişecek her sporcu hem sağlıklı nesillerimizin hem de olimpiik başarılı hedeflerimizin bir parçası olacaktır.

Yozgat merkez ilçemizde 24 amatör ve profesyonel spor kulübü faaliyet göstermektedir. Ancak il merkezimizde 1 adet çim saha bulunmaktadır. Yeni Şehir Stadyumu dışında amatör kulüplerimizin, altyapı takımlarımızın ve genç futbolcularımızın antrenman yapabileceği alanlar son derece sınırlıdır. Bu nedenle, amatör spor kulüplerimizin gelişimi için il merkezimize ilave sentetik çim yüzeyli antrenman sahalarının yapılmasını talep ediyoruz. Bu sahalar gençlerimizin enerjisini spora yönlendirecek, altyapıdan millî takımlara uzanan sporcularımızın yetişmesine zemin sağlayacaktır.

Sayın Bakanım, sizlerin desteğiyle Yozgat'ımıza kazandırdığımız Şehir Stadyumu'na değinmek istiyorum. Yozgat Şehir Stadyumu, ilimiz için uzun yıllardır hayalini kurduğumuz bir yatırımdı, sizlerin desteğiyle hayal olanı gerçekleştirmeye, son aşamaya geldik. Bugün geldiğimiz noktada, inşaatın fiziki gerçekleşme oranı yüzde 98 seviyesine ulaşmıştır. Bu modern stadyumumuz protokol, VIP, basın, ev sahibi ve misafir tribünüyle tam donanımlı bir tesistir. Saha zemini alttan ısıtılmalı olup gece aydınlatılmalı, soyunma odalarından teknik direktör odalarına, basın odalarından doping kontrol birimlerine kadar her detayı düşünülmüştür. İnşaatın 10 Aralık 2025 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır. Bu stadyum, Yozgat'ta spora gönül veren binlerce gencimizin ailelerinin, taraftarlarının ve tüm hemşehrilerimizin yıllardır beklediği bir hayale dönüştürülecektir. Yeni stadyumumuzun ilimize şimdiden hayırlı olmasını diliyor, katkılarınızdan dolayı sizlere tekraren teşekkür ediyorum.

Yiğitler şehri Yozgat'ımızın Bozok Spor'una yeni stadımızda nice başarılar, nice şampiyonluklar ve sevinç dolu günler getirmesini temenni ediyorum. Yozgat'ımızın gençliği bu yatırımlar için hazır. Bu noktada, dört yatırımın her biri yalnızca birer tesis değil, gençliğimize, geleceğimize, toplumsal birliğimize yapılan yatırımdır. Bizler biliyoruz ki sporun olduğu her yerde disiplin vardır, heyecan vardır. Yozgat'ta bu ruhu büyütmek, Türkiye'nin dört bir yanına taşımak istiyoruz.

Sayın Bakanım, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın spora ve gençliğe, altyapıya verdiği değerli desteği çok iyi biliyoruz. Biz de bu vizyonun bir parçası olarak Yozgat'ta sporun her dalında imkân eşitliğini sağlamayı, gençlerimizin yeteneklerini en üst seviyede değerlendirmeyi hedefliyoruz. Bu nedenle, kamp eğitim merkezinin, olimpiik yüzme havuzunun, yeni antrenman sahalarının, şehir stadyumunun tamamlanması süreçlerinde sizlerin desteklerini talep ediyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ifade ettiği gibi, gençliğine inanan bir milletin sırtı yere gelmez. Biz gençliğine inanan bir Türkiye'yiz. Bu inançla, zaman bizdedir ve mekân bize aittir diyerek bütçemizin ülkemize, gençlerimize ve spor camiamıza hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Şahan, teşekkür ederim.

Böylece gruplar adına konuşmaları tamamladık.

Komisyon üyesi arkadaşların söz taleplerini karşılayacağız.

İlk söz, Erhan Usta Vekilimizin.

Buyurun.

Süreniz on dakikadır.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz. Bütçenizin hayırlı olmasını şimdiden temenni ediyorum.

Tabii, önemli bir bakanlığı konuşuyoruz, Gençlik ve Spor Bakanlığını fakat siz de muhtemelen biliyorsunuzdur -en azından Bakan olduğunuz için- gençlerimiz çok mutsuz, gençler ülkeyi terk etmek istiyor. Bununla ilgili bir sürü çalışma var, anketler var, hepsini görüyoruz ama benim merak ettiğim şey şu Sayın Bakan: Siz bununla ilgili bir çalışma yaptırınız mı? Yani, gençlerin Türkiye'de ruh hâli nedir, gençler niye bu kadar karamsar, gençler bu ülkeyi niye kalıcı olarak terk etmek istiyor; bununla ilgili gerçekten bir çalışma yapmak lazım. Bizim bildiğimiz genel şey şu: İşte, gençler hukuksuzluktan şikâyet ediyorlar, baskıdan şikâyet ediyorlar, haksızlıklardan, mülakatlarda yapılan haksızlıklardan, diğer haksızlıklardan şikâyet ediyorlar, kendilerine değer verilmemesinden, hayvanlara, çevreye saygı gösterilmemesinden şikâyet ediyorlar ama sizin de buna bilimsel bir şekilde baktırmanız lazım. Gençlerimiz niye mutsuz, yurt dışında bir imkânı olsa kalıcı olarak bu ülkeyi niye terk etmek istiyor; bunu tespit etmeniz lazım ve politikalarınızı buna göre de belirlemeniz gerekiyor.

Genç nüfusumuzun fazla olduğunu, Avrupa'nın, OECD'nin yaklaşık 4 puan üzerinde nüfusumuz olduğunu biliyoruz. Şimdi, bu bizim için... En önemli varlığımız gençlerimiz, nüfus en önemli varlık, nüfus içerisinde gençler en önemli varlık. İşte, demografik fırsat penceresi var, bu kaçıyor. Ne eğitimde ne istihdamda olmayan gençlerimizin oranı yüzde 26'lara gelmiş, OECD ortalaması yüzde 12 civarında yani bu kadar kötü durumda. Okuyan öğrenciler, gençlerimiz binbir sıkıntıyla okuyor, birazdan onların detaylarına bakacağız. Okuduktan sonra iş bulma imkânları son derece sınırlı. Okuyamayanlara da bakıyorsunuz, onların da birçoğu ülkede mafyanın eline düşmüş. Bugün artık genci bırakın, çocuk yaşta mafyaya katılımların olduğunu, bunları boy boy sosyal medyada... Hatta özendiriliyor, kolay para kazanmanın yolları çocuklara öğretiliyor ve bütün gençler çaresizlik içerisinde artık oraya doğru kayıyor. Ya, bu ülke nereye gidiyor, hakikaten buna bakmak lazım. Uyuşturucu başta olmak üzere, bağımlılık ülkede son derece yüksek durumda. İşte, bunlara bulaşmayan da evde ve mutsuz. Ev gençleri -aslında, dünya literatürüne katkımız oldu bizim Türkiye olarak sizin sayenizde, AK PARTİ hükümetleri sayesinde; geçmişte böyle bir gösterge falan yoktu- yani eğitimde değil, istihdamda değil, ondan sonra, çok şükür, en azından bunlar mafyaya da katılmamış. Dünyada gençlerinden bu kadar az faydalanan herhâlde başka bir ülke yoktur diye düşünüyorum.

Şimdi, öğrenci olan gençlerin durumlarına biraz bakalım Sayın Bakan. Mesela, İstanbul Planlama Ajansı İstanbul'da yaşam maliyetine ilişkin bir endeks oluşturmuş, diyor ki: 2024-2025 dönemi için özel yurttaki kalan bir öğrencinin yaşam maliyeti 22.920. Şimdi, bunun karşılığında, biz bu öğrenciye burs alma imkânı veya kredi alma imkânı varsa -lisans öğrencisi için konuşuyorum- 3 bin lira veriyoruz -değil mi- zannediyorum bir de 6.600 lira aylık yemek desteği var. Fakat arada 13.300 lira açık var, bu İstanbul Planlama Ajansının yaşam maliyeti rakamını dikkate alırsak. Tabii, imkânı varsa zaten ona bir şey yapmıyoruz, onlara bunları da vermiyoruz, az önceki bahsettiklerime. Şimdi, imkânı olmayan bir öğrenci için ne yapacağız? Yani, 22 bin-23 bin lira bir yaşam maliyeti özel yurt içi

söylüyorum; evde olan için -o biraz daha farklı- 18.750 lira olarak tespit edilmiş. İmkânı olmayan -imkânı yok- çocuğa, okumasın mı diyeceğiz, okusun, başka işlere bulaşsın mı diyeceğiz; buna bakmak lazım. Bunları, bu çocuklarımızın durumunu, gençlerimizin durumunu... Yani, fırsat eşitliği açısından da bu son derece önemli bir şey.

Sayın Bakan, bakın, şimdi, gerçekten, burs, kredi rakamlarımız çok komik. Birazdan hem yekûnunu da vereceğim hem de bizim takip ettiğimiz -biraz da yerli, millî olsun diye- tavuk döner endeksi var, biliyorsunuz; onu vereceğim. 2013 yılında öğrencilerin aldığı KYK bursuyla 93 tane tavuk döner alınıyormuş, 2013 yılında, bundan on iki yıl önce. Bu, 2019 yılında 69'a düşmüş fakat ondan sonra yaşadığımız çok yüksek enflasyon ve alım gücünün her kesimde düşmesinden dolayı şu anda 13 tavuk dönere düşmüş; sizin verdiğiniz burs Sayın Bakan. Yani, geldiği nokta -bakın, bunu iyi yaptığınız yıllar da olmuş, onu da takdir etmek lazım, yeterli miydi, ayrı bir şey ama- 93'ten 13'e düşüyor tavuk döner cinsinden bu çocukların aldığı burs. Bu gerçekten çok makul... Çocukların zaten et döner falan yediği yok, yese yese ancak dürüm tavuk döner falan yiyor. Ne yapacak bu gençler? Biz kendi elimizle kendi çocuklarımıza diyoruz ki: "Hızlı para kazan, kolay para kazan -veya ne bileyim işte- kumara git, uyuşturucuya git, torbacı ol, şucu ol, bucucu ol." Bundan başka bir şeyi yok bunun. Ailesi de para veremiyor, ne olacak bu çocuk? Genç çocuk bu ya, bunun onuru var; o da etrafta görüyor, diğer insanlar gibi belli ölçüde yemek, içmek istiyor. Bunlara bakmamız lazım. Gerçekten, bu çok önemli bir şey.

Bakın, toplam rakamlardan da baktığımızda aynı şey var Sayın Bakan. Şimdi, bu analitik bütçe 2006'da geçti, 2006-2026, elimde yirmi yıllık veri var. Burslar ve harçlıkların -millî gelire oranı olarak söylüyorum ilk önce- en yüksek seviyesi 2016 yılında, millî gelirin 0,12'si yani millî gelirin binde 1'i; şu anda on binde 6'sı yani binde yarımı; olmaz, olmaz. Yani, kendi verdiğinizin, 2016'da geldiğiniz seviyenin millî gelire oranı olarak yarısındanız, bütçe payı olarak da yine, yarısına düşmüşsünüz. Belli ki çok reel olarak, çok net bir şekilde bursları eritiyorsunuz.

Siz Hazine ve Maliye Bakanı değilsiniz Sayın Bakan, siz Gençlik ve Spor Bakanısınız; çatır çatır bunun pazarlığını yapıp bu parayı alacaksınız. Hazine ve Maliye Bakanı herkesten kesmek ister, tarımdan kesiyor, oradan kesiyor, faize veriyor, bilmem ne... Bu hakkınızı koruyun, isteyin bunu, almanız lazım bunu. Hakikaten bu işin sonu kötü. Bilmiyorum, ne kadar farkındasınız olayın. Gençlik ve Spor Bakanlığı maçlara gitmekten ibaret değil, öyle bir algınız varsa şayet çünkü genelde orada görüyoruz, güzel, maça da gidin, elbette sporcuyla teşvik edin hatta tek tük bir başarı olduğu zaman Cumhurbaşkanıyla telefonla görüşürün; bunlara bir itirazımız yok ama bu çocukların durumuna Allah rızası için bir bakın ya, bakın. Şimdi, kaynak olmadan hiçbir şey olmaz. Ha, kaynağın olması başlı başına bu işleri çözecek bir şey değil ama ilk önce paran olacak, ondan sonra parayı etkili ve etkin nasıl kullanıyorsun, onun yollarına bakmamız lazım yani ben bilmiyorum.

Şimdi, bakıyorsunuz, beyin göçünde de aynı şey var. Bak, beyin göçü oranının sürekli -şöyle bir grafiği var, görünür mü, görünmez mi bilmiyorum, rakamın bir önemi yok ama- yükselen bir trendi var, TÜİK rakamı. Bakıyorsunuz, Allah aşkına, bunlar gidenler, gitmek isteyenlerin oranını zaten düşünmek istemiyoruz. Moleküler biyoloji ve genetikte mezunların yüzde 15'i yurt dışına gitmiş; işletme mühendisinde yüzde 11'i, elektronik matematik, biyokimya, fizik mühendisinde yüzde 10'u, yaklaşık yüzde 10'u yurt dışına gidiyor. Bu, beyin göçüdür, yazıktır, gınahtır. Biz yetiştiriyoruz bu çocukları, büyütüyoruz, küçüklüğünde sağlık güvencesiyle, okuluyla, şunuyla, bunuyla, ondan sonra gidiyor dışarıya hizmet ediyor. Ha, yurt dışına gitmesinde... Biz de yurt dışına gittik, eğitim aldık, öyle değil; bu çocuklar kalıcı olarak gidiyor, Türkiye'ye dönmek üzere gidiyor, eğitim amaçlı falan değil; bu çok önemli bir şey. Ben yetiştireceğim, ben yatırım yapacağım, ülkesini kalkındırması gereken... Bakın, ben genci suçlamıyorum, kim olsa gider, benim çocuğum da gitti ya, ben bir Türk milliyetçisiyim, benim çocuğum da yurt dışına gitti, doktor kızım, mâni olamıyorsun; hakikaten içim kan ağlayarak söylüyorum bunu. Bakın bunlara ya, bunu çöz. Nasıl çözeceksiniz? Ama bunu çözün işte, sorumlusu sizsiniz Sayın Bakanım. Yani bu sadece Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü veya Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünden ibaret değil. Bak "upgrade" edilmiş, bir Bakanlık hâline getirilmiş bir yapınız var ama çözüm bunları.

Ya, şu uyuşturucu, bağımlılık meseleleri içler acısı yani rakamlarını hakikaten vermek istemiyorum, içler acısı ama buna karşılık, geliyorum -tabii, sigara, alkol de kötü- bağımlılıkla mücadele bakın bütçe gerekçesinin 217'nci sayfasında. Bağımlılıkla Mücadele Programı'nda, Sayın Kalaycı, bakın, ağabeyciğim, 2 tane gösterge var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Bana niye diyorsun?

ERHAN USTA (Samsun) - Yok, yok, şu...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Ben bağımlı değilim.

ERHAN USTA (Samsun) - Yok, yok bu konuda sen de bağımlısın. Zaten sigara ve alkol var, yüzde 50'si burada herkeste var. Ya, arkadaş, bunun dışında bu ülkede bağımlılık yok mu? Niye performans kriteri koymuyorsunuz? İşte, bilgisayar değil de -ne diyorsunuz ona- internet bağımlılığından alın, en önemlisi uyuşturucu bağımlılığı. Ortaokul seviyesine düşmüş bir uyuşturucu bağımlılığı var, başlama yaşı var, Narkotiğin rakamları burada. Ya, performans kriteri olarak bile koymamışsınız ya, alın işte sizin programınız ya! 2 tane performans kriteri var takip ettikleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - 2 tane takip ettikleri gösterge var: Biri sigara bağımlılığı, biri alkol bağımlılığı. Bunlar olsun ama bunun dışında Türkiye'nin çok ciddi bir bağımlılık sorunu var, bunu görmek lazım.

Şimdi, tabii, sporun Eurostat rakamı, katılım oranında "sports participation statistics" Türkiye yerlerde sürünüyor yani herhâlde onlarda 40'ın üzerinde, 15+ yaş için bizde 10'un altında yani 4 katımızdan fazla spor katılımı var.

Şimdi, bu 10 Kasım meselesi önemli, Mehmet hocam da söyledi; 10 Kasım, Atatürk bu ya, Atatürk, gençliğe hitabesi olan tek lider dünyada yani gençlikle ilgili bir Bakan, hiçbir aktivitesinde 10 Kasım yok ya, kabul edilemez böyle bir şey, kabul edilemez. Etkinlikleriniz orada işte, internette var, Sayın Bakanım, yapmayın Allah aşkına!

Bu yasa dışı bahis skandalı... Tamam, arkadaşlar detaylarını verdi, ben de iyi çalışmışım, çok fazla vakit ayırmayacağım aynı şeyleri tekrar etmemek için ama nasıl bir şeydir ki bu kadar nasıl çürüyebilir? Bakanlık nerede, siz neredesiniz ya? 10 hakemin her birisi 10 binden fazla bahis oynamış, bir hakem 18.227 defa bahis oynamış, hiçbirine mi denk gelmediniz? Futbolcuların yüzde

65'i bu şeyin altında. 571 profesyonel futbolcunun yüzde 65'inin bahis hesapları olduğu ortaya çıkıyor, 152'siyle ilgili soruşturma başlanıyor. Nerede Bakanlık ya, nerede Bakanlık?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz başlattık ya!

ERHAN USTA (Samsun) - Ne zaman başlattınız?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir yıl öncesinde başlattım ya!

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Bakanım, bir yıldır mı yapıyor bunlar, bunlar on yıldır var.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir yıl öncesinde başladık.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, anladım ben, ben öncesini soruyorum. Ya, gazeteciler ortaya çıkardığı için yapıldı.

Yapmayın Allah aşkına ya!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir yıldır çalışıyoruz, belgeler var ya! Konuşuyorsun ya!

ERHAN USTA (Samsun) - Gazeteciler ortaya çıkardığı için yapıldı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Adalet Bakanlığıyla beraber çalışıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Bakan, bir yılda mı oynadı, ben onu soruyorum esas.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, geriye doğru bakıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Elbette geriye doğru bakacaksın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - O güne kadar, bu kadar çürüyünceye kadar neredeydiniz diyorum ben, sorumu da anlamıyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, bir iki dakika daha veriyorum.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu kadar çürüyünceye kadar neredeydiniz siz, olur mu öyle bir şey ya!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sayın Bakan, Saffet Sancaklı söyledi, "Ben oynarken vardı." dedi ya, "Ben oynarken vardı." dedi.

ERHAN USTA (Samsun) - Bakanlık yok ortada. Her taraf çürümüş!

Şimdi, biraz da Samsun'la ilgili... Biz Samsun'dan -Allah razı olsun yine- 2 Spor Bakanı çıkardık, Samsun'un fiziki olarak tesisleri var fakat bu tesislerimiz yeteri kadar kullanılmıyor. Dünya standartlarında golf sahamız, su ürünleriyle ilgili, buz sporlarıyla ilgili şeylerimiz var. Şimdi, özellikle ChatGPT'ye de sordum, nedir bunlar falan diye. Mesela bizim golf sahası 18 delikli deniz dolgusu yapılmış dünyada tek saha burası, bütün uluslararası standartlarda. İşte, turnuvalar burada, Samsun'a kaç tane verilmiş? Yani olmaz, buraya biraz daha... Ve kamunun olan bak, Sayın Bakan, illa itiraz etmeyin bana, kamunun olan tek saha burası. Özel sektöre veriyorsunuz Antalya'dakine, Ankara'dakine, bilmem neredekine, Samsun'dakine sadece 4-5 tane turnuva var 60 tane turnuvanın içerisinde, zaten hepsi 8-10 tane yerde var bu. Devletin ya, belediyenin bu, sizin belediye üstelik yani para da kazansın belediye. Biz "siz, biz" diye bakmıyoruz tabii, devletin belediyesi nihayetinde ama burası boş duruyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Taşlık olunca öyle bakıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Bakın, diğer tesislerimizde... Şimdi vaktim kalmadığı için tek tek söyleyemiyorum. Samsun Karadeniz'in incisi yani buranın ekonomik olarak kalkınması açısından da herhâlde Sayın Başkan da destek verecektir buna Samsun Milletvekili olduğu için. Yani bizim tesislerimizin... Hayır, ben böyle geçen yıl da gündeme getirdim, teslim etmek lazım, geçen yıla göre biraz daha iyi ama hâlâ...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Uluslararası organizasyonlar yapılıyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, geçen yıla göre daha iyi, teşekkür ederim yani en azından eleştirilerimiz bir miktar dikkate alınmış, öyle gözüküyor ama çok yetersiz. Daha artırma potansiyelimiz var, Samsun'un imkânı var, Samsun'un gerçekten standartları yüksek tesisleri var, bunlardan daha fazla istifade edersek bu hem ülkemizin tanıtımı açısından hem şehrimizin tanıtımı açısından da son derece isabetli olur diye düşünüyorum.

Samsun, tabii, sıradan bir şehir filan değil, Samsun 19 Mayıs şehri. Efendim, sizin Gençlik ve Spor Bakanı olarak Samsun'a daha ayrı bir önem vermeniz lazım, değil mi? Yani hemşehriyiz aynı zamanda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - TCG Anadolu Samsun'da.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bitti, süre bitti.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani bu anlamda...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim, teşekkür ediyorum.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Samsunspor'u da tebrik ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, havası güzeldir, denizi güzeldir yani bu açıdan...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, benim amcalarım var Alaçam'da.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, bir şey demiyorum ben.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ama az uğruyorsun demek ki!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Golf oynamak isteyen Komisyon üyelerimiz olursa...

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Usta bitti.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Biz Samsun'u destekleriz, siz de Niğde'yi destekleyin, unutmayın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Niğde-Samsun dayanışması, tamam.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

İSMAIL FARUK AKSU (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz için teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

Gençlik milletimizin geleceğini şekillendirecek en önemli güç, spor ise gençliğin bedensel ve ruhsal sağlığını koruyan, disiplin ve özgüven kazandıran etkili bir araçtır. Gençlik nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum vizyonunun da önceliğidir. Millî hedeflerimize ulaşmanın gençler sayesinde mümkün olacağına inanıyoruz. Atatürk'ün Türk istiklalini ve Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa görevini emanet ettiği Türk gençliği, düşüncesi, siyasi ve ideolojik aidiyeti ne olursa olsun bizim parlak yüzümüzdür. Amacımız istihdam edilebilirliği yüksek, eğitilmiş, sağlıklı, vasıflı, yüksek ahlak ve seciye sahibi, Türk kültür ve değerlerini özümsemiş, evrensel düzeyde iddia ve sorumluluk sahibi bir gençlik oluşturmaktır.

Gençlik sorunlarına yaklaşımımız ekonomik, toplumsal, kültürel ve psikolojik yönlerden bütünlük arz etmektedir. Genel nüfus içerisinde en dinamik kesimi oluşturması nedeniyle gençlik stratejik bir öneme sahiptir ve gençliğe yapılacak yatırım geleceğimiz için yapılmış en değerli yatırım olacaktır.

2024 yıl sonu itibarıyla Türkiye'nin genç nüfusu toplam nüfusun yüzde 14,9'unu oluşturmakta, genç nüfus ortalaması yüzde 10,7 olan Avrupa ülkelerine oranla yüksek bir paya sahip bulunmaktadır. Sahip olduğumuz bu gücün ülkemizin kalkınması açısından bir fırsata dönüşebilmesi, başta eğitim olmak üzere gençliğe dönük sosyoekonomik politikaların sağlıklı bir zeminde oluşturulmasına bağlıdır. Gençlik politikaları, farklı disiplinleri ve kurumları ilgilendiren bir bütünlüğe sahiptir. O sebeple, gençlere yönelik politikaların beklenen sonuçları vermesi için bir bütünlük ve eş güdüm içerisinde uygulanması önem arz etmektedir. Gençlerimizin küresel değişim ve gelişmelerden bağımsız ele alınması da mümkün değildir. Gençliğin ilgi alanları, sorunları ve beklentileri genel olarak nitelikli eğitim ve iyi bir kariyer üzerine biçimlenmektedir. Bununla birlikte, son zamanlarda kolay para kazanma güdüsüyle illegal yollara başvurma eğiliminin artması endişe vericidir.

Gençlik "çalışan" "okuyan" "ne işte ne eğitimde olanlar" olarak ayrılabilir. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre gençlerde iş gücüne katılım oranı 2024 yılında yüzde 39,5 olmuştur. İstihdam edilen gençlerin yüzde 13'ü tarım, yüzde 30,7'si sanayi, yüzde 56,3'ü ise hizmet sektöründe yer almıştır. TÜİK verilerine göre 2024 yılında 15-24 yaş arasında ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 22,9 olmuştur. Gençlerin eğitimde ve istihdamda olmama nedenlerine uygun olarak iş gücü piyasasına geçişi sağlayacak bilgi, beceri, çalışma alışkanlığı, toplumda birey olarak ayakta kalabilme yeteneği ve disiplini kazandırmayı amaçlayan aktif iş gücü programları kapsamında yürütülenlerle birlikte çeşitli iş başı eğitim ve mesleki eğitim kurs faaliyetleri ve destekleri sürdürülmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak gençlerimizin ilköğretim ve ortaöğretim kademelerindeki yönlendirme çerçevesinde ve yetenekleri ölçüsünde istedikleri bölümde yükseköğrenime devam etme imkânlarına kavuşturulmasını, aldıkları eğitimle çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanabilmelerini öngörüyoruz. Yükseköğretimde okuyan gençlerin yurt, burs ve kredi imkânlarının geliştirilmesini önemli ve değerli buluyoruz. Yurt yatak kapasitesinde 2025 Ekim ayı itibarıyla 1 milyona ulaşılmış olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. KYK yurtları, sunulan hizmet kalitesinin yüksek olmasının yanı sıra güvenli olması nedeniyle öğrenciler ve aileleri tarafından öncelikli olarak tercih edilmektedir. Yurtlarda kısmi sorunlar olsa da çocuklarımıza sahip çıkmak, onlara güvenli bir ortam oluşturmak kurumun asli görevidir.

Gençlik, sosyal değişimin öncüsü ve taşıyıcısı olarak görülmektedir. Bu değişimin yönü olumlu olabildiği gibi birçok risklerden dolayı olumsuz da olabilmektedir. Günümüz değişen şartları, teknolojinin gelişmesiyle birlikte hayatı ve akışını hızlandıran pek çok kolaylığın yanı sıra bağımlılık riskini, sosyal medya platformlarının kustuğu zehri de beraberinde getirmiştir. Sosyal medya, gençlerimizin değer sistemlerini alışık olmadığımız bir yöne doğru değiştirmektedir. Bu nedenle, gençliğin benzeri tehditlerden korunması günümüzün önemli bir meselesi hâline gelmiştir. Çocuklarımızın hayatı sadece ellerindeki telefon ya da bilgisayarlarından ibaret zanneden, ruh sağlığı zaman içerisinde bozulan bireyler hâline gelmelerinin önüne geçmek hepimizin sorumluluğudur. Bu doğrultuda Bakanlığınızın önemli faaliyetleri olsa da riskler çeşitli ve büyüktür, bu nedenle de daha fazlasını yapmak gerekliliği vardır.

Gençliği tehdit eden en önemli sorunlardan biri de uyuşturucudur. Uyuşturucuyla Mücadele Eylem Planı kapsamında madde bağımlılığıyla mücadelede etkinlik sağlanmasına yönelik çalışmalar ve kaynaklar artırılmalıdır. Kalkınma planında yer aldığı gibi, gençlerin ve ebeveynlerinin özellikleri ile sorun alanlarına yönelik özelleştirilmiş psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin yaygınlaştırılması, yetkinlik kazandırıcı ve bilgilendirici eğitimlerin artırılması, gençlik merkezlerinde psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin verilmesi gençlerin yasa dışı yollara ve sapkın akımlara yönelmesini önlemede önemli bir role sahip olacaktır.

Gençliğin güncel beklentileri anlaşılacak, kaliteli bir eğitim alarak ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirilmek, yabancı dil, dijital beceriler, girişimcilik gibi alanlarda kendini geliştirebileceği eğitim ve programlara ulaşabilmektir; mezuniyet sonrası işsizlik endişesi yaşamamak, geçimlerini sağlayabilecekleri, emeklerinin karşılığını alabilecekleri işler bulmaktır. Karar alma süreçlerinde aktif rol alabilmek, sosyal ve ekonomik hayatta fırsat eşitliğine sahip olabilmek, ekonomik istikrarın ve demokrasinin güçlendiği, terörsüz Türkiye'nin gerçekleştiği, millî birlikle, huzurla geleceğe güvenle bakabilmektir. Bunların sağlanması çok yönlü bütüncül politika ve programların hayata geçirilmesini gerektirmekte iken elde edilen kazanımların süreklilik içerisinde daha ileriye taşınmasını da zorunlu kılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, kuşkusuz sporda başarı kadar sevgi, ahlak, disiplin, azim ve gayret gibi erdemlerle toplumsal kaynaşmaya katkının ön plana çıkarılması gerekmektedir. Biz, Türk toplumunun her ferdinin, özellikle gençliğin beden ve ruh sağlığını geliştirmek için millî bir spor politikası uygulamasının gerekli olduğunu düşünüyoruz. Spor faaliyetleri sadece fiziksel gelişimi hedeflemekle kalmayıp gençlerin sosyal, ruhsal, zihinsel ve ahlaki nitelikler kazanmasını ve gelişmesini de sağlamalıdır. Türkiye'de son yıllarda her alanda önemli bir altyapı gelişimi sağlanmış, buna bağlı olarak uluslararası düzeyde birçok branşta önemli sportif başarılar da elde edilmiştir. Bununla birlikte, amatör sporların daha çok desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu şekilde, önümüzdeki dönemde sporcularımızın başta olimpiyatlar olmak üzere Avrupa ve dünya şampiyonalarında üstün başarılarla imza

atacaklarına inanıyoruz. Bu vesileyle, katıldıkları uluslararası müsabakalarda muhtelif branşlarda ülkemizi temsil eden, göğsümüzü kabartan, ay yıldızlı bayrağımızı dalgalandıran, bizleri gururlandıran tüm millî sporcularımızı yürekten kutluyoruz.

Spor eğitiminin iyileştirilmesi, sporda etik kurallara uyumun artırılması, sporcu sağlığına yönelik hizmetlerin geliştirilmesi, sportif mal ve hizmet üretiminde marka ve kalite oluşturulması çalışmalarına ağırlık verilmesi, sporun bir yaşam tarzı olarak benimsetilerek geniş kitlelere yaygınlaştırılması konularının gelişim ihtiyacının devam ettiğini ifade etmek istiyorum. Türk sporu yer yer doping, şike ve benzeri yasa dışı uygulamalarla, özellikle son günlerde hakemlerin ve birçok futbolcunun bahis oyunları ile çalkalanmaktadır. Sporda kalıcı başarı her şeyden önce sporun ahlaklı yapılmasını gerektirmektedir. Bu anlamda, hangi branş olursa olsun sporda çürük elmaların oluşmamasını temin edecek köklü yapısal tedbirlerin alınmasını gerekli görüyoruz; kurala dayalı, disiplin, ciddiyet, güven bağlamında bir yapılanmayı zorunlu görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Bu konuda, varsa mevzuat eksikliğinin Meclisimizce giderilmesi, uygulama veya denetime bağlı eksikliğin ise Bakanlığınızca takip edilmesi gerekmektedir.

Son olarak da Sayın Bakanım, ülkemizde yaygın bir spor alanına sahip olunan pencak silat ve bunun gibi federasyonlaşmamış sporların "Türkiye Mücadele Sporları Federasyonu" adıyla federasyonlaşmasına ilişkin talebin Bakanlığınızca dikkate alınarak bu potansiyelin değerlendirilmesi gerektiğini belirtmek istiyorum.

İnanıyoruz ki atılan adımlar, önümüzdeki yıllarda sürecek, kurumsal hâle gelmiş bir spor politikası ve güçlü kurumsal yapılar inşa edilecek, her branşta sporcumuzu artıracak, Türk sporu başarıdan başarıya koşmaya devam edecektir.

Bu düşüncelerle, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi de Sayın Sarıgül, buyurun.

Süreniz on dakika.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Bakanım, çok değerli Bakan Yardımcılarım, Sayın Bakanımızın çok değerli çalışma arkadaşları; sözlerimin hemen başında, askerî kargo uçağımızın düşmesi bütün milletimizi üzmüştür; şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun, ailelerine de sabır diliyorum.

Bugün, burada, Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesini hep birlikte saygıyla sevgiyle konuşuyoruz. "Gençlik" ve "spor" gerçekten çok değerli iki tane güzel kelime; gençlik umudun, spor da barışın önemli bir sembolüdür ama istiyorum ki gençler de umutsuz olmasın, mutsuz olmasın, sporda her zaman barış olsun, spor da bazen siyasetüstü olsun. Sporla ilgili uluslararası alanda kardeşliğin gerçekten ülkemize de önemli katkısının olduğuna inanıyorum.

Sayın Bakanım, gayretinizi, çalışkanlığınızı gerçekten takdir ediyorum ama istiyorum ki bütçeden de yeteri kadar Bakanlığımıza pay gelsin. Maliye Bakanlarımız her zaman pay vermek istemezler, bizim mutlaka o payı gençler için almamız lazım.

Faiz ödemelerine bakıyorum, genel bütçeye bakıyorum, gerçekten baktığım zaman hak edilen payın olmadığını burada görüyorum. Bütçe görüşmesi sadece bir gelir-gider görüşmesi olmamalı, aynı zamanda da siyasi bir değerlendirme olmalı ve Sayın Bakanım, demokrasiyi demokrasi yapan inanın ki iktidarlar değildir. Demokrasiyi demokrasi yapan muhalefettir ve muhalefete gösterilen ilgidir. Bugün iktidarda olanlar yarın muhalefete düştüğü zaman kendilerine nasıl davranılmasını istiyorlarsa muhalefete öyle davranmalılar. Bugün muhalefette olan bizler de yarın iktidara geldiğimiz zaman bize nasıl davranılmasını istiyorsak öyle davranmalıyız ve bunun, mutlaka bu sertliğin bir orta noktasını bulmalıyız.

Sayın Bakanım, 2002 yılından beri iktidarda olan bir siyasi partinin ve -Allah'ım kolay kolay kimseye kısmet etmez- yirmi dört yıldır süren bir iktidarın bütçesini konuşuyoruz. Üst üste 23 kere bütçe çıkarmak inanın ki kolay kolay kimseye nasip olmadı. Ama manzaraya bakıyorum; yurt ihtiyacı, yurtlar yapılıyor, üniversite öğrencilerinin sadece yarısı devlet yurtlarına gidebiliyor. O yurtlara baktığım zaman Sayın Bakanım, ranzalı sistemi görüyorum; bunun biraz daha üzerinde çalışmak lazım. Gençler bizim geleceğimiz, inşallah onları ranzalı sistemden çıkarıp daha iyi bir noktaya taşımak lazım. Çünkü Sayın Bakanım, büyük şehirlerde özel yurtlara bakıyorsunuz, en düşük yurt inanın ki 15 bin lira, en ucuz evin kirası 20 bin lira. Buradan baktığım zaman bir asgari ücretlinin, bir emeklinin, bir dedenin, bir babaannenin torunu inanın ki üniversitelerde okumakta zorlanır. Bazen bakıyorum, üniversiteyi bitirmede de iş bulmakta da zorlanıyorlar. Bunu mutlaka Sayın Bakanım YÖK'le konuşmak lazım, Millî Eğitim Bakanlığıyla konuşmak lazım. Avukata mı ihtiyaç var, doktora mı ihtiyaç var, bilgisayar mühendisine mi ihtiyaç var, ona göre bunları değerlendirmek lazım. Soruyorum evlatlara: "Hukuk fakültesi" "hukuk fakültesi" ve bakıyorum şu anda her sene 50 bin avukat mezun oluyor ortalama ve bu evlatlar inanın ki diplomalarını asamıyorlar duvara ve diplomaları kendi çekmecelerinde duruyor. Böyle bir şey olsun istemiyorum.

Sayın Bakanım, uyuşturucu illeti gerçekten çocuklara kadar indi. Bunu hep birlikte bir devlet politikası hâline getirmemiz lazım ve buna bakmamız lazım.

Sayın Bakanım, şöyle bir şey yapmak lazım: Bütçeyi de sporda bütün branşlara yaymak lazım, sporun kalitesini yükseltmek lazım ama altyapıya da alabildiğine önem vermemiz lazım. Altyapı bizim inanın ki geleceğimiz. 2002 yılındaki gençlere bakıyorum, inanın ki daha umutluydu, daha da mutluydu. İnsanın en güzel çağı Sayın Bakanım gençlik çağıdır ve o dönemde de gençlerimizin şu anda alabildiğine mutsuz olduğunu görüyorum. Buna bir Türkiye sorunu olarak bakmak lazım, siyasi bir sorun olarak bakmamak lazım ve bunu hep birlikte planlamamız lazım.

Sayın Bakanım, 2002'den şu anda bazı konularda biraz daha sıkıntılı durumdayız. Türk sporunu mutlaka başarıya taşımak için sporu tabana yaymamız lazım, spor kültürünü yerleştirmemiz lazım ve Sayın Bakanım, zaman zaman diyoruz ki efendim, 2002 yılında Türkiye 65 milyondur, şu anda 85 milyon. Tabii ki tesisler çoğaldı. Ben Erzincan için de hakikaten teşekkür ediyorum. Spor sahamız son dereceyi iyi, kapalı yeni bir saha yapılıyor. Bu bizim için kıymetli ama Sayın Bakanım, arzu ederseniz mutlaka can Erzincan'da da bir millî maçı, hiç olmazsa gençlerin bir millî maçını gerçekten biz burada beklemekteyiz.

Sayın Bakanım "Tarlada, fabrikada üretim; kamuda dürüst yönetim." dememiz lazım ve sporda mutlaka ekonomik milliyetçilik yapmamız lazım. Sayın Bakanım "Sporda bir devrim yaşadık, 41 stadyum yaptık." diyorsunuz. Bu çok kıymetli ama Sayın

Bakanım, devrimi biraz daha geliştirelim, spor yapmak önemli ama devrim yapmak istiyorsak biraz önce de konuşmanızda ifade ettiniz, futbolu ve sporu negatif olaylardan hep birlikte temizlememiz lazım. Futbolcuların, hakemlerin karıştığı -canım Bakanım- bahis ve şike iddiaları gerçekten hepimizi üzmemiz lazım. Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de, İsviçre'de, UEFA'da uzun yıllar görev yapan Şenes Erzik Başkanımızla konuşuyorum; bu Türk futbolunun güvenilirliğini, uluslararası itibarını inan ki tehdit altına alıyor. Bunu çözemezsek ülke futbolu kaosa gider. İşte, bunu çözersek gerçekten hep birlikte büyük bir devrim yapmış oluruz. Türk futbolu nereye gidiyor? Bunu araştırmamız lazım, bu konuyu görüşmemiz lazım. Kutluyorum, tebrik ediyorum, hayır yapanları hayırla yâd ediniz, hayır yapanları eşinize, dostunuza anlatınız ki onların da hayırları ve çalışma şevkleri artsın. Basketbolda, voleybolda önemli bir başarı elde ettik. Bu bizim için önemli bir gurur; kızların dünya çapındaki başarısı önemli bir gurur. Bu aynı başarıyı Sayın Bakanım futbolda da sağlamamız lazım ama futbol takımlarımızda neredeyse yerli oyuncu kalmadı Sayın Bakanım. Yabancı, yabancı yabancı; bu bizi gerçekten üzüyor. Şöyle bir bakıyorum: Süper Lig'de ve 1'inci Lig'de 400'den fazla yabancı oyuncu var. Bu yabancılar kaliteyi artırdı mı? Hayır. Güzel bir futbol izliyor muyuz? Hayır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Osimhen... Osimhen...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Avrupa'da başarılı mıyız? Hayır. Ben yabancı düşmanı değilim. Oraya geliyorum efendim. Yabancı düşmanı değilim. Hagi'yi, Taffarel'i, Ilie'yi Türkiye'ye getiren, Drogba'yı Türkiye'ye getiren, Popescu'yu Türkiye'ye getiren o dönemde Galatasaray yönetiminde olan bir arkadaşınızdır. Ama kalitesini getirelim Sayın Bakanım, şöyle bir şey yapalım: Son yıllarda yabancı oyuncu transferinin birkaç kişi hariç inan ki Türkiye'ye bir faydası yok. Ülkemizde yabancı oyuncular âdeta emekli olmadan önce -menajerler pazarlıyor- buraya geliyorlar ve dünya kadar rakamlar boşa gidiyor. Türk futbolunu Sayın Bakanım ileriye taşıyacak olan altyapıdır. Takımlarımıza gelir sağlamamız için bizim de futbolcu ihraç etmemiz lazım. Sayın Mehmet Muş Başkanımız ifade etti; Nijerya'dan bir Osimhen çıkıyor, bugün 100 milyon euro konuşuyoruz. Bizden niye bunlar çıkmasın? Bizden çıkanların sayısını, Ardaların, Hakanların sayısını çoğaltmamız lazım, futbolcu ihraç etmemiz lazım ve de Sayın Bakanım altyapıya önem vermemiz lazım. Yabancı oyuncu sınırlaması getirmemiz lazım. Futbol kulüplerimizin dışarıdan aldığı futbolculara milyonlarca dolar ödemesini asla doğru bulmam, bunu israf olarak görürüm. Sayın Bakanım, 3+8 kuralına girmemiz lazım; 3 tane yabancı, 8 tane yerli oyuncu. Bir dönem hatırlayın canım Bakanım, Trabzon bunu en güzel şekilde yaptı. Trabzon'da oynayan çocukların tamamı Trabzonluydu ve mağlup oldukları zaman sokağa çıkamazdı. Şimdi, adam orada mağlup oluyor, alacağı paraya bakıyor, forma heyecanı yok, ruhu yok ve bir çalışma yapamıyor. Canım Bakanım, futbol deyince Bursa, Eskişehir, Kocaeli hakikaten Trabzon gibi bu yapıyı planlamamız lazım. Forma ruhuyla oynayan bu evlatlara ihtiyaç var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika veriyorum Sayın Sarigül.

Buyurun.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Hemen bitiriyorum Başkanım.

Başkanım, Sayın Bakanım, futbolda mutlaka ekonomik milliyetçilik yapalım. Sahada bizim evlatlarımız oynasın, Türk futbolu partilerüstü bir konudur.

Sayın Bakanım, bu maçlara giderken -sizden rica ediyorum- muhalefet partilerinden de birer kişi alın ki daha keyifli gidin. Canım Bakanım, siz çalıp siz oynamayın kurban olayım. Mesela mutlaka, mutlaka Veli Ağbaba Başkanımızı almanız lazım Malatya'yı temsilen. Cesur Veli Ağbaba niçin maçlara gelmiyor? Niçin siz Veli Ağbaba'yı maçlara davet etmiyorsunuz? Neden çekiniyorsunuz Sayın Bakanım?

Sayın Bakanım, Erzincan'da bir millî maçın oynanmasını istiyorum.

Sayın Bakanım, son sözüm şu olsun: Gerçekten, gerçekten Bakanlarımızdan ebediyete intikal eden Fikret Ünlü Bakanımızın, Yücel Seçkiner Bakanımızın şahsında hepsini rahmetle anıyorum. Bir de Sayın Başkanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Başkanım, bir dakika rica ediyorum.

Sayın Başkanım, bir de efendim, beden terbiyesi il müdürlerimiz vardı, bunlar geçmişte efsaneydi. Vefalı olmak son derece kıymetlidir, İstanbul Beden Terbiyesi İl Müdürü, otuz yedi yıl önce, kendisinden çok şey öğrendim, Sayın İrfan Karakaş gibi isimleri lütfen davet edip onların bilgilerinden yararlanın, onlara siyasi olarak bakmayın, ülke sporuna verdikleri önem olarak bakın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, Mehmet Muş Başkanım, sevdiğiniz, seveniniz bol olsun efendim, bir yanı Erzincanlı olsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sağ olun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ofsaytı konuşacaktı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ofsayt bir dahaki sene.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yozgat ve Erzincan şampiyon.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii siz, Sayın Sarigül Başkanı belki burada yeni tanıyanlarınız var ama biz İstanbul'da siyaset yapıyorken Şişli Belediye Başkanıydı, orada bayağı başarılı bir Belediye Başkanlığı yapmıştı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Şimdi olsa onu da içeri alırlardı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli milletvekilleri, öğle yemeği için ara vereceğiz ancak yemek arasından sonra Sayın Ocaklı, Sayın Ağbaba, Sayın Adalet Kaya, Sayın Ümit Hoca şeklinde devam edeceğiz.

Görüşmelere 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.32

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

-----0-----

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - 13'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Söz taleplerini karşılamaya devam ediyoruz.

İlk söz, Sayın Veli Ağbaba'nın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, tekrar, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Bugün, burada, gençlikle ilgili tabii, çok güzel şeyler söylemek istedik ama maalesef, olumsuzlukları da sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakın, ne eğitimde ne istihdamda olan 15-35 yaş arasında 36 milyon gencimiz var. Avrupa ülkelerinde 15-29 yaş arasında ne eğitimde ne evde kıyaslaması yapılmış, onlar tek haneli en düşük rakamlarda iken bizim 2024 sonu itibarıyla yüzde 25,9; Hollanda'da yüzde 4,9; İspanya'da yüzde 5; İsveç'te yüzde 6; Almanya'da yüzde 8,7; Avrupa Birliği ortalaması yüzde 11,1; bizde ise maalesef 2,5 katı yüzde 25,9; bunu dikkatlere sunmak istiyorum. Türkiye'nin en büyük meselelerinden biri genç işsizliği.

Şimdi, öğrenci kredi ve burslarıyla ilgili de birkaç rakamı sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu yıl öğrencilere verilen kredi ve burs miktarı aylık 3 bin TL yani günlük 100 TL. 100 liraya bir yerde kahve bile içilmez. Bir simit 20 lira, bir çay 30 lira, günde 2 öğün sadece simit ve çay yese anca yetiyor. Her yerdeki kahve zincirlerinde -ki son dönemde çok arttı- bir kahve en az 200 TL. Sosyalleşme ihtiyacı olan öğrenci bir kahve bile içemiyor maalesef. 100 liraya tavuk döner bile yiyemiyor. 100 liraya ne yiyor? İcadını sizin yaptığınız, daha doğrusu... Biliyorsunuz, çiğköfte eskiden keyifti, eve ağır misafir geldiğinde çiğköfte yapılırdı, şimdi her sokak başında etsiz çiğköfte var, çiğköftenin dürümü 110 lira. Kitap mı alsın, yol parasını mı versin, karnını mı doyursun; böyle bir gerçekle karşı karşıyayız. Sinema bileti 120 TL, sevdiği bir sanatçının konserine gitmesi mümkün değil, hele babası emekliyse 16.880 lira emekli maaşıyla çocuğunun okuması mümkün bile değil.

Yine, birkaç rakamı sizlerle paylaşmak istiyorum, bakın, bu tabloda var. 2013'te burs miktarı 157 dolara denk gelirken şu anda, 2025'te 78 dolara gerilemiş durumda burs miktarımız. Siz altın hesabını çok sevmiyorsunuz Yaşar Bey ancak altın hesabına baktığımız zaman, 2005'te 5,67 gram alabilirken şu anda 0,61 gram alabiliyor. 2025'te KYK bursları yüzde 84 değer kaybetmiş önceki yıllara göre. Altın hesabını sevmiyorsunuz, size bir çay ve simit hesabı yapalım, bunu seviyorsunuz; 2005 yılında KYK bursuyla 275 adet simit ve çay alınırken 2025'te 43 tane alınabiliyor. 2004 yılında -ilginç bir rakam- asgari ücretin yüzde 30'una denk gelen KYK bursu 2025 yılında asgari ücretin sadece yüzde 13'üne tekabül ediyor; asgari ücrete göre yüzde 60 değer kaybetmiş durumda. 2021 yılında 650 TL olan KYK bursuyla 198 tabildot öğle yemeği alabiliyorken 2025 yılında 85'e düşmüş; sadece üç yılda öğrencinin 113 öğle yemeği gitmiş durumda. 2006 yılında bir öğrenci KYK bursunun tamamıyla 33 tiyatro bileti alabilirken 2025 yılında sadece 9 tiyatro bileti alabiliyor. Öğrencilerin maalesef hiçbirinin bu paralarla sosyal etkinliğe katılma imkânı yok.

Bir başka mesele, tüm toplumun, tüm Türkiye'mizin meselesi Sayın Bakan, uyuşturucu meselesi. Bu da en çok aslında sizin Bakanlığınızı ilgilendiriyor. Maalesef, bağımlılıkla mücadele için ayırdığınız para 60 milyon bile değil, 59,4 milyon lira bütçe ayırmışsınız, 300 milyar bütçenin on binde 2'si. Milyonlarca genci ilgilendiren bağımlılıkla mücadele konusunda Bakanlığınız sadece 59 milyon lira ayırırken Sayın Bakan, bu amaçla Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bütçesi 9,4 milyar, Sağlık Bakanlığının bütçesi 5,5 milyar. Emniyet ne yapıyor? Emniyet yakalıyor. Sağlık Bakanlığı ne yapıyor? Tedavi ediyor. Ama bunların başlamaması lazım. Burada aslında en büyük bütçenin size verilmesi lazım. Bu konuda, bakın, inanmayacaksınız ama sizi destekliyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ama bakın, bizim bütçemizin hepsi bağımlılıkla mücadele için var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Az ama az yani çok az.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yok, bu 59 değil, hepsi içinde. Spor var, aktivite var, faaliyet var, her şey var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bağımlılıkla mücadeleyi söylüyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hepsinde var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hepsinde var yani burada çocuklarımızın başlamaması lazım. Bu çocuklar hepimizin geleceği, memleketin geleceği; bu çok önemli.

Emniyet Genel Müdürlüğü NARKOLOG Raporu'na göre, Türkiye'de uyuşturucu madde kullanımına başlama yaşı bakımdan en riskli yaşı 15-24 yaş olduğu söyleniyor. Basında görüyoruz, bazen 12 yaşında, 13 yaşında evlatlarımız uyuşturucuya başlıyor. 2024 yılında uyuşturucuyla bağlantılı olay sayısı bir önceki yıla göre yüzde 23 artmış, 309 bini geçmiş. Bu nedenle yakalanan şüpheli sayısı yüzde 20 artmış, 345 bin kişiye ulaşmış durumda. Onun da tabloları var burada. Yakalanan metamfetaminin miktarı yüzde 54, eroin miktarı yüzde 31, kokain miktarı yüzde 23, sentetik kannabinoid miktarı yüzde 25, sentetik ecza miktarı yüzde 227, Captagon yüzde 16 artmış durumda. Bu maddelerin kaçakçılığıyla kullanımı yaygınlaştığı için yakalanan miktarlar da artıyor. Gençlik ve Spor Bakanlığımız bu gelişmeyi sadece izliyor. Bu konuda çok daha ciddi işlerin yapılması lazım. Hatta, dün Aile Bakanına önerdim; bu konuda belki bizim ilgili milletvekillerimizle, ilgili genel başkan yardımcılarımızla beraber, DEM PARTİ, İYİ Parti, YENİ YOL Grubu, MHP'yle beraber bir komisyon bile konuşulabilir, belki farklı öneriler de olur bu konuyla ilgili çünkü bu konu millî bir mesele, ulusal bir mesele. Bu konuda sizin dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

Bir başka mesele, "Recep Tayyip Erdoğan" dersiniz... Siz çok kullanıyorsunuz, çok da seviyorsunuz. "Recep Tayyip Erdoğan" deyince akla ne gelir?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Hizmet ve eser.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir, rabia gelir; bir de ne gelir? 3 çocuk meselesi. Rabiaya rahmet okudunuz, biliyorsunuz. Rabianın ruhuna el Fatiha, artık onu kullanmıyoruz. Döneme göre... Bir de 3 çocuk gelir. Allah aşkına, bakın, bu da ulusal bir mesele, millî bir mesele. Çocuk doğum oranı 1,4'e kadar düşmüş durumda. Nüfusumuz hızla yaşılanıyor. Birazdan rakamları ortaya koyacağım. Gençlerimizin çocuk yapmasını bırakın, evlenmesi mümkün değil. Bir genç evlenirken yapacağı masraf 3 milyon civarında; düğün salonu, pastası, böreği, organizasyonu, fotoğrafı, beyaz eşyası 3 milyon civarında. Evlenmenin maliyeti de maalesef yüzde 90 artmış durumda. 2025 yılında bir düğün yapmanın maliyeti 3 milyon lira. Bu asgari ücretle evlenebilmesi için yüz otuz beş ay çalışması lazım. Bir gencin on bir yılı demek bu da. Bu konuda da gençlerimizin, biraz önce anlattığım ev gençlerinin durumunu anlattım. Maalesef, -biraz sonra geleceğiz- gençler evlenmek için ya da para kazanmak için başka işlere yönelmek durumunda kalıyor.

Yine, 5 Kasım 2024 tarihinde siz "KYK'ye bağlı 862 yurt ve 993 bin yatak kapasitesi var." diye açıklama yaptınız. Devlet, yurt ihtiyacı olan 4 milyon 63 bin öğrencinin sadece yüzde 24,45'ine yurt sağlayabiliyor. Vakıf ve derneklerin yurt sayısı 2006 yılında 1.723 iken 2024 yılında 3.522'ye yükselmiş. Vergi muafiyeti tanınan vakıf ve derneklerin yurtlarına öğrenci başına destek de veriliyor. Özellikle maddi yoksulluk çeken çocuklarımız yine tarikat ve cemaatlerin yurtlarına mecbur bırakılıyor. Özel öğrenci yurtlarının fiyatları ise çok yüksek; aileler mecburen çocuklarını bu vakıflara, yurtlara yerleştiriyor. Devletin binaları kırk dokuz yıllığına bu vakıf ve derneklere tahsis ediliyor, hem de bedelsiz; karşılığında kira alınmadığına göre neden devlet yurdu olarak açılmıyor? Kamunun kaç taşınmazını, binasını vakıflara bedelsiz verdiniz? Bunların da sayılarını lütfen açıklayın, bilmek istiyoruz. Bir de üstüne, bu vakıflara ait yurtlarda kalan öğrencilere barınma ve beslenme yardımı yapılıyor. Bakın arkadaşlar, bu yurtlar, tarikat ve cemaat yurtları Türkiye için bir tehlike. Niye tehlike diyorum? Çünkü yaşanmış bir tecrübemiz var. Bakın, FETÖ yurtları vardı eskiden, biliyorsunuz, bu çocuklar, fakir fukara çocukları o yurtlarda kalıyordu; kimisi belki ona, FETÖ'ye sempati duymuyorsa bile mecburen kalıyordu; çoğunu ihraç ettiniz. Aynı şeyi tekrar yaşayacağız. Bakın, o yurtlarda yetişen insanlar ne yaptı Yaşar Bey? Meclisi bombaladı. Ne yaptı? Boğaz Köprüsü'nde masum insanları katletti. Ne yaptı? Burada, hemen karşıımızdaki Genel Kurmayın önünde birçok insan katledildi. Dolayısıyla, devletin bu tarikatlardan uzak durması lazım. Biraz akıllandınız 15 Temmuz sonrasında binanıza ilk kez Atatürk resmini asarak ama şimdi tekrar geçmişe dönmüş durumdasınız; bunun büyük bir tehlike olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Şimdi, yasa dışı bahis meselesi ülkede veba gibi yayılmış durumda. Yirmi üç senedir, maalesef, kumar âdeta ülkeye yataklık yaptı. Maalesef, eskiden yılbaşı gecelerinde tombala çekmek günah sayılırken şimdi ortalık, her taraf kumarhaneye dönmüş durumda. Açıklanan rakamlara baktığımız zaman rakamlar korkunç. Bu Kabine döneminde 62.749 yasa dışı bahis sitesine erişim engeli getirilmiş, 1.164 operasyon yapılmış. 2.400 şahsın tutuklandığı, 1.911 şahsın adli kontrolle serbest bırakıldığı söyleniyor. Ali Babacan'ın dediği gibi, cep telefonlarımız âdeta kumarhaneye dönüşmüş durumda. Cebinde 100 lirası olan da oynuyor, olmayan da oynuyor; gençlerin hayatı kararıyor.

Bir gerçek daha var; belki biliniyor, belki bilinmiyor: Gençler kendi hesaplarını, bu yasa dışı bahislere kiraya vererek gelir elde etmeye çalışıyor ve başları çok büyük belalara giriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - İki dakika süre veriyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, burada, bakın, bir de Papara gerçeği var. Papara Türkiye'nin en büyük para gönderme aracı, ondan daha büyük olan yok, bir bankadan daha büyük. Fiilî bankacılık yapmaya karar vermişti ki operasyon yapıldı. Papara, sağdan soldan, yukarıdan aşağıdan, oynanan tüm bahislerin yüzde 96'sının aktarıldığı bir platform. Beşiktaş-Fenerbahçe maçından 3. Lig'deki maça, UEFA'da ne olduğu, bahislerin para trafiği Papara'dan geçiyor. 36 yaşında bir genç avukat tarafından kurulmuş. İddianamede bir tanık var, diyor ki: "İstanbul'da Baraka Cafe'ye gider, bahis oynardık. Her hafta oynadığım bahsin, kasaya gelen paranın yüzde 45'i bahis oynanan şirkete, yüzde 45'i yasa dışı bahis oynatanlara gidiyor." diyor. Yasa dışı bahisten Türkiye'de sıkıntı yaşayınca yurt dışına açılıyor; Arnavutluk, Sırp mafyasının koruması altına giriyor. Türkiye'de büyüdükten sonra yurt dışında şirket kuruyorlar; devlet tespit ederse Kuzey Kıbrıs'a gidiyorlar. Biliyorsunuz, Halil Falyalı diye birisi vardı; o öldükten sonra onun paralarının da İstanbul'a kaçırıldığı söyleniyor. Yıllık 50 milyar dolar cirosu olan büyük bir para aklama sistemi Papara, bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum. Yine bir örnek vereyim ciddiyetini anlamanız için: Uber'in 280 bin taksisi var, şoförü var. Uber'in ödeme sistemleri de Papara üzerinden yapılıyordu; Papara'ya operasyon yapılırken Uber tüm araçlarını başka bir şirkete aktarmış durumda. Yine, MASAK raporunda da yazıyor; Çiftlik Bankın da buradan palazlandığı söyleniyor, 2015'ten günümüze sahibinin mal varlığı artışının Papara üzerinden olduğu söyleniyor.

Devletin gözetimi altında lisans olarak faaliyete başlayan bu kurumların şimdilik yüzde 20'si hakkında kapatma kararı var, kapatma kararı alınmış; bunun da sorumlusu, Sayın Bakan, sizsiniz, Hükümetiniz çünkü bu kadar elini kolunu sallaya sallaya dolandırıcılık yapılamaz.

Bakın, bu yasa dışı bahis, sanal bahis dediğimiz şey Türkiye'nin çok güzide kulüplerine bile reklam verebiliyor; yasa dışı bahis, bir bakıyoruz, forma reklamı olarak verebiliyor, çok büyük takımlara verebiliyor. Buna da dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dava açın, dava açın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakanım, bir şeyle bitirmek istiyorum.

Şimdi, tabii, bir de teşekkür etmek istiyorum Sayın Bakanınıza. Yirmi üç yılda Avrupa'da hiç kupa alamadınız, futbolda en son Galatasaray almıştı ama bir teşekkür etmek istiyorum. Biz hem basketbolda hem voleybolda çok önemli tarihî başarılarla imza atıyoruz. Övünerek söylemek isterim ki kadın voleybol takımımızın bir oyuncusu, 44 numaralı formalı Vargas Malatyalı, biliyorsunuz Malatyalı hemşehrimiz. Yine sevgili Başkanımız Akif Üstündağ da Malatyalı, onun da başarılarıyla gurur duyuyoruz, önemli bir başarı gerçekleştiriyor. Umarım siyaset hem Akif Üstündağ'a hem voleybol, basketbol takımlarımıza çelme takmaz. Hepimizin göğsünü kabartıyor, o ay yıldızlı bayrak göklere çekildiğinde hepimizin gözleri doluyor, gözleri yaşıyor. Bunu yaşatanlara da teşekkür ediyoruz, sizin de katkınız var tabii ki size de teşekkür ediyoruz ama bu başarısızlıkları da söyleyelim.

Sayın Bakan, üflediğiniz ocak su istemiyor, "Maşallah!" dediğiniz çocuk kırk gün yaşıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - ...1 tane kupa alamadınız .

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Aldım...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Fakat tekrar bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir sürü madalya alıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Kendim Güreş Federasyonu Başkanıyken dünya şampiyonu takımın Başkanıydım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ha, onu unuttuk ama siz Bakan olunca bir...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Lütfen yani Federasyon Başkanırken 2009 Dünya Şampiyonu grekoromen takımın Başkanı benim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tebrik ederiz. Bakan olunca değişti.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dünya şampiyonu olan tekvandocularımız var, karatecilerimiz var, bunları unutmayalım, lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Olimpiyatta da biraz madalya alırsak iyi olur.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 2023 Avrupa Şampiyonu olan voleybol takımımız var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu altyapıya da hakikaten çok destek vermek lazım, Malatyaspora da destek vermiyorsunuz...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Malatya'da salon açtık, salon da 5 bin kişilik oldu, voleybol maçı vardı...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ne yapalım? Biraz destek olun, takım gidiyor, deprem bölgesinin takımı gidiyor.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Akay, buyurun.

Süreniz on dakika.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bakanlık bütçesi 300 milyar 302 milyon 2026 için. Genel bütçe büyüklüğüne baktığımızda 18,9 trilyonun içerisinde yüzde 1,58'lik bir paya tekabül ediyor. Geçen yıl da bu civardaymış, yüzde 1,57 civarındaymış kendi bütçesi içerisinde baktığımız zaman. Bir önceki yıla göre 68 milyarlık bir artış var, artış yüzdesi yüzde 29 civarında, enflasyon oranının biraz altında bir artış var. Burada gönül ister ki enflasyon oranının üstünde bir artış olabilseydi bütçede çünkü Gençlik ve Spor Bakanlığı çok çok önemli bir bakanlık. Faiz gideri olarak baktığımızda, 2026 yılı için tahmin edilen faiz gideri 2 trilyon 742 milyar yani Bakanlık bütçesi yüzde 10,95'ine tekabül ediyor.

Başlangıç ödeneği olarak baktığımızda, aşım yıl sonu itibarıyla yok ama başlangıç ödeneğine göre Sayın Bakanım, 1 milyar 913 milyonluk bir aşım var aktarımlarla beraber. Tabii, bu yıl sonu itibarıyla aşım yok. Başlangıçta ödeneğin ihtiyaçlara göre tam belirlenmesi, ek ödenek veya aktarımlar olmadan devam edilmesi bütün bakanlıklar için önem arz ediyor. Şimdi, bütçe büyüklüğüne ülkeler açısından baktığımızda, ben diğer ülkelere baktım kendi bütçeleri içerisinde Gençlik ve Spor Bakanlığına ayrılan pay ne diye, örneğin Almanya'da yüzde 2,1; Fransa'da yüzde 1,8; İspanya'da 1,6; Polonya'da 1,5 yani biz Polonya ve İspanya'nın ayırdığı bütçe kadar Gençlik ve Spor Bakanlığına -kendi bütçeleri içerisinde- ayırıyoruz. Tabii, kendi bütçemize göre bu oranlardan bahsediyorum.

Yükseköğretim en yüksek payı alıyor yüzde 78'le 236 milyar civarında. Cari transferler, kendi içerisinde baktığımız zaman, yüzde 77'sine tekabül ediyor, 232 milyar. Sermaye giderleri var -bu önemli- 19 milyar 340 milyon, yüzde 6,44. Yani 2024'te 12 milyar harcanmış, 2026'da da 4,8 milyar harcanmış. Sermaye giderlerinin mahiyetiyle ilgili bilgi aktarılsa nerelere ne yatırımlar yapılıyor; bu, illerde nasıl bir dağılım teşkil ediyor? Birazdan Karabük'le ilgili de değineceğim, Karabük'e de fazla pay ayrılmasını talep edeceğiz, birazdan o konuya vaktim kalırsa değineceğim. Burada bir de gayrimenkul büyük onarım giderleri var. Şimdi, 2024'te 58 milyon 916 bin TL, 2026 Haziranda da 10 milyon 70 bin TL gibi bir rakam ayrılmış. Bu bütçede şu dikkatimi çekti: 3 milyar 48 milyonluk bir sıçrama var yani 24'te, 26'da düşük bir harcama varken bu proje nedir? Yani onarım yapılacak yerler var ki herhâlde bütçeye konulmuş. Ne gibi gayrimenkul büyük onarım giderleri olacak? Burada da onarılacak yerler arasında ilim Karabük'e de pay aktarılacak mı? Gayrimenkul sermaye üretim giderleri açısından 14 milyarlık bir gayrimenkul alımı planlanmış 2026'da veya üretmek veya inşa etmek, yatırım yapmak; ikisi bir arada. Bu, 2026'da henüz haziran sonu itibarıyla 4 milyar civarında harcanmış. Buradaki yerlerin projelerin de neler olduğu hakkında bilgi verilirse memnun olacağız.

Gençlik programına 14 milyar civarında bir para ayrılmış, bütçenin yüzde 4,66'sına tekabül ediyor. Bu tutarın da mutlaka artırılması gerekiyor.

Benden önceki konuşmacılar da vekiller de bahsettiler, bağımlılıkla mücadeleyle ilgili birkaç kelime de ben söylemek istiyorum. Bu bütçede 59 milyon 494 bin liralık bir bağımlılıkla mücadeleyle ilgili fon ayrılmış, para ayrılmış, on binde 1,9 yani on binde 2 diye düşünebilirsiniz. Geçen yıl mesela bu, on binde 2,7'ymiş, daha da aşağıya çekilmiş. Bu rakam gerçekten çok çok az. Bütün bakanlıklar ayrılmalı, her bakanlığa pay düşüyor tabii ki buradan ama her bakanlığın bağımlılıkla mücadeleye daha fazla pay ayırması gerekiyor. Çünkü uyuşturucu kullanımları gençlerde yoğunlaştı hatta çocuklara kadar sirayet ediyor. Bir taraftan da ülkemizde uyuşturucu baronları, kırmızı bültenle aranan suç örgütü liderleri cirit atıyor; emniyet mensupları, emniyet güçleri sürekli operasyonlar yapıyor; yakala yakala bitmiyor, tabiri caizse, biteceği de benzemiyor ve dolayısıyla bu uyuşturucuyla mücadele etme açısından da tabii ki insan kaynağı, kararlılık mutlaka önemli ama bununla ilgili de gerekli bütçe olacak ki daha rahat mücadele edilebilsin.

Yine, kalemler arasında dikkatimi çeken Hazine yardımları var, bu da cari transferler kalemi içerisinde. 199 milyar lira 2026 için, 2025'te 70 milyar 119 milyon lira harcama olmuş, 2024'te de 112 milyar lira civarında bir harcama olmuş. Bu, Hazine yardımları nereye kanallize edilecek? O konuyla ilgili biraz daha detay bilgi verilirse bizim için faydalı olacak diye düşünüyorum. Hane halkı ve işletmelere yapılan transfer kalemleri var 31 milyar lira. Yine kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler var, 2,2 milyar lira. Bu transferle ilgili de açıklama bizim için faydalı olacak diye düşünüyorum.

Borç verme kalemi 36 milyar 246 milyon lira. Geçen yıl -bu, haziran sonu itibarıyla rakamlar tabii, net rakamları siz de mutlaka söylerseniz- 15,7 milyar lira civarında, 2024 yılında da 119 milyar lira civarındaymış.

Şimdi, ben Bakanlığınız tarafından hazırlanan verilere baktım, sizin bize sunduğunuz kitapçıkta da var, burada kredi alan sayısı -öğrencilerle alakalı konuşuyorum- 2025 için 845.496 öğrenciye ulaşacağı tahmin edilmiş, 2026'da da 857 bin hedef var. Burada burs vermeyle ilgili rakamlara baktığımız zaman, kredi verme sayısı bursla ilgili sayının üstünde. Burs alan öğrenci sayısı

2025 için 631.134 olacağı tahmin ediliyor tarafınızdan. Bir de burada kadın öğrencilere verilen de 412.079 kişi. Yani bunun daha ters işlemesi lazım; burs rakamının artması, kredi rakamının aşağı çekilmesi lazım.

Hep sorunları beraber yaşadık, çok mücadele ettiniz siz de yani bu sorunlu kredilerle alakalı, öğrencilerle alakalı faizlerin ortadan kaldırılması, yapılandırma ile ilgili sonuçlar alındı fakat bir taraftan da bu krediler kullanılmaya devam ettiği zaman önümüzdeki dönem içerisinde de tekrar birikimler olabilir. Kaynakların, hazine yardımlarının burslarla ilgili daha fazla olması ve burs tutarlarının da artırılması önem arz ediyor. Şimdi, 3 bin, 6 bin ve 9 bin şeklinde yani lisans, lisansüstü ve doktora burs veriliyor. Bu burs rakamları günlük hayat içerisinde insanların, öğrencilerin hayatlarını devam ettirmek için yeterli değil, çok az kalıyor yani ne kadar sıcak öğün yemek yiyebilir bununla veya ulaşımına ne kadar katkı sağlayabilir? Sosyal faaliyetler açısından kitap almak istese ne kadar kitap alabilir? Çünkü gerçekten dar gelirli insanların öğrencileri, evlatları genelde şehir dışında maalesef eğitimlerine devam ediyor. Kendi illerinde devam edenlerin sayısını da artırmak lazım. Bunun için de üniversitedeki eğitim kademelerinin veya eğitim kalitesinin veya bölümlerin artırılması, illere göre o illerin özelliğinde ne öne çıkıyorsa... Örneğin, benim mesela ilçem Yenice orman ürünleriyle meşhurdur, orada ilgili fakültenin kurulması gibi, böyle ihtisas üniversitelerinin geliştirilmesi gerekiyor. Bu konu da önemli, özellikle buradan bunu da vurgulamak istedim.

Genç işsizlerle ilgili bir şey bahsedeceğim. Genç işsizlerin oranı TÜİK rakamlarına göre yüzde 14,9 yani ne eğitimde olan ne de istihdamda olan genç oranına baktığımız zaman da yüzde 22,9 Sayın Bakanım. Bu, bizim için bir kronik problem yani Türkiye'de her 4 gençten 1'i ne okuyor ne çalışıyor ne de geleceğe dair kendini bir yerde görebiliyor. Avrupa Birliği ortalaması yüzde 11 yani bizde bu oran 2 katı. Bizim mutlaka buna bir çözüm bulmamız gerekiyor. Bu, sadece sizin Bakanlığınızın sorunu değil, hepimizin sorunu genel olarak baktığımız zaman. İstihdamı artırmak, üretimi geliştirmek, ihracatı geliştirmek, bu imkânları sağlamak için de tabii ki bütçe kaynaklarının düzgün kullanılması ve ilgili alanlara aktarılması gerekiyor. Bahsettiğim faiz gideri belasından mutlaka kurtulmamız ve aşağı çekmemiz gerekiyor.

Bu da neye sebep teşkil etmiş? Son beş yılda genç beyin göçünü hızlandırmış, beş yılda bu oran yüzde 143 artmış. Gençlerin yüzde 76'sı "Yurt dışına gitmek istiyorum." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun, son bir dakika.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yüzde 52'si "Bu ülkede kendi geleceğim için bir hayal kuramıyorum." diyor. Artık, gençler, sadece dışarıya iş aramak için değil umut aramak için de gider hâle gelmiş yani bu grafiklere, bu oranlara baktığımız zaman bu grafikler ülkelerin değil esasında umudun grafiği olmuş.

Büyük şehirlerdeki özel yurtlarla ilgili sorunlar, işte, bunların fiyatları, bunlara da vaktim kalmadı, çok değinemedim.

Son olarak, şuna değinmek istiyorum: Yatırım harcamalarınızla ilgili tutar, yatırım harcamalarınıza baktığımız zaman, yatırım ödeneğiniz 24 milyar. Bu paydan Karabük'ün ne kadar pay aldığını merak ediyorum. 4 milyarın üzerinde vergi ödüyor, kamu gelirinde destek sağlıyor ama 391 milyonluk yatırım almış. Sayın Bakanım, Karabük'e ilgi alaka, Karabük'e yatırımı Bakanlığınız açısından bekliyoruz.

Sevgi ve saygılarımı sunuyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim Sayın Akay.

Şimdi Adalet Kaya, sonra Ümit Özlale beşer dakika sürelerini kullanacak; sonra, Kamuran Tanhan, Sadullah Kısacık olarak devam edeceğiz.

Adalet Hanım, buyurun.

Süreniz beş dakika.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli konuklar, basın değerli emekçileri; öncelikle hepinizi selamlıyorum.

Ben spor alanındaki ayrımcılık ve şiddet olaylarından bahsetmek istiyorum. Ne yazık ki yine ayrımcılığın ve şiddetin en çok yaşandığı alanlardan biri spor. Özellikle de seçim bölgem Diyarbakır'ın spor kulübü Amedspor'un uğradığı ırkçı saldırılar, ayrımcı saldırılar kulübün faaliyete geçtiği ilk günden beri süregeliyor ve ne yazık ki olağanlaştırılmak isteniyor. Meclisteki Wi-Fi internet ağı üzerinden "Amedspor" diye arattığınızda ne yazık ki internet sitesine erişime izin vermiyor "Bu siteye ulaşılamıyor." diyor, bu uyarıyla karşılaşıyorsunuz. Açıkça yani baskının aslında hani ne kadar kurumsallaştığını ifade etmek için bu örneği verdim. Takım, açık fiziksel şiddete maruz kalıyor ama seyirci alınmaması, tartışmalı hakem kararları ve para cezaları gibi çeşitli boyutlarda cezalar ve baskılarla, blokajlarla karşılaşıyor. Deplasman seyirci yasağı nihayet kalktı, bu sevindirici ancak bu sefer de Amedspor taraftarları gittikleri şehirlerde ne yazık ki ırkçı saldırılara uğruyorlar. Mesela, Nevşehir'de, daha önce Sakarya'da yine Amedspor forması giyen taraftarlar ne yazık ki ırkçı saldırılara uğradılar. Yine, başka bölge takımları da aynı şekilde Elâzığ'da Vanspor saldırıya uğramıştı geçtiğimiz şubatta. Buna federasyonun verdiği yani cezalar ne yazık ki tutarsız ve caydırıcı değil. O nedenle, aslında bunun bir zihniyeti, bir anlayışı sürekleştirmek ve olağanlaştırmak olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu nedenle Bakanlığınızın bu konuda denetleyici birtakım çalışmaları ve mekanizmaları olmalı, bunu ifade etmek isterim.

Bir diğer mesele, yine Futbol Federasyonunun Amedspor taraftarına yönelik engellemeleri ve blokajları. Amedspor taraftarı toplumsal olaylara karşı da duyarlılık gösteriyor, bu çok önemli. Sahalar, binlerce kadının, erkeğin bir araya geldiği yerler ve etkileşim alanları, aktivite alanları. O nedenle toplumsal sorunlara dikkat çekmek oldukça önemli ve çok büyük bir etki yaratabiliyor. Rojin Kabaiş cinayetine dikkat çekmek isteyen Amedspor taraftarı pankart açmak istemiş ama ne yazık ki Federasyon tarafından engellenmişti geçtiğimiz haftalarda. Mesela, bu, bir örnek; neden "Rojin Kabaiş'e ne oldu?" diye sormasın taraftar? Bu çok önemli. Bunlarla ilgili şunu demek istiyorum: Oraya gelen binlerce erkek var ve o erkeklerin de farkındalık kazanması açısından önemli bir mesajdır bu tür mesajlar; 8 Mart mesajı verilmesi, Rojin Kabaiş mesajı verilmesi gibi.

Bir diğ er mesele, Futbol Federasyonunun K rt  e'ye dair tahamm ls zl   . Yine, göğüs reklamında bulunan "..."⁴ yani "Grubumuz sizin için" reklamını engelledi Federasyon ve buna dair pek çok cezası var, 2 tane cezası var; itirazlar sonucu cezalar geri çekilse de bu yaşananlar aslında cumhuriyetin kuruluşundan beri devletin sürdürdüğü politikanın toplumsal izdüşümü ve kurumsal izd   mleridir. Bunların düzeltilmesi gerekiyor diye belirtmek isterim çünkü spor alanları barışı ve birlikteliği, karde li i pekiştirmek için alanlardır.

Bir diğ er mesele, cinsiyet ili in yaygınlaştırılması ve cinsiyetçilik temelli ayrımcılığın yine spor alanlarında sıklıkla görülmesi. Ben amatör spor kulüplerinden bahsetmek istiyorum. Özellikle kadın amatör kulüpleri çok ciddi zorluklar çekiyorlar. Türkiye'de 25 bini aşkın amatör kulüp var ama bunlar maddi yetersizlikler nedeniyle ne yazık ki faaliyetlerini s rd remiyorlar. Amedspor'un kadın takımı var ve onlar da yine aynı şekilde yaşadıkları zorluklardan kaynaklı faaliyetlerini çok zorlukla sürdürüyorlar.

Bir diğ er mesele, kadın futbolcuların ya da sporcuların çoğu ne yazık ki erkeklere göre dezavantajlı yani diğ er bütün alanlarda olduğu gibi cinsiyetinden kaynaklı güvencesiz koşullarla kar ıla ıyorlar. Mesela, Amedspor veya diğ er amatör kulüplere, kadın kulüplerine baktığımız zaman kadınlar 20-30 bin gibi maa larla ya da ücretlerle o sporu yaparken erkekler milyon liralarla geçimini sürdürüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen selamlayın.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Yani burada erkekler geleceğe dair güvenceyi sa layabilirken -çünkü bunlar kısa süreli yapılan sporlar, yıpratıcı sporlar- kadınlar güvencesizlikle kar ıla ıyor, bunların düzeltilmesi lazım. O nedenle kadın futbol takımlarının amat rl kten çıkarılarak profesyonel lige dönüşmesi gerekiyor, güvenceye kavuşması gerekiyor, maddi anlamda desteklenmesi gerekiyor; bunlar çok önemli. Bir de bu, kadınların spora erişimi, katılımı açısından oldukça önemli, cinsiyet ili in önlenmesi açısından oldukça önemli. Sporun her alanında kadınların erişimi, katılımı kültürel dönüşüme de katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla sporcu, antrenör, yönetici kadınların sayısının artırılması ve eşitlikçi politikaların yaygınlaştırılması gerekir.

Bu konuyla ilgili size de çok büyük görevler düşüyor ve sizden bu anlamda destek bekliyoruz.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyoruz, sa  olun.

Sayın  mit  zlele, buyurun.

Süreniz be  dakika.

 M T ÖZLALE ( zmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli Komisyon  yeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Be  dakikalık süre içerisinde hem durumu hem de aslında burada sizlerin b t ce konuşmasında yaptığınız ve ortaya koydu unuz hedefler ile b t  de karşımıza çıkan rakamların birbirine çok uyu madığını anlatmaya  alı aca ım.

 lk önce, herkes bahsetti, çok üzerinde durmaya gerek yok ama ne istihdamda ne eğitimde olan gençlerde bizim üzerimizde olan, bizden daha kötü durumda olan ülkelere baktığımız zaman Botsvana, Güney Afrika, Guatemala, Ruanda, Filistin, Saint Lucia Adaları ve Kolombiya olduğunu görüyoruz. Yani hakikaten bu bir az geli mi  ülke problemi ve bizler gençlerimize iyi i ler yaratmadığımız sürece, bizler gençlerimize iyi bir eğitim imkânı sa lamadığımız sürece az geli mi  ülkelerde kar ıla aca ımız bu problemlerle önümüzdeki dönemde kar ıla aca ız gibi duruyor.

Burası, maalesef, sadece yoksul değil sosyal açıdan da sosyal dı lanmı lık riski taşıyan gençlerin  lkesi. Bakın, Türkiye'yi Avrupa Birli iyle kar ıla tırdığımız zaman, hem yoksul ama aynı zamanda Sayın Bakanım, sosyal dışlanma riski altında olan gençlerin sayısına baktığınız zaman oldukça kötü durumdayız. Yani burada sadece gençlerin bir yoksulluk problemi yok, aynı zamanda sosyal hayattan bir dışlanma riski de var.şimdi, zaman içerisinde artan bu riske biraz daha bakalım: Avrupa Birliğinde  ocukların yüzde 28'i yoksulluk dışında en az bir risk daha taşıyor fakat bu ülkede gençlerin yoksulluk dışında sosyal dı lanmı lık riskinin ana kriterlerine baktığınız zaman yarısından fazlası bir başka risk daha taşıyor yani gençlerin sadece maddi gücü açısından bir problem yok; gençlerin bir sosyalle ememe, sosyal hayata katılamama, sosyal hayattan bir dışlanma riski var.

Bununla ilgili biz sizin b t ce konu manızda daha fazla bir vurgu beklerdik ama galiba en önemli şeylerden bir tanesi bu Sayın Bakan, Türkiye'deki yoksulların yarısı 25 ya ın altında, tekrarlayalım: Türkiye'deki yoksulların yarısı maalesef 25 ya ın altında.   te, bu Z ku a ını diyoruz, Alfa ku a ını diyoruz; bütün bunlara baktığımız zaman Türkiye'deki yoksulların yarısını oluşturuyor. Bunun sebeplerinden bir tanesi fırsat e itli inin yani cumhuriyetimizin bize sağladığı en önemli değerlerden bir tanesi olan fırsat e itli inin giderek aşınması olabilir. Bunun sebeplerinden bir tanesi, eğitimin artık eskisi kadar size bir gelir ve bir sosyal statü vermemesi olabilir ama dikkatinizi çekeyim Sayın Bakanım, Türkiye'deki yoksulların yarısı  ocuk ve bu çocuklar 25 ya ın ötesine geldikleri zaman yoksulluğu ve yoksunluğu tatmı  bireyler olarak 25 ya ın ötesine gidiyorlar.

Peki, biraz istatistik vermemiz gerekiyor. Bakın, bu, T  K'in yaşam memnuniyeti anketi: 2,13 milyon gencin evinde bilgisayar yok, 853 binin internet bağlantısı yok, 1,29 milyon eskimi  giysiler yerine yenisini alamıyor; 1,13 milyon 2'nci bir ayakkabı alamıyor; 1,78 milyon sizin vurguladığınız spor gibi, sinema, konser gibi ücretli boş zaman faaliyetine sahip değil; 1,44 milyonu küçük bir miktar parayı tasarruf olarak kenara koyamıyor.

Şimdi, biz, biliyorsunuz burada, Meclisimizin çatısı altında önemli bir Komisyonu oluşturduk ve bu Komisyon bizim ülkemizin ihtiyaç duyduğu bir barış ortamını sağlamak üzere olu uruldu. Bu tabloyu tersine  evirmediğiniz sürece ne yaparsak yapalım biz burada istediğimiz hedeflere ula amayız. Bakın, yoksulların yarısından çoğu 19 şehirde,  stanbul'u bir kenara atacak olursanız, Güneydoğu Anadolu'ya baktığınız zaman yoksullarının yarısından çoğu burada ve ben buna baktığım zaman ve  u tabloya baktığım zaman bir uyumsuzluk görüyorum Sayın Bakanım.

4. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

İlk önce bakalım: Bağımlılıkla mücadele, bu senenin bütçesinden bağımlılıkla mücadeleye ayrılan paydaki artış bütçe artışının altında. Sayın Bakan, maalesef, çok üzülerek söylüyorum, benim 20 yaşında bir oğlum var, 20 yaşındaki oğlum bana Ankara'nın orta yerinde uyuşturucuyu nereden bulabileceğimi söylüyor. Allah'a çok şükür kendisi kullanmıyor, spor yapıyor, iyi de bir eğitimi var ama şunu söyleyeyim: Bugün Ankara'da gençlerin herhangi birine gitseniz nereden bir uyuşturucu bulabileceğinizi sorsanız size söylerler; Ankara'da Çankaya'da, Türkiye'nin sosyoekonomik açıdan en gelişmiş yerlerinden bir tanesinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bitiriyorum Sayın Başkan, son bir dakika...

Bakıyorsunuz, bağımlılıkla mücadelede bütçedeki artıştan daha az bir artış var. Sonra, Sayın Bakan, bakıyorsunuz gençliğe, en sağdaki kulvarda 0,88; 0,75; 0,86 yani bundan sonraki üç sene içerisinde bizim gençlik programına ayıracığımız pay bütçenin altında kalıyor. Dikkatinizi çekerim, Türkiye'deki yoksulların yarısı 25 yaşın altında ve biz giderek daha az kaynak ayırıyoruz gençlik programına.

Bakınız, bölgesel kalkınma, bölgesel kalkınmaya da önümüzdeki üç sene içerisinde biz bütçeden giderek daha az pay ayırıyoruz. Bütün bunları çözmeden bizler gerçekten sizin sunumunuzda bahsettiğiniz yüksek hedeflere maalesef ulaşamayız ve bu gençler kendilerini dışlanmış hissettikleri zaman yoksulluğun yanı sıra yoksun hissettiklerinde de, sizin sunumunuzda bahsettiğiniz, bütün kötü alışkanlıkların birer malzemesi oluyor diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Kamuran Bey, aynı mı, devam...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Evet.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Peki, buyurun.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Bakanlık bürokratları, basın emekçileri arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyden önce şunun altını kalın kalın çizmekte fayda var: Spor müsabakaları barış içinde, bir arada ve dayanışmayla yaşayan bir toplumun en önemli unsurlarından biridir. Sayın Bakan, siz de sunumunuzda buna atıf yaptınız, buna değindiniz. Demokratik spor yapma ortamı olan bir ülkede spor yarışmaları yapılması oynanan müsabakalara karşı takımın emeğine saygı duyma, adil koşullarda mücadele etme, kazanmaktan çok yarışın ve etkinliğin parçası olmayı önemseme gibi değerlerle öncelenmelidir. Dostça yarışın ve hoşgörünün alanı olması gereken spor karşılaşmaları geline son noktada, ne yazık ki zaman zaman toplumsal gerilim kaynağı olmakta, toplumsal buluşma ve ortak coşku alanı olmaktan çıkmaktadır. Toplumsal gerilim ve çatışma alanı hâlini almaktadır. Özellikle bazı müsabakalarda bölgesel, etnik ve kültürel ayrımlar gözetilerek bu yönlü farklılıklara dönük ayrımcı uygulama ve saldırılar gerçekleşmektedir ne yazık ki. Evet, uzun bir süredir Amedspor ırkçı saldırılara ve çeşitli ayrımcılıklara maruz kalıyor. Bugün, burada, konuşmamda sadece bir spor kulübünün değil, bir şehrin, bir bölgenin, bir kimliğin, bir toplumsal eşitlik talebinin de temsilcisi olan Amedspor özelinde spor karşılaşmalarında demokrasi, adalet, birliktelik ve kimlik haklarıyla nasıl iç içe olduğunu bir kez daha kamuoyunun önüne sermek istiyorum Sayın Bakan. Spor müsabakaları bir ülkenin halkları arasında kaynaşma, ortak sevinç alanı olma, farklılıkları zenginlik olarak kucaklama mekânlarıdır ancak bugün karşı karşıya olduğumuz durum, bizlere sporun bu işlevini, bu misyonunu yeteri kadar yerine getirmede yetiyor ve artıyor bile. Amedspor'un bir bütün olarak yani futbolcularıyla, teknik, idari ekipleriyle, tümüyle belki de en fazla altının çizilmesi gereken kısım olarak Amedspor'a gönül vermiş taraftarlarıyla saha içinde ve saha dışında sistematik bir biçimde karşılaştığı ayrımcı uygulamalar futbolda eşitlik ve adalet ilkesinin ne kadar zedelendiğini açıkça göstermektedir. Futbolda eşitlik ve adalet ilkesinin zedelendiğini söylüyoruz çünkü bakın, bu geçtiğimiz eylül ayı içerisinde Amedspor Tezgel Kom'la yaptığı sponsorluk anlaşması kapsamında formasında Türkçesi "grubumuz sizin için" sloganını taşıyarak birinci ligde karşılaşmaya çıkmıştı. Türkiye Futbol Federasyonundan onay verilen bu reklam PFDK tarafından sportif ekipmanların talimatlarına aykırılık gerekçesiyle cezalandırıldı. Bu kapsamda, Amedspor'a idari para cezası kesildi ancak takımı sahiplenen halkın yoğun ve haklı tepkileri sonrasında söz konusu idari para cezasının geri çekildiği kamuoyunda paylaşıldı. Sayın Bakan, söz konusu şey bu: Bakanlıktan izin alınmış, TFF'nin izin verdiği ama PFDK'nin suç saydığı, kriminalize ettiği forma bu. Bu size gösterdiğim formanın göğüs reklamındaki ifadeler kimlerini, ne için rahatsız etmiştir? Bunu anlamak açıkça mümkün değil. Bakın, sözü edilen bu slogan Ticaret Bakanlığından tescilli, marka hakkı olan, yasal olarak kurulmuş bir slogandır. Türkiye Futbol Federasyonu hem kendi onayını yok saydı hem de milyonlarca Kürt'ün anadilini cezalandırmaya çalıştı. Bakanlığınızın da bu konuda olumlu yaklaşımı önemliydi; teşekkür ediyorum bu konuda. Türkiye Futbol Federasyonunun kulüplere, taraftarlara ve Kürtçeye yönelik bu politik tutumunu salt teknik bir karar olarak değerlendirmek elbette mümkün değildir. Bu karar, Futbol Federasyonun aynı zamanda farklı kimlik ve kültürlere tahammülsüzlüğünün vesikası olarak önümüzde durmaktadır. Bir spor kulübünün dilini, kimliğini, yerel aidiyetini ifade etmesi elbette suç değildir, olmamalıdır da, tam tersine, çoğulculuğun, kültürel zenginliğin bir parçası olmalı. Bunun kimseye bir zararı olmaz, tam tersine, bu ülkenin yurttaşlarının bir arada yaşama umuduna, eşitliğe ve barışa hizmet eder. Dikkatinizi çekerim, mesela Trabzonspor geçmiş dönemlerde göğüs reklamında QNB Finansbankı sponsor olarak kullandı ve Katar ulusal bankası anlamına geldiği için, İngilizce olduğu için hiç kimse itiraz etmedi. Tabii, mevzu Kürt ve Kürtçe olunca bu durumlar değişiyor, ne yazık ki yasaklar başlıyor. Amedspor'a yönelik ayrımcı pratikten bir örnek daha vermek istiyorum, gerçi dosya hâlinde de sunacağım size Sayın Bakan. 18 Ağustos 2025 tarihinde Diyarbakır Stadyumu'nda oynanan Amedspor Erzurumspor futbol karşılaşmasında maçın orta hakemi Yiğit Arslan ve VAR yönetiminin vermiş oldukları ayrımcı ve taraflı kararlarla Amedspor'un emeği gasbedildi. Karşılaşmanın kritik anlarında verilen ve verilmeyen kararlar yalnızca oyunun seyrini değil, futbolun adil yapısına duyulan güveni de doğrudan sarsmıştır, zedelemiştir. Orta hakem ve VAR yönetiminin ortaklaşa vermiş olduğu kararlar basit hatalar olarak nitelendirilebilecek olanın çok ötesindedir. Keyflik ve tarafgirlikle açıklanabilecek bir tablo ortaya çıkmıştır. Sayın Bakan, size tam da bu noktada birkaç soru yöneltmek istiyorum, bu konuda yanıtlarınızı önemsiyoruz açıkçası. Demin de ifade ettiğim müsabakadaki ayrımcı ve yanlı kararlar sebebiyle tarafsızlık çizgisini aştığı apaçık görünen orta hakem Yiğit Arslan ve VAR yönetimi başta olmak üzere Türkiye Futbol Federasyonu yetkilileri hakkında

neden bir soruşturma başlatmadınız ya da başlatmayı düşünüyor musunuz ya da başlattınız mı? Sporda ayrımcı uygulamaların önlenmesi konusunda ne tür çalışmalar yapıyorsunuz ve bu çerçevede ileriye dönük hangi çalışmaları planladığınızı bizlerle paylaşır mısınız? Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı İbrahim Hacıosmanoğlu, kamuoyuna yaptığı açıklamada 571 hakemden 371'inin bahis hesabı bulunduğunu ifade etmiş, bu noktada bahis hesabı bulunduğu belirtilen 371 hakemden kaç Amedspor maçlarını yönetmiştir? Amedspor'un maçlarını yöneten hakemler arasında bahis hesabı bulunanların sayısı kaçtır?

Amedspor'a yönelik ayrımcı uygulamalardan bir başkası ise: Erzurum Valiliği İl Spor Güvenlik Kurulu geçtiğimiz sene ekim ayı içerisinde olağanüstü toplantısında -3 Ekim 2024'te bu- Erzurumspor Amedspor maçı öncesinde Amedspor taraftarlarını yüksek riskli seyirci grubu olarak nitelendirmiş. Valilik Amedspor taraftarları olan 155 kişinin Erzurum ilinde zarar verici fiillerde bulunacağına dair bir belirlemede bulunmuştur. Sayın Bakan, bu konuda illerin mülki amirlerinin tutumunun da ne yazık ki maçların centilmenliğine gölge düşüren bir noktada olduğunu görebiliyoruz. Valiliğin bu kararı, somut bir veri olmaksızın müsabakanın tamamıyla misafir grubu olan Amedspor taraftarının seyrine kapatılması izaha değer bir durumdur. Ancak hukuk devleti ilkesinin bir gereği olarak devlet öngörülmesi muhtemel tehlikeleri önleyerek kişilerin temel hak ve hürriyetlerini hukuka uygun şekilde kullanmalarını sağlayacak şekilde pozitif yükümlülükleri almakla yükümlüdür. Bu konuda Erzurum Valiliği yanlış, eksik karar almıştır ve hukukun üstünlüğünü zedelemiştir. Taraftarların sosyal, kültürel yapılarının, illerin millî ve manevi değerleri kıstaslarına dayanılarak temel hak ve özgürlüklerin keyfi şekilde kısıtlanması, müdahalenin somut, soyut, belirsiz ve öngörülemez nitelikte olduğunu göstermektedir. Elbette bu örnekler sadece birkaçı, dediğim gibi, dosya hâlinde size sunacağım. Tam da bu noktada belirtmekte fayda var, spor karşılaşmaları bir toplumun kimliğini, eşitlik anlayışını, adalet anlayışını ve demokrasi kültürünü yansıtır. Amedspor özelinde yaşanan bize şunu gösteriyor: Eğer spor yönetimi, kimliklere, bölgelere, kültürlere kapalı, eşitsizlikleri besleyen bir çerçevede yürütülüyorsa o zaman sporun birleştirici değil, ayrıştırıcı olduğunu söylememiz gerekir. Buna hiç kimsenin de hakkı yoktur diye biliyoruz.

Bugün ülkemizde sporun yönetim birimi olan Türkiye Futbol Federasyonu gibi kurumların iktidarla ilişkisi, siyasetin gölgesi altında olması da tartışma konusudur. Federasyon yönetiminin siyasallaşması unutulmamalıdır ki hem kurumun güvenilirliğini hem de sporun kamusal işlevini zayıflatmaktadır. Olması gereken her düzeyde sporun yönetim mekanizmalarının demokratik, şeffaf ve kamu yararına hizmet etmesi gerektiğidir. Spor müsabakalarının halkları birleştirici gücünü açığa çıkarması gerekmektedir. Bu ülkede milyonların bir arada, barış ve huzur içinde yaşaması için atılacak en önemli adımlardan bir tanesi de budur aslında. Bu noktada topyekûn olarak hem siyaset kurumuna hem de Bakanlıkla ilgili kurumlara sorumluluklar düşmektedir.

Bakin, bu noktada -spor yönetiminin, kurumların- siyasetten bağımsız, hesap verebilir çoğulcu bir düzene kavuşması, kulüplerin ve tarafların yönetim sürecine katılımının artırılması şarttır. Türkiye Futbol Federasyonu ile ilgili kurumların kulüplere uyguladığı cezaların gerekçelerini şeffaf bir biçimde açıklaması gerekir. Özellikle dil, kimlik ve kültürlere dayalı kararların kamuoyu ve kulüplere açık olarak gösterilmesi gerekir ve yine de bölgesel kulüplere altyapı, zemin iyileştirilmesi, seyirci yönetimi gibi alanlarda adil kaynak aktarımı yapılması gerekir. Bu minvalde Diyarbakır'daki stadyum zemini sorunu gibi engellerin bir eşitlik sorunu olarak da ele alınması elzemdir tabii ki. Sporun birleştirici, çoğulculuğu güçlendiren bir alan olarak değerlendirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bir dakika veriyorum.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - ...dil ve kültüre dayalı ifadelerin yasaklanmasıyla değil, desteklenmesi yönünde politikalarla ele alınması gerekir.

Sonuç olarak, bugün sadece burada Amedspor'un haklarının gasbedilmesini ırkçı saldırılara ve ayrımcılığa maruz kalmasını tek başına... Ayrıca, sporun bütün branşlarıyla demokratik, adil, eşitlikçi ve kapsayıcı bir yapıya kavuşması için samimi adımların ivedilikle atılmasını istiyoruz Sayın Bakan.

Sayın Bakan, seçim bölgem Mardin'de de Nusaybin Belediyesinin yapmış olduğu bir spor tesisi vardı, 2019 yılında kayyum yönetimi tarafından Gençlik Spor İl Müdürlüğüne aktarıldı. Hiçbir kuruş harcanmadan, tamamı belediye bütçesinden karşılanan bu spor tesisinin -ki Nusaybin Belediyespor şu anda BAL Ligi'nde mücadele ediyor ve iyi bir yerde- Bakanlığınız tarafından iade edilmesini talep ediyoruz çünkü bu konuda da hassas davrandığınızı, hassas olduğunuzu açıkça biliyoruz. Bunun, var olan sürece, var olan atmosfere de olumlu bir katkı sunacağı açıktır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Sadullah Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Gençlik ve Spor Bakanlığı ülkemizin en kritik Bakanlıklarından bir tanesi çünkü toplumun en hareketli, en dinamik grubunun, aynı zamanda da şartlandırılması en kolay bir grubun Bakanlığı çünkü gençlerimiz şu anda enerjisiyle, o yaş geçişiyle beraber gerçekten de dikkat edilmesi gereken, üzerine titrenilmesi gereken önemli bir grup ve siz de Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak bu gençlerimizden sorumlusunuz.

Şimdi, gençliğe baktığımız zaman iki şey beni çok üzüyor: Birincisi, bir gençlik politikamız var mı, Gençlik ve Spor Bakanlığı nasıl bir gençlik öngörüyor; ben bunu merak ediyorum. Yani bu kadar çalışmamızın, bu kadar bütçe harcamamızın, bu kadar teşkilatların çalışmasının sonucunda nasıl bir gençlik öngörüyoruz, bizim yetiştirmek istediğimiz gençlik politikamız nedir; bunu merak ediyorum. Çünkü şu andaki gençlerimize baktığımız zaman; bir, o 1970'li yılların idealizmini görüyor muyuz? Görmüyoruz.

Bakin, geçmişte bir sağ-sol çatışması olmasına rağmen, iki tarafa da baktığımız zaman, ülkesi için ideali olan, ülkesi için fikri olan ve bu fikir için de gerekirse canını ortaya koyan idealist bir gençlik görüyoruz. Her ne kadar -o gençlik, zamanında, maalesef- 1980 darbesiyle beraber kırdırılsa da o süreçte idealist bir gençlik varmış ama şu anda gençlerimizin idealizmi en alt seviyede. "Kolay yolla nasıl zengin olurum?"un derdine düşen, kolaycılığa kaçan bir gençliğimiz var ve ben bunu ülke geleceğimiz için çok tehlikeli görüyorum, çok tehlikeli görüyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Genelleme yapmamak lazım. Onlar da var, doğru.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Çoğunluğu öyle ama Başkanım? Yani hatta -seninle beraber başladığımız AK PARTİ Gençlik Kollarının- 2002 yılındaki normuyla, gelin, 2025 yılındaki normlarını bir karşılaştıralım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Çok daha heyecanlılardı. Bizden çok daha heyecanlı ve...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Evet, şimdi takip ettikleri işler, nerelerde, nasıl gezdikleri, videoları vesairesi düşüyor, görüyorsunuz değil mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - O yanlış işler birçok yerde olur, onlar ayıklanır.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Üzülerek söylüyorum yani bunu üzülerek söylüyorum tekrar söylüyorum, kalben söylüyorum ha üzülüyorum.

Şimdi, ikinci bir şey: Gençliğe ilişkin öngörü nedir, ne görüyoruz? Bakıyoruz şimdi eğer bizim politikamız varsa bu politika işe yaramıyor. İdealizm azalmış, uyuşturucu kullanımı artıyor, gençlerin suç oranları artıyor. Bakın, suça karışan gençler artıyor ki üzerine titrememize rağmen. Şu andaki aileler daha korumacı, bizim geçmiş nesillere göre daha korumacı bir aile olmasına rağmen artık aileler gençlerin suça sürüklenmesine maalesef engel olamıyor. Bakın, 2024 yılında 12-18 yaş arası 3.690 gencimiz tutuklu ve hükümlüyken 2025'te yüzde 17 artışla 4.317 olmuş. Yine, 18-40 yaş arasında 243 binden 272 bine artmış; yüzde 11 artış olmuş. Gençlerimizdeki suç oranı artıyor ve şu anda özellikle suç örgütlerinin hedef kitlesi gençler. Ben bir Adana Milletvekili olarak ve çeteleşmenin, çete haberlerinin en fazla yaşandığı illerden birinin milletvekili olarak gençlerimizin maalesef bu bataklığa doğru hızla sürüklendiğini net bir şekilde görüyorum. Yeni nesil bir suç var ve yeni nesil suçla yeni nesil bir mücadele gerekiyor, yeni nesil önlemler gerekiyor ama biz bu yeni nesilde hantal kalıyoruz. Bakın, eskisi gibi hiyerarşik düzende bir örgütlenme yok. Bakıyorsunuz, lokal olarak bir araya gelmiş, kökü olmayan ama kendi aralarında sosyal medyanın ve dijital platformların da kullanılmasıyla bir araya gelmiş suç örgütleri var ve bu örgütler gençleri sürekli kandırarak bir şekilde işin içine alıyorlar. Bakın taramalara, bomba atanlara, silah sıkanlara; motosikletin üzerinde hep 16, 17, 18 yaşındaki gençler artık suç işliyorlar. Çeteleşme aynı şekilde. Yani şu anda lise 2'de, lise 3'te okuyan öğrencileri bile anneleri, babaları elinden tutup okula götürüp çıkarken de okuldan alıyorlar çünkü çıkarken torbacıyla mı karşılaşacaklar, herhangi bir çetenin eline mi düşecekler bilmiyorlar. Bakın, bu çok önemli bir şey.

Diğer taraftan, bu politika eksikliğimizden dolayı ya da politikanın tam tutmamasından dolayı ev gençlerimiz artıyor. Bakın, ev gençlerinde OECD ve EUROSTAT'a göre karşılaştırdığımız zaman biz ev gençlerinde 1'inci sıradayız. Şimdi, bu ev gençleri en tehlikeli kesim çünkü bunlarda idealizm ölüyor, psikolojik bir çöküş başlıyor ve bir daha bu gençleri bir şeye dönüştüremiyorsunuz. Yani tam liseyi bitirmiş, üniversiteyi kazanamamış evde veya üniversiteyi bitirmiş, yine evde. En önemli çağında, hayata atılacağı, beyninin en açık olduğu çağda biz bu gencimizi eve hapsetmişiz. Yine, araştırmalara baktığınız zaman gençler arasında sanal kumar artıyor. Sanal kumar, sanal bahis, gençler arasında çok yaygınlaşıyor ve baktığınız zaman yine gençler arasında deizmin ve ateizmin de arttığını görüyoruz yani bakıyoruz, gençlerimiz her yönden kuşatılmış durumda yani nereye elimizi atsak gençlerimiz verilere göre de her yönden gerek uyuşturucu gerek idealizmin ölmesi gerek ateizm, deizm vesaire gibi her şeye baktığınız zaman kuşatılmış durumda ve bu kuşatılmışlığın sonucunda kayıp bir nesle doğru gidiyoruz bakın. 2000'li, 2010'lu, 2015'li, 2020'li bu kuşak kayıp bir nesle doğru gidiyor, kayıp bir nesil. Şimdi, sizin de sunumunuzda var, biz ne diyoruz? Türkiye Yüzyılı'nı inşa edecek gençliği oluşturmak istiyoruz ama maalesef o gençliğimizi hızla kaybediyoruz. Bakın, gençliğimizi hızla kaybediyoruz. Onun için hani ben bugün spordan çok bu gençlik politikasına önem vermek istiyorum çünkü biz nasıl bir gençlik istediğimizi net bir şekilde ortaya koyup diğer bakanlıklarla beraber -Millî Eğitim Bakanlığı olur, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olur, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olur- tamamen bir eşgüdümle nasıl bir gençlik yetiştireceğimizi ortaya koymalıyız.

Diğer üzüldüğüm ikinci şey; üniversitedeki yurttaki kalan gençlerimizle sohbet ediyoruz gerek şehrimize gittiğimde gerekse burada öğrenci kulüpleri bizi ziyaret ediyorlar. Sayın Bakanım, şuna çok üzülüyorum: Şimdi, üniversiteyi kazanmış, bir sevinçle üniversiteye yerleşen gençlerimizi ikinci bir imtihan bekliyor; barınma imtihanı. Yani, adam üniversiteyi kazandığına sevinemiyor "Şimdi, ben kazandığım şehirde nasıl barınacağım? Ailemin gönderdiğiyle ben nasıl orada geçineceğim?" derdine düşüyor. Şimdi, yurda başvuruyor, her gün takip ediyor; acaba çıktı mı, çıkacak mı, şudur budur. Çıkmadıysa yandı, yedeğe düşüyse her gün bizi arıyor "Ağabey, yedekteyiz." Geldik mi, gelmedik mi, oldu mu, olmadı mı, olmadıysa... Şimdi, devlet bunlara diyor ki: "Git, kendi başına bak." Ya, şimdi yurt çıkma sıralamasını kazanamamış, çıkmamış. Peki, devletimiz bu gençlerimize "Git, başının çaresine bak." dememeli. Yani, kira yardımı mı olur, başka bir set, bir şey mi hazırlarız; biz bu gençlerimizi takip etmeliyiz yani "Biz yurda aldığımızı aldık, gerisi bizi ilgilendirmez." diyemeyiz. Niye? Çünkü İstanbul'da her 100 öğrenciye 6,5 yatak düşüyor, Ankara'da her 100 öğrenciye 14,9 yatak düşüyor, İzmir'de her 100 öğrenciye 23,6 yatak düşüyor; Türkiye ortalaması 24,52. Şimdi, suç devlet olarak bizim; gençlerimiz üniversiteyi kazanmış, biz bunlara barınma imkânı veremiyoruz. "Başının çaresine bak." da diyemeyiz ki. "Şu kadar arkadaş şanslı ama gerisi de artık şansına küssün." diyemeyiz. Dolayısıyla, bizim öncelik vereceğimiz şey gençlerimizin bu imkânlardan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tamamlıyorum Başkanım.

Gençlerimizi takip edip onları devam ettirmek...

Diğer bir şey, tamam, öğrenci şanslı, üniversiteyi de kazanmış, yurda başvurmuş, yurda da girmiş; güzel ama bakıyorum bunlar, yurttaki kalan öğrenciler bizim devlete o kadar küsmüşler ki... Birincisi, yemeklerden müthiş şikâyet var Sayın Bakanım. Şimdi, siz il müdürlüklerini falan bırakın, bir gün böyle... Ben, bugün "Google Forms" yaptım, Sayın Bakanımıza iletmek istediğiniz sorular varsa -isim falan yok, sosyal medyadan paylaştım- bana bildirin dedim, siz de bir gün öyle bir uygulama yapın, şu yurttaki kalan... Böyle fotoğraflarıyla gençler size atsınlar. "Yemekleri yiyemiyoruz..." Öğrenci bunlar yani öğrenci, hani genç, gençliğimizde, biliyorsunuz, yağ mağ önemli değildir ne yerseniz sindirirsiniz ama gençler yemeklerden müthiş şikâyetçiler.

İkincisi, internet şartlarından şikâyetçiler; internetin ağı var, internetin kendisi yok, bağlanamıyor gençler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tamamlıyorum Başkanım.

Şu çağda "Yurtta ben internete bağlanamıyorum, internet imkânlarından faydalanamıyorum." denmemesi lazım Sayın Bakanım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bizim binada da aynı sorun yaşanıyor kardeşim.

AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) - O da problem.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - O da sizin probleminiz.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Ama bu kronikmiş Orhan Bey yani keşke öyle olsa. Hep telefonla bağlanıyorlar, faturalarını gösteriyorlar vesaire.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Dondandır o, zirai dondan(!)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bunu gerçekten söylüyorum.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Dolayısıyla, böyle bir temel sıkıntı var.

Yani, hijyen yönünden sıkıntı var.

Diğer taraftan, bu saatlerden de şikâyet var. Hani, belli bir saat girişi... Ya, bunlar genç Sayın Bakanım, yurtlarda saati biraz esnetmek lazım. Genç adamlar, dışarıda programları var, vesaire var, çıkmışlar, askeriye gibi illa, "şu saatten sonra girdi" demeyelim, yurtta biraz daha saatleri açalım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Saat on bir de, aileler...

SADULLAH KISACIK (Adana) - En önemlisi Sayın Bakanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sadullah Bey, lütfen selamlayın.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Yemekleri vesaire bu taşeronlara vermekten kurtarıp, belki de en iyi yapacağımız şey gençlerimize devletin şefkatini, devletin sevgisini, devletin vefasını göstermemizdir diyorum; buna önem verelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Necmettin Erkan, Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu, Hakkı Saruhan Oluç, Tahsin Ocaklı, Ayyüce Türkes Taş olarak devam edeceğiz.

Sayın Necmettin Erkan, buyurun.

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Gürcistan sınırında meydana gelen elim uçak kazasında Azerbaycan görevinden dönen 20 kahraman Mehmetçik'imizin şehit olduğunu derin bir üzüntüyle öğrendik. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Gençlik bir milletin en büyük zenginliğidir, geleceğimizin teminatıdır. Dün de ifade ettiğim gibi, vatanını, milletini, bayrağını, devletini, dinî, ahlaki değerlerini ve aynı zamanda bilimin hakikatlerini mukaddes sayan bir gençlik milletimizin hayalidir, hedefidir, muradıdır. Bir ülkenin yarınları güvenle yürümesi gençlerin iyi eğitim almasına, manevi değerlerle donanmasına, potansiyelinin geliştirilmesine bağlıdır. Bizler Gençlik ve Spor Bakanlığımızı Türkiye'nin istikbali için stratejik bir devlet kurumu olarak görüyoruz. Bakanlığımız bu anlayışla eğitimden kültüre, sanattan gönüllülüğe, spordan teknolojiye kadar geniş bir alanda gençlerimize rehberlik faaliyetleri yürütüyor. Türkiye büyüyor, geliyor, güçleniyor, ülkemiz maziden ilham ve cesaret alarak istikbalini inşa ediyor. Bakanlığımız da her ilimizdeki gençlik merkezlerimizle, binlerce gence kapılarını açan yurtlarımızla, yurt içinde ve uluslararası müsabakalarda başarılar kazanan sporcularımızla bu inşa sürecinde aktif bir rol üstleniyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de gençler sadece eğitimde, güvenlikte, siyasette, ticarete değil, artık hayatın her alanında varlıklarıyla ülkemizin yolunu aydınlatıyor. Vatan savunmasında olduğu kadar ülkenin kalkınmasında da ilerlemesinde de daha özgür ve demokratik seviyelere ulaşmasında da gençlerimiz en ön safta yer alıyor. Gençlerimizi sadece istiklal ve istikbal mücadelesi neferi olarak değil, aynı zamanda büyük ve güçlü Türkiye'nin mimarları olarak görüyoruz. Tam yirmi üç yıldır özgüveni yüksek, millî şuur ve karakter sahibi, nitelikli genç nesiller yetiştirmek için gecemizi gündüzümüze katarak çalışıyoruz. Gençlerimizin bilhassa siyasette ülkenin kaderine yön veren karar mekanizmalarında yer almasına büyük önem gösteriyoruz. Bu sebeple, seçilme yaşını önce 25'e, ardından 18'e düşürdük. Enerji ve potansiyelini en üst seviyede kullanabilmeleri için her alanda kendilerine destek oluyoruz. Gençlik merkezlerimizi bu amaçla kurduk ve ülke genelinde yaygınlaştırdık. 81 ilimizde 559 gençlik merkezimiz ve 378 ofisimiz kültür ve sanattan spora, kişisel gelişimden kodlamaya, yabancı dilden girişimciliğe kadar hemen her alanda gençlerimize hizmet veriyor. Her yıl on binlerce gencimizi ağırladığımız gençlik kamplarımızın sayısı 50'ye ulaştı. 81 ilde 272 ilçemizde toplam 880 öğrenci yurdumuzu gençlerimizin istifadesine sunduk. 2002 yılından bugüne yurt yatak kapasitesini 182 binden 1 milyon 2 bine çıkardık. Yine, gençlerimize verilen aylık beslenme yardımını 6 bin liraya yükselttik. Bugün itibarıyla bir buçuk milyon gencimizi bu desteklerden faydalandırıyoruz.

Değerli milletvekilleri, son yirmi üç yılda Türkiye'nin spor altyapısını yeniledik, devrim niteliğinde yatırımlar yaptık. Bu yatırımların meyvelerini de toplamaya başladık. 2002 yılında 206 bin olan faal futbolcu sayımız bugün 7 milyon 709 bine ulaştı. Yine, sporcu yetiştirmede önemli bir rol üstlenen antrenörlerimizin 18.674 olan sayısı bugün 356 bini aştı. 81 ilimizin tamamına modern stadyumlar, kapalı spor salonları, yüzme havuzları, atletizm pistleri ve gençlik merkezleri inşa ettik. Her ilde bir stadyum projesi kapsamında bugüne kadar 69 stadyumu hizmete açtık; inşallah, Bakanımızın bugünkü talimatlarıyla 70'inciye Kırşehir'imize açacağız. Spor tesisi sayımızı 1.575'ten 4.545'e, yarı olimpik ve olimpik havuz sayımızı ise 46'dan 724'e çıkararak Türkiye'nin spor altyapısını Avrupa standartlarına yükselttik. Yüzme Bilmeyen Kalmasın Projesiyle 6 milyondan fazla çocuğun yüzme öğrenmesini sağladık. Sporcu eğitim merkezleri ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerini kurarak elit sporcu yetiştirme sistemini geliştirdik. 2002'de 30 olan olimpik branş sayısını 60'ın üzerine çıkardık. Ülkemiz 2020 Tokyo ve 2024 Paris Olimpiyatları'nda tarihinin en fazla madalya sayısına

ulaştı. Kadın sporcularımızın katılımını özellikle teşvik ettik ve millî takımlardaki kadın sporcu oranını yüzde 45'in üzerine çıkardık. 2002'de sadece 9 gençlik merkezimiz vardı, bu sayıyı 559'a çıkardık. Bu merkezlerde gençlere yönelik eğitim, kültür, sanat ve girişimcilik, gönüllülük ve spor etkinlikleri yürütülüyor. Gençlik Projeleri Destek Programı'yla sivil toplum kuruluşlarına, öğrenci kulüplerine ve genel gençlik girişimlerine 1 milyar liradan fazla destek sağladık. Gönüllülük Yılı uygulaması ve gençlik dönüşüm projesiyle toplumsal dayanışma kültürünü güçlendirdik.

Türkiye son yirmi üç yılda dünya çapında binden fazla uluslararası spor faaliyetlerine ev sahipliği yaptı. 2011 yılı Üniversite Oyunları'na Erzurum'da, 2013 Akdeniz Oyunları'na Mersin'de ev sahipliği yaptık, 2023 Avrupa Oyunları'na en geniş kitleyle katıldık, 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası ortak adaylığı gibi süreçlerde aktif rol aldık. Ülkemiz 2023 yılında spor turizmi endeksinde Avrupa'da ilk 5 ülke arasına girdi.

Değerli milletvekilleri, 2002'de 180 bin olan yurt kapasitesi 2025 yılında 1 milyonu aştı. Tüm illerde modern, güvenli, internetli ve sosyal alanları bulunan, Kredi Yurtlar Kurumuna ait yurtlar inşa ettik. Burs ve kredi imkânlarını düzenli bir şekilde arttırarak 2002'de 45 lira olan ödeneği 3 bin liraya çıkardık. Öğrencilerimize taahhütsüz geri ödeme sistemi, faizsiz kredi ve mezuniyet sonrası kolay ödeme imkânları sağladık. Gençlerimizin okul dışındaki vakitlerini faydalı ve verimli geçirmeleri için gençlik kamplarına büyük önem verdik. 2002'de yalnızca 3 gençlik kampı varken bugün Kırşehir, Bolu, Antalya, Samsun, Mersin, Van gibi şehirlerimizde 50'den fazla kamp tesisi faaliyet gösteriyor. Her yıl yüzlerce genç ücretsiz kamp etkinliklerine katılıyor. Aynı zamanda, sosyal uyum kampları ve Gençlik Değişim Programlarıyla dezavantajlı gençlerin toplumsal hayata entegrasyonu destekleniyor. Diğer taraftan, dijitalleşme ve yeni nesil hizmetlerle de gençlerimizin beklentilerini karşılamaya çalışıyoruz. Mobil uygulamayla burs, yurt, kamp, proje başvurularının her noktadan yapılmasını sağlıyoruz. Genç dostu belediyeler ve Genç Gönüllüler Platformu dijital ortamda gençlerin hizmet erişimini kolaylaştırıyor.

Değerli milletvekilleri, her etkinliğinde daha büyük bir ilgi gören Teknofest, gençlerimizin teknolojik alandaki yeteneklerini geliştirmeleri için fırsatlar sunuyor. Gençlerimizin teknolojiye olan ilgisini arttırmak isteyen Sayın Cumhurbaşkanımız bütün Teknofest etkinliklerine bizzat katılarak gençlerle bir araya geliyor. Gençlerimizin teknolojiye olan ilgisinin artmasından duyduğumuz memnuniyeti ifade eden Sayın Cumhurbaşkanımız bu durumun da Türkiye'nin uluslararası arenada rekabet gücünü artıracaklarını müjdeliyor. Bizler de Türkiye'nin millî teknoloji hamlesiyle buralarda yetişen yeni nesil girişimcilerle büyük mesafe alacağına yürekten inanıyoruz.

Birilerinin gençlerimizi X-Y-Z kuşağı diye kategorize etmelerine, akıllarınca isyankâr bir gençlik inşa etme çalışmalarına aldırış etmeden, Türkiye Yüzyılı hedeflerine doğru kararlı adımlarla ilerliyoruz.

Sözlerimi tamamlarken Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2026 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Erkan, teşekkür ederim.

Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle hoş geldiniz.

Benden önceki hatip arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, önemli sorunlardan bir tanesi sanal kumar ve yasa dışı bahis; herkes bunu dile getirdi. Hakikaten de toplumu her geçen gün daha çok çökerten, içten içe kemiren bir illet ve büyük bir yıkıma sebebiyet vermekte, iflaslar söz konusu ve eğer son dönemlerdeki intihar vakalarına bakarsanız birçoğunun kökeninde bu illetin, bu kumarın, bu yasa dışı bahsin olduğunu görmekteyiz.

Cumhurbaşkanlığı bu konuda bir adım attı, kapsamlı bir eylem planı açıklandı. Öncelikle şunu söylemek durumundayım: çok geç kalınmış bir adım bu, geç kalındı. Peki, başka bir sorun var: Diyelim ki alınan önlemler yerine getirildi ve sanal kumar, yasa dışı bahisle mücadele ettik, başarılı olduk. Peki, kumar illetinden kurtulmuş olacak mıyız? Olmayacağız çünkü o kadar yakın ki bize kumar.

Mesela ben denemek için Millî Piyangonun... Bu resmî yani bu, kumar oynanan yasal bir mecra. Ben buraya girdim. Burada her türlü kumarı oynayabiliyorsunuz, "slot" oynayabiliyorsunuz. Hatta biraz sonra size oyunu gösterecektim ama kötü örnek olmamak için göstermeyeceğim; her şeyi oynayabiliyorsunuz burada. Ben kötü örnek olmamak için göstermeyeceğim, göstermiyorum ancak reklamlarıyla her yerde karşılaşabiliyorsunuz siz, her yerde. Mesela, işte reklamlar... Ve öylesine promosyonlar, öylesine pazarlama teknikleri kullanılıyor ki her yerde; mesela diyor ki Millî Piyango: "Yakınlarını davet et; ilk para yatırımlarında sana 200 lira, onlara 100 lira." Gel vatandaş! Her yerde. Mesela, bir maç seyrederken her yerde yasal kumar reklamlarıyla karşı karşıya kalıyorsunuz. Ben bu Millî Piyangoya bir hafta on gün önce denemek için girdim, indirdim, o günden beri her gün bana mesaj geliyor: "Falanca kullanıcı 100 lira para yatırdı, 1 milyon lira kazandı." Devamlı geliyor, mesaj kutum benim bunlarla dolu. Yani burada öyle bir şey var ki 22 tane yasal site var, 22 tane; bunlardan 4 tanesi alışveriş sitesi, herkesin kullandığı alışveriş sitesi. O alışveriş sitelerine girip de bugün Millî Piyangoda ne oynanıyorsa ki slot oyunları var, her şey var. Mesela, şey yapıyorlar; 8 lira veriyorsun, ortada bir telefon var, katılıyorsun 8 lira vererek, çekiliş yapıyor, birisi kazanıyor. Çocuklarımız da bunu oynuyor ve raporlar şunu bize gösteriyor: Bu yasa dışı bahis, kumar, sanal kumar; buna ilk adım yasal mecralarla atılıyor, raporlarda bu var? Bunlarla ilgili bir adım atacak mı Hükûmetiniz? Yani sizin için sorun sadece ve sadece kumarın yasal olmaması mı, yasal kumarda bir sakınca görmüyor musunuz, herhangi bir önlem almayacak mısınız?

Millî Piyango İdaresi özelleştirildi. Ya, şöyle bir şart olabilir mi? Yani "Hasılat her sene TÜFE, artı 20 puan artacak." Böyle bir taahhüt verildi. Bakın, böyle bir taahhüt verildi; hasılatın artması için bu insanlar çalışıyor, reklam veriyor. Yani bu konuda, yasal kumarda da, yasal olarak oynanan kumarda da önlem alınması lazım.

Sayın Bakan, Kartalkaya faciasından iki hafta sonra -büyük bir facia- siz de KYK yurtlarında ve kurumun hizmet satın aldığı yurtlarda bir teftiş süreci başlattınız, bütün Türkiye'de başlattınız. Şimdi, burada sormamız gereken bazı sorular var: Yapılan bu teftişlerde hangi somut hatalar tespit edildi, hangi eksiklikler tespit edildi? Bu eksikliklerin giderilmesi için bugüne kadar ne yapıldı?

Şimdi, mesela, ben şunu biliyorum: İzmir Gazi Ayşe Hanım Yurdu, 2.037 kapasiteli bir yurt bu. Bu yurdun konut amaçlı yapıldığı, bu binanın öğrenci yurdu faaliyetine uygun olmadığı raporda var mı yok mu? Kaçış merdivenine doğal gaz hattı konulmuş olduğu, duman sızdırmaz ve yangına karşı yüz yirmi dakika dayanıklı kapılar takılması gerektiği bu raporlarda var mı? Bakın, bu yurtda yangın algılama sisteminin ve alarm butonlarının olmadığı söylenmekte; bu olay size aktarıldı mı?

Benzer sorunlar, eksiklikler diğer yurtlarda da aynı şekilde var. Mesela, İzmir Karabağlar Erkek Yurdu, Efeler Erkek Yurdu, İzmir Ege Kız Yurdu, Bornova Kız Yurdu. Bütün bu yurtlarda ve Türkiye'deki yurtlarda buna benzer tespitler yapıldı ve 2025 Mart ayında bu tespitler, eksiklikler sizlere rapor edildi, yapılması gerekenler rapor edildi. O tarihten bugüne eksikliklerin giderilmesi için hangi adımlar atıldı? Tespit edilen eksikliklerin, hataların giderilmesinin maliyeti nedir, bir maliyet çıkartıldı mı? 2025; bakıyorsunuz bütçeye, sermaye transferlerine bakıldığında gayrimenkul büyük onarım gideri için 90 milyon lira ayrılmış, 10 milyon lira Haziran ayında harcama yapılmış; 2026 yılında bu rakam 3 milyar liraya çıkıyor. Belli ki bir tadilat yapılacak, büyük ihtimalle bununla alakalı. Sizce söz konusu bu kaynak yani bu 3 milyarlık kaynak yeterli midir? Bu 3 milyarlık kaynağın ne kadar yurtlarda kullanılacaktır? Peki, bu eksiklikler ne kadar sürede tamamlanacaktır ve bu süre içerisinde herhangi bir yangın çıkarsa ne olacak?

2025 yılında 48 tane yurt açmışsınız, kapasite 45 bin tane; elinize sağlık. Peki, faaliyete giren bu yurtlarda kapılar yangına karşı yüz yirmi dakika dayanıklı mıdır? Bu soruyu sormak istiyorum.

Ve yaz aylarında Sayın Bakanım, bu yaz yurtlarda yapılan tadilatlar zamanında bitmediği ve bu nedenle yurtlarda öğrencilerin pis odalarla, tuvaletlerle ve yurtlarla karşı karşıya kaldığı doğru mudur ve bu gecikmenin sebebinin bina onarım ihalelerine sizin onay vermekte geç kalmış olduğundan kaynaklı olduğu söyleniyor; bu doğru mudur?

Sayın Bakanım, 43 tane gençlik kampınız var ve bunların işletmesini ihale ediyorsunuz siz her yıl. Bu firmalar, işte, dönemler var, her dönem için işte kaç öğün yemek yenecek, kaç kişiye yemek verilecek, buna göre fiyat veriyor; güvenlik, ısıtma, bütün hepsi bir paket hâlinde ihaleye veriliyor. Bu sene de bir ihale oldu, ihaleyi alanlar, en düşük fiyatı verenler belli oldu ancak uzun bir süre boyunca bu sözleşmeler imzalanmadı, öyle ki neredeyse artık kampa gençler gelecek, kamplar açılacak, hâlen daha sözleşmeler imzalanmadı ve siz yeni bir ihale yaptınız, 21/B'yle, pazarlık usulüyle yeni bir ihale yaptınız, iki aylığına bir ihale yaptınız ve hizmet satın aldınız. Ve mesela, şunun yapılması lazımdı... Hangi sebeple bu sözleşmeler bu kadar uzadı, onu bilmiyorum, gerekçe ne bilmiyorum ama şu yapılamaz mıydı? İhaleyi alan, bir önceki ihaleyi alan ve en düşük fiyatı veren firma çağırılıp da ondan fiyat almadınız, 2 katı, 3 katı fiyatları veren firmalar iki ay boyunca bu işletmelerde hizmet verdiler. Burada ciddi bir kamu zararı var Sayın Bakanım, bu konudan haberiniz var mı bilmiyorum. Mesela, bazı kamplar adrese teslim verildi. Mesela, ufak bir ilçe, Çanakkale Eceabat'ta şartnameye ne konuldu biliyor musunuz? Burada diyorsunuz ki: "İlçe hudutlarında mutfağı olması lazım taliplilerin, ihaleye girecek olanların." E, yemekler bu yurtların kendi kamplarında yapılıyor yani dışarıdan bir taşımaya gerek yok, dışarıda bir mutfağa gerek yok; bu şartı koyduğunuz zaman sadece 1 kişi girebiliyor ve normalde 30 milyon lira olabilecek olan ihale 100 milyona çıkıyor. Benzer şekilde de Rize Fındıklı'da da aynı uygulama var.

Sayın Bakanım, başka bir husus, Sayıştay raporlarında bu çok karşımıza çıkıyordu, bu sene yok bildiğim kadarıyla. Bu KYK yurtlarındaki işletmeler puanlama usulüne göre kiralıyor biliyorsunuz ve genelde de bu taliplilerin puanları birbirine yakın oluyor; bu sefer devreye ne giriyor? Kanaat puanı giriyor ve bu kanaat puanı girdiği zaman da bu kurumumuz, Kredi Yurtlar Kurumu istediği yeri istediği işletmeye, istediği kişiye verebiliyor; istediği insana verebiliyor, yani bu sefer puanlama yapmanın ne anlamı kalıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bu, Sayıştay raporlarında da vardı. Bu uygulamadan ne zaman vazgeçeceksiniz diye sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Hakkı Saruhan Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın vekiller.

Sayın Bakan, hoş geldiniz, Sayın Bakan Yardımcıları ve değerli bürokratlar; sunumunuz için teşekkür ederiz.

Şimdi, gençlerle ilgili çeşitli araştırmalar yapılıyor zaman zaman fakat bunların birçoğu kapsamlı olmuyor. Kapsamlı araştırmalardan bir tanesinde dikkat çeken sonuçlar vardı, onları sizinle biraz paylaşmak istiyorum. Soruyorlar gençlere "Son zamanlardaki en önemli sorunuz nedir?" diye; yüzde 66'sı "Ekonomik sorunlar." diyor gençlerin, yüzde 8'i "Kişisel, ailevi sorunlar." diyor -hani arada başka oranlar da var, onlara çok takılmıyorum- yüzde 5'i de "Derdim yok." diyor gençlerin. Öğrencilere aynı soruyu sorduklarında öğrencilerde de aşağı yukarı oranlar buna yakın; işte, yüzde 64 "Ekonomik sorunlar" diyor öğrenciler de. Bakıldığında bu cevapları verenlerden mesela AK PARTİ seçmeni olanlar yüzde 55, MHP seçmeni olanlar yüzde 57; bu cevapları verenleri söylüyorum yani sizin seçmenleriniz arasında da ekonomik sorunlarını birinci sorun olarak ifade ediyorlar. Sonra sormaya devam ediyorlar, diyorlar ki: "Bu durum neleri olumsuz etkiliyor sizin hayatınızda?" Birinci sırada "Sosyal hayatımız olumsuz etkileniyor." diyor yüzde 74; bu önemli, bunun yansımalarını biraz sonra söyleyeceğim. "Birikim yapmamızı etkiliyor." diyor yüzde 57'si yani gelecek kaygısı taşıdıklarını ifade ediyorlar; yüzde 51'i "Psikolojik sağlığını etkiliyor." diyor ki bu da çok önemli bir veri, ruh hâlini ortaya koyuyor. "Herhangi bir etkilenmiyorum." diyenler de yüzde 5; bu, Orhan Bey'in söyledikleri, değil mi Orhan Bey, yüzde 5 "Hiç etkilenmiyorum bu durumdan." diyor. Tamam, siz anladınız.

Şimdi sorun olduğuna işaret etmek için bu rakamları verdim yani işte, bütün hep konuştuğumuz meseleler; genç işsizliği, intiharlar, şiddet eğilimi, çeteleşme filan gibi bütün bunlara baktığımızda, aslında, arkasında bu veriler olduğunu çok net olarak görmek mümkün.

Bir şey daha soruyorlar gençlere, diyorlar ki: "İşte, hangi kimliklerinizden en kolay şekilde vazgeçersiniz." yani gündelik hayattaki kimliklerden söz ediyorum. İlginç bir şey, en yüksek yüzde 31'e "Siyasi görüşümden vazgeçebilirim." diyor gençler. Şimdi, bu "Siyasi görüşümden vazgeçebilirim." diyenlerin nedeni aslında biraz soruşturulduğunda şöyle bir şey görünüyor: Bir değişim

yaratma ihtimalini ve imkânını görmedikleri için bundan vazgeçebiliriz diyorlar, böyle bir duyguda bunu söylüyorlar ve siyasetten de uzak duruyorlar.

İkinci önemli veri, birkaç arkadaşımız da bu konuya değindi, yüzde 25'i de "Memleketimden vazgeçebilirim." diyor yani "Memleketimden vazgeçebilirim." derken göçebilirim, başka yere gidebilirim anlamında yoksa ideolojik bir şeyden bahsetmiyorum.

Şimdi, bu verilerin hepsi aslında çok ciddi bir durum olduğunu bize gösteriyor. En kısa birkaç veriyi durumu anlatmaya çalıştım. Bu duruma uygun bir gençlik bütçesiyle mi karşımıza geldiniz sorusunu sorsam siz "evet" dersiniz, biz "hayır" diyoruz doğal olarak; mesele zaten burada düğümleniyor.

Şimdi birkaç öneride bulunacağım bu konuda, hem de sorular soracağım. Şimdi, nitelikli bir gençlik politikasına ihtiyaç var; bizim gördüğümüz, siz öyle değerlendirmeyebilirsiniz ama bu konuda iyi bir hazırlık yok görüldüğü kadarıyla. Kaliteli, nitelikli, yaşa göre ayarlanmış veriler üretimi yapılmıyor; bütün kurumlar için söylüyorum bunu, tabii, sizin Bakanlığınız da dâhil buna. Dolayısıyla böyle bir veri üretimine ihtiyaç olduğu kanaatindeyiz. Yani bütçe teklifinde de gençlik araştırmaları için yeterli bir bütçe ayrılmadığı görünüyor. Dolayısıyla bu konu değerlendirilmeli diye düşünüyorum.

Şimdi, bir tane hani yılan hikâyesine dönmüş bir Ulusal Gençlik Konseyi meselesi var. 2018'den beri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle ilk söylenmiş olan ama sonra Anayasa Mahkemesi kararları araya girmiş filan ve yedi yıl geçmiş, yedi yıldır bunun kurulması yönünde herhangi bir adım atılmadığı gibi sizin bütçede de bu konuda herhangi bir kalem olduğunu doğrusu görmedik; bu da ciddi bir mesele.

Genç işsizliğini hep konuşuyoruz, TÜİK'in verilerinde de görünüyor bu. Tabii ki Çalışma Bakanlığı'nda da bunları konuştuk ama bu genç işsizliğiyle mücadele edilmesi konusunda sizin Bakanlığınızda iyi bir yol haritası olduğuna dair herhangi bir veri görmedik yani gençlere eğitim verilmesi, belki Çalışma Bakanlığıyla birlikte ortaklaşa bir şeyler yapılması konusunda da herhangi bir eğilim olduğunu görmedik.

Bu sağlık hizmetlerine erişime gençler açısından baktığımızda ciddi eksiklikler olduğu görünüyor. Yine, bu konuda belki Sağlık Bakanlığıyla bir ortak çalışma yürütebilir Bakanlığınız ama bu konuda da herhangi bir yol haritası olduğuna dair işaret yok. Aynı konu tabii ki yoksullukla mücadele konusunda da geçerli ve baktığımızda yine gençlerin ekonomik durumu birinci sorun olarak gördüklerinden kaynaklı olarak söylüyorum bunu, bu yoksulluk meselesi son derece önemli bir konu gençler açısından ama burada da herhangi bir şey olduğunu doğrusu görmedik. Yani kısaca özetlemek gerekirse vaktim çok olmadığı için, bütün bunlara başka şeyler de eklenebilir şüphesiz ama Bakanlığınızın gençlik sorunlarını çözme doğrultusundaki bütçesi kesinlikle yetersiz ve hazırlıklar ve yol haritası sorunları karşılayacak durumda değil; bunu tespit etmiş olalım.

Şimdi, bir kısa konu da bugün konuşuldu epey fakat yine de ben değinmek istiyorum, bu bahis meseleleri; birkaç kelime de ona dair söylemek istiyorum.

Şimdi, bunun çeşitli veçhelerine değindi arkadaşlarımız, sayılar verildi, gerçekten hem sporcular açısından baktığımızda bahis oynayanlar açısından hem de hakemler açısından baktığımızda oran gerçekten vahim bir tabloyu ortaya koyuyor; yani bunun... Bir tabir var biliyorsunuz yani "spor etiği" diye bir şey var ya da "spor ahlakı" diye bir şey var. Şu verilerin hepsi aslında Türkiye'de spor ahlakının çok ciddi bir yıpranmayla karşı karşıya olduğunu gösteriyor; bu, çok ciddi bir mesele ve bu konuda gerçekten önemli adımların atılması gerekiyor ve önlemlerin alınması gerekiyor. Açıkça toplumsal çürüme; yani siz adamı hakem diye maça koyuyorsunuz adam bahis oynamış, ondan sonra maçı yönetiyor, biz de hepimiz o maçı seyrediyoruz ki bütün toplumu kastediyorum. Yani bu, o kadar büyük bir ahlaksızlık, o kadar büyük bir çürüme, spor etiği açısından o kadar büyük bir yozlaşma ki anlatmakla bitmez esas itibarıyla; aynı şey sporcular için de geçerli tabii. Yani işin bu yanına da bakmak lazım. Bu toplumda bu kadar çürüme neden ortaya çıktı? Yani "Para kazanalım da nasıl kazanırsak kazanalım." zihniyeti nasıl oldu da bu toplumda bu kadar yaygın ve istikrarlı bir hâle geldi bunun cevabının verilmesi gerekiyor. Buralarda biraz çalışmaya ihtiyaç var ve yani umarız Spor Bakanlığı da bu konuda üzerine düşeni yapar, bu meselenin üstünün örtülmemesi için kararlı bir duruş gösterir ve gerçekten gereken tedbirlerin alınmasından geri durmaz diye düşünüyorum. Konunun üstü de örtülmemelidir, konu sulandırılmamalıdır da; son derece önemli bir meseleyle karşı karşıya bulunduğumuz çok açık ve eğer bu konuda gereken önlemler alınmazsa... Türkiye, aynı zamanda, bildiğiniz gibi uluslararası birtakım kuruluşların da üyesidir spor konusunda da, futbol konusunda da ve bütün spor alanlarında ki bu konuda eğer futbol başta olmak üzere gerekli tedbirlerin alındığı net olarak görünmezse o zaman bu uluslararası kuruluşlarla Türkiye'nin üyeliği açısından ciddi sorunlar yaşanmaya başlanır. Yani bunu örnek diye söylüyorum, hani, aynen olacak diye söylemiyorum, yanlış anlaşılmasın ama bazı önlemlerin alınmaması sonucunda FATF'de gri listeye Türkiye nasıl düştüyse spordaki bu bahis felaketi karşısında yeterince önlemler alınmazsa o zaman Türkiye'nin de üye olduğu uluslararası spor kuruluşları açısından başta futbolda olmak üzere ciddi sorunlarla karşı karşıya kalınması söz konusu olabilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Bunu da söylemiş olalım.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Tahsin Ocaklı, buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Gençlik ve Spor Bakanlığımızı ve heyetini saygıyla selamlıyorum.

Gürcistan'da düşen askerî uçakta şehitlerimiz var ve bugün 3'üncü gün, çok üzgünüz. Ailelerine başsağlığı diliyorum, Türkiye'nin başı sağ olsun diyorum yeniden.

Sayın Bakan, hazır mıyız?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hazırım, hazırım.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - İyi, güzel.

Şimdi, şuradan başlayalım Sayın Bakan...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hemşehrim ya.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Evet, hemşehrinizim ama ben sizinle ancak böyle yılda bir defa karşı karşıya geldiğimizde görüşebiliyorum çünkü telefonları açmıyorsunuz...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Olur mu? Her zaman, aradım seni.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - ...ama şimdi karşımdasınız, neyse, içimden geldiği gibi konuşayım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Aradım seni kaç defa.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Muhtemelen takip etmiyorsunuzdur ama Rize'nin Pazar ilçesinde aracılık ederek, Valilik aracılığıyla ya da özel idare maharetiyle sizin desteğinizle Pazar ilçesinin Hamidiye köyünde bir halk plajı yapılması için destek oldunuz. Bu beni çok mutlu etti, hiçbir sorun yok bunda. Sorun nerede şimdi; soruna geleyim: Sosyal medya hesaplarımda ve aynı zamanda haber sitelerinde de yer aldı; 6 Eylül tarihinde orayı gezerken bir video çektim, o videoda dedim ki: "Bakın, bu yaptığınız şey doğru ama ben bir mühendis sıfatıyla bir örnek vereyim size, bir binanın temelini atmadan tuğlasını işlemek gibi bir iş yapıyorsunuz." Yani nedir söylemek istediğim şey? "Orada bu plaj inşaatı yapılmadan önce orayı koruyacak olan dalgakıranların yapılması gerekir yoksa en yakın zamanda çok geçmez burası kırılır, parçalanır ve milletin parasını heba etmiş olursunuz." dedim. O videonun üzerinden on beş gün geçti, 20 Eylül tarihinde yeniden bir video yayınladım, üzülerek söylüyorum, haklı çıktım; milletin parası orada çarçur oldu, sahilde yapılan betonlar kırıldı, bitti gitti.

Peki, bu tehlike devam ediyor mu? Hâlâ devam ediyor, daha bitmedi, daha bu işin başındayız. Karadeniz'de dalga yükseklikleri Sayın Bakan, bilirsiniz, bilmeniz lazım 10-15 metreye kadar çıkabilir ve o plaj alanının hemen önünde denizin dalgasının ana yola kadar çıktığını çok defa da gördük ama buna rağmen dalgakıranlar ve koruyucu önlemler alınmadan plajın yapılması, işte, halkın parasını heba etmektir. Tam bunun önemle altını çiziyorum ve tekrar söylüyorum: Muhtemelen bu yakın tarihte, kış başlarında bir daha büyük bir dalga orayı vuracak; onun için, bir an önce dalgakıran yapılmasını sağlayın. Yüklenici firma diyor ki: "Önce burayı bitireceğiz, bittikten sonra dalgakıran yapacağız." Ama o arada verilen hasarlar göz ardı ediliyor. Bu, milletin parasıdır. Bu, aynı zamanda Rize'de şehir hastanesinin dolgusu yapılırken de karşımıza çıkmıştı, orayı da dalgalar dövdü "498 milyona bitti." dedikleri yere sonradan bir ek bütçeyle 500 milyon daha koymak zorunda kaldılar. İşte, bunlar vatandaşın cebinden fazla çıkan paralardır. Lütfen, bu konuda... Yapmanıza itirazımız yok ama yıkılması konusunda itirazımız var, yıkılır diyorum. O yüzden dalgakıranların bir an evvel yapılması için bir tedbir alınmasını tavsiye etmiş olalım buradan.

Şimdi, Sayın Bakanım, 2023'te kurduğunuz bir cümle var, çok güzel, diyor ki 2023'te: "Alın teriyle ıslanmış Türk sporunu çirkin emellerine alet etmek isteyen yasa dışı bahis sitelerine göz açtırmayacağız." Ne güzel, bunda hiçbir sorun yok, keşke öyle olsa ama maalesef durum öyle olmamış ne yazık ki.

Ne olduğuna bir bakalım şimdi: 2023'ten bu yana bahis sitelerinde çok ciddi bir artış var, siz de bunu biliyorsunuz ve bunların 50 milyar doları bulunduğu falan gibi ifadeler dolaşıyor tam net olmamakla birlikte.

Şimdi, legal ve illegal bahisle mücadelede... Şans oyunları, bütün kumar çeşitleri aslında hani "Mücadele edeceğiz." dediniz ama tam da gençlerin üzerine boca olmuş durumda, gençlerin neredeyse tamamı yani evde bulunan bütün gençler -bununla baş etmek için- bunu kendine bir çıkış yolu gördüğü için de bundan vazgeçmiyor. Yani şu oldu; insanlar böyle alın teriyle bir ev kurarım, çocuk yaparım, yuva yaparım falan diye düşünürken birdenbire bunların gerçekleşmediği görülünce tam da kendilerini kumarın böyle kucağında buldular, bahis sitelerinin kucağında buldular. Ordu'da fındıktan geçinemeyen, Rize'de çaydan geçinemeyen ama eline geçen üç beş kuruşu da ne yazık ki bu bahis sitelerine yatırmak suretiyle elinde hiçbir şey kalmayan insanların tanığıyız.

Tabii, Anayasa'nın 58'inci maddesi size bu görevi veriyor yani alkol düşkünlüğü, uyuşturucu ve maddelerden korumayla ilgili ama karşımıza ne çıkıyor? Bütün milletvekili arkadaşlarımız söz etti, Kocaeli Milletvekilimiz de özellikle söyledi, bu bahis ve spora ciddi biçimde bulaşmış durumda; özellikle yani bütün hakemlerin, bütün kulüplerin, bütün oyuncuların üçte 1'inin neredeyse bu alanda var olduğunu siz de hem medyadan hem de savcılıktan da öğrenmiş durumdasınız. Yani döneminizde aslında hem uyuşturucu hem bu kumar, bahis sitelerinin arttığını görüyoruz, hani mesele 2023'te söylediğiniz gibi değil -Gençlik ve Spor Bakanlığı; alanlarında yenilikçi, dünyada spor ülkesi olmayı- kara paranın aklandığı, sporcuların, hakemlerinin, yöneticilerinin, gözlemcilerinin bahis sarmalında belendiğini görüyoruz. Bütün değerler ne yazık ki yozlaştırıldı.

Bahis skandalının üstüne gidilmesi elbette iyi bir temiz eller operasyonu yapılmasıyla ilişkili ancak bununla sınırlı değil, sizin yönetim anlayışınızı değiştirmeniz gerekiyor. Sizin uyguladığınız neoliberal politikalar insanları bu ortamlara yönlendiriyor ve bunu görmüyorsunuz; yani üç beş adam bulmak veya sabahın erken saatlerinde ünlü, popüler oyuncuların evlerinden almak baronlarla mücadele etmek demek değildir, uyuşturucu baronlarıyla; asıl olan şey, bataklığın kurutulması hâlidir.

Geçen yıl bağımlılıkla mücadeleye ayrılan bütçeniz 48 milyon TL idi, çok yetersiz olduğunu söyledik. Bu yıl ne oldu? 59 milyon 494 bin lira oldu. Tabii, yani enflasyon artışından bile daha az, yüzde 24 bütçenizde artış olmuş; bu bile enflasyonun altında kalmış. Ancak Emniyetin 2024 Uyuşturucu Raporu'yla 2025 yılı Raporlarını karşılaştırdığımızda yakalamaların arttığını görüyoruz; bu da ne demektir? Uyuşturucuya olan ilgi çıkıyor bu Emniyet raporlarından. Emniyetin elde ettiği bu başarıyla aslında uyuşturucuların ilkokul çağına kadar inen bir seviyeye ulaştığı açıkça görülüyor. Dolayısıyla bu madde bağımlılığıyla ilgili yeterince mücadele etmediğinizi söyleyebilirim.

Şimdi, 2024'te genel bütçeden aldığınız pay yüzde 1,54'tü, bu yıl yüzde 1,47'ye kadar düşmüş ve bu bağımlılıkla ilgili size ayrılan payla bununla baş edebileniz mümkün değildir.

Gençler çok kötü durumda; eğer eğitimde ve istihdamda yoksa gençler ki bunların sayısı toplamda 5 milyondur, evdeki genç sayısıdır bu ve bunların genel sağlık sigortasıyla ilgili ayda 780 TL ödeme yapması gerekiyor. E, işi yok, evinde oturuyor ve eğer 2025 sonuna kadar bu borcunu ödemeyenler için de sağlıktan yararlanmamak gibi bir sonuç var, bununla ilgili ne yapacaksınız? Cumhurbaşkanlığı kararı böyle.

Geçen yıl mesela KYK yurtlarında 898 bin öğrencimiz kazanmış ama 424 binini yerleştirebilmişsiniz yani 1/2'sini ancak yerleştirebiliyorsunuz. Mesela bir örnek vereyim yurt kapasitesiyle ilgili: İstanbul'da 917.979 öğrenci var ama sizin kapasiteniz 59.342,

çok düşük; Ankara 335 bin küsur, kapasiteniz 49 bin, çok düşük; Bursa öyle, 78 binin üzerinde öğrencimiz var, 14 bin civarında da kapasiteniz var; dolayısıyla bunlar eksik.

Sayın Bakan, 2018'de Türkiye'de 661 kilogram metamfetamin yakalanmış, 2024'te bu 50 katı artmış ve 33.833 kiloya çıkmış. Bu neyi gösteriyor? Yaygınlaştığını, demek ki bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - ...yeterli bir önlem alınmadığını gösteriyor; sentetik ilaçlar da aynı biçimde. 2024 yılında toplam 427 kişi madde bağımlılığı nedeniyle hayatını kaybetmiş. Uyuşturucuyla mücadele eğer başarılı olsaydı bugün bu sayıları, bu rakamları duymamamız gerekiyordu. Yani hakemlerin, kulüplerin, futbolcuların üçte 1'inin bahis sitelerinde görüldüğü bir düzeni önleyememeniz sizin bu görevde yeterince başarılı olmadığınızı gösteriyor ama sözlerimi yeniden şöyle tamamlayarak bitireyim: Özellikle bu kişi eğer bu sözünü ettiğim Pazar Hamidiye'deki plaj yıkılır ise bunun tek sorumlusu bu sefer siz olacaksınız, haberiniz olsun. Onun için, lütfen, yeniden söylüyorum, dalgacıların yapılması için el atın.

Bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Bakan Çevre ve Şehircilik Bakanı değil Spor Bakanı.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Olabilir ama onu o yaptırıyor, kendisi de biliyor onu. Onu kendisi de biliyor, doğru mu? Doğru.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz, çok değerli Bakanımız, Bakan Yardımcılarımız ve çok değerli bürokratlarımız ve basın mensuplarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, sözlerime başlamadan önce, Azerbaycan'dan ülkemize dönerken Gürcistan'da meydana gelen uçak kazasında şehit olan kahraman askerlerimizi rahmetle anıyorum, mekânları cennet olsun diyorum, ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, biz bugün burada bir Bakanlık bütçesinin değil Türkiye'nin geleceğine yazılacak yeni bir hikâyeyi konuşuyoruz. Bu bütçe sadece mali tablolardan ibaret değil, gençliğini geleceğe hazırlayan, sporu toplumsal bir kültür hâline getiren bir vizyonun, gençlerin inancının, sporcuların emeğinin ve bir milletin direncinin bütçesidir. Çünkü biliyoruz ki güçlü bütçeler ancak insana yatırım yaptığında kalıcı olur; o yatırımın adı da gençliktir.

Değerli milletvekilleri, tabii ki, AK PARTİ iktidara geldikten sonra gençliğe çok büyük önem vermiş; ilk defa 1969 yılında Spor Bakanlığı kurulmuş, daha sonra Spor Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüş ve 2011 yılında da AK PARTİ tekrar bunu Bakanlık hâline çevirmiştir ve gençlerimize çok büyük önem veriyoruz. Bunu nereden mi biliyoruz? Çünkü ilk defa gençlerimizin seçilme yaşını 21'den 18'e düşüren AK PARTİ'dir ve dolayısıyla da AK PARTİ'nin bugün aşağı yukarı 1 milyon 201 genç üyesi mevcuttur ve son dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinde 30 yaşın altında 50 milletvekili vardır, en genç 4 milletvekili de AK PARTİ'dedir.

Diğer taraftan, tabii ki gençlerimizle ilgili olarak çok önemli olan üniversitelerdeki harçları kaldıran Adalet ve Kalkınma Partisidir. Diğer bir yandan, öğrencilerimize burs verme bakımından eskiden 1 milyon öğrenciden 100 binine burs verilirken, bugün aşağı yukarı 3 milyon öğrenciden 1 milyon 350 bin öğrenciye burs verilmektedir. Sadece bu alanda değil, aynı zamanda yaşamda, iş kurma alanlarında, iş hayatında da gençlere büyük destek veren Adalet ve Kalkınma Partisidir. Bu anlamda baktığımız zaman, KOSGEB vasıtasıyla genç girişimcilere 2002 yılında sadece 10 milyon TL ayrılırken bugün bu miktar 2024 yılı itibarıyla 500 milyon TL olmuştur. Yine, aynı şekilde KOSGEB'den faydalanan genç sayısı 2002'de sadece 500 iken -burası çok önemli- bugün 50 bin olmuştur arkadaşlar ve gençlere hem vergi muafiyetinde olsun hem istihdamını kolaylaştırmada olsun bu gibi alanlarda pek çok teşvikleri Adalet ve Kalkınma Partisi vermiştir.

Diğer taraftan, TÜBİTAK'ın AR-GE desteklerinde de yine benzer şekilde eskiden 1.500 kişiye destek verilirken bugün 10 bin kişiye destek verilir hâle gelmiştir.

AK PARTİ iktidarlarında çok önemli bir yapılaşma da; gençlik merkezi sayılarını arttırmıştır. Bugün aşağı yukarı 560 gençlik merkezinde 4,5 milyon gencimiz sadece burada zaman geçirmiyor, kimi burada Deneyap projeleriyle, kimi buradaki etkinliklerle, kurslarla kendilerine bir hayat stili, bir meslek edinmek üzere burada vakitlerini geçiriyor ve dolayısıyla da bu projenin ben çok faydalı olduğunu düşünüyorum.

Tabii, burada bazı milletvekilleri özellikle yurt konusunda Adalet ve Kalkınma Partisinin ve Cumhuriyet Halk Partisi'nin yatırım yapmadığını söyledi, gerçekten de buna çok üzülük biz yani 182 bin yatak kapasitesinden bugün aşağı yukarı 1 milyon 3 bin kapasiteye çıkmak çok önemli. Sadece bu da değil arkadaşlar, burada...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İnşaatlar devam ediyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İnşaatlar da devam ediyor. Sadece yurtların yatak kapasitesi artmadı, kalitesi de arttı arkadaşlar. Bizim zamanımızda yurtlarda 1 odada, aşağı yukarı 15 metrekaarelik odada 8 kişi kalıyorduk, haftada bir gün sıcak su akıyordu, yemek diye bir şey yoktu.

CAVİT ARI (Antalya) - Yalan atma ya, nerede? Biz de yurttan kaldık ya.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ya, ben yaşadığımı biliyorum ve dolayısıyla da bugün arkadaşlar...

CAVİT ARI (Antalya) - Biz de kaldık ya. Nasıl haftada bir gün sıcak su akar ya? Bu kadar da yalan atılmaz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sen özel yurttan kalıyordun.

CAVİT ARI (Antalya) - Nasıl özel yurttan? Özel yurttan kalan odur. Devletin yurdunda her gün su vardı, her gün sıcak su vardı, ne yalan atıyor?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bugün yurtlardaki yirmi dört saat sıcak su olması, yemeklerde günlük desteğin 220 lira olması ve çamaşır yıkamada olsun, ütüde olsun... En önemli özellik de şudur arkadaşlar: En önemli özellik de bugün yurtlarda kalan gençler, 10 genç bir araya toplanıp da "Ya, ben burada İngilizce kursu almak istiyorum." derse devlet veriyor, "Saz kursu almak istiyorum." derse devlet veriyor, "Kur'an kursu almak istiyorum." derse burada devlet veriyor arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Daha önce var ya itfaiye yoktu, tulumbalarla su taşınıyordu! Ne yaptınız siz yaptınız!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Zihniyet değişti ve dolayısıyla da...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Üsküdar'dan Beşiktaş'a sandalla...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - ...bugün, biz, yurtlarda interneti ücretsiz veriyoruz ve yurttaki öğrenciler hayatından memnun.

Bizim yurt kapasitemiz kadar yani dünyada kaç tane ülke gösterebilirsiniz yurt kapasitesi olabilen? Dolayısıyla da olan şeyleri de takdir etmekte fayda vardır.

En önemli hizmetlerden bir tanesi de yurtların yazın gençlerin kullanımına açık olması, aynı zamanda yaşlıların kullanımına açık olması. Eskiden diyelim ki şehirleri gezemeyen ve istedikleri yerde kalamayan öğrenciler bir hafta ücretsiz olarak buralardan faydalanabilmektedir. Bunu da çok önemli bir hizmet olarak ben görmekteyim.

Diğer taraftan, "Yüzmeyen Çocuk Kalmasın Projesi" çok önemli. Bugün, aşağı yukarı 723 yüzme havuzu kapasitesine ulaşmışız ve buradan da 6 milyon 200 çocuk eğitim almış arkadaşlar; bu çok önemli. Bakın, sadece buralardan normal vatandaşlarımız değil, engelli vatandaşlarımız da faydalaniyor. İlk defa Uşak ilimiz 2014 yılında yüzme havuzuna kavuşturuldu ve daha sonra 2'ncisi yapıldı.

Ben, sizinle şunu paylaşmak istiyorum: Bakın, Virtus 400 metre Serbest Stil Dünya Şampiyonası Bilge Kaan Yılgin Uşak'tan çıktı.

Yine, Paralimpik Down Sendromlu Yüzme Türkiye 1'incisi Eymen Özdemir Uşak'tan çıktı.

Yine, 200 metre serbest stilde Down Sendromlu Türkiye 1'incisi Fadime Yürük Uşak'tan çıktı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Türkiye'nin en başarılı belediye başkanı da Uşak'tan çıktı, Özkan Yalım, maşallah.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yine, aynı şekilde Serbest Stil Sırtüstü Yarışması Türkiye 1'incisi Salih Akgün Uşak'tan çıktı.

Yine, 1500 serbest stil yüzücüsü Türkiye 3'üncüsü Ömer Arık Uşak'tan çıktı.

Yine, Engelli Türkiye Şampiyonası'ndaki Türkiye 1'incisi Fatih Karahan, yüzme 1'incisi Uşak'tan çıktı.

Yine, halterde, Engelli Halter Türkiye Şampiyonası'nda Türkiye 3'üncüsü Sadettin Tarık Tekin Uşak'tan çıktı.

Yine, Engelli Halter Türkiye 4'üncüsü olarak Yunus Sabaz Uşak'tan çıktı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bunlar nasıl çıkıyor Sayın Bakan? Nasıl çıktı? Özkan Yalım çalışıyor, şampiyon çıkarıyor. Daha Özkan Yalım ne yapsın?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Özkan Yalım'a rağmen çıkıyor bunlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Özkan Yalım'ın sayesinde çıktı bu şampiyonlar. Allah Özkan Yalım'dan razı olsun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yine, Avrupa Oyunları Türkiye Şampiyonu ve Dünya Başkanlık Kupası, Türkiye 1'incisi ve dünya 3'üncüsü, arkadaşlar, Melis Türk Uşak'tan çıktı ve dolayısıyla da yine judoda Türkiye 3'üncüsü Osman Çam Uşak'tan çıktı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah Özkan Yalım'dan razı olsun, çalışıyor adam.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yine, judoda Türkiye 3'üncüsü Enes Çam Uşak'tan çıktı. Bu neyi gösteriyor arkadaşlar biliyor musunuz? Bu, şunu gösteriyor arkadaşlar: Bütün yatırım Uşak'a değil, bütün yatırım Türkiye'ye. Eskiden sahip çıkılmayan gençlerimize sahip çıkıldı, imkân bulamayan gençlerimiz imkân buldu ve dolayısıyla da eğer gençlerimize ve engelli kardeşlerimize siz imkân vererseniz bunların ne kadar başarılı olabileceğini işte Adalet ve Kalkınma Partisi ve Cumhuriyet İttifakı döneminde biz bunları yaşadık arkadaşlar.

Dolayısıyla, yapılanları takdir etmek lazım. Biz Bakanlık olarak gençlerimizin daima yanındayız. Bu, söylemle değil eylemle arkadaşlar ve biz eylemlerle bunu gösteriyoruz. Şimdiye kadar gençlerimizin yanında olduk, bundan sonra da yanında olmaya devam edeceğiz.

Sayın Bakanım, küçük bir şeyi ben hatırlatmak istiyorum. Şehirdeki futbol kulüplerini, gerçekten şehirlerin bunları taşıması biraz zor oluyor, mali bakımdan ayakta tutmaları, sürdürmeleri zor oluyor. Bunlarda, biz, en azından bölgesel amatör lig olabilir veya 3'üncü Lig olabilir, belli sayıda futbolcuya yerli olarak mutlaka oynama zorunluluğu getirmemiz lazım. Diyelim ki 3'üncü Lig'deki futbolcuların en azından yüzde 50'sinin o şehirden olması, o şehirde kalan birisinin olması ve o şehrin nüfusuna kayıtlı birisinin olması lazım. Yoksa biz bunu taşımak... Gerçekten de sadece Uşak için değil aynı zamanda diğer iller için de problem bu ve sürdürülebilirliği zor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tabii ki takımlarımız, üst lig takımlarımız, tabii ki millî takımlarımız çok daha başarılı oluyor, bizlere gurur veriyor ama bizim buradaki, futboldaki temel amacımız, bunlarla beraber amatör sporcuları hayata kazandırmak.

Diğer taraftan da yetenek taraması yaptırıyormuşsunuz, bunu takdir ediyorum ve gerçekten de sadece bu sporda değil aynı zamanda diğer alanlarda da gençlerin yeteneklerini ortaya çıkaralım diyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah herkese Özkan Yalım gibi belediye başkanı versin!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - 2026 yılı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Şimdi, Ayyüce Türkeş Taş Hanım'la başlayacağız, Yaşar Kırkpınar, Mustafa Erdem, Cavit Arı olarak devam edeceğiz.

Sayın Ayyüce Türkeş Taş, buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli milletvekilleri, bürokratlar ve basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok önemli bir Bakanlığın başında olduğunuzu ben de vurgulamak istiyorum Sayın Bakanım çünkü bir ülkenin geleceği sizin elinizde, size emanet ama acaba bu sorumluluğu yeteri kadar taşıyor musunuz diye sormadan da kendimi edemiyorum. Neden? Çünkü başta bütçenizin merkezî bütçeden aldığı pay gerçekten çok az ve aynı zamanda enflasyona da yenik bir artışla başlıyorsunuz seneye. Yaptığınız sunumda bir sürü icraatınızdan bahsettiniz, Allah razı olsun ama bu icraatların sahadaki etkinliği ya da

yaptıklarının gençler üzerinde, spor üzerinde ne tarz farklar yarattığı üzerinde bir takip yapıyor musunuz, onları inceliyor musunuz? Onu merak ediyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığının işinin var olan günü kurtarmak değil de asıl işinin Türkiye Cumhuriyeti'nin sigortası olan her gencin dünyaya yön verecek potansiyelini ortaya çıkaracak projelerin, yatırımların ve desteklerin mimarı olmaktır diye düşünüyorum. Tabii ki bu direkt sizin Bakanlığınızla da olacak bir iş değil ama sizin Bakanlığınız bu konularda başat olabilir, o potansiyele ve o misyona sahip.

En basitinden, ülkemizde -yani buna ben de değinmek istiyorum- yurt, gerçekten üniversite öğrencileri için çok önemli bir problem Sayın Bakan. Şöyle: Yaptığınız yurtlardan, işte onların konforundan vesaire bahsettiniz, anlattınız ama mesela ben seçim bölgem olan Adana'dan bire bir biliyorum, mesela Adana Fevzi Çakmak KYK Kız Öğrenci Yurdu, buzdolabı ve klima olmamasından çok şikâyetçi. Niye bundan şikâyetçiler? Çünkü Adana, bildiğiniz üzere nerdeyse senenin on ayı sıcak olan bir memleket yani Adana'da buzdolabı ve klima bir lüks değil de hani olmazsa olmaz gibi bir şey.

En çok şikâyet edilen bir diğer konu da biliyorsunuz, Adana üniversite şehri ama kurada çıkan yurtlar, yerleştikleri üniversiteye gerçekten uzak ve Adana'da mesafeler de birbirine uzak, bu konuda da çok muzdarip olduklarını söylüyorlar.

Özetle, Sayın Bakanım, biz burada bu dilekleri ve bu yurtlarla ilgili problemleri ya da mesela internet şeyini Sadullah Bey söyledi ama o gerçekten Adana'daki yurtlarda internete erişimde zorlandıklarını, altyapıyla ilgili problem olduğunu hep dile getiriyorlar. Bizim burada yapmak istediğimiz gerçekten millettten duyduğumuzu size iletmek ve var olan sistemde yaptığınız, kurduğunuz sistemdeki eksiklikleri gidermenizi, onarmanızı sağlamak.

Yine Adana'yla devam edeceğim. Adana genç nüfusun yoğun olduğu bir il ve aynı zamanda genç nüfusun çok mağdur olduğu bir il. Maalesef, 15-24 yaş arasındaki yüz binlerce gencimiz eğitim, istihdam, spor, barınma ve sosyal yaşam alanlarında derin sorunlarla boğuşuyor. Ülke genelinde de gençlik verileri çok iç açıcı değil ama Adana'da durum biraz daha ağır. Mesela, Adana genç işsizlik oranı Türkiye ortalamasının bayağı üstünde olan bir büyükşehir. Yine, ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı Adana'da özellikle genç kadınlar açısından bakıldığında dramatik bir seviyede. Üniversite öğrencilerinin barınma sorunu Adana'da artık kronikleşmiş bir hâlde. Uyuşturucuyla mücadelede Adana gerçekten çok destek bekliyor. Adanalı gençler gerçekten uyuşturucudan, bağımlılıktan çok muzdarip. Rehabilitasyon... Adana'daki gençlik merkezlerinin kapasitesi de maalesef normalin çok gerisinde ve erişim de ihtiyacın çok gerisinde. Dolayısıyla, bu bütçede Adana gençliğinin karşı karşıya olduğu ve derinleşen sorunlarla ilgili bir çözüm öngördüğünüzü ya da vadettiğinizi göremediğimi söylemek istiyorum.

Özellikle sizden Adana'daki gençlerin bağımlılık problemiyle ilgili çok ciddi bir destek ve özel programlar uygulamanızı bekliyoruz Sayın Bakanım çünkü Adana uyuşturucu bağlantılı suç ve risk haritalarında en kritik iller arasında. Maalesef, madde kullanım yaşı 15'e kadar inmiş durumda, birçok mahallede gençler sokakta uyuşturucu satıcılarıyla çok kolay karşı karşıya kalabiliyor ve uyuşturucudan kurtulmak isteyenlerin de rehabilitasyon alabilecekleri yerlerin kapasitesi neredeyse yok denecek kadar az. Gençliği bağımlılıktan korumakla tabii ki Bakanlığınız yükümlü ama Adana'daki gençlere hiç elinizi uzatmadığınızı söylemek istiyorum Sayın Bakanım.

Bir de biliyorsunuz ki Adana -demin de bahsettim- gerçekten üniversite şehri yani gençlere çok özel ve fazla hizmet sunulması gereken bir şehir, iklimi de buna çok müsait, ılık bir iklimi olduğu için aynı zamanda iş sağlama kapasitesi de çok büyük bir şehir. Kısaca, sizin için gençlere sağlayabileceğiniz hizmetler açısından âdeta bir maden gibi Adana. İşsizliğin yüksek olması da Adana'daki gençlerin uyuşturucuyla ve suçla tanışmasının ana sebebi olarak zaten gözler önüne çıkıyor.

Organize Sanayi Bölgesi istihdam yaratmada yetersiz, tarımdan kopan gençler sanayiye geçmekte zorlanıyor ve Adana'da her 4 gençten 1'i ne eğitimde ne de istihdamda, genç kadınlar hele mahallelerde yüzde 40'lara kadar çıkıyor ne eğitimde ne istihdamda olanlar. Bir genç eğer evine ekmek götüremiyorsa bu sadece ekonomik değil toplumsal bir krizin de işareti. KYK bursları da gerçekten Adana'daki gençlere derman olamıyor. Adana'da üniversite öğrencisi bugün ulaşım para yetiştiremiyor, aylık gıda masrafı bursun çok üzerinde, telefon, internet masrafları bile tek başına bursunu bitiriyor. Kısaca, Adanalı gençler sizden çok ciddi sosyal destek bekliyor.

Bağımlılıkla en güzel mücadelelerden biri de spor. Adana bu konuda sunulan hizmetler açısından da ihmal edilmiş. Spor programına 45,1 milyar TL ayrılmış durumda ama Adana'da kısaca şöyle bir tabloyu özetlemek gerekirse; mahalle tipi spor alanlarının sayısı ciddi yetersiz, gençlerin erişimi gelir düzeyine göre çok değişiyor, yoksul mahallelerde spor mobilizasyonu yok, bazı spor tesisleri yıllardır atıl durumda, liseli bir gencin spor yapacağı düzgün bir alan bulması da hâlâ maalesef çok zor. Olimpik spor potansiyeli olan bir şehiriz ama maalesef bu potansiyel kullanılmamakta. Futbol sahası gayet başarılı, güzel, onun dışında çok elle tutulur bir tesis yok maalesef. Gençlik merkezlerinin büyük bir bölümü de Adana'da yetersiz personelle hizmet veriyor, kapasite aşımı yaşıyor sayı yetersiz olduğu için. Sosyal yardım, psikososyal destek, gönüllülük gibi alanlarda da maalesef sınırlı hizmet alabiliyorlar. Oysa gençlik merkezleri Adana gibi sosyal risk alanı yüksek illerde hayati bir önem taşıyor, hem çok daha fazla olması lazım hem de çok daha fazla hizmet sunması lazım ve bütçede gerçekten özellikle Adana'da bu tarz merkezlerin sayısını artırmak için ayrı bir şeyi görmemiz gerekiyor.

Sayın Bakanım, ben de 10 Kasımın sizin Bakanlığınız tarafından göz ardı edilmesiyle ilgili üzüntülerimi dile getirmek istiyorum çünkü gerçekten -daha önceki hatiplerin de söylediği gibi- Gençliğe Hitabesi olan tek bir lider olan Atatürk'ün, çocuklara bayram hediye eden tek lider olan cumhuriyetin kurucusu Atatürk'ün ölüm gününün sizin Bakanlığınız tarafından es geçilmesi kabul edilebilir bir şey değil.

Bu bahis konusu da çok önemli, onun üzerinde ben yine durmak istiyorum. Hep diyoruz, dedik, Sayın Saffet Sancaklı da bir sporcu olarak söyledi. Spor insanı aslında kötü alışkanlıklardan uzak tutmak için var olan bir hobi ya da profesyonel bir meslek, onun için çocuklarımıza erken yaşta spor alışkanlığı kazandırılmalı, bunun için neler yapalım diye konuşuyoruz ama bir bakıyoruz ki gençlerin en büyük zevk aldığı ve ciddi olarak takip ettiği futbol, ülkemizde yönetim zafiyeti, siyasetin ve terörün gölgesi, hatta ekonomik çıkarlarla iç içe geçtiği bir düzen hâline gelmiş. Bu gündemdeki hakemlerin bahis oynama problemlerini aslında hakemlerle ilgili görmek yanlış olur. Bu yönetim ve denetim zafiyetini açıkça gözlerimizin önüne seriyor. Bu konuda hem yönetimde hem de

denetimde zafiyet olursa tabii ki var olan sistemde çürüme de kaçınılmaz olur. Artık futbol maçlarında ya da maçlardan sonra futbolcuların nasıl oynadığı, teknik şeyler değil de hakemlerin güvenilirliği, büyük kulüplerin her maçtan sonra Federasyonu hedef alması ve en önemlisi de taraftarların adalete inanmaması gözler önüne çıkıyor. Eğer bir ülkede hakemin verdiği karar tartışılırken aynı anda "Bu maçta bahis şüphesi var mı?" diye soruluyorsa orada gerçekten spor ve spora güven çökmüş demektir. Siz de dile getirdiniz "Bir sene önce bu olaya el attık." dediniz ama Saffet Sancaklı'nın söylediği, o bile söyledi, diyor ki: "Ben oynarken bile bu olaylar vardı." Biz gerçekten bu konuda çok geç önlem aldık ya da adım attık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) - Bitireceğim, son olarak bir şey daha söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) - Bu konuya gerçekten çok daha önem vermenizi rica ediyorum.

Aynı zamanda, Adana'da bulunan Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi rektöründen de size selam getirdim. Kendisi, kendi üniversitesinin alanında bulunan yüzme havuzu ve futbol sahasının yapımı konusunda sizden destek bekliyor. Alparslan Türkeş Üniversitesinin bulunduğu Sarıçam mahallesi de üniversitelerin var olduğu bir mahalledir; orada yapılacak, spora yapılacak yatırım bir tek Alparslan Türkeş Üniversitesine değil, bölgedeki bütün gençlere hizmet olacaktır. Bunu da sizden rica ediyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Yaşar Kırkpınar, buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Çok Saygıdeğer Bakanım, kıymetli Bakan Yardımcılarımız, değerli bürokratlarımız, basınımızın saygıdeğer mensupları, kıymetli hanımefendiler, beyefendiler; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bütçe sunumunuz için teşekkür ediyoruz. Türkiye Yüzyılı'na yakışır bir sunum gerçekleştirdiniz, emeği geçen herkese ben şükranlarımı sunuyorum. Tabii, özellikle bütçemizin ülkemize, vatanımıza, milletimize, gençlerimize hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, sabahki oturumdan bu yana bütün muhalefet partisi konuşmacılarının, iktidar partisi konuşmacılarının ortaklaşılan alan başlıkları olarak ifade edilen birkaç hususu ifade etmek istiyorum: Bağımlılıkla mücadele, gerçekten bizim de ülke insanının da çok önem verdiği bir husus. Yine, bahis ve kumar meseleleri, özellikle son zamanlarda ülke gündemimizi de... Özellikle Cumhurbaşkanımızın da son zamanlarda çok ciddi anlamda üzerine gittiği, durduğu bir mesele. Yine, olumsuz sosyal medya içerikleri, gençlerimizi çok ciddi anlamda etkileyen bir alan, onun yanında olumsuz televizyon programları... Yine, deizmin yaygınlaşması, aynı zamanda tabii çeteleşmeyle ilgili ve akran zorbalığıyla ilgili başlıklardan söz edebiliriz. Tabii, bu konuların özellikle ilgili Bakanlığın belki direkt siz olarak gözükmebilirsiniz ama bu konularda aslında en çok üzerinde durulması gereken meseleler, konular ve sizin Bakanlığınızın önleyici olarak tedbir alması gerektiğinin de ben özellikle altını çizmek istiyorum çünkü bu konular henüz güvenlikçi bir aşamaya gelmeden Bakanlığın yapabileceği faaliyetlerle ilgili hususların değerlendirilmesi gerektiğini burada ifade etmek istiyorum. Tabii ki bu konularla ilgili yirmi üç yıldan beri çok ciddi anlamda büyük bir mücadele veriliyor, yapılanlar var. Bunların yanı sıra, bundan sonraki süreçlerde de önümüzdeki en önemli sorunların bunlar olduğunu ifade etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, ülke olarak gücümüzü muhafaza etmek ve yeniliğe ayak uydurmak gibi sorumluluklarımız olduğunun da bilincindeyiz. İşte, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın misyon ve sorumluluğu tam da bu noktaya işaret ediyor. Türkiye Yüzyılı mimarı olacağına inandığımız genç kardeşlerimiz için tüm imkânlarımızı seferber etmiş durumdayız. Okuyan, araştıran, sorgulayan, bilime, sanata, spora, kültüre meraklı, millî ve manevi değerlere sahip gençlerimizin hayallerini gerçekleştirmelerinin önünde inşallah hiçbir engel bulunmadığını ve bırakmayacağımızı ifade etmek istiyorum. Ülkemize kazandırdığımız her bir eser ve hizmetle ilgili milletimiz ve gençliğimize olan, gençlerimize olan inancımız ve samimiyetimiz de devam ediyor.

Yine, hamdolsun ki bugün 81 vilayetimizde 85 milyon vatandaşımızın her biri eğitimden sağlığa, ulaşımdan spora, tüm alanlarda belirli bir standardın üzerinde hayat kalitesine sahipler. Çocuğunu okutmak isteyenler için ana sınıfından üniversiteye kadar tüm eğitim öğretim kanalları ücretsiz olarak sonuna kadar milletimize açıktır ve kurumlarımız milletimizin emrindedir.

AK PARTİ olarak en büyük arzumuz, çocuklarımıza bugün olduğundan çok daha parlak bir gelecek hazırlayabilmek ve gençlerimize daha çağdaş ve müreffeh bir Türkiye bırakabilmektir. Bu doğrultuda cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılı olarak ilan ettiğimiz Türkiye Yüzyılı büyüyen, gelişen ve güçlü Türkiye'nin yüzyılı olmakla birlikte aynı zamanda gençlerin de yüzyılı olacaktır. İstikbalimizin teminatı gençlerimizi eğitimden spora, her alanda TEKNOFEST ruhuyla en üst düzeyde yetiştirmek için gereken çalışmaları yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz. Bu temel üzerinde gençlerimizi değerlerine bağlı, ne istediğini bilen, geniş ufuklu, azimli, donanımlı, çalışkan bireyler olarak geleceğe hazırlamayı da ihmal etmiyoruz. Türkiye Yüzyılı'na evlatlarının geleceği için dualarını eksik etmeyen anne ve babalarımızın hayallerini hayata geçirerek yükseltecek gençlerimizin teknolojiye sanata, spordan çevreye kadar tüm alanlardaki beklentilerini karşılamaya da devam edeceğiz. Gençlerimiz büyüyen ve güçlenen bir ülkenin vatandaşları olduklarının bilinciyle geleceğe kendilerini en güzel şekilde hazırlıyorlar. Kendilerine güvendiğimiz gençlerimizin başarı grafiği sanattan spora, bilimden teknolojiye kadar her alanda giderek yükselmektedir. Ülkemiz spor branşlarının arttığı, madalya sayısının bir hayli fazla olduğu, sadece bir branşta değil, her branşta iddiası, gücü, en tepede rolü olan bir noktaya gelmiştir. Bir yandan uluslararası müsabakalarda güçlenirken diğer yandan da yetenekleri keşfedip teşvikle destek olunarak, ön açarak sporcu destekleyen Hükümet politikalarımız yirmi dört yıldan beri devam ediyor.

Uluslararası spor müsabakalarında daha önce sınırlı varlık gösterdiğimiz branşlarda bile genç sporlarımız zirveyi artık kimseye kaptırmıyor. Ülkemizi dünyada başarıyla temsil eden sporcularımız arasında devletin koruması ve bakımı altında olan evlatlarımız da bulunuyor. Devletimizin sahip çıktığı bu gençlerimiz sporun yanı sıra sanat ve bilimde de kendilerinden söz ettiriyorlar.

Gençlerimizin millî, tarihî ve kültürel değerlerine sahip çıkan, ülkesinin ve milletin refahını şahsi çıkarlarının üstünde tutan bireyler olarak yetişmesi Bakanlığımızın en önem verdiği hususlardan biridir. Bakanlığımızın bu çalışmaları doğrultusunda

gençlerimiz gençlik merkezleri, gençlik kampları, yurtlar ve spor tesislerini en iyi şekilde değerlendiriyorlar. Gençlik ve Spor Bakanlığımız gençlerimize bu imkânları sağlayabilmek için spor tesisleri, yurtlar, gençlik merkezleri ve gençlik kampları gibi yeni tesis yapım ve bakımına da ayrı bir önem veriyor. Ayrıca, mevcut tesislerin ise günümüz şartlarına uygun hâle getirilmesi için gerekli modernizasyon çalışmaları yapılmaya devam ediyor.

Bugün Türkiye'nin yüksek öğrenim yurdu kapasitesi Avrupa ülkelerinin çoğunun toplamından daha fazladır. Dolayısıyla, öğrencilerimizin barınma sorunlarını siyasi istismar aracı hâline getirmek isteyenlerin doğru yolda olmadıklarını da ifade etmek istiyorum. Hükûmet politikalarımız ve Bakanlığımızın hassasiyetleriyle doğru orantılı olarak Kredi ve Yurtlar Kurumunda öğrencilerimizin günümüz gereklerine uygun, modern ortamlarda huzur ve güven içerisinde barındırıldıklarını ifade etmek istiyorum. Yurtlarımızda yalnızca barınma imkânı değil, gençlerimizin sağlıklı ve dengeli beslenmeleri, sosyal, kültürel ve sportif yönden gelişmeleri için gerekli tüm hizmetler imkânlar çerçevesinde sunulmaktadır. 3-4 kişilik odalarda öğrencilerimizi en iyi şartlarda ağırlamaya gayret ediyor, ortak ders çalışma alanları, kantin ve kafeterya gibi sosyal ortamlarda 7/24 güvenlik hizmetleri ile her daim hijyenik koşullarda hizmet verildiğini özellikle müşahade ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, kütüphaneler, hızlı, güvenli, ücretsiz internet erişimi ve diğer dijital imkânlarla gençlerimizin akademik başarıları desteklenmeye çalışılıyor. Öğrencilerimizin sosyal, sportif, kültürel gelişmelerine katkı sunmak için kurslar, kamplar, geziler, atölyeler ve etkinlikler hızlı bir şekilde düzenleniyor. Ayrıca, yüksek öğrenime dâhil olan tüm öğrencilerimize kredi imkânı sağlanmakta ve ihtiyaç sahibi öğrencilerimize de bu anlamda burs verilmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığımızın sporun sağlıklı bir toplumun meydana gelmesindeki rolünün de bilinciyle toplumumuzda spor yapma kültürünün geliştirilmesine yönelik önemli çalışmaları olduğunu da müşahade ediyoruz. Gençlerimiz, öğrencilerimiz, sporcularımız ve milletimizle birlikte ülkemizi güzel bir istikbale taşımak için Hükûmetimiz ve Bakanlığımızın çalışmaları artarak devam etmektedir. Akıllı, kalbi, vicdanı olan gençlerimizin en iyi imkânlarla sahip olması için var gücümüzle çalışırken onlardan da bir an önce bütün üretim süreçlerinde sorumluluk almalarını, sevgi ve kardeşliğin dilini zenginleştirmelerini diliyorum, temenni ediyoruz.

Yurtlarımız, gençlik merkezlerimiz, gençlik kamplarımız ve spor tesislerimizle gençlerimizin 2026 yılında da hayatlarını kolaylaştırmaya inşallah devam edeceğiz. Biliyoruz ki Türkiye'nin çocukları ve gençleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - ...ne kadar mutlu olurlarsa Türkiye'nin yarınları da aynı oranda aydınlık ve parlak olacaktır. Yirmi üç yılda en başta Anadolu kıtası büyüklüğündeki dava taşını gediğine koyacak bir gençlik yetiştirdik. Onun için geleceğe dair asla umutsuz, asla karamsar değiliz. Bu ülkede vatanına aşkla bağlı, nereden geldiğini bilen ve nereye gittiğini bilen, ayakları vatan toprağına sapasağlam basan; fedakâr, cefakâr, eğitilmiş, donanımlı, dürüst, ahlaklı bir nesil var ve sayıları da her geçen gün artıyor. Türkiye'nin gücü gençliktir.

Türk gençliğine, Türk sporuna olan sonsuz güven ve destekleri için başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Sayın Bakanımıza, sizlere ve şahsınızda bütün heyetinize teşekkür ediyorum ve 2026 yılı bütçesinin hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Mustafa Erdem.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, saygıdeğer bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce, Sayın Bakanım, ilk gelişinizde size kırmızı kart gösterdiğimizde hiç tereddüt etmeden "VAR'dan döner." dediniz, sanırım hiç el atacak yer bırakmadınız, VAR odasına da girdiniz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Milletten döner, boş ver sen.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Bakanım, siz "VAR'dan döner." dediniz, demek ki oraya da el attınız.

Bir de bir vatandaş yolda dedi ki: "Keşke Orta Asya'dan gelmeseydik." "Hayırdır, o nereden çıktı?" dedim. "Vallahi en azından 3-4 olimpiyat madalyamız olurdu." dedi. Sayın Bakanım, olimpiyatlarda Türkiye'de nal topladığımız tek dönem sizin döneminiz. Bunu da nasıl değerlendiriyorsunuz, takdirinize bırakıyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 2025'te şampiyon olanlara bir baksana sen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hepsini konuşacağız Sayın Bakanım, hepsini konuşacağız.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Onlara da bakalım Sayın Bakanım ama ben baktım, olimpiyatlarda nal topladığımız tek dönem sizinki.

Sayın milletvekilleri, bu bütçeyle gençlerin umudu değil çaresizliği büyüyor maalesef. Bugün Türkiye'de 7 milyondan fazla üniversite öğrencisi var ama KYK yurtlarının kapasitesi yalnızca 994 bin yani devlet her 4 öğrenciden sadece 1'ine barınma imkânı sunuyor. Antalya'da sadece Akdeniz Üniversitesinde okuyan öğrenci sayısı 64 bin civarında Sayın Bakanım, yurt kapasitesi 2.321. Bu tablo artık sosyal bir risk alanı çünkü devletin yurt sağlayamadığı öğrenciler özel yurtlara ve yüksek kiralara mahkûm ediliyor. Bazı aileler çocuklarını üniversiteye gönderemiyor, "Barınamaz." korkusuyla kayıt yaptırmaya bile gitmiyor. Daha vahimi, devlet yurt bulamayan genci cemaat yurtlarına, vakıf evlerine mecbur bırakıyor. Bu tabloyu görmezden gelen iktidar, gençlerin güvenliğini değil kendi ideolojik ağlarını örmeye devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye'de 25 yaş altındaki her 5 kişiden 1'i yoksulluk sınırı içinde yaşıyor. 0-14 yaş çocuklarda ise yoksulluk oranı yüzde 21,8. Gençlerin üçte 1'i eğitimin bir işe yaramadığını düşünüyor, her 10 gençten 6'sı çalışmıyor. Çalışanların büyük kısmı ise düşük ücretli, güvencesiz, sendikasızsız işlerde istihdam ediliyor. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin sayısı 4 milyon 676 bin, bu oranda Türkiye Avrupa 1'incisi. Bugün Türkiye'de üniversite mezunu her 4 gencin 1'i işsiz. 15-24 yaş grubunda geniş tanımlı genç işsizlik oranı yüzde 37,3; bu oran OECD ortalamasının neredeyse 4 katı. Bu tabloyu değiştirecek bir planınız var mı? Yok. Bakanlığın bütçesinde genç istihdamını destekleyen somut bir program da bulunmuyor. "Genç girişimcilik" "Sosyal gelişim" gibi başlıklar var ama bunların da içi boş.

Değerli milletvekilleri, böyle bir tabloda ülkemizde her 3 gençten 2'si "Geleceğimi yurt dışında kurmak istiyorum." diyor. Yalnızca ekonomik sebeplerle değil adaletin, liyakatin, özgürlüğün kalmadığına da inandıkları için. Beyin göçü oranı mühendislikte yüzde 2,4; bilişim ve genetik gibi alanlarda yüzde 9-15 arasında yani kim bilim üretecekse, kim teknolojiyi geliştirecekse bavlunu toplayıp gidiyor. Bu, yalnız gençlerin değil, aynı zamanda Türkiye'mizin de kaybıdır.

Değerli milletvekilleri, ekonomik kriz, genç işsizlik ve umutsuzluk bağımlılığın en güçlü zeminidir. 25 yaş altı bireylerde uyuşturucuya bağlı ölümlerde dünyanın ilk 5 ülkesi arasında yer alıyoruz. Madde bağımlılığı neredeyse ilkokullara kadar indi ama Hükûmetin bu alana ayırdığı bütçe maalesef 59 milyon TL. Bu bütçeyle bağımlılıkla mücadele edilemez, sadece birkaç seminer düzenlersiniz, birkaç afiş bastırırsınız. AKP iktidarının ülkeyi getirdiği noktada gençler geleceğini göremiyor ve bir çıkış bulamıyor. Bağımlılık yalnızca uyuşturucuda da değil, bugün sanal kumar, yasa dışı bahis, dijital bağımlılık gençleri sessizce içine çekiyor. Yeşilay raporuna göre Türkiye'de kumar ve sanal kumara başlama yaşı 15'in altına düşmüş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem, süreniz doldu.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Ne zaman doldu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Dağıtıyoruz sağa sola, ondan sonra "Ne zaman doldu?"

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Ama sözümü kestiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika daha veriyorum.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Millî Piyango sitesinde bile ilkokul çağında çocukların oynayacağı seviyede kumar oynatılıyor. Yoksulluk içinde yaşayan milyonlarca genç artık bırakın okuyarak daha iyi şartlarda hayat sürdürebileceği kısmını, karnını doyurmaktan endişeli.

Sayın Bakanım, Türkiye'de bu çelişkili süreçte gençler çaresizliğe itiliyor; kredi kartlarını, banka hesaplarını satıyorlar, aileler yok oluyor. Gençlerin geleceğini kurtarmak bir bütçe meselesi değil, bir vicdan meselesidir. Bu bütçede gençlere yer yok ama biz gençlerle birlikte yeniden bu ülkede geleceği kuracağız diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Spor Bakanımız, hoş geldiniz. Sizlere başarılar diliyorum çünkü sporda başarılı olmak isteyen bir ülkeyiz. Bizler de özellikle futbol başta olmak üzere, basketbol, voleybol gibi ana spor dallarında ve olimpiyatlarda başarılı sonuçlar almayı arzu ediyoruz. O nedenle, başarılı olmanızı bekleriz ancak konuşmacı arkadaşlarımızın ve geçen yıl da yine benim başta olimpiyatlara ilgili yaşanan olumsuzluklar üzerine burada yaptığımız eleştirilerde tek hedef siz değildiniz, sizin döneminizde yaşanmış olabilir ama geçmişten gelen süreçle ortaya çıkan bir durum olduğu için onun sorumluluğunun sadece sizde değil, sizden önceki bakanlarda da olduğunu ifade etmek istiyorum bu anlamda.

Sayın Bakanım, şimdi, son dakikada şöyle bir göz attım, futbolda yabancı kontenjanımız 14 mü? Futbol takımı 11 kişi yani kulübede 3 de yedek olursa 14 gibi bir anlama geliyor. Sayın Bakanım, bu şartlarda yani futbolda 14, baskette yine kaç olduğunu bilmiyorum ama yüksek oranda bir yabancı kotası muhtemelen var, voleybolda da aynıdır; e, nasıl başarılı sporcularımız çıkacak? Yani şimdi yurt dışında da oynayan gençlerimizle birlikte oluşan bir millî takımımız var yani bu takımın Türkiye'de yetişen gençlerle birlikte başarılı olması gerekmez mi? Dolayısıyla 14 yabancının olduğu bir takımdan genç çocuklarımız nasıl yetişerek başarılı olacak, çok daha anlaşılır gibi değil. O nedenle, bu kotaların yeniden gözden geçirilmesinde fayda olduğunu düşünüyorum. 11 kişilik takıma 14 kişilik kota olması çok da böyle akla uygun gelmiyor.

Sayın Bakanım, öncelikle taleplerimizi ileterek başlamak istiyorum çünkü zamanımız dar. Önce, Antalya ili Korkuteli ilçemizde Çaykenarı Mahallesi'nde, Çomaklı Mahallesi'nde ve Akyar Mahallesi'nde halı saha yapılması için belediyemiz bir talepte bulunmuş Spor Toto Teşkilat Müdürlüğümüze. Bu konuda sizlerin desteğinizi istiyorum. Korkuteli Belediyemizin bu projesine destek olur iseniz bir eser kazandırmış oluruz. Yine, Elmalı ilçemizde bu yıl 673'üncüsü düzenlenen yağlı pehlivan güreşleri gerçekleşti, tarihin en eski güreş organizasyonlarından. 2019 seçimi öncesinde güreşlerin yapıldığı stadın yenilenmesiyle ilgili bir söz verildi. Seçim öncesiydi, "Seçim vaadi gibi anlaşılmasın, mutlaka yapılacak." dendi ama tam da bir seçim vaadine dönüştü, 2019'da Büyükşehir Belediyesi Cumhuriyet Halk Partisine geçtikten sonra bu verilen vaatler ortada kaldı ve tarihî güreşlerin yapıldığı Elmalı'ya verilen söz tutulmadı, güreş sahası yapılmadı. Size de bu konuyu geçen yıl ilettiğim "Yapacağız." dediniz, yapmadınız. Bu konuyu tekrar hatırlatıyorum. Manavgat 1'inci lig kadın voleybol takımı var. Okullar ve Spor kulüpleri de olunca mevcutta var olan ve İl Genel Meclisi Başkanlığım döneminde özel idare olarak tarafımızdan yapılan bin kişilik kapalı spor salonu artık Manavgat için yeterli gelmemekte. O nedenle, Manavgat ilçemizin oranın da potansiyeli dikkate alınarak yeni bir salona kavuşturulması gerekmekte. Kaş ilçemizin Kalkan Mahallesi var, önceden beldeydi, büyük bir yer ve yine, Gömme beldemiz vardı, şimdi mahalle; iki mahallemize de -burada nüfus fazla, öğrenci sayısı da çok- bir kapalı salon ihtiyacı var. Sayın Bakanım, bu konuda desteğinizi bekliyoruz.

Yine, önemli bir talep; kış turizmini geliştirmek ve Kemer'deki otellerin kışın açık olmasını sağlamak amacıyla da Kemer'deki tesislerin açık bırakılması için büyük bir kapalı spor salonuna ve olimpiyat havuzuna ihtiyaç var. Kemer'de böyle bir talep var, bu konuda Bakanlık olarak o bölgedeki otellerin potansiyelini ve özellikle kış sporu anlamında oradaki etkinlikleri desteklemek amacıyla böyle bir desteğe ihtiyaç var. Akseki, Spor Toto'dan 3 tane spor sahası talebinde bulunmuş; Gümüşdamla, Susuzşahap, Cevizli Mahallelerinde böyle bir talep var. Ayrıca, amatör spor kulüpleri İbradı ilçesinde yine bir tesis talebinde bulunmuş. Bu konuda da desteğinizi beklemekte Antalya Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu.

Şimdi, Sayın Bakanım, gençlik bölümüne geçmek istiyorum. Bakanlığınızın bir kısmını spor, bir kısmı da gençlik. Gençlikle ilgili yön her şeyin daha da önünde. Gerçekten gençlerimize, ülkedeki gençlik nüfus potansiyelini de dikkate aldığımızda gençlere sahip çıkmamız gerektiği çok açık. Bu anlamda gençlerimiz sıkıntı yaşıyor, bizden önceki konuşmacı arkadaşlarımızın dile getirdiği gibi ve geçmişte de dile getirdiğimiz gibi esas sorun gençlerin yarınına nasıl baktıklarıyla alakalı. Gençlerin umudu var mı, gençlerin gelecekle ilgili kaygıları nedir, geleceğe dair beklentilerini tam karşılayabileceklerine dair kendilerinde bir umut var mı, yok mu; buna bakmak lazım. Ancak yapılan birçok değerlendirme ve anketlerde maalesef ki gençlerimizin gelecekle ilgili gerçekten büyük kaygılar

içerisinde olduğu, umutlarının maalesef neredeyse kalmadığına dair bir sonuç ortaya çıkmakta. Esas bu konulara çalışmak lazım Sayın Bakanım, yani gençlikle ilgili gençliğin umudunu artıracak, geleceğe dair yeniden cesaretini artıracak yöntemlerin bulunup ortaya çıkarılması ve bu heyecanı, enerjiyi gençlere verecek çalışmaların yapılması gerekiyor.

Yine, gençlerimizle ilgili en önemli tehlike hep söylüyoruz, her zaman da gündeme taşımaya devam edeceğiz, daha ilköğretimde, hatta ilköğretim öncesinde, 4 yaşında, 5 yaşında çocuklar tarikatların, cemaatlerin kurslarına gönderilerek, dinî eğitim üzerinden, sonucunda da ülkemizi tehdit altına alan tarikatlar ve cemaatlerin etkisi altına sokulmaya çalışıldığını ve bunun sistemli bir şekilde de yapılmaya gayret edildiğini görüyoruz; bir sorun da bu. Yani konunun bir tarafı Millî Eğitim ama bir tarafı sizi de ilgilendiriyor. Örneğin, kreşlerle ilgili bir konu geçmişti dün, şimdi 4-6 yaş grubunu ilköğretim bölümüne almışlar, alacaklar ya da bir baktığımızda bundan sonraki bölümde artık kreşlerden o çocukları alıp anaokullarına ve böylelikle de bahsettiğim eğitim alanlarına yönlendirecekler. Yani aslında çocukları tarikatların etkisinden kurtaracak yöntemleri geliştirmek zorundayız, zorlamak zorundayız çünkü sonucunu hep beraber görüyoruz.

Sayın Bakan, yine yasa dışı bahisten bahsedildi, sosyal medya bağımlılığından bahsedildi, eğitim sorunundan bahsedildi. Bunların hepsi çok önemli konular, gerçekten çocuklarımız başta olmak üzere aslında toplumun tamamını tehdit altına almış olan konular bunlar çünkü toplumun temeli sarsıldığında yeniden düzeltme şansımız olmaz. Hep söylüyoruz: Eğitim bozulabilir ama bir şekilde düzeltiriz, ekonomi bozulabilir ama bir şekilde düzeltiriz, sağlık sistemi bugün olduğu gibi düzgün çalışmaz ama bir şekilde tekrar kurtarabiliriz, düzeltebiliriz ama toplumun temeli sarsıldığında, bozulduğunda bunu düzeltmek çok zor Sayın Bakan. Yani bugün televizyonlardaki yayınlar, sosyal medyadaki yayınlar ve özellikle de hem gençler üzerinde hem aileler üzerindeki olumsuz yayınlar, sabah kuşakları, akşam filmlerde, dizilerde empoze edilen yayınlar bir anlamda bu toplumun çivisinin çıkartılmasına dönük işler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bir dakika veriyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Sorunlar burada, esas bu konulara el atmamız gerekiyor. Gençlerimizi bu olumsuzluklardan kurtarmak zorundayız. Gençlerin, işte bahsettiğimiz gibi uyuşturucuya, efendim, diğer konulara saptmasının önüne geçmek zorundayız. Bunları başardığımız takdirde hem toplum kurtulur hem de ülkemizin geleceği kurtulur diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztürk, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Teşekkür ederim, Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar ve basınımızın kıymet temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum öncelikle.

Geçmişin mirası, bugünün gücü ve yarının umudu olan gençlik, toplumun dinamizmini, geleceğin istikametini belirleyen en değerli unsurdur. Gençliğe yapılan her yatırım yalnızca bir bireye değil, bir milletin istikbaline yapılan yatırımdır. Zira, gençliğin taşıdığı enerji, heyecan, üretkenlik, kıvrak zekâ ve azim, bilgiyle, ahlakla ve erdemle harmanlandığında bir toplumun kalkınması kaçınılmaz olur.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; bizim daha evvel de defaatle ifade ettiğimiz bir husus vardır, bunun ne kadar önemli olduğunu, son günlerdeki Türkiye Futbol Federasyonunun aldığı kararla da görüyoruz. Önce hakemlerle başlayan süreç, daha sonra kulüpler ve futbolcularla devam etmiştir. Çok açık bir biçimde ifade etmek isterim ki kumarın ve bahsin her nevisi tehlikelidir ve bir yıkıma sebebiyet olacak niteliktedir. Özellikle gençliği saran, cep telefonları vasıtasıyla yaygınlaşan sanal bahis artık çok ciddi bir boyuta ulaşmıştır Sayın Bakanım, devasa bir ekonomiye de hükmetmektedir. Yaklaşık bir yılda -eğer bizdeki veriler doğruysa- yurt dışına çıkan para miktarı 10 milyar doları bulmuştur, doğruysa, umarım doğru değildir. Yine, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından "Aile Yılı" ilan edilen bu yılda toplumun ve ailenin temelini oluşturan gençlerimizi tüm bu zararlı alışkanlıklardan uzak tutabilmeliyiz.

Sayın Bakanım, bu husus artık, aileleri tehdit etmektedir. Borç batağına sürüklenen gençlerimiz, çocuklarımız artık, intiharı bir çıkış yolu olarak görmektedir. Ailelerin yuvaları dağılmakta, psikolojik ve sosyolojik kırılmalar artık bir anormali olarak yaşanmaktadır. Benim de ilk imza sahibi olarak bu konuyla alakalı 23 Temmuz 2024 tarihinde Meclis Başkanlığına sunmuş olduğum bir kanun teklifi var. Gayet kapsamlı ve somut çözüm önerileri de getirmektedir kanun teklifimiz. Süratli şekilde atılacak adımlarla toplumun her noktasından bu illeti söküp atmalıyız.

Değerli milletvekilleri, son dönemde yaygınlaşan gençlik merkezleri, spor kompleksleri, etüt salonları gençliği zararlı alışkanlıklardan alıkoyup eğitime ve spora yönlendiren en güzel yöntemlerdendir. Bu minvalde, seçim bölgesi Kırıkkale'de birçok spor branşının antrenman sahasına, bireysel ve grup spor salonlarına, kondisyon salonlarından atış poligonuna kadar devasa bir kompleks 3.500 kişilik Kırıkkale Spor Kompleksinin kısa süre içerisinde faaliyete geçecek olması hemşehrilerimizde ve bizlerde büyük bir heyecan ve mutluluk yaratmıştır. Sayın Bakanım, bu sebeple ilginize, alakınıza, desteğinize son derece müteşekkirimiz, teşekkür ederiz, varlığınıza daim olsun.

Diğer taraftan, Sayın Bakanım, şehrimize yapılacak yatırımlara ve taleplerimize verdiğiniz desteğe teşekkür etmekle birlikte, bizim ilimizde, Kırıkkale'de futbol ciddi bir heyecan uyandırmakta ve marka değeri taşımaktadır. Makine ve Kimya Kırıkkalespor'un Süper Lig'e çıkan ilk ilçe takımı olması hasebiyle Kırıkkale'de futbolcu seyirci kitlesinin bir hayli yüksek olması, Fikret Karabudak Spor Stadinin yenilenmesi hususunu acil kılmaktadır. Yine, bu konuda sizlerle de defaatle görüştük ve en son Bakanlığınızın Yatırım ve İşletmeleri Genel Müdürü bir ziyaret gerçekleştirdi ilimize. Kırıkkale'nin komşuları olan Yozgat ve Niğde gibi şehirlere yaptığınız stadyumlar devasa olarak karşımıza çıktı ve dolayısıyla bizde de şehrimizde de spor severlerde de ilgi, alaka ve heyecanı yükseltti ve doruk noktaya çıkarttı. Ülkemizin birçok şehrinde uluslararası standartlarda, modern ve kapsamlı statlar da yaptınız. Dolayısıyla biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak yüzde 70, 80, 90 oranında hem Sayın Cumhurbaşkanımıza hem de Cumhuriyet Halk Partisi olarak Mecliste ciddi bir destek alıyoruz. Bu noktada, bizim Kırıkkaleli hemşehrilerimizin ciddi bir beklentisi var. Yine, uzun zamandır bu projede atılacak net ve somut adımları bekleyen Kırıkkale'mize vereceğiniz en büyük ve güzel müjde Fikret Karabudak

Stadyumu'nun yenilenmesi işinin Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 yılı bütçesi programına alınmasıdır. En az 12.500 seyirci kapasiteli veya 10 bin de olabilir, nüfus açısından denk olduğumuz Erzincan'a yapılan stadyum benzeri modern, uluslararası standartlarda bir stadyum en doğal ve haklı bir talep olarak karşımızda durmaktadır.

Sözlerime son veriyor, Sayın Bakanımıza, bürokrat arkadaşlarımıza ve Komisyonumuza bizleri dinlediğiniz için teşekkür ediyoruz. Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Açıkkapı.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, çok kıymetli Bakanlık bürokratlarımız; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesini görüşürken gençlerimizin hayallerini, sporcularımızın hedeflerini ve Türkiye Yüzyılı'nın temelini konuşuyoruz aslında. Muhalefetten gelen eleştirilerin önemli bir kısmı aslında siyasi şova yönelik idi. Biz ise burada rakamlarla, yatırımlarla, somut icraatlarla konuşuyoruz. Bazı milletvekillerimiz gençlerimizi umutsuz, bağımlı, geleceğe küstürülmüş olarak göstermeye çalıştı. Oysa bu doğru değildir, gençlerimize haksızlıktır. Bakanlık tarihinde ilk kez Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığı kurulmuştur. 371 bini aşkın genç bağımlılıkla mücadele eğitimlerine katılmıştır, 294 eğitmen Yeşilay iş birliğiyle uzmanlaştırılmıştır, 7.473 personel farkındalık eğitiminden geçirilmişlerdir; bunların hepsi gençlerimiz için. Bu ülkenin gençleri güçlüdür, biz de onların yanında her türlü imkânlarımızla olmaya devam edeceğiz.

Yine, yurt ve barınma imkânları konusunda eleştiriler oldu. Türkiye, bugün, Avrupa'nın en geniş yurt kapasitesine sahip bir ülke konumuna gelmiştir. 2002'de 182 bin olan yurt kapasitesi bugün 1.300.259'a ulaşmışsa bu hükûmetlerimizin gençlerimize verdiği, öğrencilerimize verdiği önemdendir.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Yarıyı yerleşememiş.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Başvuran öğrencilerin yüzde 97'si eğer yurtlara yerleşmişse bu anlamlıdır, kıymetlidir, değerlidir ve takdir edilmelidir.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Siz başka bir ülkede, biz başka ülkede yaşıyoruz galiba.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - 880 yurtla 81 il ve 271 ilçede hizmet veriyoruz. Yurtlarımız sıcak suyu, interneti, psikolojik danışmanlığı, güvenliği ve sosyal imkânlarıyla tarihimizin en yüksek standardına ulaşmıştır ve bu, somut verilerle ortadadır, soyut değildir, rakamlarla ortadadır.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Kriter sıcak su olmuş, sene 2025, helal olsun, vallahi bravo; camı, penceresi de var mı?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Bursların yetersiz olduğu ifade edildi. Evet, bursların daha fazla, imkânlar dahilinde öğrencilerimize kullandırılması yönünde elbette ki bizim de arzumuz vardır. Yalnızca 2024-2025 yılında beslenme desteği olarak 31,6 milyar lira destek vermişiz, bu da kıymetlidir.

Bakin, muhalefetin "Tesis yok." söylemleri ülkemizin spor devrimlerini görmezden gelen bir yaklaşımdır. Yirmi üç yılda 10.693 spor tesisi yapılmıştır, 41 modern stadyum hizmete alınmıştır, deprem bölgesine 840 tesis için 23,7 milyarlık bir kaynak aktarılmıştır, lisanslı sporcu sayımız 278 binden 17 milyon 835 bine çıkarılmıştır; bu da kıymetlidir, değerlidir, takdir edilmelidir. 2025 yılı itibarıyla sporcularımız 5.197 madalya kazanmıştır, "Madalyada eksikimiz var." denilmiştii, sonuç ortada.

Türkiye, bugün, sadece yarışan değil uluslararası spor karar mekanizmalarında yer alan bir ülkedir. 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası, 2026 Avrupa Ligi finali, 2027 Konferans Ligi finali, UEFA İstanbul temsilciliği; bütün bunlar tesadüf değildir, yirmi üç yıllık AK PARTİ iktidarlarının ve hükûmetlerinin vizyonudur.

Muhalefet "Bahis skandalı var." dedi, 1 Kasım 2025 tarihli Cumhurbaşkanlığı eylem planı şu anda yürürlüktedir, MASAK, BTK, İçişleri ve Gençlik ve Spor Bakanlığı koordinasyonu ile geniş çaplı bir operasyon halihazırda yürütülmektedir. Blokzincir tabanlı oyuncu kimlik numarası tamamlanmıştır, İddaa blokzincir sistemi devreye alınmaktadır Türkiye temiz spor konusunda Avrupa'da örnek ülke olma hedefiyle çalışmalarını yürütmektedir.

Gençlik yatırımlarında dünya ölçeğinde bir dönüşüm sağlanmıştır. Gençlere önem verilmediğine yönelik bazı ifadeler olmuştu. 559 gençlik merkezi, 43 gençlik kampı, 378 genç ofis hizmet vermektedir. Yine, DENEYAP atölyeleriyle 138 merkez, 35.572 öğrenci, 13.553 eğitmen, 9.490 DENEYAP atölyelerinden mezun öğrencilerimiz vardır, 4.444 projeye 338 milyon lira destek sağlanmıştır.

Sayın Bakanım, Elâzığ'la ilgili de birkaç konuya temas etmek istiyorum. 109.658 lisanslı sporcusu olan ilimizde 268 kulüp sayısı, 22 millî sporcumuz ve müsabakalarda derece yapan 125 sporcumuz vardır. Elâzığ olarak gençliğe, spora ve altyapıya yapılan tüm yatırımlar için Bakanlığımıza sizin nezdinizde şükranlarımızı sunuyoruz. Sayın Bakanım, bin kişilik yeni öğrenci yurdumuzun proje hizmet alım ihalesi tamamlanmıştı, 2026'da inşallah ihalesini yapacağız, Allah razı olsun. Sporcu eğitim merkezi konusunda da ilimizin bir talebi vardır Sayın Bakanım, Elâzığ bölgede sporcu eğitim merkezi olmayan bir ildir. Bu konuda bu merkezin kazandırılması hâlinde, Elâzığ sadece ilimize değil tüm bölgeye üst düzey sporcu yetiştiren bir sporcu fabrikası il hâline gelecektir. Bu yatırım ülke sporunun geleceğine yapılacak büyük bir yatırım olacaktır. Sayın Bakanım, yine, ilimizde 961 lisanslı sporcuya yönelik jimnastik salonu için bir talebimiz var. Mevcut tek salon bu yoğunluğu artık kaldıramamaktadır, gerçekten ilimizde spora karşı inanılmaz bir teveccüh var. Jimnastik konusunda da bir salon ihtiyacımızı karşılamamızı diliyoruz.

Yine, Alacakaya ilçemizde... Sayın Bakanım, burası Türkiye'de krom madeniyle ünlü bir ilçemiz ancak gençlerimizin en mağdur olduğu ilçelerden biridir. Sayın Bakanım, Alacakaya'ya bir amatör spor sahası talebimiz var; tribünlü, ışıklandırılmalı, sentetik çim sahası olan bir saha talebimiz var. Yine, Sayın Bakanım, Elâzığ'da tenis branşında bu yıl 4 antrenör aktif görev yapmaktadır, spor okulları ve federasyon faaliyetlerine yoğun bir katılım olmaktadır. Gençlerimizin ilgisini karşılayabilmek için 4 adet yeni tenis kortunun yatırım programına alınması konusunda desteklerinizi bekliyoruz. Yine Keban Spor Salonu'muz Sayın Bakanım, deprem performans analizine göre bu salonumuzun ya güçlendirme ya da yıkılıp yeniden yapılması konusu var. Şayet yıkılıp yapılma imkânı varsa tercihimiz bu yöndedir çünkü güçlendirme için harcanacak meblağ şayet yüksek ise yıkılıp yapılmasında daha fazla fayda görüyoruz.

Sayın Bakanım, son söz olarak, bugün yapılan eleştirilerin aksine, Türkiye gençliğiyle güçlüdür, Türkiye sporuyla güçlenmektedir. AK PARTİ hizmet siyaseti ile eser siyasetinin ne olduğunu yirmi üç yıldır bu aziz milletimize ne gerekiyorsa hizmet ve yatırımlarıyla ispatlamıştır.

Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 bütçesi hem Türkiye'nin hedefleri hem de Elâzığ'ımızın ihtiyaçları açısından oldukça önemlidir diyor, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, gördüğünüz üzere çok ciddi bir yatırım talebi var. Ben, tabii, naçizane bir öneri olarak size sunmak isterim: Bence gençlik oranını, nüfus içerisindeki oranını yukarıdan aşağı sıralayın, kiminki yükseğe yukarıdan aşağıya yatırımları alsınlar.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - 5 milyon EYT var zaten.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yukarıdan aşağı şehirler yatırımları alsınlar, bu bir kriter olabilir. Kimin daha fazla gençliği varsa o daha çok yatırım alır.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Ersoy...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Başkanım, biz taleplere yardımcı oluyoruz. Yatırımlar devam ediyor, durmadan devam ediyor.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Teşekkür ederim Başkanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yeni tesisler devam ediyor.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Bakan Bey'in sözünü kesmek istemedim.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Buyurun.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Sayın Bakanım, kıymetli Bakan Yardımcılarımız, çok kıymetli bürokratlarımız, basınımızın güzide mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, aslında ben söz almayacaktım ama burada heyeti dinledikten sonra birkaç hususun altını çizmek için söz aldım. Özellikle bu bahis konusunda herkes bir şey söylüyor ama bence en önemli konu şu: Bu 1.024 profesyonel futbolcu kardeşimiz bu işi nasıl yaptı? Yani "Talimatlara uyun." diyor herkes ama bu talimatları biliyor mu bu futbolcu kardeşlerimiz yani bilinçli bir şekilde mi yaptı, bilinçsiz bir şekilde mi yaptı? Yani bu çocuklar bunun suç olduğunu dahi bence birçoğu bilmiyor ve...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - "Bilmiyor." diye bir şey olabilir mi? Böyle bir şey olabilir mi? İnsanları da cezalandırmayacaksınız...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Evet, Hanımefendi, bir dinlerseniz ben açıklayacağım.

Şöyle: Alt liglerde 16 yaşında, 15 yaşında oynayan futbolcular var, Süper Lig'de de var. Yani mesela bir millî takım oyuncumuz -kendisi 20 yaşında- bu liste açıklandıktan sonra 16 yaşında 3 kupon bahis oynuyor ve 16 yaşındayken bunun suç olduğunu bilmiyor yani söylemek istediğim şu: Şimdi, bizim sporcu kardeşlerimize öncelikle bu eğitimin verilmesi gerekiyor. Yani tamam, sporcu amatörden başlıyor, profesyonel imza atıyor ama imza attığında, transfer olduğunda dahi sözleşmesinin ne olduğunu bilmiyor çünkü bir tane menajeri var, menajer diyor ki: "Buraya imza at, yıllık 5 milyon TL para alacaksın." Çocuk için çok iyi para, aylık 400 bin TL para yapar, buradaki bürokratlardan, milletvekillerinden, hepsinden üst düzeyde para kazanıyor, imzayı atıyor ama burada önemli olan Sayın Bakanım, bu çocukların böyle isimlerinin ortaya atılıp -işte, aileleri var, sevdikleri var, bu çocuklar emek vermişler- yıpratılmasından ziyade kaldı ki hak mahrumiyeti cezası şu anlama gelmiyor: Bir çocuk kendi maçına bunu oynamadıysa, bu şike anlamına gelmiyor. Dünya liglerini takip etmek için de bunu oynuyor. Ben bunu savunmak için söylemiyorum, talimatları tabii ki bilmeliler ancak bunun eğitiminin verilmesinin bence çok kıymetli olduğunu söylüyorum. Yine söylüyorum: Suçu 16 yaşında işlemiş -ki sizde daha iyi biliyorsunuz, futbolun içindesiniz Sayın Bakanım- bu çocukların nasıl yetiştiğini, işte, altyapılarda nerelerden geçtiğini, hangi kamp dönemlerini yaşadığını, ailelerini, eğitim düzeylerini siz daha iyi biliyorsunuz. Onun için, bence, bu talimatlarla alakalı bu çocuklar bilinçlendirilmeli. Yani zaten sabah Saffet Ağabey de konuştu, eğer 3 bin sporcudan bin tanesi bunu oynadıysa -yani bu üçte 1'e tekabül eder- çok büyük bir rakam. Kaldı ki, yine söylüyorum, bunların çoğunun açıklaması şu: İşte, ağabey, alt liglerdeyken oda arkadaşlarımız işte orada oynuyordu. Örnek veriyorum, biz İngiltere Premier Ligi'ni takip ediyorduk ve oynuyorduk diyorlar, o liglere oynuyorlar ve maçları takip etmek için de yapıyorlar. Yine söylüyorum, savunmak için değil ama bu psikolojiyi de bilmemiz gerekiyor Sayın Bakanım.

Kaldı ki bu, bu zamana kadar yapılmayan bir şey. Eğer son beş yıl sorgulanıyorsa bu zamana kadar Türkiye Futbol Federasyonu bunu neden yapmadı? Bugün yapılan, Türkiye Futbol Federasyonu tarafından yapılan şey doğrudur. O zaman, bunu bizim her senenin başında, her transfer döneminin başında sorgulamamız gerekiyor. Başka bir şey: 16 yaşındaki çocuk, bu resmî sitelere girip TC kimlik numarasını verip... Bir profesyonel futbolcu buralara nasıl üye olabiliyor? Yani 16 yaşında çocuk bunu nasıl oynayabiliyor, bu siteler bunu nasıl kabul ediyor? Bunun da sorgulanması gerekiyor. Futbol Federasyonundan TC kimlik numaraları...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Başka isimle oynuyor.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Yani şöyle: Bunlar bulunurken Sayın Bakanım bir savcılık aşamasında falan bulunmadı; işte yazıldı bildiğim kadarıyla "misli.com"a, "tuttur.com"a, "nesine"ye şuraya buraya yazıldı, T.C. kimlik numaraları sorgulandı ve çıktı. 1.024 çocuğun hepsi kendi T.C. kimlik numarasıyla birlikte buraya üye olmuş yani bir Digitürk'e nasıl üye oluyorsanız maç izlemek için, buraya da üye olmuşlar, gizli saklı bir şey yok ama sorgulanması gereken şey şu: Profesyonel futbolcuyu buraya nasıl üye yapabiliyoruz? O zaman, Türkiye Futbol Federasyonu buradaki sitelere bir kota koyacak, diyecek ki: Bunlar sporcudur, profesyoneldir, buralarda oynayamaz. Yani o T.C.'yi girdiği zaman oynayamayacak. Asıl daha kötü olan şey, zaten bu çocuklar kendi T.C. kimlik numaralarıyla girmişler, bunun suç olduğunu bilseler bence yapmazlar ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Başkanım, on dakika sürem vardı, sizden üç dakika rica ettim ama konu önemli olduğu için. Orhan Bey de hakkını helal etsin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Estağfurullah.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Şunun için söylüyorum, burada önemli olan şey şu: Bunlar zaten kendi T.C. kimlik numaralarını vermiş, girmiş ve bilinçli olduklarını düşünmüyorum ancak yasal olmayan bahis sitelerinin kontrol edilmesi ve kimlerin bu iş üzerinden para kazandığını bizim hep birlikte toplum olarak, ülke olarak tespit etmemiz gerekiyor Sayın Bakanım; bu birinci husus.

İkinci husus: Sayın Bakanım, şimdi, bu çocuklara ceza verildi ve bugün açıklandı, takip etmişsinizdir. Bu cezalar maç sayıları üzerinden verildi yani kimine kırk beş gün verildi. Kaldı ki üç ay ile on iki ay arasıydı. Kırk beş güne indirildiği yönetim kurulu kararıyla, Kimine kırk beş gün verildi, en fazla verilen futbolcu kardeşimize de on iki ay verildi ve maç sayılarına göre verildi. Doğru 8 bin maç oynayan futbolcu kardeşimiz var, bunlara da on iki ay hak mahrumiyeti cezası verildi. Kaldı ki bu geleceğiyle alakalı, kariyeriyle alakalı kötü müdür? Evet kötüdür ama kırk beş gün sonra, üç ay sonra futbol hayatına döner mi? Döner. Hak mahrumiyeti cezası demek, bir çocuğun şike yaptığı anlamına da gelmez, bunun da altını çizmek istiyorum. Toplumda bunun da böyle bilinmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü bu sporcular kolay yetişmiyor Sayın Bakanım ve bunların birçoğu da alt liglerde alt gruplarda, millî sporcu Sayın Bakanım. Yani, burada temel sorun, sadece yetenekle bu iş olmuyor Sayın Bakanım; bunun eğitiminin verilmesi gerekiyor. Eğitimin verilmesi gerekiyor derken de şöyle: Biz birebirde de sizinle konuştuğumuz için söylüyorum, futbolun içinden gelen bir kardeşiniz olarak söylüyorum, diyorum ki: Biz bu eğitim ile futbolu entegre etmek zorundayız. Yani çocuk futbolcu mu olacak, basketbolcu mu olacak, voleybolcu olacak, bunun yanında iyi bir eğitim alabilecek mi? Bunun ikisini entegre etmek durumundayız. Entegre şu ana kadar edebildik mi dersiniz, inanın Sayın Bakanım, tercih yapmak durumunda bırakılıyor. Nasıl? Devam zorunluluğu var bazı üniversitelerde ve bölümlerde; devam zorunluluğu olduğu için muafiyet talep ediyorsunuz, vermiyorlar. Okul donduruluyor, yedi yıl süresi var, bu yedi yıl içerisinde üniversiteyi bitirin şartı var, bu yedi yılı millî sporcu ve profesyonel sporcudan düşün diyoruz, yapmıyorlar. Dolayısıyla bu çocukların iyi bir eğitim alması için de bunların, Sayın Bakanım, düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Kayseri'yle ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum Sayın Bakanım. Şimdi, "Erdemlerimizle Varız" diye, "ERVA" diye bir Spor kulübü kuruldu valilik tarafından, sizin desteklerinizle. Bunun için size çok teşekkür ediyorum. Şu anda 8 yaş ve 17 yaş arasında 62 şube ve 27 branşta, Sayın Bakanım, 16 bin sporcumuz var.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Açılıştaydım.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Size çok teşekkür ediyorum. İşte, herkesin bahsettiği gibi, bu, kötü alışkanlıklardan kurtulma adına çok ciddi bir şey. Desteklerinizin devam etmesini de buradan talep ediyorum. Başta siz olmak üzere; bütün bürokratlarınıza, Valimiz Gökmen Çiçek'e de bu konudan dolayı ayrıyeten hassaten teşekkür ediyorum.

Bunun yanında, Sayın Bakan, Kayseri'de 5 bin sporcu da amatör spor kulüplerimizde var -lisanslı sporcu bunlar- ve buralara vermiş olduğunuz desteklerden dolayı da çok teşekkür ediyorum, herkes de çok memnunum. Ben Cumhuriyet İttifakı'nın bir milletvekili olarak söylemiyorum, sporu seven birisi olarak söylüyorum, çok teşekkür ediyorum.

Diğer konu da Sayın Bakanım, bizim 2 tane profesyonel futbol kulübümüz var Kayseri'de; biri Süper Lig'de, biri 3. Lig'de; bir tane de kadın profesyonel basketbol takımımız var Süper Lig'de. Buralara olan ilgi ve alakayı gördükten sonra, toplumun ilgi ve alakasını gördükten sonra hakikaten yine sizin nezdinizde Gençlik ve Spor İl Müdürünüze çok teşekkür ediyorum. Buralara yapmış olduğunuz destekler, katkılar inanın çok kıymetli, Allah sizden razı olsun diyorum.

Onun dışında bir konu daha var ama Mehmet Muş Bakanım söz verdim "Az konuşacağım." diye.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika daha veririm.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Sayın Bakanım, şöyle, ben bir konunun daha altını çizmeye çalışayım. Türkiye'de futbol kulüplerinde -özellikle futbola ilgi çok olduğu için söylüyorum, yüzde 80-85 oranında- 140 tane profesyonel futbol kulübümüz var. Yani Süper Lig, PTT, 2. Lig B Kategorisi ve 3. Lig olmak üzere 140 tane futbol kulübümüz var. Ortalama bunların ikişer tribün lideri vardır Sayın Bakanım, bu da Türkiye'de 280 kişi yapar, bilemediniz, 300 kişi yapar; şahıs bazında söylüyorum. Benim sizden ricam bu 300 kişiyle bir çalıştay yapmanız, bunların da psikolojilerini anlamamız açısından çok önemli olduğunu düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Çünkü bu arkadaşlar tribünleri yönetiyor Sayın Bakanım, tribünlerdeki algıyı yönetiyorlar. Bu arkadaşların taleplerini dinlerseniz -bu arkadaşların oralarda kitleleri yönettikleri için çok ciddi kitleleri var- bu arkadaşları bir dinlerseniz, bir çalıştay yaparsanız bence ülke futboluna fayda sağlayacağını düşünüyorum.

2026 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Yegin, buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Bakanım, kıymetli misafirler; salonda bulunan herkesi ben de saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Yirmi üç yılda diğer bütün başlıklarda olduğu gibi, spor ve gençlik alanında da hakikaten çok önemli işlere imza attık. Yirmi üç yılda ülkemiz genelinde tarihî adımlarla gerçekten bir spor altyapısı kurmuşuz, altyapıyı güçlendirerek geliyoruz. Kış sporlarından, işte, su sporlarına kadar, kayaktan futbola, basketbol okullarından bütün spor tesislerine kadar, jimnastiğe kadar her alanda tesis sayımızı ciddi anlamda artırarak altyapımızı büyütüyoruz. Ama bugün arkadaşlar "Hâlâ Türkiye'de spor altyapısı yok, altyapı eksikimiz hâlâ çok yüksek." diye yapılanı hiç yapılmamış gibi konuşabiliyorlar.

Şimdi, arkadaşlar, az önce rakamlar söylendi, Bakan Bey'in konuşmasında da vardı. 2002 ile bu yıl arasındaki gençlik merkezi sayılarındaki fark, gençlik kamplarındaki artışlar, lisanslı sporcu sayılarımızdaki artışlarımız, amatör spor kulübü sayılarındaki artışlarımıza baktığımız zaman, hep iktidara geldiğimiz günde olanların 4 katı, 5 katı, 6 katı artışlarla bu gelişmeyi başarmışız ve ortaya koymuşuz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Genç işsizler de öyle!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ama hep deniliyor ki "Ya, spor, hep sporda duruluyor; bu Bakanlık bir de Gençlik Bakanlığı, gençlikten hiç bahsedilmiyor." Hâlbuki bizim sporu önemsememiz sadece orada, işte, bir hareket var, bir seyir keyfi var, bir başarı var, kayıp var; o değil. Gençlerimizi spora teşvik etmek, onların disiplinli bir çalışmanın içerisinde olabilmelerini teşvik etmek; hayatlarına bir spor katarak başarmayı da kazanmayı da kaybetmeyi de hayatlarında normalleştirmelerini sağlamayı başarabilerek ve onları kötü alışkanlıklardan, sokağın veyahut da -işte, madde kullanımından bahsediyoruz- birçok şeyden de aslında geri tutma kabiliyetini de ve imkânlarını da oluşturabilme açısından da çok önemsiyoruz. Bu açıdan spora yapılan yatırımı da aslında gençliğe ve geleceğe, gençliğin de geleceğine dönük bir yatırım olarak görmek lazım. Ama bunun dışında; şiiirden tiyatroya, işte, afet gönüllüsü olmaktan gönüllük hareketini yaygınlaştırmaya dönük olarak, tarihî günlerimize, Malazgirt Meydan Muharebesi'nden tutun da Çanakkale Zaferi'ne kadar millî bilincin geliştirilmesine, millî bilinci yüksek bir gençlik imkânının oluşturulmasına kadar yani bir sürü işler yapıyor ama arkadaşlarınız bunları görmezden gelip "Siz sadece spora, sadece federasyonlara çalışan bir Bakanlık oldunuz." diye gerçekten acımasız, hatta biraz da vicdansız konuşmalar yapıyorlar.

Şimdi, gençlik perişan, barınma krizi var, battı bitti gençlik, sokakta yatıyor gençler yurt olmadığı için...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - 5 milyon...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Eyvah, öyle bir tablo çiziliyor ki yani hakikaten şuraya bir dışarıdan gelseniz, deseniz ki "Ya, bu insanlar ne konuşuyor, bir dinleyim." herkesin de doğru söylediğini düşünseniz yanmış bitmiş bir Türkiye tablosu göreceksiniz. CHP adına konuşan hatip diyor ki: "Biz iktidara geleceğiz, yurtları ülke geneline yayacağız ve başvuruları açıkta bırakmayacağız." Arkadaşlar, 77 ilde 190 yurttan verilen yurt hizmetini bugün 81 ilde 271 ilçede Türkiye'deki 874 tane yurduyla 1 milyonun üzerine çıkarmış yurt kapasitesini ve bu yıl yurt için Kredi ve Yurtlara başvurmuş öğrencilerin başvurularının yüzde 97'sini karşılamış bir sistemin olduğu bir ülkede şu cümleyi koruyorsunuz ya!

CEVDET AKAY (Karabük) - Mümkün değil, yüzde 89...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Peki, telefonun kaç kere çaldı yurt için Sayın Vekilim?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Komik duruma düşmeyin arkadaşlar!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - İstanbul'da yüzde 6,5; Sayın Bakan söylesin, yanlış söylüyorsunuz!

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Telefonun kaç kere çaldı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Telefonum çaldı, telefonum çaldı, hepsine şu cevabı verdim: "Merak etmeyin, ya 1'inci kurada ya 2'nci kurada ya 3'üncü kurada muhakkak, hatta belki de istediğiniz yere gelebilecek şekilde yerleşeceksiniz, hiç merak etmeyin, hepiniz yerleşeceksiniz." dedim ve telefonu kapattım ve bütün arkadaşlarımız bu yurtlara yerleştiler.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Siz hiç merak etmeyin, gerekirse yatak sayısını artırırız, ranza sayısını artırırız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, dünyanın en büyük yurt altyapısını yönetimini, sistemini, yurtlardaki her şeyi kurmuşuz; yurtlarda konaklama dışında kültür, sanat, spor, eğitim ve benzeri birçok faaliyette yurtlarını en işlevsel kullanan, gençlerine en geniş desteği sunan ülkeler arasına girmişiz ama birileri ısrarla ortalığı yıkmaya çalışıyor "Barınma sorunu var." diye, "Barınma krizi var." diye ama yıkamıyorlar.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - E, var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Neden? Çünkü gençlerin böyle bir gündemi yok arkadaşlar, tamam mı?

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - İstemiyorlar zaten yurttan kalmayı.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizin burada yaptığınız bu yurt krizi yaygarasının gençlerde bir karşılığı yok çünkü yüzde 97'si yerleşmiş dedim arkadaşlar.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Kaçıyorlar, oradan...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Seçim döneminde...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, yurtlarda, yok, insani olmayan şartlar varmış; yok, kirlilik oranları almış başını gidiyormuş...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Aynen böyle!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hodri meydan, 3 tane yurda gidelim!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yok, güvenlik yokmuş; yok, köşeye bir döşek atarak oranın yurt binası olduğunu sanıyormuşuz denildi. Ben buna yazıklar olsun diyorum!

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Ankara'da yurt odası burası!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hodri meydan!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Köşeye döşekler nerede atılıyor bilemem, buralar dernek yurtları, buralar başka yerlerin yurtları, örgüt kampları değil; burası Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtları, tertemiz yerler buralar arkadaşlar.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Aynen böyle!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, yurtlar çok pahalı, 1.150 lira ya! En pahalı KYK yurduna aylık verilen para 1.750 lira, 750'den başlıyor, yurda göre değişiyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - İllerdeki spor il müdürlüklerini AKP kampına...

ORHAN YEGİN (Ankara) - 1.150 lira! STK'lerin yurtları var, biraz daha fiyatları yüksek, özel yurtlar var, daha da yüksek.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - 40 bin...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Üniversitelerin yurtları var, vakıf üniversitelerinin yurtları var, evlerde kalmayı tercih eden öğrenciler var, oturduğu şehirde anasının babasının yanında kalmayı tercih eden öğrenciler var. Yakıp yıkıyorsunuz ortalığı "Pahalı, öğrenciler bu fiyata bu yurtlarda nasıl kalacak?" 1.150 lira yurt için para alıyor, üzerine ayda 6.600 lira kahvaltı ve akşam yemeği yardımı diye para veriyor...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sizin Ankara Üniversitesinden haberiniz yok! Haftalardır öğrenciler orada 80 lira için eylem yapıyor! Dünyanın Çevik Kuvvetini oraya yığdınız ya, 80 lira için!

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...yurdunda kalan öğrenciye, üstüne 3 bin lira da şu koşulları sağlıyorsa burs veriyor veya sağlayamıyorsa 2 bin lira aylık kredi veriyor, 1.150 lira yurt ücretini... "Öğrencilerden yurtlarda kalamayacak bedeller alıyorsunuz." diye burada siyaset yapıyorsunuz; bu çok ayıp oluyor arkadaşlar!

Şimdi, bunu geçelim. Öğrenci katkı payını kaldırmışız, burslarla ilgili dünyanın lafını ettiniz burada.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Günde 100 lira düşüyor!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ben de üniversite öğrencisiydim, Başbakanlık bursu vardı, müracaat edenlerin binde kaçı bu burslardan yararlanırdı bilmiyorum, artı, öğrenci kredisi vardı, başvuruların da hepsinin yararlanma şansı yoktu.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - 100 lira yeter mi, günde 100 lira?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Öğrenim harcı diye bir şey vardı, biliyor musunuz? Öğrenim harcı öderdik biz. AK PARTİ geldi, öğrenim harcını kaldırdı; AK PARTİ geldi, başvuran herkese...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Öğrenciliği kaldırdı!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Öğrenci harcını kaldırdı, krediye başvuran herkese kredi imkânını sundu.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Günde 1 kahve parası veriyorsunuz!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Burslarda bir standart oluşturdu, başarı oranına göre ve ihtiyaç durumuna göre o burstan yararlanma imkânı getirdi, bir standart koydu ve siz, arkadaşlar, bunlara çok çirkin ifadelerle yaklaşıyorsunuz.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Mülakat gibi...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Okuyorlar okuyorlar, işsiz kalıyorlar, gidiyorlar garson oluyorlar!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gençlerin yüzde 41'i yurt dışında yaşamak istiyormuş. Neden? Çünkü gençlere politik baskılar varmış, gençlere yönelik baskılar, siyasal baskılar...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Var tabii...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yok mu?

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Yok mu?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gençler özgür olamadıkları bir ortamda cinsiyetçi, ifade özgürlüğüne kapalı, nefret ve ayrımcılık, geleceksizleştirme ve kimliksizleştirme ortamında ne yazık ki göç etmeyi tercih ediyormuş ama bizim bu meseleye tek bir çözümümüz sınır kapılarını kapatmak yahut da "Giden nereye gidiyorsa gitsin." demekmiş. Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Ne "yazıklar olsun"u ya!

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Yok mu baskı? Üniversite öğrencilerini cezaevinde ziyaret ettim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Yoksul ve muhalif gençliğin politikleşmesini önlemek için bağımlı hâle getirilmesi devletin yönetim stratejisinin bir parçasıdır. KYK yurtlarını hasbihâl odaları altında Diyanetle doldururken, spor tesislerini vakıflara peşkeş çekerken utanmıyor musunuz? İktidarın gençliğe sunduğu iki yol kalmıştır ya cemaatin kapısı ya da sokaktaki madde bağımlısı." Arkadaşlar, sizin bu Diyanetle derdiniz ne ya? Sosyal çalışmacı var yurttan, psikolog var; talep olmuş...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - İmam var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Yarısı kadar, yarısı. Sayılarından bahset.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Talep olmuş, talep olmuş, Diyanetten de görevli gelmiş neyin rahatsızlığını duyuyorsunuz ya!

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Öğrenci konfor istiyor, konfor, doğru dürüst yemek istiyor. Günde 100 lirayla geçinmek istemiyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Neyin rahatsızlığını duyuyorsunuz! Vakıflar yurt açmışlar...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kaç tane, kaç tane?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Vakıflar yurt açtı diye, vakıflar yurt açtı diye niye "cemaat kapıları" diyorsunuz? Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğinin, vakıflarının yok mu yurtları? Bir sürü vakfın, bir sürü derneğin yurtları var; onu beğenmeyen ona gitsin, onu beğenmeyen KYK'ye gitsin, onu beğenmeyen üniversitenin yurduna gitsin.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğinin yurdundan çıkanlar bu ülkeye darbe yapmaya çalışmadı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Siz bu kafayla yönetmeye devam edin!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Burada gelip kin ve nefret duyduğunuz değerler üzerinden, bu değerleri temsil eden kurumlar üzerinden bütün iktidarın çalışmalarına, bu milletin değerlerine hakaret etmeyi bırakın artık, bırakın artık! Böyle bir şey olabilir mi!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Çok güzel bir konuşma, tebrik ederim (!) Çok samimi bir konuşma (!) Kafayı gösteren bir konuşma.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Bu konuşmayı bastırıp üniversitelerde dağıtmak lazım (!)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Ağbaba dedi ki: "Yirmi üç yılda bir tane altın madalya aldınız mı Sayın Bakan?" "Yirmi üç yıldır müsabakalara katılıyorsunuz. Bir tane altın madalyanız var mı? Kaç altın madalya aldınız?" 2025 yılı Ekim ayı itibarıyla söylüyorum, müsabakalarda sporcularımız 1.713'ü altın olmak üzere 5 binin üzerinde madalya almışlar, 1'inci olmuşlar, kürsüye çıkmışlar, bayrağımızı 1'inci olarak dalgalandırmışlar. Peki, ben size soruyorum: Partiniz var, oranın vekilisiniz, yirmi üç yıldır seçimlere giriyorsunuz, kaç defa 1'inci oldunuz, altın madalyayı aldınız, partinizin bayrağını dalgalandırdınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Ya, bunun ne alakası var ya!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hodri meydan! Gidelim seçime.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ya, siyasi partiler mi spor yapıyor?

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Son seçimin 1'inci partisi. Sizinle bunun ne alakası var!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başarıyı ölçüyorsunuz ya, yapılan başarıları ölçüp küçümsüyorsunuz ya!

TAHSİN OCAKLI (Rize) - 100 lirayla, günde 100 lirayla öğrencilerin geçinmesine gönlünüz nasıl razı oldu, onu söyle.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz o olimpiyatlara giderken "'Şu madalyaları alıp geleceğiz.' diyordunuz Sayın Bakan, ne oldu?" diyorsunuz ya. Seçimlere girerken yüzde 60'larla geliyordunuz, ne oldunuz?

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Geliyoruz, hodri meydan! Hemen sandığı kuralım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kaç defa çıktınız o 1'incilik kürsüsüne, kaç defa altın madalya taktınız? Kaç gece genel merkezinizden ağlayarak evlerinize gittiniz, bir söyleyin bakalım.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Bakana da bir çağrı yapayım: Sayın Bakanım, siz Rize'de 2'nci sıra milletvekili adayı olun, seçilerseniz Cumhuriyet Halk Partisinin 1'inci sıra milletvekili adayı olarak istifa edeceğim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İline gitmiyorsun, ilinde yapılan tesislerden haberin yok; biraz seçim bölgene git, sonra gelip burada Bakanlığı laf söylüyorsun.

Teşekkür ediyorum.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Benim tesislerden haberim var, yıkılanlardan sizin haberiniz yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ardeşen'de gençlik merkezi açıldı.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - "Açmadın." dedik mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bütün ilçelere tesis yaptık, her yere tesis yaptık; bir de onu söyleyin, bir de teşekkür et.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Biraz da Maraş'a yapın Sayın Bakan, hep Rize, hep Rize, nereye kadar Sayın Bakan!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Maraş'a da yaptık, yapma ya, Ali yapma! Maraş Stadı'nın ihalesi yapıldı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Rize'yi seviyoruz, Rize önemli bir kentimiz, Ardeşen önemli bir ilçemiz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Zaten yapmanız gerekenler için takdir mi bekliyorsunuz ya! Yapmadıklarınızın hesabını vermeye geldiniz yaptıklarınızın takdirini toplamaya değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bitirdiyseniz devam edeyim.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 2 tane yurt diktik, 3'üncüsü...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Oraya da yap diyorum, sana yapmadın demiyorum ki.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Ya, yirmi üç yıldır iktidarınızda bir şeyler olsun, yapacaksınız tabii bir şeyler.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Çok önemli bir bilgi geldi telefonda, diyorlar ki: "19 Mart gösterilerine katıldığı gerekçesiyle bazı gençlerimiz KYK yurtlarından yarın akşam itibarıyla çıkarılıyor." Bu doğru bir tutum olmaz, lütfen buna müdahale edin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Devam et ağabey!

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Bu nasıl bir üslup ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başarıları küçümsemeyelim, onu söylüyorum, küçümsemeyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Siz itiraz edecek misiniz KYK yurtlarından çıkarılan öğrencilere? Yarın akşam çıkarılıyorlar, buna itirazınız olacak mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, bitirdiğiniz zaman söyleyin, devam edeyim. Bitirirseniz, bitirmezseniz beraber bekleyeceğiz, hiç önemli değil.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Orhan Vekilime sataşmaya az mahal veren bir konuşma yaptığı için teşekkür ediyorum (!)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bakın, arkadaşlar, gördüğünüz gibi gayet rahat bir şekilde ilerliyoruz. Bundan sonra böyle, gece on ikide mi bitiyor, birde mi bitiyor; benden kaynaklanan bir şey yok. Şurada liste var, herkes sırasını bekliyor, siz uzattıkça bu liste uzayacak.

Evet, değerli arkadaşlar, gayet iyi anlaşıyoruz.

Sayın Kılıç, sizden de çok önemli bir konuşma bekliyorum.

Buyurun.

AHMET KILIÇ (Bursa) - İltifatınız için çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli milletvekillerimiz, Değerli Komisyon üyelerimiz; öncelikle askerî nakliye uçağımızın düşmesiyle şehit olan 20 kahramanımıza Cenab-ı Allah'tan ben de rahmet, kederli ailelerine ve milletimize de başsağlığı diliyorum. Ruhları şad, makamları ali olsun diyorum.

Bugün burada Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz. Aslında bir vizyonu, bir ideali ve bir gençlik hikâyesini konuşuyoruz. Bu rakamlarla, bu kalemlerin her birinde bir öğrencinin umudunu, bir milletin geleceğini, bir neslin geleceğini fazlasıyla konuşmuş oluyoruz. 2002 yılında AK PARTİ olarak "önce insan" diyerek yola çıktık, bugün Türkiye Yüzyılı vizyonu ile gençlere sadece imkân değil istikamet kazandırma noktasında da büyük bir gayretimiz var ve o istikamet adını "Fırsat eşitliği, millî bilinçle medeniyet tasavvuruyla güçlenmiş bir gençlik."

Yine, gençlik vizyonumuzla 2025 itibarıyla gençlere yönelik yaptığımız faaliyetlerin hepsinde gençliğin bir ekosisteme dönüşmesiyle alakalı, bir gençlik ekosistemine dönüşmesiyle alakalı fevkalade sonuçlar elde ettik. Yine, bu dönüşümün merkezinde yalnızca bina, tesis veyahut rakamlar yok; gençlerimiz var, gençlerimiz olmaya devam edecek. Nihayetinde bizim gençlik politikalarımızın özünde bina değil asıl olan gençlerimizin geleceğidir. Bugün geldiğimiz noktada da her bir yatırımda, her bir merkezde, her verdiğimiz bir bursta Türkiye'nin yarınlarını inşa etmek noktasındaki bir bakış açısıyla hareket ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, gençlik merkezlerimizin sayısında özellikle iktidarımız döneminde, 2002 yılından bugüne kadar ciddi bir artış gerçekleştirdik; 559 gençlik merkezimiz var ve bu 559 gençlik merkezimizle yaklaşık olarak 4 milyon 722 bin gencimize ulaşıyoruz. Bu merkezler sadece dört duvardan ibaret değil; burada gençlerimiz kod yazıyor, kitap okuyor, gönüllülük projeleri yürütüyor, kültürle ve değerleriyle buluşuyor. Bir yanda DENEYAP atölyelerinde teknoloji üreten diğer yanda da Çanakkale ruhunu yeniden yaşayan gönüllü gençlerimiz var. Her bir gençlik merkezimiz ülkemizin fikrî, ahlaki ve bilimsel temellerini hedef alan birer mekteptir, bu noktada da çalışmalarını sürdürüyor şu an itibarıyla.

Yine, gençlik kamplarımız; sadece 2005 yılında 5 tane gençlik kampımız vardı, bugün 43 tane kampımız var, her yıl 300 binden fazla gencimizi misafir ediyoruz bu kamplarda; sadece dinlenmiyorlar; dayanışmayı, üretmeyi ve liderliği de burada öğreniyorlar. Bir yanda doğa kamplarında çevre bilinci kazanıyorlar, bir yanda kültür kamplarında da tarihe kök salıyorlar; işte, gençlik politikamızın hedeflerini içeren önemli işleri bu noktada hayata geçirecekler.

Yine, pasif bir gençlik değil üreten gençlik, düşünen gençlik, sorgulayan bir gençlik üzerine çalışıyoruz. Bugün, Türkiye'de en nihayetinde, yıllardır hep konuşulan, önemli bir bakış açısı olarak, sorun olarak gençlikle alakalı konuşulan hususlardan bir tanesi "Apolitik bir gençlik vardır." diye ifade ediliyor ama bugün tam tersine, her bir konuya dair fikri olan ve politik bakış açısına sahip bir gençlik var. Yine, bu gençlik partizan bir gençlik değil, en güzeli de bu bence gençliğimiz adına. İnaniyoruz ve güveniyoruz ki gençlerimiz gelecek Türkiye'sinde çok önemli işleri bu noktada hayata geçirecekler.

Yurt sayılarıyla alakalı gereken rakamları verdiler. Sayın Bakanım, ben şahsıma... Evet, yerleşemeyen birtakım arkadaşlarımız ulaştı ama sonradan yerleştiklerini ifade ettiler. Sizlerden de duymak isteriz, sizde de resmî sayılar vardır. Yerleşen, yerleşemeyen öğrenci sayılarını buradan paylaşırsanız mutlu oluruz.

Değerli Bakanım, yine, özellikle genç işsizlik konusuyla alakalı muhalefetin birtakım ifadeleri oldu. Tabii ki genç işsizlikle alakalı, ben, AK PARTİ iktidarının tarihimizin en kapsamlı genç istihdam politikalarını hayata geçirdiğini bir kez daha ifade etmek isterim. Mesleki eğitim merkezleri, teknoparklar, genç girişimci destekleri, dijital beceri atölyeleri, işbaşı eğitim programları; bunlar sadece istihdam politikası değil aynı zamanda da geleceğin mesleklerine yönelik hazırlık politikalarıdır. 2002'de ülkemizde sadece 10 tane teknopark vardı, şu anda 100'ü aşkın bir şekilde teknoparklarımızda gençlerimiz bulunuyor.

Yine, girişimcilik destekleri son dönemde o kadar çok çoğaldı ki bugün KOSGEB, TÜBİTAK, kalkınma ajansları ve Gençlik ve Spor Bakanlığımızın destekleriyle on binlerce gencimiz kendi işini kurdu. Ancak umutsuzluk söylemiyle bugünü sadece karanlık bir tabloya dönüştürmenin doğru politika tartışmasını da hepimiz adına gölgelemekte olduğunu ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, özellikle seçim bölgem Bursa'yla alakalı değineceğim birkaç husus var. Bursa sadece tarih ve sanayi kenti değil aynı zamanda Türkiye'nin yükselen bir spor kentidir.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - 3. Lig'e düşürdünüz Bursaspor'u.

AHMET KILIÇ (Bursa) - Nüfusa oranlandığında en fazla sporcu sayısına sahip ilimiz Bursa'dır. Bakanlığımızın desteğiyle Bursa'da âdeta bir spor altyapısı devrimi yaşanmıştır. Her ilçemizde modern spor salonları, atletizm pistleri, yüzme havuzları, gençlik merkezleri ve açık spor alanları bir bir hayata geçirilmiştir. Bu tesisler yalnızca profesyonel sporcular için değil çocuklarımız için, gençlerimiz için, kadınlarımız ve tüm hemşehrilerimiz için spora erişimin kapılarını ardına kadar açmıştır ve şampiyon Bursaspor'umuza verdiğiniz destekten dolayı teşekkür ediyoruz ama bu destekle sınırlı kalmasını istemiyoruz Sayın Bakanım, artarak devam etmesini istiyoruz. Bursa'nın da Türkiye'nin de geleceği gençlerde, gençlerin gücü de hep birlikte tüm toplumumuzda diyor, 2026 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Özellikle şehrimize yaptığınız yatırımlarda başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere sizlere ve tüm Spor Bakanlığı bürokratlarımıza bir kez daha teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bu pazartesi Bursa'dayız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hep birlikte oradayız, maçıyız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bursa'yı seviyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Çanakkale'yi sevmiyor musunuz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Çanakkale'yi de seviyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi de konuşmalarıyla bizi derinden etkileyen Sayın Resul Kurt...

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Başkanım, teşekkür ederiz.

Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar, çok değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, C-130 askerî uçağımızın Gürcistan üzerinde düşmesi sonucu şehit olan kahraman Mehmetçiklerimize Yüce Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Öncelikle, kapsamlı sunumları için Sayın Bakanımıza ve bütçenin hazırlanmasında emek ve katkıları olan değerli bürokratlarımıza teşekkür ediyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığımızın ülkemizin dört bir yanında gençlerimize, çocuklarımıza, spor camiamıza sunduğu hizmetler için buradan hassaten teşekkürlerimi sunuyorum.

Depremi ağır yükünü taşıyan kadim şehrimiz, memleketim, seçim bölgem Adıyaman'da gençlik ve spor altyapısının yeniden inşası noktasında gösterdiğiniz hassasiyet ve destek hemşehrilerimiz adına son derece kıymetlidir. Başta Adıyaman olmak üzere 6 Şubat asrın felaketinin yaşandığı tüm şehirlerimizde -11 şehirlerimizde- spor tesisleri depremin yükünü çekti; yeri geldi barınma imkânı sağladı, yeri geldi yardım malzemelerinin tasnif, depolama ve dağıtımı yapıldı; çocuklarımıza, ailelere bir nebze olsun sıcak bir yuva imkânı sağladı. Dolayısıyla depremle ilgili bu acı gerçeği yaşadıkten sonra spor tesislerini sadece bir spor tesisi olarak değil her zaman ülkemizin en önemli ihtiyaçlarından biri olarak görmek ve buna göre kurgulamak lazım.

Sayın Bakanım, deprem sonrası gençlerimizin sporla motivasyona ihtiyacı var. Bu konuda her zamanki destekleriniz için... Yine, sizden şehrimizin birazdan sayacağım spor tesislerine desteklerinizi rica ediyoruz. Adıyaman'da son dönemde başlatılan gençlik ve spor yatırımları için özellikle Yeni Sanayi Mahallesi'nde 200 seyirci kapasiteli yarı olimpiik yüzme havuzunun zemin etüdü başladı. Biliyorsunuz, Örenli'de de bir deprem sonrası afet konutları yapıldı. Yine, İndere de Türkiye'nin en büyük şantiyesi, yaklaşık 16.500 konutun bulunduğu İndere afet konutları alanına 250 seyirci kapasiteli spor salonunda yer tahsisi bekleniyor. Sayın Bakanım, bu iki bölge yaklaşık 17-18 bin konutun bulunduğu bir bölge, burada 50 bine yakın insanımız barınacak. Dolayısıyla Örenli afet konutları ve İndere afet konutları alanına ivedi bir şekilde, hızlıca spor tesisleri bekliyoruz. Yine, Yeni Sanayi Mahallesi ve Şeref Cengiz İlkokulu bahçesine sentetik yüzeyli futbol sahaları yapıyor, zemin etüdü ve ihale aşamasında. Adıyaman Stadyumu,

biliyorsunuz, Sayın Bakanım, sizinle de bürokratlarınızla da çok istişare ettik, çok konuştuk; burada 10 bin seyirci kapasiteli betonarme tribün yapımının zemin etüdü başladı. Adıyaman'ımızda spor salonumuza, Adıyaman Stadyumu'na çok büyük bir ilgi olduğunu ve her gördüğümüz hemşehrımızın de 20 bin kapasiteye yükseltilmesi taleplerini ben buradan sizlere iletmış oluyorum. Altınşehir Mahallesi'nde 765 seyirci kapasiteli spor salonunda ihale aşamasındayız; Gölbaşı Asfalt Mahallesi'nde 528 seyirci kapasiteli 6 antrenman salonu ihale aşamasında. Gölbaşı 500 seyirci kapasiteli yarı olimpiik yüzme havuzunun yine zemin etüdü başladı.

Sayın Bakanım, geçtiğimiz günlerde şehrimizin önemli futbol takımlarından biri Kâhta 02 Bölgesel Amatör Lig takımımız, Ziraat Türkiye Kupası 3'üncü turunda Kasımpaşa'yı -biliyorsunuz- 3-1 mağlup ederek bir üst tura yükseldi; buradan da Kâhta'mızın gururunu alkışlıyorum. Kâhta'mız sporda çok başarılı bir ilçemiz. 5 bin seyirci kapasiteli futbol sahası ve ek tesislerin bir an önce tamamlanmasını talep ediyoruz. Bu yatırımlar, deprem sonrası sosyal hayatın canlanması, gençlerimizin spora erişiminin artması, Adıyaman'ın spor altyapısının güçlenmesi açısından büyük önem taşıyor. Destekleriniz için, bizim Adıyaman'daki bütün projeleri sahasına kadar, noktasına kadar tek tek takip ettiğiniz için teşekkür ediyorum.

Bazı projelerimizde yer tahsisi, ihale zemin etüdü süreçlerinin uzaması sahadaki ilerlemeyi yavaşlatıyor. Adıyaman gençliğinin bu yatırımlara acilen ihtiyacı var. Bu çerçevede, Örenli ve İndere afet konutları bölgesindeki 250 kişilik spor salonlarının yer tahsis süreçlerinin hızlandırılması -ki biraz önce belirttim, burada yaklaşık 50 bin vatandaşımız ikamet edecek- Altınşehir Spor Salonu, Frit Spor Salonu, Şeref Cengiz İlköğretim Okulu sentetik saha projelerinin ihale süreçlerinin hızlandırılması önem arz ediyor. Yine, biraz önce ifade ettim; Adıyaman'da yapımına başlanan, zemin etüdüne başlanan 10 bin seyirci kapasiteli stadyumun 20 bin kişiye yükseltilmesi noktasında bir talebimiz var.

Değerli Bakanım, Adıyaman'ın ihtiyaçları konusunda bu saydığımız devam eden projeler harici birtakım ihtiyaçlarımız var. Merkez İndere Mahallesi'nde bin seyirci kapasiteli olimpiik yüzme havuzu, Merkez İndere Mahallesi'nde 100 yatak kapasiteli sporcu eğitim merkezi, yine, Merkez Yeni Mahalle'de kültür ve medeniyet kampı, Ova Kuyucak, Gazihan Dede su kamp eğitim merkezi, Gölbaşı Akçakaya Mahallesi kamp eğitim merkezi; bu projeler hem şehrimizin genç nüfusuna hem de deprem sonrası yeniden canlanan sosyal hayata çok büyük bir katkı sağlayacaktır. Adıyaman'ımızın spor ve gençlik altyapısının kalıcı şekilde güçlendirilmesi için bu taleplerimizin yatırım programına alınması hususunu önemle arz ediyoruz.

Sayın Bakanım, Adıyaman halkı adına gösterdiğiniz tüm destekler için teşekkür ediyor, devam eden projelerin hızlanması, yeni taleplerimizin hayata geçirilmesi konusunda katkılarınızı bekliyoruz. Depremin en ağır şekilde etkisini taşıyan kadim şehrimiz Adıyaman'ın gençliğiyle, sporcusuyla, kültürüyle yeniden ayağa kalkması için çalışmaya devam edeceğiz.

Sözlerime son verirken, 2026 yılı Bakanlık bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, böylece Komisyon üyesi sayın milletvekillerinin söz taleplerini bitirmiş oluyoruz.

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, çok ilgi var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tabii, bayağı bir ilgi var yani. Özellikle yatırımcı bakanlıklara milletvekillerimizin ilgisi, kendi şehirlerinin meselelerini anlatmayla alakalı talepleri fazla olunca konuşmalar uzuyor.

Şimdi Komisyon üyesi olmayan sayın milletvekillerinin listesini okuyorum. Lütfen, herkes takip etsin, sonra geri dönmeyeceğiz.

İlk olarak grubu olmayan partilerden başlıyoruz: Sayın Sevda Karaca, Sayın Halide Türkoğlu, Sayın Turhan Çömez, Sayın Mehmet Baykan, Sayın Tamer Osmanağaoğlu, Sayın Ertuğrul Kaya, Sayın Suat Özçağdaş, Sayın Bilal Bilici, Sayın Hikmet Yalın Halıcı, Sayın Evrim Rızvanoğlu, Sayın Yılmaz Hun, Sayın Yüksel Arslan, Sayın Şenol Sunat, Sayın Elif Esen, Sayın Zuhâl Karakoç, Sayın Mehmet Taytak, Sayın Şeref Arpacı, Sayın Ali Gökçek, Sayın Elvan Işık Gezmiş, Sayın Cem Avşar, Sayın Aysu Bankoğlu, Sayın Sabahat Erdoğan Sarıtaş, Sayın Nevroz Uysal, Sayın Selcan Taşcı, Sayın Gürsel Erol, Sayın Ali Fazıl Kasap ve Sayın Mustafa Adıgüzel.

Bu konuşmalar bittikten sonra soru-cevap, Sayın Bakanın konuşması ve oylama.

İlk olarak Sayın Karaca, buyurun lütfen.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Teşekkür ederim.

Gençlik Bakanlığının bütçesinin yüzde 78'i...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Karaca, bir saniye...

Değerli milletvekilleri, buradaki sürelerde bir uzatma olmayacak. Lütfen konuşmanızı ona göre ayarlayın, bitince hemen bir sonraki...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Demokrasi buraya kadardı yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sizin mikrofonunuzu açacağım, Komisyon üyelerine biraz şey geçiyoruz.

Dolayısıyla değerli milletvekilleri, konuşmanız beş dakika ise beş dakika, on dakika ise on dakika; uzatması yok.

Sayın Karaca, buyurun lütfen, mikrofonu tekrar açtım.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Gençlik Bakanlığının bütçesinin yüzde 78'i yükseköğretim programına gidiyor gibi görünüyor ama paketi açınca içinden borç ve geleceksizlik çıkıyor Sayın Bakan. Bakın, öğrenci kredi geri ödemelerinden 5 milyar lira gelir beklediğinizi ifade etmişsiniz. Gençleri borçlandırıp onu da gelir kalemine yazmışsınız bu bütçede. Siz gençleri borçlandırma bakanı mısınız, bunu sormak istiyorum. "2025'te 40 bin yeni yatak." dediniz, 2026 güncellemesi 30 bin olmuş. Barınma krizi varken kapasite kısmak ne demek, bunu açıklamanızı bekliyoruz. Biz söyleyelim: Milyonlarca genç ya özel yurtlara ya tarikat yurtlarına ya da fahiş kiralara mecbur ama diyorsunuz ki "Otel konforunda KYK yurtları yaptık." Doğru, bir konfor var ama sermaye için o konfor. Yemekhaneden çamaşırhanelere her şeyi şirketlere devrettiniz. Gençliğin barınma hakkını müteahhitlerin ihale listesine mi yazıyorsunuz Sayın Bakan? Bakın, KYK yurtlarında bayat yemeklerden kıl, tüy, taş hatta inanmazsınız, salyangoz çıkıyor. Sürekli su kesintisi nedeniyle öğrenciler salgın, ishal, cilt sorunları yaşıyor ama muhteşem çözümleriniz var. Bakın, yurttaki sıcak su olmadığı için kalp krizi geçirip hayatını kaybeden Kasım Bulgan'ı, düşen asansörde ölen Zeren Ertaş'ı unutmadık. Sizin KYK müdürleriniz

öğrencilere "Kaloriferin üstüne pet şişe koyup su ısıtın." diyor. Atanan manevi danışmanlar "Merdiven çıkmak sünnettir." diye öğüt veriyor Sayın Bakan. Munzur Üniversitesinde su yok, öğrencileri servislere bindirip petrol istasyonuna tualete götürüyorlar, haberiniz var mı acaba? Ama teknolojiye çağ atladınız; maşallah!

Üniversitelilik artık zaman zamanlı mücadeleye dönüştü. Her 3 öğrenciden biri okurken çalışmak zorunda. Haftada kırk altı saatle Avrupa'nın en uzun çalışan gençliği bizimki. Son on yılda 3 milyon 800 bin öğrenci yükseköğretimden ayrılmış, mezun genç işsizliği rekor kırıyor, kadın genç işsizliği çok daha yüksek, gençlerin yarısının tek geliri ailesi. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlere ayda 780 lira sağlık borcu çıkarıyorsunuz. Cumhurbaşkanı bütün bunlara karşılık "Müjde!" diye haftada üç gün, günde 1.083 liraya İŞKUR Gençlik Programı çıkardı şapkadan, tıpkı MESEM'lerde çocuk emeğini "staj" adıyla sömürdüğünüz gibi şimdi üniversiteli gençleri de ucuz iş gücüne dönüştürüyorsunuz.

Bakın, gençler intihar ediyor Sayın Bakan. Antidepresan kullanımı yüzde 70'i aşmış. Yurtlarda sosyal çalışmacıdan çok Diyanet görevlisi var; 698 yurtda 940 Diyanet personeli var, yarısı kadar psikolog yok bu yurtlarda, yarısı kadar yok. Bugün yoksul mahallelerde, çeteleşmenin, suç örgütlerinin arkasında işsizlik, geleceksizlik, umutsuzluk yatıyor ama siz bunu da "ahlak sorunu" diye anlatıyorsunuz. Hayır, bu katmerlendirdiğiniz sömürü düzeninin sosyal bir sonucu, bunu kabul etmek zorundasınız.

Bakın, bütçeden on binde 2 pay ayırıp "bağımlılıkla mücadele" diyorsunuz. Mücadele de ne? Eğitim semineri, farkındalık. Ya, tek önleminiz PowerPoint sunusu olmuş gerçekten de. Bütün bunların üstüne bir de TEKNOFEST cilasını çekiyorsunuz; sahnede Millî Teknoloji Hamlesi, perde arkasında işsiz mühendis, güvencesiz AR-GE işçisi, geleceksiz gençler var. 2018'den bu yana TEKNOFEST'te ödül alan kaç genç bugün yurt dışında, kaç ülkede; bunu siz bize açıklayın. "TEKNOFEST'e belli sayıda öğrenci getiren okullara yazıcı hediye edilecek, elemeleri geçen okullara 10 bin lira ödül verilecek." diye okul yönetimlerine rüşvet teklif ediliyor. Devlet okulların tuvaletine sabun koyamıyor ama damadın yarışmasına katılım için musluklar maşallah sonuna kadar açık, "Millî Teknoloji Hamlesi" diyorsunuz buna. Savunma sanayisinde NATO ihaleleriyle, yazılımda Amerikan tekellerine bağımlılıkla, genç mühendisleri güvencesiz sözleşmelerle çalıştırarak millî mi olunur? Bunlar yetmiyor, üniversite kulüplerini kapatıyorsunuz, etkinlik yasaklıyorsunuz, hak isteyen öğrencilere disiplin soruşturmalarıyla hayatı dar ediyorsunuz. Fuarlarda ağırladığınız İsraili savaş şirketlerini protesto etti diye, Mart eylemlerine katıldı diye tutukluyorsunuz gençleri. Bir tek sizin borunuz ötsün istiyorsunuz. Köklü üniversite kulüpleri kapatıldı. Rektörler yeni kulüp açılışlarında kurdele kesiyor. Hangi kulüpler onlar? Bayraktar'ın Cansağlığı kulübü, TEKNOFEST kulübü, şoven, faşist yapıların üniversite içindeki Türk Dünyası Kulübü ve TÜGVA tabii ki. TÜGVA'nın çeşitli kamu kurumlarına yerleştirdiği listeler sızmıştı biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Tamamlayacağım, tamamlayacağım Başkan.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Tamamlayacağım otuz saniye içinde.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Uzatma vermiyoruz, ek süre veremiyoruz.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Yani bakın, bugün pek çok uzatma verildi, demokrasi oyunu sergilendi.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sevda Hanım, tamamlayın, açmayacağım, siz tamamlayın.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Şimdi, bakın, gençlerin yüzde 78'i yetenekli olsalar da torpil olmadan iş bulamayacaklarını düşünüyorlar bu ülkede. Para akıttığınız genç ofisler, devlet destekli damat, oğul dernekleri "İş bulmanın tek yolu biziz." diyor üniversite kampüslerinde. Tıpkı sosyal yardımlarda yaptığınız gibi, gençlerin haklara erişebilmesi için bunları tek merkez hâline getiriyorsunuz, devletin kaynaklarını bunlara aktarıyoruz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Evet, Sayın Karaca, teşekkür ediyoruz.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Hâlâ rıza devşiremedik diye palalı, maskeli çeteleri üniversite kampüslerine saldınız.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şimdi de söz sırası Sayın Halide Türkoğlu...

Buyurunuz lütfen.

Süreniz on dakikadır.

HALİDE TÜRKÖĞLU (Diyarbakır) - Sayın Bakan, evet, ülkenin bugününün ve geleceğinin yürütücüsü olan gençlere, onların hayatlarına ve yaşamlarına dair hazırlanan bu bütçe teklifini aslında konuşuyoruz. Maalesef ki bu bütçe gençlerin nasıl yaşamak istediklerine değil, nasıl yaşayacaklarına dair hazırlanmış bir bütçedir. Bu bütçe hazırlanırken tıpkı diğer bakanlıklarda da olduğu gibi, bütçeden etkilenecek kesimlerin, hayatları hakkında karar verici olan bu kesimlerin kendileri değil, siyasi iktidarın kendisi olmuştur...

Yine, konuşmama başlamadan önce, bu bütçede hakkı olan ancak erkek devlet şiddeti sonucu kaybettirilen Gülistan Doku'nun, katledilen Rojin Kabaiş'in aramızda olmadığını tekrar hatırlatmak isterim. Gülistan ve Rojin'in akıbetleri bu ülkede genç kadınların her an, her dakika nasıl bir yaşam tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Gülistan'ın akıbetinden hâlâ haber alınamazken Rojin'e ne oldu sorusu ise buradaki herkesi ilgilendiren bir sorudur. Kredi ve Yurtlar Kurumu bu Bakanlığa bağlı bir kurum. Gülistan ve Rojin bu yurtlarda kalırken âdeta özel savaş politikalarının hedefi oldular. Bizler yaşanan bu olayların münferit olaylar olmadığını çok iyi biliyoruz.

Özel savaş politikalarının genç kadınlar üzerinden nasıl yürütüldüğünün birkaç örneğini burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakın, Hakkâri'de, Şırnak'ta fuhuş çeteleri teşhir ediliyor. Bu çeteler uyuşturucu para karşılığında genç kadınları zorla cinsel ilişkiye zorluyor, bu tehditlere maruz kalan genç kadınlar bu duruma nasıl sürüklendiğini, nasıl tehdit edildiklerini anlatıyorlar ancak günün sonunda bu çeteler değil, bu çetelerin yaptıklarını teşhir eden genç kadın gazeteciler yargılanıyor.

Şimdi, tüm bunlar yaşanırken gerçekten bunun önüne geçecek kapsamlı bir eylem planı geliştirebildiniz mi? Bu sorunun cevabını ben bu Bakanlıktan istiyorum. Çetelerin, çeteleşmenin önüne geçmek aynı zamanda bu Bakanlığın sorumluluğu değil midir?

Genç kadınların yaşamlarını korumak bu Bakanlığın sorumluluğunda değil midir? Genç kadınlara yönelik bu suçu işleyen çetelerin teşhir edilmesine rağmen sizler bu konuda ne yaptınız? Bakın, yakın zamanda seçim bölgem olan Diyarbakır'ın Sur ilçesinde ellerinde kesici aletlerle, ateşli silahlarla 3 genç kadının evi basılıyor, kadınlar bu çete üyeleri tarafından darbediliyor, tehdit ediliyor. Aynı bölgede yaşayan üniversiteli genç kadınlar, bu çetelerin sekiz yıldan fazla bir süredir buralarda genç kadınları, genç kadınların yaşamlarını hedef aldığını söylüyor.

Şimdi, çeteleşmenin önüne geçmek, gençleri, genç kadınları korumak bu Bakanlığın görevi değil midir? Sadece bu değil, bütün gençler bu çetelerin içerisine sürükleniyor. Mahallelerde, okullarda, âdeta her köşe başında bir çeteleşme faaliyeti var. Bu çetelerin oluşması ülkede yaşanan genç işsizliğinden, yoksulluğundan ayrı düşünülemez. Bunu sadece kriminal bir mesele olarak görmek sorunun özünü anlamamaktır. Bu çetelere sürüklenen gençlerin çoğu aynı zamanda madde bağımlılığına da sürükleniyor. Uyuşturucuyla mücadele elbette ki sadece bu Bakanlığın görevi değildir ancak bundan da azade değildir. Bakın, uyuşturucu kullanım yaşının 8-9 yaşlarına düştüğü biliniyor. Sadece kullanıcı yaşı değil, bu maddenin satışının da aynı şekilde 8-9 yaşlarında düştüğü söyleniyor. Diyarbakır Barosunun buna dair kapsamlı bir raporu da var. Satıcılar bu kadar rahat bir şekilde madde satabiliyorken bu sorunun çözümünün ailelerin çocuklarına sevgi, şefkat göstermesiyle çözülecek bir sorun olmadığını hatırlatmak isterim.

Bir diğer sorum da şu olacak: 19 Mart olayları sırasında Saraçhane eylemlerine katıldıkları için gözaltına alınan 7 kadın öğrenci gözaltında çıplak aramaya maruz kalıyor. Genç kadınlar en doğal hakları olan protesto haklarını kullandıkları için işkence ve kötü muamele görürken siz bunun önlenmesi için ne yaptınız? Buna dair bir sözünüz olmayacak mı Sayın Bakan? Ancak ben bu sorumluluğu hatırlatmayı borç olarak görüyorum. Üniversiteli genç kadınların yaşamlarının korunması, yaşadığı şiddet, barınma, yoksulluk sorunlarının giderilmesi bu Bakanlığın da sorumluluğundadır. Ancak bırakın bu sorunlarının giderilmesini, barınma hakkını elde eden genç kadınların barındıkları yurtlarda maruz kaldıkları olaylar, yurtlarda kalan kadın öğrencilerin yaşamlarının her an tehlikede olduğunu gözler önüne sermekte. Bakın, yakın zamanda İstanbul'da bir kız öğrenci yurdunda yaşanan görüntüler barınma hakkın olsa dahi bu hakkın nasıl yağmalandığını göstermiştir. Genç kadın öğrencilerin yaz tatiline gittikleri sırada yurttan bıraktıkları eşyalar yağmalanmıştır, yurda dönen öğrenciler karşılaştıkları manzarayı görüntüleyerek kamuoyu yaratmışlardır. Bakın, sadece bir genç kadının, öğrencinin şu sözleri, yurtların öğrenciler için ne kadar güvensiz yerler hâline geldiğini göstermiştir: "Yerlerde yataklarının altında tıraş bıçakları, içki şişeleri ve sigara izmaritleri vardı. Yönetimin 'Tadilat yapıyoruz.' dediği yurt resmen yağmalanmıştı." Öğrenciler gece uyuyamadıklarını, kaygılandıklarını dile getiriyorlar. Şimdi Bakanlığınız tarafından söz konusu olaya ilişkin bir soruşturma başlatıldığı söylendi ancak bu soruşturmanın hangi boyutta olduğunu, bu suçu işleyen kişi ya da kişilerin kaçının yargılandığını ben sormak istiyorum. Soruşturma sonuçlandı mı? Sonuçlanmamış ise hangi aşamada? Eğitime erişim hakkında söz konusu genç kadınlar olduğunda sıkıntılar, sorunlar misliyle artmaktadır. Bugün birçok genç kadın yoksulluktan kaynaklı eğitim hayatını yarıda bırakarak çalışmak zorunda kalıyor. Genç kadınlar merdiven altı işlerde, güvencesiz koşullarda, en düşük ücretlerde çalışmak zorunda bırakılıyor. Mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan kadınların günün sonunda aldıkları 1.000 lirayı dahi bulamayan ücretler genç kadınların yaşadığı yoksulluğu, sömürüyü gözler önüne sermektedir. Bakın, ülkede yükseköğrenim düzeyinde toplam 8 milyon öğrenci var. Kız öğrenci yurtlarının 2025'teki yatak kapasitesi 640 bin ve 2026 yılı için hedeflediğiniz rakam 658 bin. Bu ülkede yükseköğrenim gören kaç üniversiteli genç kadın var ben sormak istiyorum. Peki, bu rakamın dışında kalan üniversiteli genç kadın öğrenciler nasıl geçiyor haberiniz var mı? Sizin sunduğunuz 3 bin TL bursla nasıl geçinsinler siz söyleyin, hele ki barınma hakkı elde edememişlerse. Bakın, biz değil, üniversiteli genç kadınlar söylüyor: "Kışlık mont alsam, bot alamıyorum. Kitaplarımı almakta zorlanıyorum. Öğünlerimizden kısmak zorunda kalıyoruz çünkü yemekler çok pahalı."

İşte tüm bunlardan hareketle ben şunu söylemek istiyorum: Bu ülkede genç kadınların yaşamlarını, hayatlarını korumak bu Bakanlığın da görevidir. Eğitimde yaşanan fırsat eşitsizliğini gidererek genç kadınların eğitim hakkına rahat bir şekilde ulaşmasını sağlamak bu Bakanlığın görevidir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayarak okul yaşamından iş yaşamına istihdam alanlarını genç kadınlar için oluşturmak bu Bakanlığın görevidir.

Ve son olarak şunu söylemek istiyorum: Bu ülkede Zeren Ertaş asansör düşmesi sonucu katledilmişken hâlen yurtlarda bu tür asansör düşmeleri, tavan çökmeleri haberleri geliyor. Üniversiteliler güvencesiz yurtlarda ölüme terk ediliyor. İhmallerin sorumluları ise cezasızlıkla ödüllendiriliyor. Odalara ek yatak, ranza atarak yurt krizi çözülmez Sayın Bakan. Yurt sayıları artırılmalı, yurtların fiziki koşulları denetlenmelidir. Bakın daha iki gün önce Ankara'da bir kadın KYK yurdunda yemeklerden zehirlenen 50'den fazla öğrenci hastaneye kaldırıldı. Yurtlarda ve kampüslerde nitelikli, ücretsiz ve erişilebilir beslenme imkânı sağlanmalıdır. Yurtlarda kadın öğrenciler taciz ediliyor, katlediliyor ve kaybediliyor. Şehrin ücra yerlerine yapılan yurtlarda sokak ışıklandırması dahi yapılmıyor. Güvenlik ise yalnızca, kadın öğrencilerin giriş çıkış saatlerinin kontrol edildiği denetim mekanizması hâline getiriliyor. Yurtlarda yaşayan kadınların yaşamlarını tehdit eden bu sorunlar derhâl giderilmelidir. Üniversitelerden ve şehirlerden uzak yerlere yapılması tercih edilen yurtlara otobüs hatları dahi aylar sonra geliyor. Bu denli şehrin dışına yapılan yurtlara güvenli ulaşım sağlanmalıdır.

Günlük 100 lirayla geçinmesini beklediğiniz üniversiteli kadınlar hijyen ürünlerine dahi erişemiyor. Genç kadınlar için hijyen ürünleri ücretsiz olmalıdır, KYK bursu ve kredi ücretleri enflasyona göre oranlanmalı, ücretler buna göre artırılmalıdır. 4 kişilik odaları 6-8 kişiye çıkaran Bakanlığınız bu yurtların temizliğinden de mesuldür.

Gençlerin, genç kadınların bu taleplerinin karşılık bulmadığı bir bütçeyi asla kabul etmiyoruz. Bu bütçe gençliğin ne istediğinin değil, nasıl bir gençlik yaratılmak istediğinin bütçesidir ve biz bu bütçeyi reddediyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Şimdi de söz sırası Sayın Turhan Çömez'de.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakan, Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri.

Öncelikle Sayın Bakan, daha önce milletvekili olduğunuz için Parlamento çalışmalarını iyi bildiğinizi tahmin ederek bir eleştiri yönelteceğim izninizle. Baktım soru önergesi karnenize, hakikaten çok kötü. 735 soru önergesi yöneltilmiş, süresi içinde yüzde 4,9'unu cevaplamışsınız, yüzde 5 bile değil. Bu, hiç olmaması gereken bir tablo. Parlamantonun temel sorumluluğu yasama, bütçe yapma ve denetlemedir. Biz millet adına soru soruyoruz, diyoruz ki: "Şöyle bir sorun var, şöyle bir problem var, ne düşünüyorsunuz? Cevabı nedir?" Bunu kendi adımıza sormuyoruz, millet adına soruyoruz. Meclis Başkanlığı size intikal ettiriyor. Karneniz burada, yüzde 4,9 Sayın Bakan, gerçekten berbat bir karni. Bunu lütfen düzeltin, cevap verin ve milletvekillerine millet adına sorulmuş sorulara cevap verin. Bu milletin taleplerini ciddiye alın, birinci talebim bu.

İkincisi, gençlerle ilgili bu ülkenin çok temel sorunları var. Bunlardan en temeli de işsizlik. Genç işsizliği bu ülkede çok vahim bir tablo ve şu anda Türkiye'de 6 milyon ev genci var. Hayallerini kaybetmiş, umutlarını kaybetmiş, okumuyor ve iş bulma şansı yok. Bu kadar büyük bir potansiyel, inanılmaz bir enerji, bunun heba olmaması lazım, bu gençlere sahip çıkılması lazım.

Bakın, bir örnek vereceğim, çok dramatik bir örnektir. Geçtiğimiz aylarda Sağlık Bakanlığı bir iş ilanına çıktı ve dedi ki: "3.170, asgari ücretle temizlik görevlisi alacağız." Sayın Bakan, kaç kişi müracaat etti biliyor musunuz? 1 milyon 600 bin kişi müracaat etti yani 420 kişiden 1'i alınacak ve bunun 1 milyonu da üniversite mezunu gençler. Dolayısıyla elbette üniversitelerin açılması önemli ama yeterli değil çünkü tabela üniversiteleri demek ki meseleyi çözümüyor. Bu kadar yoğun işsizliğin olduğu bir ülkede huzurun, istikrarın temin edilmesi mümkün değil. Bunlara mutlaka ve mutlaka bir çözüm bulunması lazım ve maalesef gençlerimiz ya çaresizce evinde oturuyorlar ya "Acaba yurt dışına gidebilir miyiz?" hayali kuruyorlar veya iki önemli tehlikenin pençesine düşer olurlar. Bunlardan bir tanesi uyuşturucu, bir diğeri de maalesef kumar. Ülkemizde son yıllarda artan, giderek artan bir uyuşturucu belası var ve bir kumar belası var. Bununla ilgili son dönemlerde yapılan operasyonlar var ama bunların yeterli olduğunu düşünmüyorum.

Uyuşturucuyla ilgili de iki temel problemimiz var. Bir tanesi doğu sınırından gelen metamfetamin ki asıl kaynağı Afganistan'dır, bir diğeri de Latin Amerika'dan gelen -hakikaten ciddi- kokain ve Türkiye bir "hub" olmaktan çıktı, bir kullanılan ülke hâline geldi. Bu uyuşturucu derdinden de bu ülkeyi kurtarmamız şart.

KYK yurtlarıyla ilgili çok önemli eleştiriler yapıldı, bundan sonra da eminim yapılacak ama benim de bazı notlarım olacak bununla ilgili.

Bu uyuşturucuyla ilgili de küçük bir not var Emniyet Genel Müdürlüğünün, onu da paylaşmadan edemeyeceğim. Şu anda madde kullanımından ölen yüzde 37,5'lik kısım 30 yaş altı gençler yani gençlerin madde kullanımından ölümü de son derece artmış durumda. Bu Emniyet Genel Müdürlüğünün raporu. O bakımdan, bu uyuşturucuyla ilgili mücadeleyi çok ciddiye almak ve gereğini yapmak durumundayız.

Şimdi, gelelim KYK yurtlarına. Şurada, Edirne KYK'de çıkan yemeklerin görüntüleri var, paylaşmak istemiyorum yani kamuoyuna ve buradaki hazıruna rahatsızlık vermek istemiyorum ama ciddiye alacağınızı umuyorum. Ben size özellikle takdim edeceğim, Edirne Selimiye KYK Yurdu. Öğrenciler bugün beni aradılar ve yemeklerinin fotoğraflarını gönderdiler Sayın Bakan. Paylaşmak istemiyorum çünkü hakikaten çok can sıkıcı fotoğraflar. Bunları lütfen zamanlı zamansız teftiş edin, denetleyin ve oradaki değil bütün Türkiye'deki yurtlarda yaşanan yemeklerle ilgili sıkıntıları mutlaka denetim altına alın.

Yine, benim daha önceden gündeme aldığım bir konuydu bu, Çemberlitaş KYK Kız Yurdu. Oradaki çocuklar, gençler, arkadaşlarımız, yavrularımız bir gece 700'ü birden gıda zehirlenmesi yaşadılar ve benimle paylaştılar; görüntüleri burada, sizi de ekleyerek paylaştım, yoksa gönderebilirim size bunu. 700 öğrenci bir gece yarısı zehirlendiği için yurttan alındı ambulanslarla, civardaki hastanelere götürüldü. Olmaz, çocuklarımıza bizim sahip çıkmamız lazım. "Türkiye Yüzyılı" diyorsunuz ya, haberiniz yoksa bu daha da vahim, gerçekten vahim çünkü işaretledim sizi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - O yurdumuz kapalı bizim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok önceden olan bir şey, şimdi değil.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Kapalı o yurt.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Kapalı da o zaman demek ki çocukların kalacak hâli yok orada.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır efendim, yerleştirdik hepsini.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 700 çocukta bahsediyorum Sayın Bakan, 700 çocuk. Bende fotoğrafları var, videoları var.

Ne zaman kapattığınızı bilmiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Müsaade eder misiniz Sayın Başkan?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şöyle, Sayın Çömez, veremiyoruz, siz oradan tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben toparlıyorum izninizle.

Bir başka konu da Sayın Bakan, herkes hamburger endeksi yapıyor, ben de sizin için tavuk döner endeksi hazırladım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yaptılar, anlatılar.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Erhan Usta yaptı onu.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hayır, bir daha anlatacağım çünkü anlaşılması için bir daha paylaşmamız lazım, grubumuzun çalışması.

2013'te 280 lira veriyormuşsunuz ve 280 lira verdiğiniz dönemde tavuk döner 3 liraymış ve 93 tane tavuk döner alınıyormuş. Şimdi, verdiğiniz parayla 13 tavuk döner alınabiliyor, çok vahim bir tablo. Yani sakın ha, kalkıp da gençlere "3 bin liraya çıkardık." falan demeyin, tablo burada; Erhan Bey ifade etti ben bir kere daha ifade ediyorum. Bu, İYİ Parti'nin yapmış olduğu tavuk döner endeksi, ciddiye almak lazım.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir şey daha, bitiriyorum bir cümleyle.

Biraz da bölgemden bahsedeyim, bakın, Bandırma'da, geçen size bahsettim, hakikaten Avrupa kupalarının oynandığı çok güzel bir kapalı spor salonumuz vardı, Banvit'in kapalı spor salonu, bazı gerekçelerle yıkıldı, hâlâ soru işareti ama bu muhteşem salonun yerinde şu anda hiçbir şey yok, lütfen bunu hızlandırın ve buraya bir salon yapın.

Sındırgı her Allah'ın günü depremle sallanıyor ve Sındırgı'nın gençleri artık orada yaşamak istemiyor. Bir göç var, Sındırgı'nın bir tane kapalı spor salonuna ihtiyacı var, aynı zamanda Ayvalık, Edremit ve Bandırma'nın da futbol stadyumları mutlaka rehabilite edilmeli.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Çömez.

Şimdi de söz sırası Sayın Mehmet Baykan'da.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Çömez ayrılmadan hemen şunu ifade etmek istiyorum: Eğer söylenen rakam, sabah kahvaltısı ve akşam yemeklerine yönelik ödenen ücrete yapılmış bir endeksle tavuk döner endeksi, çocuklarımız sabah kahvaltısı ve akşam yemeğini Bakanlığın yaptığı bu ödemeye rahatlıkla yurtların yemekhanelerinde karşılamaktadır ve karınları doymaktadır. Bunun bilinmesini ifade etmek istiyorum.

Spor faaliyetlerden gençlik faaliyetlerine, üniversite öğrencilerimizin barınma, beslenme, burs ve kredi ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayan çalışmalardan gönüllülük alanında atılan adımlara, yurdun her bir köşesinde spor tesisleri inşasına kadar birçok alanda fedakârca çalışan Bakanlık mensuplarımızı şahsınızda saygıyla selamlıyorum Sayın Bakanım.

Geçtiğimiz yıllarda benim de defalarca genel müdür olarak katıldığım bütçe görüşmelerinizin hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum. Söylediğim gibi, genel müdür olarak son katıldığım bütçede, bu salonda "Gidicisiniz, bu son bütçeniz." diyen milletvekili arkadaşlarımızın önemli birçoğunun gittiğini ve Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçelerini, Gençlik ve Spor Bakanlarımızın, AK PARTİ iktidarlarının devam ettirdiğini de memnuniyetle bir milletvekili olarak ifade etmek istiyorum.

1 milyon yatak kapasitesi, 250 bini aşan oda sayısı ile 725 TL ile 1.200 TL aylık ödemesi olan yurtlarımızda, biraz önce ifade ettiğim gibi sabah ve akşam yemekleri tamamıyla devletimiz tarafından karşılanmakta olup 24 saat sıcak su, ücretsiz internet bağlantıları, sosyal etkinlikler gibi birçok hizmet öğrencilerimize sunulmaktadır. 2024-2025 döneminde 31 milyar 599 milyon 612 bin 790 TL beslenme desteği verilmiştir. Yine bu dönemde, 1 milyon 476 bin 630 öğrenciye lisans için 3 bin TL, yüksek lisans için 6 bin, doktora için 9 bin TL olmak üzere burs ve kredi imkânı sağlanmıştır; yılbaşı itibarıyla bu rakamlar güncellenecektir.

Millî sporcularımızın burs miktarlarının 3 katı verilmekte olup 642 millî sporcumuz da sisteme dâhildir. Ders başarısına göre bu ödemeleri değerlendirirken millî sporcularda spor başarısı ön plandadır.

Tüketilmesi uygun yemeklerin yurt komşularına iletildiği Komşum Projesi, yurtlarda kalan gençlerin yurt işleyişine katkı sağlayarak gelir elde etmeleri gibi faaliyetlerinin yanı sıra, gençlerimize psikososyal destek ve manevi danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Pandemi, deprem ve diğer doğal afetlerde yine öğrenci yurtlarımız halkımıza ev sahipliği yapmaktadır. 11 ilimizde yaşadığımız 6 Şubat depremleri sonrası salonlarımız, gençlik merkezlerimiz, statlarımız, yurtlarımız uzun süre depremzedelerimizin barınma alanı olarak kullanılmış ve Bakanlığımız tarafından yapılan hiçbir spor tesisinde deprem sıkıntısı yaşanmamıştır. Bakanlığımızın gençlerimize, sporcularımıza ve halkımıza yönelik spor ve aktivite alanında attığı adımların önemini biliyoruz ancak zaman zaman farklı algılar ve düşünceler ortaya çıkabilmektedir. Örneğin, Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı öğrenci yurtlarımızda 2-3-4 kişilik odalar bulunmakta, bazı görüntülerde kaydedilen ve paylaşılan 4 kişiden fazla öğrencinin barındığı odalar tamamen geçici ihtiyaçlardan kaynaklanmakta ve inşaat süreleri devam eden yerlerde kimseyi dışarıda bırakmama adına belki de geçici olarak kullanılmaktadır. Yurtlarımızda yemek yenilen, ders çalışılan ve sosyal etkinliklerin yürütüldüğü alanlar bulunmaktadır. Bu nedenle, yapılan değerlendirmelerin daha objektif bir bakış açısıyla ele alınması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, çok şükür, 6 milyon civarı üniversite öğrencisini dikkate alarak 1 milyon öğrenciye yurt imkânı verdiniz; bu da yüzde 35'e denk gelir diyerek; açık öğretimde okuyanları, kendi memleketinde okuyanları, öğrencievlerinde kalanları, diğer yurtlarda kalanları hesaba katmama konusunda bu yıl ilerleme olduğunu mutlulukla görmüş bulunuyorum.

Diğer taraftan, sporda A Millî Erkek Voleybol Takımı'mızın Dünya Şampiyonasında Avrupa 2'nciliği, A Millî Kadın Voleybol Takımı'mızın dünya 2'nciliği, Erkek Millî Voleybol Takımı'mızın tarihinde ilk kez çeyrek finale yükselmesi gibi başarılar son dönemde yaşanmıştır. Yüzmede, halterde, okçulukta, atıcılıkta, tekvandoda ve daha birçok branşta dünya ve Avrupa şampiyonalarında elde edilen altın ve gümüş madalyalar sporumuzun geldiği noktayı göstermektedir: Olimpiyatlarda 6 branşta madalya kazanan ülkemizin 2020 Tokyo ve 2024 Paris Olimpiyatları'nda toplamda 11 branşa yükselmiş olması da bir gerçektir. 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda tarihimizin madalya rekoru kırılmıştır.

Nice başarılar temennimle sözlerime son veriyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Baykan.

Şimdi de söz sırası Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın kıymetli bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin ifadeleriyle bizim için eğilmez baş, çökmez diz, bükülmez bilek ve gelecek anlamı taşıyan Türk gençliğinin bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Sökmemiş şafakların habercisi, yazılmamış başarıların müellifleri gençlerimiz için ne yapsak az, geleceği muhakkaktır ve elbette, pusuya yatmış Türk gençliğini kollayanlara karşı, sinsice gençlerimizi zehirlemeye çalışanlara karşı gençlerimizi korumak da hepimizin ana görevlerindendir. Bu yüzden, bu manada atılan her adımı, takdirlik gösterilen her ifadeyi desteklemeye de layıktır.

Sayın Bakanım, bu vesileyle İzmir'imizle ilgili birkaç hususu da takdirlerinize sunmak istiyorum. Aliağa ilçemiz, nüfusa oranla sportif başarı sıralamasında ilk sırada olan müstesna bir ilçemiz, Aliağa Belediyemiz, kendi imkânlarıyla ilçemize 2 adet gençlik merkezini kazandırmış olsa da hâlen bazı eksiklerimizin olduğu da bilinmektedir. Şakran ve Helvacı'da var olan gençlik merkezi ihtiyacı, spor salonu ve mevcut futbol sahasının bakım ihtiyacı bu ihtiyaçlardan bazılarıdır. Diğer yandan, Aliağa ilçemize en

az 250+250 kapasiteli bir KYK yurdunun kazandırılması da ertelenmeyecek ihtiyaçlar arasındadır. Diğer yandan, Bayraklı ilçemiz sportif başarılarıyla ve amatör spor dallarında İzmir'in veyahut da Ege'nin kalbi pozisyonundadır. 3.500 amatör sporcumuzun olduğu Bayraklı'da sporcularımızın ve antrenörlerimizin faydalandıkları altyapı maalesef yetersizdir. Bu noktada, Bakanlığımızın geçmiş yıllarda oldukça yüksek bütçe ayırdığını ancak yer tesisi konusunda çıkan ihtilaflardan dolayı bu yatırımların gerçekleştirmediğini de bilmekteyiz. Bu sebeple, Bakanlığımıza o dönemde gösterdiği hassasiyetten dolayı teşekkürü bir borç biliyorum. İnaniyorum ki Bayraklı'da bu sorun 2026 yılı içinde, uzun süre gündeme gelmeyecek şekilde, sayenizde çözüme kavuşacaktır; inşallah, bizi müjdeli haberlerle gönderirsiniz. Ayrıca, Balçova ilçemizde bulunan spor salonunun büyük bir bakım ve onarıma ihtiyacı olduğunu, Dikili ilçemizde yarı olimpik yüzme havuzu ihtiyacının hâlen devam ettiğini, Kemalpaşa ilçemizde spor salonu ve gençlik merkezi ihtiyacının bulunduğunu, Ödemiş ilçemize 3 bin kişilik bir stat ihtiyacının gözlemlerimizin arasında olduğunu, Tire ve Çiğli de yarı olimpik yüzme havuzu ve amatörler için nizami saha ihtiyacının bulunduğunu da ifade etmek isterim. Urla'da eski salonun yerine 2 adet modern spor salonu yapılması, vatandaşlarımızın da beklentileri arasındadır. Son olarak, amatör spor kulüplerimizi fedakârlıkla ayakta tutan antrenörlerimiz, Millî Eğitim Bakanlığıyla gerçekleştirilen, yeni yeteneklerin keşfine de vesile olan projelerin yeniden hayata geçirilmesini iple çekmektedir. Bu konuda gereken koordinasyonun Bakanlığımız tarafından sağlanması konusunda beklenti içerisindeyiz.

Sayın Bakanım, elbette, gençlerimizi yani geleceğimizi tehdit eden en önemli sorunlardan biri yasaklı madde kullanımıdır. Bu konuda sadece gençlerimizin değil, ailelerinin de bilinçlendirilmesine yönelik Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere ilgili diğer kurumlarla iş birliği yapılması ve tam bir koordinasyon içerisinde projelerin geliştirilmesini önemli görüyorum. Biliyoruz ki inanıyoruz ki hem şahsınız hem de Bakanlığımız bu konuyla ilgili birçok çalışmaya imza attı. Bunun için de ben size, Bakanlığımızın kıymetli bürokratlarına teşekkürü bir borç biliyorum.

Bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Günün sonunda İzmir'le ilgili vereceğiniz müjdeyi de hayırla bekliyorum.

İyi çalışmalar.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Osmanağaoğlu.

Şimdi de söz sırası Sayın Ertuğrul Kaya'da.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Bakanlığın çok kıymetli bürokratları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Evet, Gençlik ve Spor Bakanlığının yapmış olduğu -önceki yıllara- 2023 ve 2024 yıllarına ait bütçe sunumlarına detaylı olarak baktığımızda; geçen yıl 513 olan gençlik merkezi sayısının bu yıl 559'a çıkmış olması, yine geçtiğimiz yıl gençlik merkezlerindeki üye genç sayısındaki gözle görülür bir artışın olması, aynı zamanda buradaki akademi ve kulüplerin faaliyet sayısındaki artış, yine keza katılımcı sayısında 11 kat gibi önemli bir artış, evet, takdire şayan. Bu konuyla ilgili emeği geçen tüm Bakanlık bürokrasisine teşekkürlerimizi sunuyorum.

Yine, aynı şekilde, Kadın ve Erkek Millî Voleybol Takımlarımızın başarıları; halter, güreş, atletizm branşlarında elde ettiğimiz başarılar da kıymetli. Yine, keza, bu noktada emeği geçen tüm bürokrasiye, bu konudaki teknik ekiplere şükranlarımızı sunuyorum.

Tabii, bu, terazinin bir kefesini, gelelim diğer kefesine. Bildiğiniz üzere, Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan'ın neredeyse bir yıldır üzerinde defaatle durduğu bu kumar belası, bahis belası, ülkemizin maalesef dört bir yanını sarmış durumda.

Sayın Bakan, tabii, Spor Toto teşkilatının kıymetli mensupları, bürokrasisi de buradalar. Şimdi, kumar ve bağımlılıktan korumayı hedefleyen bir Gençlik ve Spor Bakanlığımız varken diğer tarafta kumarda, bahiste gelirlerini son sürat artıran bir teşkilat var; Spor Toto Teşkilatı. Şimdi, şuradaki veriler çok ilginç, 2018 yılından itibaren âdeta uçuşa geçmiş kumar ve bahis gelirleri yani acı tablonun işte göstergesi bu. Şimdi, tabii, Bakanlığınıza dönük milletvekili arkadaşlarımızın kıymetli eleştirileri oldu, biz bu meseleye bütüncül bakıyoruz yani Gençlik ve Spor Bakanlığının tek başına çözeceği bir mesele değil bu.

Değerli arkadaşlar, 2018 yılından bu yana ülkeyi saran enflasyon, faiz sarmalı, artan işsizlik, kontrol edilemeyen bir enflasyon ve faiz sarmalı hakikaten ülkeyi bir uçuruma doğru sürükledi. Peki, 2018'de ne oldu? Değerli arkadaşlar, 9 Temmuz 2018'de Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtik. O günden bu yana bu ülkede dikiş tutmadı, milletimizin beli maalesef büküldü yani acı tablo bu.

Değerli arkadaşlar, biz tabii Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesindeki bu Spor Toto Teşkilatının bir -adını aynen okuyacağım- Sabit İhtimalli Bahis Oyunları Oyun Planı var, tam 78 sayfa, âdeta bir günah işleme rehberi gibi milleti yoldan çıkarma planı. Değerli arkadaşlar, AK PARTİ'li arkadaşlar; ben AK PARTİ'nin kurucusu olan bir milletvekili kardeşinizim yani hangi ara bu hâle düştünüz ya? Yani burada yok, yok, hakikaten insanın içi açıyor ya! Yani şu vahim tabloyu nasıl içinize siz sindirebiliyorsunuz? Gelirler milyar milyar dolar artıyor, gençler her gün, her gün intihar ediyor, ailelerin evlerine, ocaklarına ateş düşüyor yani siz nasıl bir vicdan azabı duymuyorsunuz ya? İnanılır gibi değil hakikaten ya, yüreğimiz acıyor! Siyaseti bir kenara bırakalım, ya bu milletin evlatları hep beraber, 86 milyon vatandaşımız bu belanın içerisinde. Bir taraftan geliri yetmeyen gençlerimiz, asgari ücretle geçinemeyen vatandaşlarımız, emekli maaşıyla geçinemeyen emeklilerimiz soluğu kumarhanelerde alıyor, her telefonda bir kumarhane. Değerli arkadaşlar, bu işin yasalı, yasal olmayanı olmaz. Buyurun, yasal olan yasa dışı, aynı veriler, görüntü aynı. Sayın Bakan, buyurun, yasal yasa dışı, aynı incik boncuk işler, aynı "bonus"lar. Vatandaşın telefonuna SMS gidiyor, "5 bin lira önden avans veriyorum." diyor, "Oyna." diyor, "Teşvik ediyorum." diyor.

Şimdi, mücadele kararı aldığınız şey acaba hazine gelirlerinden bir mahrumiyete bir tedbir almak mı? Çünkü diğer taraftan vergi alamıyorsunuz, yasa dışıdan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Kaygı hazinenin gelirlerinde bir düşüşü engellemek mi yoksa bu belayı gerçekten kökünden defetmek mi?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Kaya.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Hakikaten buna bir "Dur." demenizi bekliyoruz, milletimizin başındaki, gençlerimizin başındaki bu belayı defetmenizi bekliyoruz. Hep birlikte, buyurun, yasayı getirelim, "Çekin fişi, bitirin işi." diyoruz yani. Bakın, diğer sorunların hepsi çözülür, hakikaten çözülür.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet...

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Tamamlıyorum.

Bir oturulur, tüm milletvekilleri, iktidar-muhalefet hep birlikte el ele, omuz omuza bu belayı... Bakın, bu geri dönülmez yaralar açacak, bu intiharların ardı arkası kesilmeyecek. Sizden istirham ediyoruz, bu konuya derhâl bir çözüm bulmanızı bekliyoruz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz Sayın Kaya, çok sağ olun.

Evet, şimdi de söz sırası Sayın Suat Özçağdaş'a ait.

Buyurunuz lütfen.

Süreniz on dakikadır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Bakan, değerli bürokratlar, çok kıymetli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Bir sunumum olacak, arkadaşlardan yansıtma rica ediyorum.

Gün boyunca iktidar milletvekillerinin sizden ne kadar mutlu olduğunu ve nasıl iyi icraatlar yaptığını dinledik, muhalefet milletvekillerinin de gerçeği anlatmak için çırpındıklarını gördüm. Tabii, Türkiye'de iyi işler de oluyor Sayın Bakan. Siz Gençlik ve Spor Bakanı olarak buralarda Türkiye'nin tüm kurumlarının yapmış olduğu iyi işlerin sizi sevindireceğini umuyorum. Bu nedenle, sizinle İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız, Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu'nun yapmış olduğu bu alandaki faaliyetleri paylaşmak isterim. Siz de ilgili Bakan olarak muhtemelen bu başarılarından mutlu olacaksınız diye düşünüyorum.

İstanbul'da sporcu ve tesis sayısı açısından baktığımızda... İstanbul Büyükşehir Belediyemizin toplam 3.018 sporcusu var. Toplamda 73 spor tesisinden 13 milyon 417 bin yurttaşımız yararlanıyor ve toplamda 53 milyondan fazla seans...

Spor okulları ve projelerine baktığımız zaman, 137 okulda 14 branşta 346.896 çocuk spor okullarına katılıyorlar. Sizin de ilginizi çeken Yıldız Sporcu Tarama Projesi kapsamında yine, 1.023 sporcuya bu yıldız sporcularımıza yatırım yapılıyor, 293 sporcu -bugün de bahsedildi- atletizm ve güreş branşlarında ciddi bir gelecek hazırlığı içerisinde.

2025 yılı Ağustos ayı itibarıyla 44 spor kulübü, 188 okul, İBB okul spor salonu, kurum ve STK'ye, toplam 232 kuruma sportif ekipman desteği veriliyor. Okul spor salonlarımız var, siz de yakından takip ediyorsunuzdur. 258 spor salonu var İBB tarafından yapılmış, 220'sine İBB destek veriyor, yardımcı oluyor.

Barınma ve ulaşım anlamında da açılan yurtlarımız var. 16 adet öğrenci yurdu var ki bu Ekrem İmamoğlu Belediye Başkanı olmadan önce sıfırdı, bugün itibarıyla 6.232'dir. Toplamda da 22 binden fazla öğrencimize abonman desteği veriliyor.

Şimdi, bu kapsamda, yine, çocuklarımıza ve gençlerimize yapılan yatırımlar var. Yine, sıfır olan kreş sayımız 127'ye çıktı. İBB ders atölye sayımız 17, 2.200 öğrenci sınavlara burada hazırlanıyorlar; gençlere olan ilginizi bildiğim için bundan mutlu olacağınızı düşünüyorum. Sayısı 8'e ulaşan İBB gençlik ofislerimizden 20 bin genç faydalananıyor. Toplamda 370 bin öğrencimiz tercih, danışmanlık hizmetinden yararlanıyor ve -maalesef, bunu yapmasak daha iyi olur çünkü görevi Millî Eğitim Bakanlığı alanına giriyor- Temiz Okul Projesi'yle de 2.473 eğitim kurumunun temizliğine İBB katkı yapıyor.

Burası sizin için önemli olsa gerek Sayın Bakan: Maddi destekler açısından bakıldığında, Genç Üniversitesi Desteği'yle 388 bin öğrenciye 5,8 milyar lira destek sağlandı. Sadece bu yıl 100 bin öğrenciye 20'şer bin lira olmak üzere 2 milyar lira destek verilecek. "Kızlar Okusun Diye" kampanyasında 10 bine yakın kız öğrenciye 3 bin lira; "Sen Oku" kampanyası çerçevesinde toplamda 1 milyar liraya yakın destek, 100 bin öğrenciye 4 bin lira destek verilecek. "Büyüt Hayallerini Projesi" kapsamında da ilk kez 7.150 kız öğrenciye dokuz ay boyunca katkı sağlanarak 92 milyon lira destek verilecek, 3 bin kız öğrencimize 3 bin lira destek verilecek.

Son olarak, şundan da çok mutlu olacağınızı umuyorum: İBB ticari değeri olan yani orada bir villa yapılsaydı, orada konutlar yapılsaydı 6,5 milyar değeri olan Mecidiyeköy'deki değerli bir araziye 800 milyon yatırımla inşa etti ve 326 öğrenci kapasiteli Zübeyde Hanım Kız Öğrenci Yurdu -yani 16 yurttan biri de budur- açıldı, Halaskar Gençlik ve Yaşam Merkezine dönüştürüldü. Toplamda 6.232 kişilik kapasiteye sahip bir yurt İstanbul için oluşturuldu.

İstanbul için yurt çok önemli. Bazı sayılardan bahsedildiğinde maalesef iktidar partisi vekillerinin üzüldüğünü görüyorum. Üzülmek normaldir ama başka işler de yapmak lazım. Kötü bir örnek vereyim Sayın Bakan ve bu konuda bu kötü örneği düzeltebilecek bir numaralı kişi sizsiniz. Ben Üsküdar ilçesinde yaşıyorum, Üsküdar'da Barbaros Mahallesi'nde 2 bloklu, 800 kapasiteli, 12 dönümlük alanda yüzlerce tescilli ağacı olan bir Kredi Yurtlar Kurumu vardı, ismi de Altunizade Erkek Öğrenci Yurduydı. Bu yurt önce "depreme dayanıksız" denilerek boşaltıldı, ardından bu yurda Mahmud Esad Coşan Vakfı talip oldu ve Valilik Bakanlığınıza sordu "Ne diyorsunuz?" diye. Bakanlık "İhtiyacımız yok." dedi. "İhtiyacımız yok." denilince Mahmud Esad Coşan Vakfına bu 12 dönümlük arazi her şeyiyle teslim edildi. İlk iş, yüzlerce tescilli ağaç keppelerle yok edildi, hepsinin video görüntüleri var, siz de buna vâkıfsınız diye tahmin ediyorum. Üstelik, kendilerinin bir özel koleji var, Mahmud Esad Coşan Vakfının ASFA Koleji var ve bu ASFA Koleji para kazanmak üzere kurulmuş bir yer yani Anadolu Yakası'nın en büyük kredi yurtlar kurumundan birini bir vakfın özel kolejiye vermiş durumdayız. Daha kötü bir kelime kullanmak istemiyorum, nezaketimi de bozmak istemiyorum. Şimdi, mahkeme ne dedi mahallelilerin başvurusu üzerine? "Planını ve ruhsatını iptal ettim." dedi, yürütmeyi durdurdu, inşaat da durdu. Şimdi, Sayın Bakan tarihî bir fırsatla karşı karşıyasınız. İstanbul'da, Anadolu Yakası'nda yurda ihtiyacımız olduğunu biliyoruz; bu tahsisini iptal edin, herhangi bir vakfın, tarikatın, cemaatin özel kolejiye arazi vermek yerine memleket evlatlarına yurt yapılması için verin. Orası Anadolu Yakası'nın, yine, eskiden olduğu gibi ciddi bir kredi ve yurtlar kurumu olsun.

Şimdi, bir başka şey, gün boyunca söylendi, üzülmüyoruz burada söylendiği zaman, siz aynı zamanda gençlikten sorumlu Bakansınız. Mesela, Yağız Yıldız diye bir yavrumuz vardı, bilmezsiniz, 17 yaşındaydı, Karabük'te 5 Eylülde öldü. Alperen Uygun iki gün önce öldü, MESEM öğrencisiydi, 16 yaşındaydı. Nursefa Samur 10 Kasım'da öldü, Ağrı'da biçerdöverin altında öldü. Dilovası'nda 3 kişi öldü; Cansu Esatoğlu 16 yaşında, Nisa Taşdemir 15 yaşında, Tuğba Taşdemir 18 yaşında öldü. Siz sadece spordan sorumlu Bakan olmadığınız için gençlerin hangi koşullarda çalıştıkları, hangi koşullarda eğitim aldıkları, hangi koşullarda geleceğe

hazırladıkları sizin için önemlidir diye düşünüyorum. Sadece 2025 yılında 78 çocuk işçimiz öldü. Toplamda baktığımızda, her 3 gençten birinin ne eğitimde ne istihdamda olmadığını gün boyu söyledik ki bu OECD'nin en yüksek oranı. İstatistikler mutsuz ediyor arkadaşları ama Türkiye yeni üniversite mezunlarının istihdam oranında 33 Avrupa ülkesi arasında sonuncu. Elbette bir çeyrek asır devam etmiş olan bir iktidarın mutlaka bir taş üstüne taş koymuş olması gerek. Tabii ki yurt yapmışsınızdır, tabii ki birtakım işler yapmışsınızdır ama istatistik budur, Avrupa'nın en kötüsü. Bir kötü istatistik daha söyleyeyim: Üniversite mezunu işsizliğinin genel işsizlikten yüksek olduğu tek ülke de Türkiye yani üniversite okuyor olmanız daha fazla işsiz kalmanıza neden oluyor, bu da üniversitelerle ilgili övünen iktidarınız için bir uyarı olsa gerek. Toplamda baktığımızda, bütçede gençlikle ilgili bölümünüzün yüzde 4,66 olduğunu ve bunun da birtakım komplikasyonları olduğunu görüyoruz.

Sayın Bakan, siz spora meraklı birisiniz ama gençlik de çalışma alanınızda. Dolayısıyla, mesela 2025'te 550 proje düşünülürken 170'e düştü bu sene sonu itibarıyla ve gelecek yıl 250'yi ancak istiyorsunuz, olmasını bekliyorsunuz Gençlerin Kişisel ve Sosyal Gelişimi Alt Programı'nda. İstanbul'da yurtlarla ilgili burada bir yığın çağırış çağırış yapıldı; toplamda İstanbul'da 917.979 çocuk var, sizin kapasiteniz 59.342, oranı da yüzde 6,5. Bunlar sizin rakamlarınız yani her 100 öğrenciden 6,5 öğrenci; ben İstanbul Milletvekiliyim, bunu söylemek zorundayım. Şimdi, bana dersenez ki "59 bin yaptık." Tebrik ederim derim ama geride kalanlar ne olacak? Dolayısıyla, bu önemli bir rakam. Ankara'da yüzde 14,9'dur yurt kapasitesi ve bu, 4 kişilik odaların 6'ya, 8'e çıkarılmasıyla olmuştur. Mutsuz olabilirsiniz ama gerçek bundan ibarettir.

Biraz önce iktidar partisi milletvekilimiz "Ne istiyorsunuz Diyanetten?" dedi. Biz Diyaneti kuran partiyiz, dolayısıyla Diyanette bir derdimiz yok ama Sayın Bakan, 880 tane yurt var, burada 940 Diyanet İşleri personeli çalışıyorsa ve sadece 64 sosyal çalışmacı ve 447 psikolog çalışıyorsa ve psikologların sayısı yurtların yarısı kadar yoksa ve burada siz onları -aynı zamanda geçen yıl da tartışılmıştı- bir idari personel gibi kurgulamak, onları vardiyaya göndermek istiyorsanız burada yapısal bir sorun vardır, bunu bir psikolog olarak söylüyorum. Dolayısıyla, Sayın Bakanım, psikologlar vardiya elemanı olamazlar, bir meslek alanıdır bu; sosyal çalışmacılar, psikologlar, hepsi kendi işlerini yapmaktan sorumludurlar ama sayıya tekrar dikkat çekiyorum, bu sayı doğruysa benim dediğimi kabul etmek durumundayız; her 2 yurda 1 psikolog düşmektedir, bu da ciddi bir problemdir. Dolayısıyla, meseleye böyle bakmak gerekir.

Bütçede ne yok? Bir ulusal gençlik politikası yok, kurulması gereken ulusal gençlik konseyinin kurulmasıyla ilgili bir şey yok, bir ulusal genç istihdam stratejisi ve eylem planı yok, bu konuda bir bütçe ayrılmışlığı yok. Sağlık Bakanlığıyla ortak bir sağlık hizmetlerine ilişkin ruh sağlığı hizmetleriyle ilgili, cinsel sağlık gibi konularda bir eğitim programı çalışması yok, yoksullukla mücadele programı yok.

Son olarak, burslarla ilgili de söyleyeyim: Hep söylüyorsunuz "45 liracıktı." diyor Sayın Recep Tayyip Erdoğan, "Biz Ecevit'ten devraldığımızda 45 liracıktı." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - O, 2 bin lirayken söylemişti bunu, bugün 3 bin lira. Karşılaştırmalardan hoşlanmıyorsunuz, biliyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Sayın Erdoğan da altın hesabına çok kızıyor, o zaman 1,5 çeyrek altın alıyordu yani bugün olsa 14.250 lira olacaktı o kredi, şimdi siz 3 bin lira verebiliyorsunuz. Ama altını sevmediğiniz için söyleyeyim, o gün itibarıyla Ecevit'in 45 liracığı 255 simit alıyordu, bugün 150 simit alabiliyor. Dolayısıyla...

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz Sayın Özdağdaş, sağ olun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hemen tamamlıyorum Sayın Başkan.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bir dakikası var. On dakika konuşuyor ya Sayın Başkan, bir dakikasını vermediniz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Doğru, hemen veriyorum.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Teşekkür ederim, çok nazıksınız.

Dolayısıyla, gençler buna itiraz ediyorlar, buna itiraz ettiklerini nereden biliyoruz? Saraçhane'den biliyoruz. Ve Sayın Bakan, iktidarınız Saraçhane'ye giden gençleri bir toplum düşmanı olarak gördü. Ben gittim o gençlerle tek tek konuştum. İktidar partisi milletvekillerinin tamamına çağırda bulunuyorum: 301 genç, artı 13 genç sonrasında, bir gün yatarı olmayan suçlardan altmış gün, yetmiş gün 30 kişilik hücrelerde 60 kişi kaldılar. Eğer hâkim o gün karar verseydi yatarları yoktu. Karar vermeyerek cezalandırdınız bu gençleri ve bu cezalandırılan, altmış gün hapiste kalan gençlerin önemli bir kısmı Saraçhane'ye bile gitmemişti. Sarıgazi'de yürüyüş yapmış gitmiş, orada tutuklandı, Sarıgazi'de evinden aldılar. Boğaziçi Üniversitesinde açıklama yaptı, orada evinden alındı, Koç Üniversitesinde açıklama yaptı, evinden alındı. Bir hikâyedir anlatılıyor. kuruyemişçi de iş yerinden çıkıp tutuklanan var. "Gençleri dövmeyin." diye tutuklanan muhtar var.

Ben çok açık yüreklilikle söylüyorum: Bizim söylediklerimiz bir iddiadır, değil mi? Bir AK PARTİ, MHP milletvekili çıksın bana desin ki: "Doğruları söylemiyor olabilirsin." Başımınla beraber. Gelsinler, beraber bu 314 gençle konuşalım tek tek, neredeymiş bu gençler, kimmiş bu gençler, hikâyelerini beraber dinleyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - "Gençler gelecektir." demek kolay ama asıl gençleri bugün mutlu etmeliyiz ki onlar da bu ülkeye hizmet etmeye devam etsinler.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Evet, şimdi söz sırası Sayın Bilal Bilici'nin.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz lütfen.

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Gençlerimiz geleceğimizdir." deriz ama unutmamalıyız ki gençler aynı zamanda bu ülkenin bugünüdür. Onları hep "Yarınımızsınız." diyerek bekletmeyelim çünkü gençler bugün de söz sahibi, bugün de sorun yaşıyorlar.

İlk mesele ise genç işsizliğidir. Bugün her 4 gençten birisi işsiz. Ev genci denilen bu gençler ne eğitimde ne istihdamda ve bunların oranı 25,9. Bu tablo, bir ülkenin en büyük sermayesi olan gençliğini kaybettiğini göstermekte. Gençler artık yurt dışına gitmek istiyor ama gezmeye değil, temelli yaşamaya ve hayat kurmaya. Neden mi? Çünkü onlara "İyi eğitim al, çalış, başarısın." dediniz ama kendileri gördüler ki torpilli olmayan bir yere gelemiyor. "Yabancı dil öğren, sertifika al, iyi maaşın olur." dediniz ama bugün ortalama ücret neredeyse asgari ücret tutarında. Eğitimde, adalette, ekonomide yaşanan sorunları gençler açık görüyor ve sonra ise "Giderlerse gitsinler." deniyor. Hayır, "Giderlerse gitsinler." demek, bu ülkenin öz evlatlarına yetim muamelesi yapmaktır. Yarın bu ülke sizi tedavi edecek doktoru, çocuğunuzu eğitecek öğretmeni, iş kuracak girişimciyi bulamaz bundan dolayı.

Gelelim bütçeye. Arayüz Kampanyası'nın paylaştığı son rapora bakılınca görülüyor, gençler için, spor için, bağımlılıkla mücadele için çok şey söylüyorsunuz ama bütçedeki pay aynı yerde. Hangi kaynakla yapacaksınız bunları, sormak istiyorum. Bağımlılıkla mücadele çok ciddi bir meseledir. Türkiye'de, özellikle memleketim Adana'da pek çok aile bu beladan dertli ama Bakanlığın en düşük ödeneği ise bu alanda.

Bir diğer mesele ise KHK yurtları. "Yatak kapasitesini artırdık." diyorsunuz ama kapasite artırmak, yatakları ranza yapmak anlamına gelmez. Hiçbir genç yurt çıkmadı diye merdiven altı yurtlara mecbur bırakılmamalı. Ve burslar... 2002 yılındaki KHK bursu 45 lirayla 1,5 çeyrek altın alınabiliyordu, bugünkü KHK bursu 3 bin lira bırakın 1 çeyreği, 1 gram altın bile etmemekte. İşte, tablo budur, hayat pahalılığı budur, enflasyon ortadadır. Kitap fiyatları, ulaşım fiyatları, beslenme ve teknolojik cihazların fiyatları açık ortada. Şimdi, 3 bin TL'yle bir öğrenci hayatını nasıl devam ettirecek, bunu soruyorum. Bunu 3 bin lira değil, 5 bin lira, 10 bin lira yapsanız da bu yetmeyecek çünkü ekonomi freni patlamış kamyon gibi sağdan sola savrulmakta ve şarampolden aşağı yuvarlanmakta.

Gelelim spora. Amerika, Almanya, Fransa gibi ülkelere "Ey!" diye sesleniyorsunuz ama onların olimpiyat ve futbol başarılarıyla bizimkileri karşılaştırınca aradaki fark ortada. 2024'teki olimpiyatlarda 1 altın madalya bile kazanamadık. Neden kazanamadık, sorumlusu kimdir?

Şimdi, ben, memleketim Adana'nın talepleri ve şikâyetlerine değineceğim. Adana, maalesef, tarım açısından beklenen bir yerde değil, teknolojiye istenen yerde değil, turizmde önde değil, kültürde öncü değil, altyapıda ise iyi değil, sporda ise hiç iyi değil. Adana'daki KYK yurtları hem kapasite hem de fiziki olarak yetersiz. Fevzi Çakmak Yurdunda akrep çıktı, böcek çıktı; can güvenliği nerede? Davet ediyorum, buraları ziyaret edelim. Adana'daki KYK yurtlarında güvenlik, hijyen, bakım ve onarım, oda yeterliliği ve ortak alan koşulları bir an önce iyileştirilmeli. İlçelerdeki gençlik ve spor merkezleri yeterli değil ve bunların sayısı artırılmalı. Adana'daki yeni stadyum için ulaşım altyapısı yok; "Planlanıyor." deniliyor ama gençler çözüm beklemekte bir an önce.

Saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Bilici.

Şimdi söz sırası Sayın Hikmet Yalım Halıcı'ya ait.

Buyurunuz lütfen, süreniz başladı.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar ve basın mensupları; geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan "Yirmi üç yılda özgüvenli, yerli bir nesil yetiştirdik." dedi. Ben de buradan size sormak istiyorum: "Yetiştirdik." dediğiniz bu nesil neden yurt dışına gidiyor Sayın Bakan? Bu beyin göçü neden yaşanıyor, bunu acaba sorguladınız mı? Yoksa siz de "Giderlerse gitsinler." mi diyorsunuz? Meseleye, probleme yaklaşımınız bu mudur?

Biz de geçtiğimiz günlerde Eskişehir'de Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel ve Suat Özçağdaş'la -az önce konuşan- bir panel düzenledik. Bu panelde "Nitelikli, özerk, demokratik, yaşanabilir üniversite nasıl olmalı?" diye sorduk. Üniversitenin gerçek sahipleri ve öznesi olan öğrencilere sorduk. Bir de dedik ki: "Onlar tarafından duyalım bakalım, onlar yerine biz karar vermeyelim. Bu arkadaşlarımız neler söylüyorlar?" Bir, özgürlük alanlarının kısıtlanmasından çok şikâyetçiler. İki, sağlıklı beslenme koşulları olmadığını ifade ediyorlar. Üç, insanca barınmaya maalesef ulaşamadıklarını söylüyorlar. Bağımlılık meselesinden bahsediyorlar ve tabii ki bugün sıkça konuşulan sanal bahisten de bahsettiler.

Sayın Çömez az önce size dedi ki: "Soru önergeleri konusunda karneniz zayıf." Ben de baktım şöyle, Kasım 2023'ten bugüne size 4 tane soru önergesi vermişiz: Biri, KYK yurtlarında zehirlenmeyle ilgili; biri, asansör kazalarıyla ilgili; diğeri vakıf ve derneklere aktarılan bütçeyle ilgili; bir diğeri de sanal bahisle ilgili fakat bunların hiçbirine cevap vermemişsiniz Sayın Bakanım. Sizden rica ediyorum; lütfen bunlara bir an önce cevap verin ki biz de sizin vasıtanızla kamuoyunu aydınlayabilelim.

Evet, Türkiye çok ciddi bir konut ve barınma krizi yaşıyor. Tabii, yurtlarda da birtakım sıkıntılar var. Yapılan yurtlar için teşekkür ediyorum ben de diğer arkadaşlarım gibi fakat olaya sadece nicelik açısından değil bir de nitelik açısından bakmanızı tavsiye ediyorum; yapılan sayı değil sadece mesele. Bakın, geçen sene yüzde 95 doluluk oranı olması hedeflenirken yüzde 89'da kalmış, bu sene de yüzde 88 hedefleniyor. Peki, neden böyle oluyor? İki sebebi olabilir: Birincisi, kampüse yakınlık-uzaklık gibi problemlerden dolayı bu oluyor olabilir; bir diğeri de niteliksiz yemek, asansör kazaları, yeterli kişisel alanın sağlanamaması, güvenlik önlemlerinin yetersizliği, koğuş tipi odalar nedenleriyle gençler artık KYK yurtlarında kalmak istemiyorlar. Siz sunumunuzda "Yurtlarımız yalnızca barınma merkezleri olarak değil gençlerimizin hayatına dokunan yerler." dediniz ama aynı gençler böyle olmadığını ifade ediyorlar. Yine "7/24 sıcak su var." dediniz "Güvenlik hizmeti" dediniz "Ders çalışma alanları yeterli." dediniz "Sosyal alanlar ve internet yeterli." dediniz ama bakın, sosyal medya üzerinden yapılan veri analizlerinde KYK yurtlarında okuyan öğrencilerin en çok internet yetersizliğinden, hijyen sorunlarından, yemeklerin niteliksiz olmasından, güvenlik önlemlerinin yetersizliğinden dert yandıklarını, şikâyet ettiklerini görüyoruz.

Yine, ilim Isparta'da -büyük ve önemli bir öğrenci kenti, KYK yurtları da var burada tabii- geçtiğimiz senelerde, geçtiğimiz aylarda öğrenciler sosyal medya üzerinden birtakım fotoğraflar paylaştılar, bunların bir kısmı yemeklerin fotoğrafiydi, bunları idareye

de götürdüler fakat idare "Bunları sizin koymadığınızı biz nereden bileceğiz?" gibi garip cevaplar vermiş bu arkadaşlarımıza. Yine, KHK İl Müdürü bir açıklama yapıyor yerel basına "Aşçı ve ekibi görevden alındı." diyor. Yahu, Allah Allah, aşçı ve ekibi görevden alındı, bu yemeklerden çıkan belli ki malzemenin bozukluğundan ya da yetersizliğinden kaynaklı olan sorunları neden aşçıların, emekçilerin ya da işçilerin üzerine yıkıyorlar. Burada sizden yine rica ediyorum, bu denetlemeler çok daha iyi yapılmalı. Bakın, bunlar aşçıların, işçilerin sorunu değil, bu ihaleler kime veriliyor, bu ihaleler denetleniyor mu, merdiven altı gıdalar kullanılıyor mu Sayın Bakanım?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Halıcı.

Evet, şimdi de Evrim Rızvanoğlu.

Buyurunuz lütfen.

EVRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu ülkenin gençleri bugün kendisini nasıl tanımlıyor biliyor musunuz? Kaygılı, tükenmiş, geleceksiz çünkü gençler AK PARTİ iktidarının yarattığı yapısal şiddetin doğrudan mağduru hâline gelmiş durumdadır; eğitimde fırsatsızlık, barınmada imkânsızlık, işte güvencesizlik, kültürde dışlanmışlık. Gençler bugün bu ülkenin her alanında sistematik bir baskının içinde yaşıyorlar. Gelin, bunun ekonomik, sosyal ve siyasi boyutlarına bakalım. Bakanlığınız bu gençlere sözde burs ve kredi veriyor -biliyoruz, sevmiyorsunuz kıyaslamayı ama maalesef yapacağız- yirmi yıl önce, 2005'te bir öğrenci bursuyla 5,67 gram altın alınabiliyordu, bugün sadece 0,52. 2005'te burs asgari ücretin neredeyse üçte 1'i idi, bugün yalnızca yüzde 13'ü. İktidarınız yine sever bu çay ve simit hesabını, 2005'te KHK bursuyla İstanbul'da 275 adet çay ve simit alınabiliyordu, bugün sadece 43 adet. Sayın Bakan, gençlere verdiğiniz burslarla bir öğrencinin bir günde 3 öğün simit yemesi mümkün değil.

Gelelim en yıkıcı mesele barınma meselesine. KYK yurt fiyatları 750 ila 1.200 TL arasında değişiyor. Eğer bir öğrenci gerçekten şanslıysa, hem burs alabilmiş hem de yurda yerleşebilmişse bursun neredeyse yarısı barınmaya gidiyor. Peki, yurt bulamayanlar? İşte, ona tabii sizin de cevap vermeniz gerekiyor. Seçim bölgem İstanbul'da kiralara 27 bin TL'ye dayanmış durumda. Bir öğrenci bir yıl boyunca bursunu velev ki biriktirebilirse bu şehirde neredeyse bir ay yaşayabiliyor sadece. Üniversiteler çoğalıyor, yurt kapasitesiyle aynı hızla artmıyor dolayısıyla gençlerin sırtındaki yük sadece yüksek kira da değil açık, net ve derinleşen bir barınma krizi hâline geliyor.

Eğitim binaları çoğalıyor ama umutlar da daralıyor. Üniversite mezunlarının iş gücüne katılım oranı yerinde sayıyor. TÜİK'e göre 15-29 yaş arası gençlerin her dördünden 1'i yani yüzde 26'sı ne eğitimde ne istihdamda. Avrupa Birliği'ne bakalım, bu ortalama sadece yüzde 11,1 yani Türkiye'de bir gençseniz Avrupa'daki akranlarınızdan 2 kat daha fazla işsizlik yaşıyorsunuz. Bu tablo da gençlerin değil iktidarınızın karnesidir Sayın Bakan. Üstelik sadece işsizlik de değil emeğin değersizleşmesi de açıkça görülüyor. EUROSTAT verilerine göre, Türkiye'de çalışan gençlerin yüzde 41'i eğitime uygun olmayan işlerde çalışıyorlar. Gençler diplomalı ama değersizleşmiş durumdadır; emekleri var ama karşılığı yok.

Genç, bir hayat kurmak istiyor ama bu bile imkânsız. İstanbul Planlama Ajansına göre gençlerin yüzde 81,8'i evlenmenin, yüzde 78,8'i de tek başına eve çıkmanın maddi olarak imkânsız olduğunu söylüyor. Konut sahibi olmak, araba almak, birikim yapmak, hatta emekli olabilmek gençler için artık hayal falan da değil, neredeyse ulaşılmaz bir olasılık hâline geldi. Bugünün gençleri mezun olduğunda "İş bulurum." diyemiyor, "Sistemin dışında kaldım." diyor. Bu söz bir kişinin değil bir kuşağın da çığlığıdır Sayın Bakan ve bu kuşak kendi hatasından dolayı değil sizin politik tercihlerinizin sonucunda kayboluyorlar maalesef. Yine, EUROSTAT'ın ebeveynlerle yaşayan bireyler verisi de tabloyu tam netleştiriyor hepimiz için. 2015-2024 arasında Avrupa'daki gençlerin aileyle yaşama oranı çok düşmüş, Çekya'da yüzde 15, Macaristan'da yüzde 10, Estonya'da yüzde 9 azalmış yani Avrupa'da gençler özgürleşiyor, Türkiye'de ise tam tersi oluyor. Aynı dönemde aileyle yaşama oranı ciddi oranda artıyor, gençlerin yüzde 50'si hâlen ailesiyle yaşıyor. Yani gençlerin yarısı ekonomik bağımsızlığını kuramıyorlar. Bu ülke, gençlerini özgür bir birey değil bağımlı evlat hâline getiriyor maalesef. Sonra da diyorsunuz ki: "Gençler niçin evlenmiyor? Neden çocuk yapmıyor? Doğum oranlarımız çok düşük. Neden yurt dışına gitmek istiyorlar?" İşte, cevabı aslında bu konuştuklarımızda. Gençler hayatta kalmaya çalışıyor Sayın Bakan, sadece hayatta kalmaya çalışıyor ama sizse burada makyajlanmış istatistiklerle bu durumla övünüyorsunuz tabii. Bugün gençlerin yüzde 41'i imkânı olsa Türkiye dışında yaşamak istiyor ve Türkiye gibi genç nüfusu, potansiyeli çok yüksek bir ülke gençleri elinde tutamıyor maalesef çünkü iktidarınızda gençler artık bu ülkenin öznesi değil görmezden gelinen, yok sayılan bir konu hâline geldi. Mesela, İstanbul'da yani neredeyse ülkenin en çok gencinin yaşadığı yerde barınmadan sosyalleşmeye, kültürden istihdama kadar gerçek çözümler üreten bir yönetim anlayışı var ve bugün o anlayışın öncüsü İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nu cezalandırıyorsunuz çünkü kendisi gençlere kulak verdi, yurt kapasitelerini artırdı, kültür merkezlerini canlandırdı, gençlerin nefes alacağı alanlar açtı, gençlere sırtını dönmedi ama iktidar, gençlerin sesini duymak yerine, o sesini yükseltenleri susturmayı tercih etti. Fakat lütfen unutmayın, gençliğin sesi ilk seçimde sandıkta daha gür çıkacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın Yılmaz Hun.

Buyurunuz lütfen.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar; Türkiye'de yükseköğretim düzeyinde 8 milyondan fazla öğrenci bulunmaktadır; buna karşın, KYK yurt kapasitesi sadece 1 milyon yatak civarındadır yani her 8 öğrenciden yalnızca 1'i kamu yurtlarında barınabilmektedir, geri kalan gençler özel yurtların fahiş ücretleriyle ya da astronomik kira bedelleriyle karşı karşıyadır. Bakanlık yurtlarının yetersizliği apaçık ortadadır. Bu yetersizliğe rağmen yerel yönetimlerin yurt açmalarının Bakanlık iznine tabi tutulması kabul edilebilir değil. Yerel dengelerin yok sayıldığı, yerinden yönetimin engellendiği merkezîyetçi uygulamalarla Türkiye'de demokratik bir yönetimden bahsedilemez. İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyükşehirlerde bir öğrencinin yaşam maliyeti asgari ücretin 2 katını aşmıştır. 2025 yılı itibarıyla 3 bin TL olan KYK burslarıyla öğrencinin barınması, beslenmesi, ulaşımı mümkün değildir Sayın

Bakan. Devlet, gençleri borçlandırmakta, ailesine ya da ağır çalışma koşullarına mahkûm etmektedir, öğrenci eğitim derdine değil geçim derdine düşmektedir. Bu tablo yalnızca bir ekonomik kriz değildir, gençliğin geleceğine dair bir siyasal tercihtir. Barınamayan, geçinemeyen, üretemeyen gençlik iktidarın gözünde makul olandır çünkü sorgulamaz, çünkü biat eder. Tam da bu yüzden eğitim hakkı borçlandırılmaz; barınma hakkı pazarlık konusu olmaz, olamaz.

Sayın Bakan, bir diğer çarpıcı tablo, üniversiteli olmayan gençlerin durumudur. TÜİK verilerine göre 2024 yılında 15-24 yaş aralığındaki gençlerin yüzde 22,9'u ne eğitimde ne de istihdamdadır. Genç erkeklerde bu oran yüzde 16,2; genç kadınlarda ise bu oran yüzde 30,1'dir. Avrupa'da bu oranın en yüksek olduğu ülke Türkiye'dir yani her 3 genç kadından 1'i ne okuyabiliyor ne de çalışabiliyor. Bu tablo, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve sosyal adaletsizliğin en çarpıcı yansımasıdır. Üniversiteli olmayan gençler yoksulluğun ve işsizliğin kısılcığında güvencesiz işlerde düşük ücretlerde çalışmak zorunda bırakılıyor. Kimi ev genci oluyor, kimi uyuşturucuya, kimi yasa dışı bahis ve çeteleşmeye itiliyor. Bu, sadece bireysel bir sorun değil devletin, iktidarın bilinçli bir tercihinin ürünüdür çünkü bu iktidar yoksul gençleri potansiyel işçi, muhalif gençleri potansiyel suçlu olarak görmektedir.

Gençlerin yalnız bu topraklarda değil bu sistemin içinde de nefes alamadığını gösteren diğer bir veri ise göç rakamlarıdır. TÜİK'in 2004 verilerine göre sadece 2023 yılında 424.345 kişi yurt dışına göç etmiştir. Bu grubun yüzde 14,4'ü 25 ila 29 yaş arasındaki gençlerdir. Her 4 gençten 1'i fırsat buldukça ülkeyi terk etmek istiyor. Peki, neden? Çünkü bu ülke gençlerine adalet, özgürlük, liyakat ve gelecek sunmıyor. Gençler yoksulluğun değil torpilin belirlediği bir sistemde boğuşuyor, her işe bir referans aranıyor, liyakat değil sadakat isteniyor. Kadınlar, Kürtler, muhalif gençler için bu ülke giderek az yaşanabilir bir ülke hâline gelmiş, bu yüzden gençler göç ediyor. Göç edenler yalnız birey değil, bu ülkenin beşerî sermayesidir, bu ülkenin geleceğidir. Bu gidişle Türkiye, gençliğini kaybeden bir ülke hâline gelmektedir.

Sayın Bakan, gençlerin yoksulluğu, işsizliği, barınma krizi, sporda ayrımcılık, dil yasakları; bunların hiçbirisi tesadüf değil, bunlar aynı zihniyetin farklı yüzleridir. Bu zihniyet, gençleri kontrol etmek istiyor, düşünen değil, itaat eden bir gençlik istiyor. Bu ülkenin gençleri, umutsuzluk kuşağı değil, değişimin öncüsüdür. Bugün onlara kulak vermek, sadece bir nesil değil, bir ülkenin geleceğini kurtarmaktır. Gençlerin yurt sorununun, Kürtçe üzerindeki baskıların, işsizliğin ve göçün kader olmadığı bir ülke mümkündür. Bunun çabasını, mücadelesini vermeye devam edeceğiz. DEM Parti olarak gençlerin özgür, eşit, demokratik bir ülkede yaşamalarını istiyoruz. Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi de bu doğrultuda yapılmalıdır. KYK bursları yaşam maliyetine göre artırılmalıdır. Devlet yurtlarının sayısı ve standartları yükseltilmelidir. Üniversiteli olmayan gençler için nitelikli istihdam ve mesleki eğitim programları oluşturulmalıdır. Sporda dil, kimlik, cinsiyet ayrımcılığına son verilmelidir diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Hun.

Şimdi de Yüksel Arslan...

Buyurunuz lütfen.

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakanım, kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görünen o ki Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi geçmiş yıllarda yapılan hataların devamı niteliğinde. Gençliğin ve sporun temel ihtiyaçlarını görmezden gelen anlayış varlığını sürdürüyor. Bağımlılıkla mücadele Bakanlık bütçesinde en düşük payı almış. Uyuşturucu ve kumar bağımlılığı çığ gibi büyüyor. Bağımlılıkla mücadeleye Bakanlık bütçesinde sadece 59,4 milyon TL ayrılmış olması ciddiyetle bağdaşmıyor. Türkiye Yeşilay Cemiyetinin Türkiye Kumar Raporu başlıklı araştırmasında kumara başlama yaşının 15'e düştüğü tespit ediliyor. Kumar bağımlılığının alkol bağımlılığını geçtiği ifade ediliyor. Uyuşturucu bağımlılığının ise ortaokul çağındaki çocukları dahi tehdit ettiği hepimizce bilinmektedir. Uyuşturucu 10-12 yaşına kadar düşmüş durumda. 25 yaş altı uyuşturucuya bağlı ölümlerde dünyada ilk 5 ülke arasına girdik. Sayın Bakan, sormak istiyorum: Çocukları ve gençleri içine çeken bağımlılıkla mücadeleyi kararlılıkla yürüteceğinizi düşünabiliyor musunuz? Bütçeden ayırdığınız rakam bunun mümkün olmayacağını gösteriyor. Bu bütçe teklifi, uyuşturucu ve madde bağımlılığına, kumar illetine düşmüş gençlerin derdine derman üretme bütçesi değil. Bu yüzden de vebal bütçesi diyorum. Gençliğin vebali, bağımlıların vebali, çaresiz ailelerin vebali bu bütçededir.

Onlarca yüzyıl Haçlı seferlerine rağmen, misyoner okullarına rağmen gençlerimiz inançlarından bir adım geri atmadılar. Ya nasıl başardınız anlamak mümkün değil. "Dindar gençlik" derken deizm, ateizm aldı başını gitti, rakamlar çok büyük. Yani herhâlde yapılan yanlış uygulamalar, adaletsiz uygulamalar, sabah kuşağı programları, saçma sapan diziler, işsizlik, haksızlık bu çocukları bu hâle getirdi. Her yıl bütçeden kaynak aktardığınız vakıf ve dernek sahiplerinin duası inan sizi kurtaramaz ama vebaline girdiğiniz milyonların ahi hepimizi yakmaya yeter. Biz az söyleyelim, siz artık anlayın. Uyuşturucu ve kumar bağımlılığı sorununu tek başına sizin çözemeyeceğinizi biliyoruz. Bütün bakanlıklar, sivil toplum kuruluşları, devletimiz bu işi mutlaka önlemelidir. Bu işin tadı iyice kaçtı artık. Ancak siz sporun içinden geliyorsunuz; sporun doğal karakteri, sporunun kimliği kötü alışkanlıkları bertaraf eder. Bunu çok iyi bildiğinizi düşünüyorum ancak gösterdiğiniz gayretin yeterli olmadığını da ifade etmek istiyorum. Amatör kulüp ve sporculara verilen destekler yetersiz. Malzeme yardımı, tesis ve ulaşım desteği gibi kalemlerde yardımların artması lazım. Bu, sadece sporcu yetiştirmek anlamına da gelmez, aynı zamanda kötü alışkanlıkları da engeller, sosyal hayatın içindeki gençleri kimlik sahibi yapar. Bağımlılıkla mücadeleye bütçe ayırmıyorsanız bari amatör kulüp ve sporculara desteği artıralım.

Önemli bir mesele daha var: Beden eğitimi dersleri fen lisesi ve proje okullarda 12'nci sınıfta kaldırılmış, Anadolu liselerinde seçmeli ders oldu, özel okullarda hiç yapılmadığı söyleniyor. Bu konuda Bakan kimliğinizin ötesinde sporcu kimliğinizle ne düşündüğünüzü merak ediyorum tabii ki. Bu anlayışla spor kültürü nasıl yaygınlaşacak? Rekabet etme, pes etmeme duygusu gençliğe nasıl verilecek? "Kötü alışkanlıkları yenmek için spor lazım, sanat lazım." diyorsunuz, ilk fırsatta liselerde beden eğitimi dersi kaldırılıyor; elinizi vicdanınıza koyun. Ciddi spor organizasyonlarına, olimpiyatlara, dünya kupalarına ev sahibi olamıyorsak sebebi bu zihniyettir. Bireysel sporlara yatırımları artırmamız lazım. Sporcusuna destek olmayan bir ülke üst düzey sporcu yetiştiremez, olimpiyat başarısı elde edemez, uyuşturucu ve kumar bağımlılığıyla da mücadele edilemez.

Değerli milletvekilleri, gençlerin yüzde 68'i yurt dışına göç etmek istiyor; sebebi, bu ülkeye, Türk milletine dair hayalleri çalındı. Gençlerin yüzde 70'i borç batağında. 15-19 yaş arası gençlerin yüzde 40'ı kayıt dışı ve güvencesiz çalışıyor. İktidarın elindeki

mülakat ve torpil balyozu gençlerin yoluna her gün darbe indiriyor. Burs ve kredi bir öğün yemek yemeye yetmiyor. "Memnuniyetsizler." "İş beğenmiyorlar." "Maaş beğenmiyorlar." demek kolaycılık, sorumsuzluk. Bugün yaşadığımız şeyin adı imkân varken, kaynak varken Türk gençlerinin ikinci sınıf insan muamelesi görmesidir.

Sayın Bakanım, Ankara'nın bir stadyum meselesi var biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Tamamlayın lütfen.

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - 19 Mayıs Stadyumu 2018 yılında yıkıldı, sekiz yıl olacak daha bitirilmedi. "Tesisleşmede başarılıyız." diyorsunuz ama sekiz yıla bir stat bitirilemedi. İsim konusunda çeşitli spekülasyonlar var, Atatürk ve cumhuriyet isimlerini tekrar kullanmamız gerekiyor.

Farklı konular var ama teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Arslan.

Şimdi de söz sırası, Sayın Şenol Sunat'ta.

Buyurunuz lütfen.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Bakan, sayın bürokratlar ve sayın Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, hatiplerin ifadelerine baktığımızda genellikle gençlerin işsizliği yani "ev genci" literatürümüze girdi bildiğiniz gibi ve Türkiye'de bu oran gerçekten çok korkutucu. 15-34 yaş aralığında 6,5 milyon gencimiz var. Bu tablo karşısında Bakanlığın -evet, projeler sundular konuşmalarında ama- somut, elle tutulan ve çok sayıda genci istihdam edebilecekleri hiçbir projesini görmedik. "Gençleri spora yönlendiriyoruz." diyorsunuz ama barınamayan, beslenemeyen, iş bulamayan bir genç spora mı yoksa hayatta kalmaya mı odaklansın?

Sayın Bakan, ülkemizde madde kullanımını çok kişi yine dile getirdi ama buna rağmen Bağımlılıkla Mücadele Programı'na ayrılan pay binde 2 yani neredeyse sıfır. Bu ciddiyetsizlikle gençleri nasıl koruyacaksınız? Bağımlılıkla mücadelenin yalnızca Sağlık Bakanlığının işi olmadığını biliyorsunuz. Gençlik merkezleri ve spor tesisleri varken neden bu imkânları önleyici sosyal politika olarak kullanmıyorsunuz? Sayı veriyorsunuz ama daha çok gettolaşmış yerlere gençlik merkezleri açılması ve o bölgelere uygun bir programınız var mı? Çeteler cirit atıyor Sayın Bakan.

4 milyon öğrencinin yalnızca yüzde 25'i KYK yurtlarında kalabiliyor. Beş yılda öğrenci sayısı 295 bin artmış ama sadece 81 yeni yurt yapılmış. Bu nasıl bir planlama? Gençler nerede barınacak? Sokakta mı yoksa vakıfların ve cemaatlerin yurtlarına mı gitsinler?

Yurt ücretlerine yüzde 40 zam yaparken bu çocukların ailelerinin gelirini de yüzde 40 arttırdı mı Hükûmetiniz? Kira ödeyemeyen, harçlık bulamayan, yemek parasını hesaplayan bir gençlikten nasıl üretkenlik bekliyorsunuz?

Sayın Bakan, bugün üniversite öğrencileri sadece barınma değil beslenme krizi yaşıyor. Birçok öğrenci "Kahvaltı hakkımı akşam yemeğinde kullanıyorum." diyor. Bu ülkenin gençleri aç uyuyor Sayın Bakan. Siz buna rağmen öğrencilere ücretsiz bir öğün yemek hakkı bile tanımıyorsunuz. Bu konuyla ilgili, hem barınma hem de beslenme sorunlarıyla ilgili bir kanun teklifi de verdim, görmek isterseniz size de ulaştırayım.

Evet, devlet öğrencisine destek değil borç veriyor Sayın Bakan. Verilen burs ve kredi 3 bin lira ki yeni oldu yani 2.300'tü yine 2025'in başında. Bununla ne yapsın öğrenciler? Arkadaşlarımız birçok örnek verdi dönerinden altınına kadar ama üniversiteli gençlerin yurt, ulaşım ve beslenme sorunları ortadayken siz bu bütçeyi hangi vizyonla "genç odaklı" olarak tanımlayabiliyorsunuz?

Bakanlık raporlarına göre "Yurtlarda 451 psikolog, 74 sosyal çalışmacı, 1.194 manevi danışman var." deniliyor. Bu manevi danışmanların 940'ı Diyanet personeli. Ben şeyi merak ettim Sayın Bakan: 254 kişi kim? "Manevi danışman" adı altında Diyanetin görevlendirdiği kişiler de değil. Gençlerin ruh sağlığına mı yoksa ideolojik yönlendirmeye mi yatırım yapıyorsunuz? Atanmayı bekleyen binlerce psikolojik danışman, rehber öğretmen varken bu yurtlarda kim, hangi yetkiyle "manevi danışman" sıfatıyla gençlerle görüşüyor? Yurtlarda kalan gençler vakıflar ve dernekler aracılığıyla belirli ideolojik çevrelere yönlendiriliyor mu? Bazı dernek ve vakıf yurtlarında ve devlet yurtlarında yapılan manevi sohbetler, eğitim kampları gerçekten gönüllü mü, zorunlu mu? Bu yapılar kim tarafından denetleniyor? Hiç mi ders almadınız?

Bir de şeyi sormak istiyorum: Spor bilimleri fakültesi mezunları KPSS puanlarıyla umutla bekliyor hâlen. "950 antrenör atayacağız." dediniz iki yıl önce ama hâlen atanmadı diye biliyorum.

Bir de ne eğitimde ne istihdamda olan milyonlarca genç, her ay 780 lira genel sağlık sigortası borcu altında eziliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Bu gençlerin geliri yok Sayın Bakan ama devlete borçlu sayılıyorlar; bu adalet mi? Siz bu borçları silecek misiniz yoksa gençleri borç batağında mı bırakacaksınız?

Bir de yine, soruyorum: Niye etkinlik takviminizde 10 Kasım yok?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Sunat.

Şimdi de söz sırası, Sayın Elif Esen'de.

Buyurunuz lütfen.

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, kıymetli milletvekilleri, çok değerli bürokratlar ve çok saygıdeğer basın mensuplarımız; hoş geldiniz.

Ben Engelli Sorunlarını Araştırma Komisyonu üyesiyim ve bugünkü konuşmamı gençlik ve engellilik üzerine kurguladım. Türkiye'de nüfusun yaklaşık yüzde 7'sinin engelli olduğu tahmin ediliyor çünkü bu konuda farklı veriler var. Fakat Gençlik ve Spor Bakanlığının faaliyet raporlarında engelli gençlerin spora erişimine ilişkin ayrıştırılmış ve düzenli bir veriye ulaşamıyoruz. Bu veri eksikliği, sorunun görünürlüğünü belki azaltıyor olabilir ancak sahada tablo çok net. Engelli gençlerin büyük bölümü spor salonlarının, spor alanlarının dışında kalıyor; yüzme havuzlarından stadyumlara, gençlik merkezlerinden spor salonlarına kadar erişilebilirlik maalesef çok az. Oysa engelli gençlerin spora erişimi yalnızca bir imkân, bir fırsat değil; Anayasa'nın 10'uncu maddesinde güvence altına alınmış eşit vatandaşlık hakkının bir gereği. Üstelik spor özellikle engelli çocuk ve gençler için hem fiziksel gelişim hem de

bağımlılıktan ve zararlı alışkanlıklardan korunmaları açısından kritik bir sağlıklı dopamin kaynağı. Buranın -tırnak içinde- sağlıklı dopamin kaynağının altını çizmek istiyorum çünkü sağlıklı dopamin kaynağı, hatta artık çocuk yaşa inen madde bağımlılığında da gençlerimizin bağımlılıkla mücadelesinde son derece etkili bir konu yani spor aslında bir iyileştirici ilaç gibi onlar için.

Paralimpik sporcularımızın uluslararası başarıları hepimiz için gurur verici. Bakanlığın bu alandaki katkıları için de teşekkür ediyorum. Ancak mesele sadece millî sporcularımız değil, gündelik yaşamda spor yapmak isteyen binlerce engelli çocuğun ve gencin erişim mücadelesi. Bu nedenle sormak istiyorum: Bir genç tekerlekli sandalyesiyle stadyum kapısından içeri giremiyorsa biz o bütçeyi gerçekten gençliğe mi ayırıyoruz yoksa vitrindeki bir istatistiğe mi? Bize ulaşan raporlarda açıkça belirtiliyor. Engelli spor kulüpleri yerel yönetimlerden yeterli destek alamıyor maalesef. Özel spor aparatlarına erişimleri zor, belediyelerin amatör spor bütçesinden engelli sporlarına pay ayrılması da neredeyse imkânsız. Bu, yalnızca tesis yetersizliği değil, yapısal bir politika boşluğunu da gösteriyor Sayın Bakanım. Nitekim amatör spor bütçesi içinde engelli sporları için ayrılmış görünür bir satır yok. STK'ler ve kulüpler bu alanın hâlâ tali bir başlık olarak kaldığını, desteklerin sınırlı ve düzensiz olduğunu ifade ediyor, eğer yanılıyorsam lütfen düzeltin beni. Üstelik süreçler de erişilebilir değil. Bir tekerlekli sandalyeli basketbol takımı kurmak isteyen bir kulüp ayları bulan tescil süreçleriyle karşılaşılıyor. Erişilebilir salon bulmak başlı başına bir mücadele. Özel spor araçları için federasyon ve Bakanlık arasında yazışmalar, kur farkı sorunları ve fatura talepleri kulüplerin enerjisini tüketiyor. Kısacası, engelli gençlerin spora ulaşmak için harcadığı çaba sporun kendisinden daha yorucu hâle geliyor Sayın Bakanım.

Spor bir rehabilitasyon aracı değil, aynı zamanda insan hakkı. Bu hakkı güçlendirmeden "engelsiz Türkiye" söyleminin bir karşılığı olmayacaktır. Bu nedenle, 2026 bütçesinde üç temel reformu gerekli görüyorum.

Bir: Engelli spor katılım fonu kurulmalı. Bu fon yerel kulüpler, gençlik kampları ve projelere doğrudan hibe sağlayarak özel donanım, ulaşım ve altyapı ihtiyaçlarını karşılamalı. Mevcut sistem yalnızca federasyon düzeyinde işliyor, yerel kulüpler sistem dışı kalıyor.

İki: Türkiye genelinde erişilebilir spor tesisleri haritası oluşturulmalı ve her yıl güncellenerek kamuoyuna açıklanmalı. Kaç tesiste rampa var, kaçında asansör var ve çalışıyor? Görme ve işitme engelliler için yönlendirme sistemi bulunan tesis sayısı nedir? Şeffaf veri olmadan ilerlemek mümkün değil Sayın Bakanım.

Üçüncüsü ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ELİF ESEN (İstanbul) - Üçüncüyü söyleyeyim bari de öyle bitireyim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Tamamlayınız, açamıyorum.

ELİF ESEN (İstanbul) - Peki.

Gençlik merkezleri bünyesinde engelli gençlik birimleri kurulmalıdır. Bu birimler engelli gençlerin bireysel spor danışmanlığı, gönüllülük, sosyal uyum ve diğer faaliyetlere katılımını desteklemelidir.

Teşekkür ederim.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Esen.

Şimdi de söz sırası, Sayın Mehmet Taytak'ta.

Buyurunuz lütfen.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Sayın Komisyon üyeleri; öncelikle askerî uçak kazasında şehit olan kahramanlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve yüce Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığımız gençliğimizin millî ve manevi değerlere bağlı, donanımlı bireyler olarak yetişmesi ve Türkiye'nin spor alanındaki başarısının yükselmesi açısından önemli bir görev üstlenmektedir. Bu yönüyle Gençlik ve Spor Bakanlığının her bütçe kalemi aslında bir çocuğumuzun hayaline, bir gencimizin gayretine, bir sporcumuzun başarısına yapılan bir yatırımdır.

Bakanlığınızın gençlerimizin bedensel, ruhsal ve ahlaki gelişimine yönelik tüm çalışmalarını takdirle karşıladığımızı ifade etmek isterim. Sayın Bakanım, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak biliyoruz ki güçlü Türkiye ancak sağlam karakterli, millî bilinçle yoğrulmuş bir gençlikle yükelebilir. Son yıllarda uyuşturucu bağımlılığı, ekran bağımlılığı, sanal kumar, inanç zayıflığı, dijital sosyallik, siber zorbalık ve amaçsızlık gibi tehditler gençlerimizi ciddi biçimde kuşatmaktadır. Bu bağlamda, Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfımız Türk gençliğine sunduğu akademik, kültürel ve sosyal gelişimleri ile Uzaktan Eğitim Merkezi ve Birlik Ocakta Platformu, Permakültür ve Odak 2023 Yapay Zekâ Projesi'yle gençlerimizin enerjisini ve odağını olumlu alanlara yönlendirerek onları her türlü zararlı alışkanlıklardan uzak tutmayı amaçlamaktadır.

Sayın Bakanım, Afyonkarahisar'da gençlerimiz spora büyük ilgi göstermektedirler. Kısıtlı imkânlarla bile önemli başarılar elde ettiler. Özellikle Taşoluk Güreş Kulübünde yer alan kız sporcularımız ulusal müsabakalarda gururumuz olmaya devam ediyorlar. Bu başarıların arkasındaki desteklerinizi biliyor ve bunun için şahsınıza teşekkür ediyoruz. Bu başarıları daha da yaygınlaştırmak adına yerelde başarı göstermiş küçük spor kulüplerine yönelik özel destek programlarının oluşturulmasını önemle arz ediyoruz.

Sayın Bakanım, engelli sporcularımızın azmi, iradesi ve başarıları milletimiz adına büyük bir gurur vesilesidir. Engelli kardeşlerimize ve onların spor yaşamına verdiğiniz büyük önemi ve desteği de bu vesileyle takdirle karşılıyoruz. Bakanlığınızın engelli sporcularımıza sağladığı imkânlar hepimiz için ilham kaynağı olmaya devam etmektedir. Engelli sporculara yönelik desteklerin artırılmasını, paralimpik branşlarının daha fazla teşvik edilmesini ve bu alandaki başarıların görünür kılınmasını bilhassa önemsemişimizi belirtmek isterim.

Afyonkarahisar olarak bu vizyon doğrultusunda öncü bir adım attık. Valimiz, İl Millî Eğitim Müdürlüğümüz ve ilgili kurumlarımızın destekleriyle engelli bireylerimizin engel gruplarına uygun spor yapabileceği ve 14 engelli derneğimizin kendi engel gruplarına yönelik spor ve sosyal etkinliklerini doğrudan organize edebilecekleri bir alan tahsisi yapıldı. Bu yatırım devletimizin şefkat elinin somut bir yansıması olmuştur. Bu nedenle Mersin ve Balıkesir illerimizde oluşturulan engelsiz gençlik merkezlerinin diğer tüm illerimizde de kurulması gereklidir.

Sayın Bakanım, Dinar, Emirdağ, İscehisar, Sandıklı, Şuhut ilçelerimizde bulunan gençlik merkezleri ve ilçe statlarının deprem performans analizleri sonucuna göre riskli olduğu tespit edilmiştir. Bu yapıların yıkılarak yenilerinin yapılması arzumuzdur. Dosyamızı da arkadaşlara emanet ettik, konuyla alakalı olarak ilgilerinizi beklemekteyiz.

Bu vesileyle, Bakanlığımızın bütçesinin ülkemize, milletimize ve gençliğimize hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Taytak.

Şimdi söz sırası, Sayın Şeref Arpacı'da.

Buyurunuz lütfen.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Grup sözcülerimiz genel değerlendirmeyi yaptılar. Ben de seçim bölgem Denizli halkının sesi olmak için söz aldım. Türkiye'nin üretim gücü, kültür başkenti olabilecek potansiyele sahip dinamik bir şehir olan Denizli yıllardır sportif yatırımlar konusunda açıkça ihmal edilmektedir. Ne yazık ki bütçenizi ve kamu yatırım planlarını incelediğimizde bu sene de Denizli'ye tek bir yatırım yapmayacaksınız gibi görünüyor. Oysaki her seçim döneminde partinizin verdiği vaatler akıllarda. Buyurun, bakın, 2014 ve 2019 yılında Büyükşehir Belediye Başkanınız Osman Zolan ve şu anda Genel Başkan Yardımcınız olan Nihat Zeybekci'nin verdiği sözler, müjdeler, her seçimde bir müjde, ayrı bir paket. Her seçim döneminde "Denizli'ye stat yapacağız." dediniz ve on iki senedir bir çivi çakılmadı. Ne bir proje geldi ne bir somut adım atıldı. 2014 yılında açıkladınız, vaat verdiniz, 2019'da "Proje tamam, ihale aşamasında." dediniz ama sözleri tutmadınız. Ayrıca memleketim Babadağ, Denizli'de futbol sahası olmayan tek ilçedir. Defalarca söz verilmesine rağmen, yer tahsisi için belediyeyle protokoller yapılmasına rağmen saha problemi hâlâ çözülmemiştir.

Biz Denizli olarak artık yalnızca seçimden seçime hatırlanmak istemiyoruz. Biz hakkımızı istiyoruz Sayın Bakan. Denizli'nin tek eksiği futbol stadyumu değil. Denizli'nin başta basketbol olmak üzere salon sporlarının yapılacağı salonları da yok. Mevcut salonların deprem riski nedeniyle yıkılması gerekirken siz yenisini yapmadığınız için binlerce çocuk bu çürük binalarda antrenmanlarını, müsabakalarını yapmak zorunda kalıyor. Denizli'nin modern bir yüzme havuzu kompleksi yok. Binlerce sporcu antrenman yapamadığı için ne yazık ki bu branşı terk ediyor. Eski İl Müdürü açıklama yaptı: "Uluslararası standartlarda bin kişilik olimpiyat yüzme havuzu, 25.000 kişilik stadyum, 3.500 kişilik kapalı spor salonu ve antrenman merkezi projeleri hazır, yetkili mercilere sunduk." ifadesi var. Nerede bu projeler Sayın Bakan, bu projelerin akıbeti nedir? Neden yıllardır adım atılmıyor? Siz bu tesisleri yapmazsanız nasıl sporcu yetişecek, uluslararası müsabakalarda nasıl başarı elde edeceğiz? Birçok alanda olduğu gibi sporda da dünyada çok geride kaldık, bundan siz de sorumlusunuz; kırk yılda ilk defa olimpiyatlarda altın madalya alamadan döndük, bu da size nasip oldu. Mücadele eden sporculara minnettarız fakat gerideyiz, geri kalıyoruz ve daha da geriye gidiyoruz Sayın Bakan.

Bir diğer önemli husus, Denizli Engelsiz Yaşam Merkezi, Spor Toto tarafından ödenmesi gereken para. 2021'de protokol imzalandı, açık ve net olarak Spor Toto'nun reklamlarının belediyemizin tesislerinde yer alması karşılığı 40-50 milyon ödenek ayrılacaktı. 31 Mart sonrası belediyeyi kaybedince hukuka aykırı bir biçimde yeni ek protokoller devreye sokuldu, ödenek durduruldu. Sizin Denizlileri cezalandırmaya ne hakkınız var Sayın Bakan? Siz kimin parasını kimden sakınıyorsunuz? Bu para Denizli halkının hakkıdır. Orada engelsiz yaşam merkezinden binlerce insanımız faydalanacak, spor yapacak, eğitim alacak; topluma kazandıracak çocuklarımızı, topluma faydalı bireyler olacak. Siz de bunu biliyorsunuz ama bu parayı ödememek, siyasi sebeplerle yerel yönetimleri cezalandırmak halkı cezalandırmaktır; bu anlayış ne kamu vicdanına sığar ne de adalet duygusuna. Gelin, Denizli'ye sırtınızı dönmeyin ama bu yanlıştan hemen dönün.

Sayın Bakan, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Denizli'nin dört bir yanındaki gençlerin eşit imkânlarla sahip olmasını istiyoruz. Bu ülkenin hiçbir evladı hangi partiden belediye başkanının o şehri yönettiğine ve orada yaşadığına göre farklı muamele görmemelidir. Bütçeyi yalnızca kâğıt üzerindeki rakamlarla değil bu ülkenin gençlerinin, sporcularının, geleceğinin ihtiyaçlarıyla değerlendirelim. Denizli'ye, bu ülkenin her şehrine eşit ve adil bir spor politikası getirelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Arpacı.

Evet, şimdi de söz sırası Sayın Ali Gökçek'te.

Buyurunuz lütfen.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz.

Topluman yüzde 15'ini gençler oluştururken Bakanlığınız ne yazık ki bu sene de bütçeden bu yüzdeye paralel bir bütçe alabilmiş değil. Dolayısıyla, gençlerin sorunlarını bu yıl da çözümsüz bırakacakmışsınız gibi görünüyor. Avrupa Birliği üye ülkeleri arasında en yüksek genç nüfus oranına sahibiz ancak yıllardır bu potansiyelimizi avantaja çevirebilmiş değiliz. Doğurganlık hızındaki düşüşü de göz önüne alırsak nüfusumuzun giderek yaşlandığı gerçeğiyle birlikte bu potansiyelimizi kaybetme riskimiz olduğunu da hatırlatmak isterim. Gençlerin isteklerine, taleplerine kulaklarınızı tıkadığınız için gençler mutsuz, kaygılı; gençler geleceklerini maalesef bu topraklarda değil yurt dışında aramak zorunda hissediyor. Türkiye'den göç eden nüfusun yaş gruplarına bakıldığında en fazla göç edenler yüzde 14,4'le 25-29 yaş grubu yani en çok gençler gidiyor. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yıldan yıla artıyor, genç kadınlarda bu oran tam yüzde 30 yani gençler toplumdan soyutlanıyor ama siz bu gerçeği görmemekte ısrar ediyorsunuz. Gençlerin ellerinden umudunu, yarınları dair hayallerini aldığınızda ne oluyor peki? Bağımlılık artıyor, sanal kumar, sanal bahis vakaları ve buna bağlı trajedilerde patlamalar yaşanıyor ama bu gerçeğe rağmen gençlik programlarına ayrılan pay bütçedeki artışın altında kalmış durumda.

Bağımlılık konusuna özellikle, hassasiyetle eğilmemiz gerekiyor. Bu, sadece sizin Bakanlığınızın değil, topyekûn bütün bakanlıkların iş birliğiyle odaklanması gereken bir mesele ancak son iki yılın uyuşturucu raporu ciddi alarm veriyor. 2022'de 246 olan madde bağımlı ölüm sayısı 2023'te 300'e, 2024'te ise 427'ye çıkıyor; iki yılda neredeyse 2 katı bir artış var. 2017'den bu yana 3.497 ölüm yaşanmış, bu ölümlerin büyük çoğunluğu ise 30 yaş altı ölümler. Uyuşturucuya başlama yaşının ilkökul çağına düştüğünü

söylüyor uzmanlar, eğitimciler, aileler; bu trajediyi görmezden gelmeyin artık. Bu ülkenin gençleri özgürlük istiyor, fırsat eşitliği istiyor, bileğinin hakkıyla, alınının akıyla kazandığı sınavlardan mülakat garabetiyle elenip anasının, babasının eline bakmaya devam etmek istemiyor ki anasının, babasının da elinde üç kuruş para bırakmadınız zaten; emeklinin, dar gelirinin hâli ortada.

Sayın Başkan, konuyu gelecek günlerde Sayın Murat Kurum geldiğinde de detaylı olarak tartışacağız elbet. Ancak Gençlik ve Spor Bakanı olması hasebiyle Sayın Bakanın da bu konu hakkındaki görüşlerini merak ediyorum. TOKİ 500 bin sosyal konut projesi başlattı ancak bu projede gençlere ciddi haksızlık yapıyor Sayın Bakan. Gençler âdeta ailelerine bağımlı bireyler olarak görülüyor. 18-30 yaş arasındaki kişiler anne ya da babalarının üzerlerine kayıtlı bir konut olması hâlinde başvuru yapamıyorlar. Yani hem "Doğurganlık azalıyor, genç nüfusu azalıyor." diyorsunuz hem de gençlere hayatlarını kurabilmeleri için destek vermiyorsunuz. Yani 18-30 yaş arası 3 kardeşin anne ve babalarının tek bir evi varsa bu 3 kardeş TOKİ nezdinde ev sahibi olmaya layık görülüyor. Ya da diyelim ki 25 yaşında evli bir çift ailesiyle mi kalsın bekliyorsunuz siz, bunu anlayamıyoruz. Sizin bu konudaki görüşünüzü gerçekten merak ediyorum.

Sayın Bakan, gençlerin ciddi bir af talebi var. Ekonomik sebeplerle okulunu terk etmek zorunda kalan ama eğitime dönmek isteyen gençlerin talebini, beklentisini görmenizi istiyorlar, bu sesi artık duyun, gençler okullarına kavuşabilsin.

Dün gençlerle birlikte bir paneldeydim. Gençlerin çok güzel fikirleri, heyecanları, talepleri var. Ben onların taleplerini tek bir cümleyle sizlere iletmış olayım: Gençler sizden umutlarını törpüleyen, onları yoksulluğa, umutsuzluğa ve göçe mecbur bırakan bir bütçe değil; geleceklerini yurt dışında aramak zorunda kalmadıkları; hayallerini, özgürlüklerini, kendi memleketlerini yaşayabildikleri bir bütçe ve yönetim talep ediyorlar. Bu hâliyle bu bütçe ne gençliğin ne de sporun bütçesi ne yazık ki.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası, Sayın Elvan Işık Gezmiş'te.

Buyurunuz lütfen.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli milletvekilleri; maalesef ülkemizin geleceği gençlerimizin sorunları hiç olmadığı kadar çok. Bu ülkenin geleceği gençler umutsuz, yorgun, hatta kendini geleceksiz hissediyor. Üniversite mezunu her 3 gençten 1'i işsiz. KYK bursları yetersiz, barınma krizi derin bir yaraya dönüşmüş durumda. Gençler sporda, sanatta, üretimde değil, sizin iktidarınızda hayatta kalmaya çalışıyor. Türkiye'de 15-29 yaş arasında ne eğitimde ne istihdamda olan genç oranı yüzde 25 yani 4 gençten 1'i ne istihdamda ne eğitimde. Bu ülkede en acil çözülmesi gereken tablo budur, gençlerin nasıl savrulduğunu gösteriyor.

Ülkemizde bulaşıcı bir hastalık gibi gençlerde intihar vakaları yaygınlaştı. Üniversiteyi kazanan gençler ekonomik sıkıntılarla boğuşuyor. 2002 yılında KYK bursuyla 1,5 çeyrek altın alınıyordu yani bugünün 16.500 TL'siydi, bugün ise sizler "3 bin TL verdik." diye övünüyorsunuz.

YÖK tarafından açıklanan fakat sonradan internet erişimi kaldırılan rapora göre 2020-2022 yılları arasında üniversiteden ayrılan öğrenci sayısı 1 milyon 113 bin, bu bir utanç tablosudur. Gençler üniversiteyi kazanıyor ama okuyamıyor.

KYK yurtları İstanbul gibi büyük şehirlerde öğrenci sayısının sadece yüzde 7'sine barınma sağlıyor, durumları ise içler acısı. Bu yurtlarda asansöre sıkışarak hayatını kaybeden öğrencimiz oldu. Yaz döneminde kilitler kırıldı, güvenlik zafiyeti var. Bir öğrencimiz kalp krizi geçirdi. Yurtlarda sağlık konusunda altyapı eksikliği var. Türkiye genelinde belediyelerimizin açtığı yurt sayısı 75, İstanbul Büyükşehir Belediyemiz 16 yurt açtı, binlerce öğrenciye burs veriyor. Ruhsatlarda zorluk çıkarıp hizmeti engellemeye çalışmanıza rağmen tüm bu zorlukların içinde gençlerimize destek veren belediyelerimize teşekkürü borç biliyoruz.

Sayın Bakan "bilginin pratiğe aktarılması konusunda öğrencilere rol model olmak" tanımıyla 940 Diyanet İşleri Başkanlığı personeli KHK yurtlarında görevlendirilmesine rağmen sadece 447 psikolog görevlendirildi. Öncelikle yurtlarda gençlere sağlık ve psikolojik destek sağlanması gerektiğini görmezden geliyorsunuz.

Kumar bağımlılığı sizin iktidarınızda korkutucu boyutlara ulaştı. Kumara başlama yaşı 15'in altına inmiş durumda. İktidarınızda gençler uyuşturucu batağına saplandı, uyuşturucu kullananların yüzde 67'si 15 ile 24 yaş aralığında. Durum böyleyken bağımlılıkla mücadelede ayrılan pay on binde 2. Bu bütçeyle mi gençleri kumardan, uyuşturucudan koruyacaksınız?

Gerçi gençlerin sorunu o kadar çok ki. Değerli milletvekilleri, bunu söylemeden geçemeyeceğim: Bursa'da 13 yaşında bir kız çocuğu kaçırıldı ve cinsel istismara uğradı. "Hafif düzeyde zihinsel yetersiz" tanımı olan kız çocuğunu kaçırarak 30 yaşındaki zat on dört ay tutuksuz yargılandı ve bugün iyi hâl indirimi aldı. Bu bir utanç tablosudur bugünün Türkiye'si için. Ne genci koruyabiliyorsunuz ne genç kızları ne de çocukları.

Gençleri korkutuyorsunuz, umutsuzluğa sürüklüyorsunuz, baskılıyorsunuz, ülkeden kaçırıyorsunuz. Zaten nitelikli iş bulamayan gençler "tweet" atsalar kabahat, demokratik eylem haklarını kullansalar tutuklanıyorlar. Baskıyla gençleri tüketmeye çalışıyorsunuz. 19 Mart 2025'te İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız, Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınmasıyla başlayan süreçte çoğunluğu gençlerden oluşan 1.879 kişi barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullandığı için gözaltına alındı. Ardından, 17 Ekimde Hacettepe Üniversitesinde yemekhane zamlarını ve on birinci yargı paketini protesto eden en az 30 öğrenci gözaltına alındı. "Türkiye Yüzyılı" diyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Gezmiş.

Şimdi de söz sırası Sayın Cem Avşar'da.

Buyurunuz lütfen.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum.

Nüfusumuzun yaklaşık yüzde 20'sini gençler oluşturuyor, hâlâ Avrupa'nın en genç ülkesiyiz Sayın Bakanım ancak ülkedeki gençlik manzarasına baktığımızda bu potansiyelimizin göz göre göre elimizden kaydığını görmekteyiz. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençler, madde bağımlısı gençler, suça bulaşan gençler, çeteleşen gençler, üniversiteyi kazandığı hâlde barınmadığından okulu bırakan gençler, geçinemediğinden kaydını donduran gençler, umudunu yurt dışında arayan gençler; geldiğimiz tablo bu.

Üzülerek söylüyorum, umudunu da her gün daha fazla kaybeden bir gençlikle karşı karşıyayız ve bunun en büyük sorumlusu, onlar için çalıştığını iddia eden siyaset kurumudur, yirmi üç yıldır gençlik politikasını yürüten iktidarınızdır.

Bakın, gençlerin beklentileri ile mevcut durum arasındaki farkı ve Gençlik Spor Bakanlığının bütçesindeki bu kritik rolü incelediğimiz zaman, 2026 bütçesinde 300 milyar 302 milyon 192 bin lira bütçe ödeneğinin öngörülüyor. Bu, genel bütçeye oranla 1,47. Bu bütçeyle hem spor hizmetleri hem spor yatırımları -yani koca statlar da bu bütçeyle yapılacak- hem de gençliğe yönelik harcamalar yapılacak. Bu durum, iki konuda da yol almanın her zamanki gibi yetersiz kalacağını bize gösteriyor.

"Ev genci" olgusunun artışı, kuşaklar arasında göreceli yoksullaşma, barınma ve temel ihtiyaçlardaki erişime güçlükler ve kırsal-kentsel farklar yani gençliğin çeşitliliği hususunu bütçenizde dikkate almıyorsunuz. 18-29 yaş arasındaki gençlerin neredeyse üçte 1'i ne işte ne eğitimde; 2023-2024'te 131 bin öğrenci üniversiteyi bırakmış, bu yıl 157 bine çıkmış, öğrenciler okumak istemiyor, okuyamıyor. Öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdam seviyesine bakıyoruz; Türkiye'de lise mezunlarının yüzde 35'i, üniversite mezunlarının da yüzde 25'i iş bulamıyor. Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütündeki ülkeler arasında bu iki konuda şampiyonuz. Türkiye'de yükseköğretimde öğrenci başına yıllık harcama 10 bin dolarken diğer üye ülkelerde 21 bin dolar civarı.

Bakın, Estonya, 2014'te bu ev genci meselesini nasıl çözmüş: Yüzde 12'ymiş -bizde o zaman yüzde 24'müş- bakanlık, belediyeler, sivil toplum iş birliği yapmışlar. Ondan sonra, bu program sonunda onlar yüzde 4'e inmişler, bizde şu an yüzde 30'ları geçmiş durumda.

Bağımlılıkla mücadele patlamış durumda ama bütçenize baktığımız zaman, en düşük ödenekli programınız bağımlılıkla mücadele, 59 milyon 494 bin TL'yle. Yükseköğretim burs kredileri söylendi, 3 bin lira; altın oranı yapıldı. Bakın, hep övündüğünüz, işte, 2002'de geldiğinizdeki rakamları genelde veriyorsunuz. 2005'te KYK desteği asgari ücretin yüzde 30'uymuş, bugün yüzde 13'e gerilemiş KYK desteği. Bu oranın korunması için 2025'te yıllık asgari ücretten yapılan hesaplamayı bile yapsak 7 bin lira olması gerek minimum. İstanbul Planlaması Ajansının verilerine göre barınma, ulaşım harici 9.400 TL olması gerekli yani mevcutta verdiğinizin 3 katı olması lazım.

Ülkenin dört bir yanındaki KYK yurtlarında gençlerin yaşadığı sıkıntılar var. Öğrenciler, KYK yurtlarının yetersiz olduğunu, hak kazanamadıklarını, kazansalar bile 4 kişilik odalarda 6 kişi kaldıklarını anlatıyorlar; sağlıkları için en önemli yaşlarında yurtlarda yemekleri yiyemediklerini, burslarının da dışarıdan almaya yetmediğini, aç uyuduklarını söylüyorlar.

Cevizlibağ Atatürk Kız Öğrenci Yurdunda öğrenciler yaz tatilinden odalarına geri dönüyorlar, bir görüyorlar ki bavulları açılmış, özel eşyaları karıştırılmış, yataklarına yazılar yazılmış. Güvenliğini kim sağlıyor bu yurtların? Daha önceden hayatını kaybeden bir öğrencimiz olmuştu Aydın KYK Yurdunda, Zeren Ertaş, iki ay önce mahkemesi görüldü, sanıklar duruşmaya bile katılmadı Sayın Bakan.

Böyle bir noktadayken gençleri teşvik etmek istiyorsunuz fakat gençlikle ilgilenen Bakanlığa verilen bütçenin genel bütçeden aldığı pay 1,47. "Her şeyi biz biliyoruz."la, yirmi üç yıllık rakamları üst üste koymakla bu işler olmaz. Bakın, sorun büyüyor, daha iki sene de iktidarsınız, seçim sandığı koyma niyetiniz de yok, bu işleri iş birliğiyle, ortak akılla çözmenizi tavsiye ediyoruz.

Son söz; gençlere korunması gereken grup yaklaşımıyla değil milletin ve devletin öznesi kaynağı olarak bakılması gerekmektedir.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Avşar.

Şimdi de söz sırası Sayın Bankoğlu'nda.

Buyurun lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın bu seneki sloganı: "Hep yanındayız." Yirmi üç sene sonra sonunda nihayet gençlerin yanında olmak aklınıza gelmiş, buna karar vermişsiniz. Evet, hep yanındasınız gençlerin; gençleri 4 yataklı ranzalarda, balık istifi gibi yurtlarda yatırıyorsunuz; 2 üniversite bitirip 3 harfli marketlerde depocu olarak, inşaatlarda işçi olarak çalışmak zorunda bırakıyorsunuz; derece yapan gence hakkını vermek yerine mülakatta eşi dostu kayırıp onları alıyorsunuz ya da "Giderlerse gitsinler." diyorsunuz. Bugün, biz bu bütçeyi konuşuyoruz ama Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri bu bütçede yok, bütçenizde bir cümle dahi yok. Ne bu? Ev gençleri. Aslında, bir cümlecik var da onu da saymıyorum. Stratejik planınıza baktım, performans programınıza baktım, faaliyet raporlarınıza baktım; tek bir cümle, tek bir politikanız ev gençleriyle ilgili yok. Peki, her 4 gençten 1'i ev genci, ne eğitimde ne de istihdamda bu gençler, rakamlar söylendi, yüzde 25,9. Evinde ailesinden harçlık alarak yaşamaya çalışıyor bu gençler Sayın Bakan. Torpilsiz iş yok, eğitim desen zaten içini boşalttınız.

Sayın Bakan, mesela geçtiğimiz ekim ayında kaç genç hayatını kaybetti iş cinayetinden dolayı biliyor musunuz? 32 genç, iş cinayetinde hayatını kaybetti. Siz bilmezsiniz çünkü bu ülkede iş güvenliğini gereksiz maliyet olarak gördüğünüz için genç işçilere verdiğiniz değer de maalesef Hükûmetinizde ortada.

İşte, bu ev gençleri şimdi evlerinde sıfır hayat, sıfır hayal, geleceksiz çaresiz aileleri de maalesef çaresiz. Eurostat verilerine göre bakıyoruz, 18-24 yaş aralığında her 4 gençten 1'i yoksul ve sosyal dışlanma riski altında. Hâl böyleyken gençlere kaynak yok ama yandaşlara, vakıflara, cemaatlara bir ton kaynak para var her zamanki gibi. Yine, bakıyoruz, kâr amacı gütmeyen kuruluşlara aktardığınız para, bu sene 2 milyar 260 milyon olarak öngörülüyor; geçen seneye göre yüzde 20 artırmışsınız. TÜRGEV'inden, Ensar'ından TÜGVA'sına imzalanan protokollerle bu paraların nereye gittiği maalesef Bakanlık bütçenizde detaylı bir şekilde açıklanmıyor ama mesela ben size bir öneride bulunayım: Yoksullukla mücadele programı geliştirebilirsiniz, böyle bir program geliştirmeyi düşünebilirsiniz Sayın Bakan.

Burslara gelelim; durum belli, 2004'te burs kredi durumu asgari ücretin yüzde 30'uydu Sayın Bakan, bugün sadece yüzde 13'ü. Yirmi yılda burslar reel olarak yüzde 60 eridi. Ayda 3 bin lira vermeye geçtiğimiz yıl "İyi para." demiştiniz, bakalım bu yıl "İyi para." diye neye diyeceksiniz. Yılbaşından bu yana hesaplarsak zaten 600 lira eridi yani yapacağınız zam da aslında çoktan, cebe girmeden erimiş durumda. Şimdi, siz bu tabloyu "gençlik politikası" diye önümüze koyuyorsunuz; bunun adı politika değil, adı politika ama özü sefalettir.

Yurtları anlatmaya gerek yok ama hâlâ çıkıp "Yurt kapasitesini artırdık." diyorsunuz. Evet ama yatak kapasitesini artırdınız; nitelsiz, kalabalık, 10 kişilik odalarda, yavaş internetli, kötü yemekli yurtlardan bahsediyoruz. Artış başka bir şeydir, ihtiyacı karşılamak başka bir şeydir Sayın Bakan. En temel barınma hakkını şu hâle getirip de burada bize yatak kapasitesini artırmayı lütufmuş gibi anlatıyorsunuz; gerçekten insanda biraz utanma olur.

Bu bütçede, arkadaşlar söyledi, gençlerin payı yüzde 5 bile değil. Gençlik araştırmalarına ayırdığımız paya baksak doğru düzgün hiçbir şey yok. Bağımlılıkla mücadelede 2026'da ayrılan pay binde 2 yani 59 milyon yani bağımlılığa ayırdığınız bütçe sarayın bir günlük harcaması Sayın Bakan. Bu kadar düşük bir oranla hangi gencin çaresizliğini, hangi krizi çözmeyi planlıyorsunuz? Bir de bu gençlerden evlenmelerini, çocuk yapmalarını, 3 değil, 4 değil hatta 5 çocuk yapmalarını bekliyorsunuz siz. Politikalarınızla ve siyasi baskılarınızla gençliği aç, işsiz, çaresiz bırakıp onları kontrol etmek istiyorsunuz ama onlar genç, onlar genç.

Sayın Bakan, 19 Mart darbesinin ardından tam 1.879 kişi, çoğu genç gözaltına alındı, yüzlerce tutuklandı ama bunca gözaltıyla ve tutuklamayla gençler ve ailelere vermek istediğiniz mesaj nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Bankoğlu.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Gençlik sizden hakkını istiyor Sayın Bakan ve bu hakkı da er yada geç alacak.

Bütçeniz hayırlı olsun diyeceğim ama olamıyor.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Bankoğlu.

Şimdi de sıra Sayın Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ta.

Buyurunuz lütfen.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler.

Sayın Bakan, sayın bürokratlar; hoş geldiniz.

Keşke hoş şeylerden konuşabilseydik zira her vekilin konu başlığının ilk satırı bu ülkenin kanayan yarası maalesef. İktidar vekillerini tenzih ederek söylüyorum zira onların çizdiği pembe tablo, yıllardır bu iktidarın icraatları sebebiyle oluşan kara tabloyu aydınlatamıyor maalesef. Bugün iş bulamadığı için göç eden, geleceğini sırtına yükleyip şehri terk eden, üniversite mezunu olmasına rağmen kendi memleketinde bir umut kırıntısı bulamayan gençliğin mutsuzluğundan biraz bahsetmek istiyorum.

Şimdi, biraz daha geriye ve yerele bakalım: 2023 raporlarında Siirt'te kayıtlı işsiz sayısı 14.405 kişi, bu da TÜİK verileri ancak gerçek durum bunun katbekat fazlasıdır. Yaklaşık 350 bin nüfusu olan Siirt'in tamamı işsiz desek yeridir, abartı olmaz diyelim. Türkiye'de genç işsizliği ve özellikle genç kadın işsizliği ekonomik krizle birlikte daha da derinleşmektedir. Ürettiği verilerle toplumsal gerçekliğin üstünü örtmeye çalışan TÜİK'in yine veriler konusunda maşallahı var. Biz ne diyelim buna? Görünen işsizlik tablosu TÜİK'in kılavuzluğunu istemez. Sadece rakamlarla da konuşmuyoruz Sayın Bakan çünkü bu rakamların ardından giden ve vazgeçen bir gençlik var. En genç nüfusa sahip kentlerden biri olan Siirt'ten dışarıya doğru yaşanan göçün temel nedenlerinden biri her yere açtığınız ancak AKP Gençlik Kolları merkezine dönüşen dört duvardan başka bir şey yok maalesef.

Sayın Bakan, şimdi gençliğe reva gördüğünüz hayattan bahsedelim biraz. Üniversiteyi bitiren gençler ya İstanbul'a ya Akdeniz'e ya Ege şehirlerine ya da Avrupa'ya gidiyorlar; bu gittikleri şehirlerde de maalesef mevsimlik ucuz iş gücü olarak kullanılıyorlar. Sizin bu konuda bir fikriniz var mı ya da elinizde herhangi bir veri var mı bilmiyorum ama ben biliyorum, size de söyleyeyim: Çünkü bu gençlerin doğup büyüdükleri şehirlerde iş yok, üretim yok, geleceğe dair bir planlama yok, bir yatırım da yok dolayısıyla hiçbir şey yok. Yine, siz bu ülkenin gençlerine spor salonu açarak moral vermek istiyorsunuz ama o salonları dolduracak genç kalmadı maalesef Sayın Bakan.

Gençler tarafından bu kadar açık mesaj varken siz hâlâ kaç proje, kaç bina, kaç turnuva yaptığınızla övünüyorsunuz; meseleye buradan bakıyorsanız çok yanlış yerden bakıyorsunuz demektir. Gençlerin deyimiyle söyleyelim size: Hayaller sizin sunumunuz, gerçekler Siirt'in işsiz ve yoksul gençleri Sayın Bakan.

Gençlerin göç ettiği bir şehirde Gençlik ve Spor Bakanlığının asli görevi yalnızca etkinlik düzenlemek değil -elbette o da olsun- o genci memlekette tutacak, istihdamı destekleyecek, üretime katacak politikalar üretmektir aynı zamanda. Bugün hem Siirt'e hem de ülkede bir üniversite mezunu gencin elinde sadece 2 seçenek var: Ya şehri ve ülkeyi terk edecek ya da mutsuzluğa sığınacak; her iki seçeneğin de kaybedeni bu ülke ve bizleriz maalesef. Biz diyoruz ki: Gençler bu ülkede kalabilsin, kendi şehrinde, kendi toprağında emeğinin karşılığını alabilsin. Bu yüzden Gençlik ve Spor Bakanlığı artık kuru propaganda yapmaktan vazgeçip üretimi, istihdamı, yerel kalkınmayı destekleyici gençlik politikaları geliştirmekle uğraşmalıdır.

Bütün bu tabloya karşı Sayın Bakana birkaç önerimiz olacak: Siirt'te uyuşturucu bataklığına düşmüş gençlerin tedavi olacağı bir merkez açılmasına vesile olabilirler Sağlık Bakanlığıyla birlikte. Bilime ve çağın gerekliliklerine uygun yeni alanlar açabilirsiniz. En yoğun genç mevsimlik işçi gücü veren illerden biri olan Siirt için kalıcı çözümler üretebilirsiniz ki tarım konusunda fıstıktan bala, bittim sabununa en verimli illerden biri Siirt. Bu alanların ülkeye ve dünyaya açılması için çalışmalar yapabilir, gençleri bu alanda istihdama katabilirsiniz.

Son olarak Sayın Bakanın da cevaplaması üzere birkaç soru soracağım: Geçtiğimiz eylül ayında Siirt İl Müdürünüz "Türkiye'nin ilk spor müzesi açılacak." diye açıklama yayınladı. "Kentın spor tarihine ve Türkiye'nin spor kültürüne ışık tutacak." dediğiniz müze ne aşamada? Bu müze aynı zamanda bu dertlere deva olacak mı diye de sormak istiyorum.

Siirt'te gençlerin işsizlik oranı nedir, bunun kadın-erkek dağılımı nedir ve bu oran Türkiye ortalamasının ne kadar üzerindedir? Bunu her Siirtli bilir ama biz yine de Sayın Bakandan duymak isteriz ayrıca.

Sunumunuzda birçok şehirde açtığınız devasa kapasiteli futbol statlarından bahsettiniz. Siirt'te yeterli bir stadın hatta bütçe olmadığı için artık bir futbol takımının da olmadığından haberinizi var mı diye sormak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Siirt'teki sanal bahis, uyuşturucu, işsizlik gibi etkilerle gerçekleşen intihar oranlarıyla ilgili elinizde hangi veriler var? Sorularımı cevaplamanızı isterim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Uysal, buyurun lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın Bakan, değerli hazırun; hepinizi selamlıyorum.

Bakanlığın merkezî düzeyde ülke genelinde yaşadığı yapısal sorunlar Şırnak'ta çok daha ağır bir biçimde hissediliyor. Bunlardan biri de toplumsal alarm veren intiharlar. Sosyopolitik Saha Araştırmaları Merkezi verilerine göre Şırnak'ta intiharlar son yirmi dört yılda neredeyse 4 kat artmış, intihar hızı da yüz binde 0.55'ten 3,19'a yükselmiş. Geçmiş yıllarda yılda 27 olan intihar sayısı bugün 103 ve daha yüksek bir rakam civarında seyrediyor. Bunlar en çok da yaşamının daha başlarında olan 15-19 yaşlarındaki gençler ve daha acısı, bu intiharların büyük kısmı için "Nedeni bilinmiyor." diye kayıt düşülüyor. Yani devlet bu gençler, bu çocuklar neden yaşamdan koptu bilmiyor, takip etmiyor, duymuyor. Oysaki intihar ne kader ne de doğal bir ölümdür. Sosyopolitik bir merkezin ortaya koymuş olduğu bu çalışmayı Bakanlık neden yapmaz, neden yapamaz ya da neden yapmak istemez? Bu tablo, yıllardır uygulanan yanlış politikaların, yok saymanın, bölgesel eşitsizliğin, derinleşen politik ayrımcılığın ve yoksulluğun bir sonucudur. Bu sonucu değiştirmesi gerekenlerin başında da siz ve Bakanlığınız geliyor. Gençlerin yaşam hakkı sorumluluğunuzu daha fazla ertelemeyin diyorum.

Şırnak Üniversitesi Erkek Öğrenci Yurdunda gerçek kapasite artışını yeni yurt yaparak değil gençleri daracak odalara sıkıştırarak yaptınız. 227 kapasiteli yurtda 450 öğrenci barınıyor; 2 kişilik odalar 4'e, 4 kişilik odalar 8'e çıkarıldı. Öğrenciler banyo, tuvalet ihtiyaçlarını karşılamak için kuyruk oluyor; 21 kişiye 1 tuvalet ve banyo düşüyor. Bu durumu öğrenciler protesto etti, biz de burada gündeme getirdik her ne kadar önergemize cevap vermemiş olsanız da. Ancak bu protestolara katılan öğrenciye yurt idaresi şunu söyledi: "Seni yurttan atacağız, ne yaptığını biliyoruz, kaydını sil yoksa siciline işler, memur bile olamazsın." Ve bu öğrenci yurttan kaydını sildirmek zorunda kaldı. Bununla ilgili yapılan başvuruları da Bakanlık "Öğrenci kendi isteğiyle kaydını sildirdi." yalanına dönüştürdü yani yurtda baskının üstünü "kendi rızası" diye örten bir düzeniniz var. Soruyorum: 4'üncü sınıf, son birkaç ayı kalan bir öğrenci yurttan kaydını niye sildirir? Kiraya çıkmak neden ister? Bu yurt yönetimi hakkında ne yaptınız ya da ne yapacaksınız? Üstelik erkek yurdu şehir dışında, ulaşımı pahalı, su kesintileri sık sık yaşanıyor. Kız yurdu ise kampüs içinde ama market veya kafe yok. Bu gençler bu koşullarda nasıl okusun, nasıl yaşasın? KYK kapasitesini aşan 7 milyona yakın genç öğrenci nerede uyuyor, ne yapıyor biliyor musunuz, takip sağlıyor musunuz?

Sayın Bakan, Uluslararası Cudi Cup Tenis Turnuvası'ndan söz ederken "Bir zamanlar roket sesinin yükseldiği Cudi Dağı eteklerinden bugün raket sesleri yükseliyor." dediniz. Bu, barış dilinden, spor dilinden uzak; militarizmi romantikleştiren, gerçekleri çarpıtan, talihsiz bir ifadedir. Ben Şırnak Vekiliyim, sizin o gün, orada festival yaptığınız tarihlerde maden ocaklarından dinamit sesleri yükseliyordu. "Geleceğimiz" dediğiniz o gençlerin soluyacağı temiz havayı... O coğrafyada petrol ve maden uğruna ağaç bırakmadınız, Cudi'de ormanlar kesiliyor, canlı yaşamı geri dönülmez bir biçimde tahrip ediliyor. Rafting diye övündüğünüz sulara yani Kato'da, Zap'ta, Hezil'de HES diye "güvenlik barajları" adı altında içerisinde rafting yapacak su bırakmadınız. Maden şirketlerine yönlendirilen su kaynakları yüzünden Şırnak'ın onlarca köyü su krizi yaşıyor, içme suları kirleniyor. Üstelik turlar düzenlediğinizi söylediğiniz o coğrafyada "geçici" adı altında ama sürekleşmiş özel güvenlik yasakları ilan ediliyor; sizin tur diye övündüğünüz yerde insanlar kendi tapulu arazisine giremiyor, özel izin alıp gitmek zorunda bırakılıyor. Bizlere bunlarla değil; gençlerin gerçekten nefes alacağı bir doğayla, bir sporla, gerçek politikalarla gelin çünkü yaşamın ve gençliğin ilk şartı, yaşayacakları bir doğa, gerçek bir mekândır. Siz ve sizin iktidarınız bugün o varlığı ortadan kaldırıyor, işte gerçek bu.

Yine, Sayın Bakan, bir diğer mesele, amatör kulüpler meselesi. Şırnak'ta çeşitli branşlarda 152 amatör kulüp var ancak faal olan 39 çünkü son 2024 ve 2025 yıllarında Valilik ve Kaymakamlıklardan ciddi bir destek azalması var. Üstelik Bakanlığınız üç yıl önce kulüplere doğrudan yapılan 20-30 bin liralık nakdî destekleri son yıllarda Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü üzerinden dağıtma kararı aldı fakat bu kaynaklar kulüplere ulaşmıyor ne malzeme ne nakit ne de yol desteği olarak. Bu yüzden, Şırnak'ta her yıl 14 kulüple katılınan amatör lige şu an 11 kulüp bile çıkamıyor. Daha yakın zamanda Valilikle yapılan görüşmede destek sözü verilmiş olsa da henüz bir çivi bile verilmiş değil.

Sayın Bakan, gençleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Taşcı, buyurun lütfen.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Balkan uyuşturucu rotası üzerindeki Tekirdağ'da, en son Kapaklı ilçemizde okul önlerinde satılan, 4 bin kullanımlık, peçeteye emdirilmiş bonzai ele geçirildi. Tekirdağ'ın bağımlılıkla mücadelede yaşadığı bu konum dezavantajı dolayısıyla gençleri spora yönlendirmek bizim için bir kurtuluş aynı zamanda. Bu yüzden yerele dair taleplerimizde pozitif ayrımcılık istiyoruz sizden.

Tekirdağspor, Çorluspor, profesyonel ligdeki temsilcimiz Çorluspor, 1947... Altmış yetmiş yıldır köklü şehir takımları olan bir il Tekirdağ. Katma değer üretimi, vergi tahsilat oranlarında hep üst sıralarda, 1 milyondan fazla nüfusu var fakat şehir stadyumu kapasitesi 4.300. Betonda böyle karton serip oturuyoruz tribünlerde. İstanbul'a yakınlığı, ulaşım kolaylığıyla birçok uluslararası organizasyonda aslında İstanbul'un yükünü bölebileceğiniz bir konumdayken Tekirdağ hangi suçu işledi de hem stadyum hem de spor salonu yatırımından mahrum bırakılıyor biz gerçekten bilmek istiyoruz. Tekirdağ'a diğer büyükşehirlerle eş standartlarda bir stadyum ve yine aynı standartlarda bir spor salonu istiyoruz.

İki hafta önce, 1. Amatörde, Namık Kemal Spor-Bıyıklı Spor maçında bir futbolcu kafasına darbe aldı. Ambulans olmadığı için dakikalarca yerde öylece yattı, her şey başına gelebilirdi. Hem saha içinde hem tribünde ciddi yaralanma risklerinin olduğu bu müsabakalarda bir ambulans ve sağlık görevlisinin bulunma zorunluluğu yok mudur, olması gerekmez mi? Bu konuda hem bir girişim hem de sıkı denetim bekliyoruz sizden.

3.Lig'de mücadele eden bir kadın futbol takımımız var, Büyük Yoncalıspor, idman ve maçlara ulaşımaları işkence; keza Saray başta olmak üzere bütün ilçelerimizde amatör kulüpler için geçerli bu. Yerel yönetimlerle ulaşım alanında bir protokol yapılamaz mı, merak ediyoruz bunu da.

Bu talep Bursa'dan ama hemen her ilde aynı sorun var: Osmangazi, Yunuseli, Batı Trakya Olimpik, Çağlayan Genç Yetenekler, Soğanlı ve Alpagutspor bütün yükümlülüklerini yerine getirdikleri hâlde tescil edilmiyorlar. Sizden saha ya da para istemiyorlar, "Tescilimizi yapın." diyorlar sadece. Bu, Bursa için 350 çocuğu sokaktan ve sokağın tehlikelerinden güvenli ve sağlıklı spor alanına kazandırmak demek. Şimdi, şöyle bir iddia var: Yeni yılda kulüplerden talep edilen tescil ücreti 600 bin liraya çıkarılacak, onun için bu kulüpler oyalanıyor. Doğru mudur bu iddia, onu da merak ediyoruz. Dileriz, değildir; dileriz, çocukların spor aşkı paraya tahvil edilmiyordur.

Marmaraeğlisi ilçemizde bizim halı sahalar yıkıldı, belediyenin sorumluluk alanı ama yani çok uzun zaman oldu, yapılmıyor. Burada devreye girebilme imkânınız varsa seviniriz. Ve "halı saha" demişken kalp krizine bağlı çok sayıda ölüm vakası yaşandı buralarda. İlk yardım odası ve malzemeleri yoksa bu işletmelerin sadece puanı kırılıyor, buralara "ilk yardım sertifikalı görevli zorunluluğu" ve uyulmazsa da "faaliyet durdurma" gibi caydırıcı ceza düzenlemesi yapılamaz mı? Spor salonlarının spor kulüplerine kiralanma ücretleri için belirlediğiniz bir tavan oran var mıdır merak ediyoruz; yoksa yine Tekirdağ'da 2024'te yaşandığı gibi yüzde 300'lere varan zamlarla karşılaşacak mı kulüpler?

Ben gençliğe dair aslında konuşmak isterdim sizinle ama o alanda, kusura bakmayın, yoksunuz Sayın Bakan, göremiyoruz sizi. Gençlik aslen bir ticari organizasyon olan profesyonellik ve kulüplere feda edilemeyecek kadar değerli ve önceliklidir. Bir beka meselesi olan herkes için de öyle olmak zorundadır. Dolayısıyla, aslında gençlik, Spor Bakanlığından ayrılarak müstakil bir bakanlığa kavuşturulmalıdır ama bu olana kadar da biz sizi hem KHK'lerdeki insanlık dışılıklara karşı gençlerin tarafında... Anayasal düzene karşı olanlar Meclise taşıyor ama ellerinde Türk Bayraklarıyla anayasal haklarını kullanan gençler cezaevlerinde. Biz, sizi, özgürlükleri, eğitim hakları gasbedilen gençlerimizin maruz kaldığı hak ve hukuk ihlallerine karşı yine gençlerin tarafında; belki Aile Bakanlığının çocuklar için yaptığı gibi gerçekten hak ve hukuk ihlali olan davalarda gençlerin tarafı olarak, müdahil olarak görmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum, bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Gürsel Erol, buyurun lütfen.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim, Bakanlığımızın değerli bürokratları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Konuşmama başlarken 2026 bütçemizin de hayırlı olmasını diliyorum. 2026 yılında da Bakanlığımızdan yeni başarılar bekleriz.

Tabii, Sayın Bakanım, siz bizim için özelsiniz, özelliğiniz şuradan geliyor: Aynı Parlamentoda aynı dönem görev yaptık ve Parlamentoda muhalefet grubuyla en iyi ilişkiler içerisinde olan, diyalog kuran milletvekillerinden birisiydiniz, bugün de Bakan olarak karşımızdasınız.

Tabii ki doğal olarak her partinin konulara bakış açısı farklı olacak, bundan daha doğal bir şey olamaz ve buradaki konuşmalarda arkadaşlarımızın değerlendirmeleri, yorumları, seçim bölgeleriyle ilgili Bakanlığın uygulamalarındaki doğru işler, yanlış işler, bunlarla ilgili değerlendirmeleri de gayet doğaldır. Özellikle ben İstanbul Milletvekilimiz Suat Özçağdaş'ın, Genel Başkan Yardımcımızın hem konuşması hem kullandığı dildeki üsluptan dolayı kendisine teşekkür ederim. Bütün arkadaşlarımız da milletvekillerimiz de kendi bölgelerini, gerçeklerini ve Bakanlığın genel bütçesiyle ilgili düşüncelerini paylaştılar. Bizim siyasetçiler olarak hepimizin birbirinden farklılıkları var. Siyaset dilimiz, siyaset tarzımız, siyasetteki konuşma şeklimiz doğal olarak birbirinden farklı.

Sayın Bakanım, ben öncelikle size teşekkür ederim, ilim adına teşekkür ederim. Ejder Bey de konuşmasında yaptığınız hizmetlerden bahsettiler. Elâzığ'a standartları çok yüksek bir stat kazandırdınız ve stadımızın adına açılışında aslında önce "Atatürk" ismi yazılmamıştı -Elâzığ'daki stadımızın adı Elâzığ Atatürk Stadı'ydı- ama daha sonra sizinle yaptığımız görüşmelerde "Elâzığ Atatürk Stadı" olarak tekrar ismi değişti ve "Atatürk" ismi stadımıza asıldı; bundan dolayı teşekkür ederim.

Ayrıca, Spor Toto Başkanlığımıza da Elâzığ'daki kulüplerimize, derneklerimize verdiği katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Doğal olarak yapılan işleri takdir edip bütçe görüşmesinde yapılması gereken işlerle ilgili veya Bakanlığın uygulamalarıyla ilgili eksik gördüğümüz, noksan gördüğümüz, bize göre yanlış yorumladığımız veya daha iyi olmasını istediğimiz konularda da görüşlerimizi beyan etmek muhalefet partisinin milletvekilleri olarak bizim en doğal haklarımız diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, Elâzığ Milletvekilimiz Ejder Açıkkapı Elâzığ'daki sorunları sıraladı ama ben bir iki ekleme yapmak istiyorum: Özellikle Elâzığ'da bazı mahallelerimiz çok gelişmiş mahalleler değil, Gençlik Spor İl Müdürlüğümüzün Spor Toto Başkanlığımızdan burada bir kapalı spor salonu yapılmasıyla ilgili talebi var. Bu talebi değerlendirirseniz çok memnun oluruz, gerçekten çok haklı bir talep.

Aynı zamanda, ben 26'ncı Dönemde Tunceli Milletvekilliği yaptım, Tunceli'de Dersimspor çok önemli ama iş adamı desteği olmadığı için, bir kamu desteği olmadığı için Dersimspor varlığını ve sporsal aktivitelerini sürdürmekte zorluk çekmekte. Dersimspor'a da Spor Toto Başkanlığından özel bir katkı ve destek vermenizi özellikle sizden beklerim.

Elâzığ'da genel olarak bir yurt sorunumuz yok ama projesi yeni çizilen 1.000 yataklı yeni bir yurt projesi var. Bunun da bir an önce tamamlanması hâlinde Elâzığ'da bir yurt sorunu kalmayacak. Elâzığ Fırat Üniversitesi dünyada marka değeri olan bir üniversite, Türkiye'de başarı oranı 20'nci sırada olan bir üniversite, 45 bin öğrencimiz var. Ayrıca, Fırat Üniversitesi kampüsü içerisinde de Rektörlüğümüzle görüşülerek sporsal aktivitelerin daha etkin hâle getirilmesi ve spor tesislerinin daha güçlü bir hâle getirilmesiyle ilgili sizden talebimiz olacak.

Sayın Bakanım, siz bizim -Elâzığ adına konuşuyorum- sorunları ilettiğimiz zaman, aktardığımız zaman, muhatap olarak her zaman ulaşabildiğimiz, sorunlara çözüm odaklı yaklaşan ve sorunları çözen bir Bakan olarak ben kendi ilim adına teşekkür ederim. Doğal olarak diğer milletvekili arkadaşlarımızın kendi illeriyle ilgili ilettikleri, gündeme getirdikleri, eleştirdikleri konuları da kendi siyasi bölgelerini gerçeği olarak değerlendiriyorum.

Başarılar dilerim, bütün bürokratlara da selam.

Saygılarımı sunarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Son söz, Sayın Ali Fazıl Kasap.

Sayın Kasap, buyurun lütfen.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) - Son olduğuna göre ucu açık.

Sayın Bakanım, mutlaka güzel şeyler yapmışsınızdır, yapmanız da gerekiyor ama ben sizden ve yanınızdaki genç bürokratlarınızdan, Bakan Yardımcılarınızdan bir şey istiyorum: Ne olursunuz şu yurttaki, bir hafta Bakanlığınız oradan idare etseniz, empati olur.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz ziyaret ediyoruz zaten.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) - Pek genç göremiyorum ama yani bir hafta Bakanlığınız idare etseniz... Bakın, burası 20 metrekare, 6 öğrenci kalıyor, Ankara buraya 1 kilometre ileride. Burayı mutlaka ziyaret edin, ben size ismini de vereyim. Bu yurt bakın, 20 metrekare -ben hekimim- kişi başına 8 metrekare yer olması gerekiyor, mevzuatta öyle istiyorsunuz ama yok, burada yok.

Sayın Bakanım, şimdi, şunu kabul etmemiz gerekiyor: İstisare kültürüne açık değilsiniz. "Yapamadık" "yetişemedik" "yapamıyoruz" diyebilmelisiniz. Sözlerin hepsini dinleyip en güzeline tabi olmanız gerekiyordu, müktesebat onu gerektiriyor; uygularsınız da inşallah, onu kabul ediyorum. Yani o söylenen rakamlar, işte, 3 bin lira, ondan sonra yurttaki kalıyorsunuz falan... Kontenjanını hak ettiği hâlde, kriterleri yettiği hâlde yurtlarda barındıramadığınız çocuklara karşı eğer adilseniz yurttaki bir öğrencinin maliyeti neyse o parayı eline vereceksiniz; adil olan odur, sizden adalet bekliyor öğrenciler.

İkincisi, gençlikten sorumlu Bakansınız. Bakın, Almanya'daki toplam üniversite öğrencisi sayısı 1,4 milyon, bizde 4,5 milyon örgün öğretimde. Peki, ben size bir şey söyleyeyim: Eğitim fakülteleri, mühendislik fakülteleri, hukuk fakülteleri gerçekten on yıl mezun vermese bizim Türkiye'nin ihtiyacı yok. Bana geçen laboratuvar teknikerleri bölümünden arkadaşlar geldi, mezunlar, bir şey talep ediyorlar Bakanlıktan, dediler ki: "Sağlık Bakanlığı 900 kişilik kadro açacakmış da bunun 2 bine çıkmasını istiyoruz." Peki, dedim, siz kaç kişisiniz? "100 bin" ve bu okullar hâlâ mezun veriyor.

İkincisi ise Kütahya'da demin AK PARTİ'li bir milletvekili arkadaşımız savundu, yanlış savunmayın; dünyanın en zor şeyi, eksik savunmayın. Gerçekten ağır, işiniz zor arkadaşlar, bunu kabul ediyorum.

Şimdi Kütahya'ya da geçeceğim. Türkiye'de hemen hemen 950 tane ilçe var, 270'inde KYK yurdu var, diğerlerinde yok. Ben size yer söyleyeyim, siz geldiniz, Dumlupınar. Dumlupınar ilçemizde bir meslek yüksekokulu var ama yurt yok. Öğrenciler kayıt yaptırmak için geliyorlar, adına aldaniyorlar, Dumlupınar Üniversitesi ve Dumlupınar'ın ilde olduğunu zannedip geliyorlar ve kayıt yaptırmadan gidiyorlar. Aynı şekilde Domaniç'te... Türkiye'de ilçelerdeki meslek yüksekokulu olan yerlerde gerçekten KYK yurdu yok ve oralarda ev de yok. Konut olmadığı için çocuklar kayıtlarını yaptırmadan gidiyor arkadaşlar; o yanlış. Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK'le konuşun da kontenjanları gerçekten azaltın, ihtiyaç yok. Almanya'yla nüfusumuz aynı...

Şimdi, Kütahya'ya gelince, daha önceki Bakan zamanında verilen şehir stadı sözü var -iki üç seçimidir veriliyor- şehir stadını şehrimiz için istihdam ediyoruz. Gürsel Bey gibi ben de teşekkür etmek istiyorum size Sayın Bakanım.

Şehirde bir tane yüzme havuzu yok, termal şehir, halka açık, gençlere açık yok. Termallerin çok olduğu şehirde... Bakın, burayı bir vakfa tahsis etmişler Sayın Bakanım; Gediz'de bir gençlik kampı var, Murat Dağı'nda, kış turizmine açık bir yer ve burası bir vakfa tahsis edilmiş gençlik kampı; ne olursunuz, bunu tüm gençlere açın olur mu?

Ayrıca, tarihin en önemli dönüm noktalarından biri olan yer, Dumlupınar ilçesinde bir gençlik merkezine ihtiyaç var. Çanakkale'de 110 bin kişiyle, gençle oraya gittiniz ya Sayın Bakanım, Dumlupınar da önemli merhalelerinden biri bu ülkenin, Kurtuluş Savaşı'nın en önemli merhalesi. Geldiğiniz yer, o Dumlupınar ilçesinin gençlik merkezi yok, ihya etmenizi talep ediyorum. Türk tarihinin en önemli noktası, 130 bin şehidin verildiği yer Dumlupınar'da bir KYK yurdu, bir gençlik merkezi olmak zorunda, olmazsa olmazdır; gençlik merkezini istiyoruz. Bir sonraki 30 Ağustos Zafer Bayramı'nda daha ciddi bir şekilde orada bir KYK yurdunun açılması ve gençlik merkezinin açılması bence olmazsa olmazdır; Dumlupınar'ı kimse bilmiyor. Demin arkadaşlar Çanakkale Tarihî Alanı'ndan bahsettiler, Uludağ tarihî alanından ama Dumlupınar olmazsa olmazdır ve ciddi bir stat istiyoruz.

Eksik olanları zaten biliyorsunuz, 3.000 liranın yetmediğine vicdanen hiçbiriniz de "Hayır." demeyecektir; onu da savunmayın.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kasap.

Değerli milletvekilleri, böylece milletvekillerimizin söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi on beş dakika soru-cevap yapacağız. Soru sonrasında da cevap kısmına geçeceğiz. Sisteme giriş sırasına göre sayın milletvekillerine söz vereceğim öncelikle Komisyon üyeleri, sonra da diğer milletvekillerimiz olmak üzere.

Sayın Altınsoy, buyurun lütfen.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak Aksaray ilimizde bugüne kadar yapmış olduğunuz hizmetler için teşekkür ediyorum.

Bir de talebimiz olacak. Yarı olimpiik yüzme havuzumuzun yer teslimi yapıldı, yapım ihalesi ne zaman yapılacak; onu öğrenmek istiyorum.

Bir diğer talebimiz de Aksaray ilimize yapılacak olan 10 bin kişilik stadyum ne aşamada, ne zaman ihaleye çıkarılacaktır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Bakanım, özellikle Adana'da şu andaki kapalı spor salonumuz çok eski, zaten eski 5 Ocak Stadyumu yıkıldı, millî park oldu. Şimdi, 5 bin kişilik kapalı spor salonuna acil ihtiyacımız var, bununla ilgili sizden yardım ve destek istiyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

2025 yılı için gençlik ve spor alanına ilişkin desteklenen proje sayısını 550 olarak planlamışsınız. Ancak bu planlamanın 2025 yılı sonu gerçekleşme tahminini 170 olarak revize etmişsiniz, 2026 için de 250. Hedefte yüzde 69 oranında sapma var, sebebi nedir, bu revize niçin oldu?

Diğer bir soru, yurtların doluluk oranı 2025 için yüzde 95 olarak planlanmış ancak 2025 yılı sonu tahminini yüzde 89 olarak revize etmişsiniz, neden? Öğrencilerin yurda yerleşmekle ilgili yoğun talepleri varken buradaki atıl kapasitenin sebepleri nedir, bunlar araştırıldı mı? Öğrenciler yerleşmek mi istemiyor, başka durumlar mı var, nedir? Bunların cevabını rica edeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Bakanım, Konya'da İslami Dayanışma Oyunları, birçok tesis; gerçekten Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak çok önemli yatırımlara imza atıldı; teşekkür ediyoruz.

Konya Akşehir deprem bölgesi, stat için depremden dolayı yıkım kararı var. Şimdi bazı ilaveler, ekler yapılmak üzere çalışmalar oluyor ama talebimiz buraya yeniden bir stat yapılması, dikkatinize arz ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle, tabii, Uşak'a yaptığınız yatırımlar için teşekkür ederim.

Burada, bizim bir stadyum ihtiyacımız var. Uşak stadyumu ne zaman yapılacak? Bir de Eşme ilçemize Kredi Yurtların bir yurt yapmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, teşekkür ederim.

Birinci sorum şu: Depremde yıkılan şehirlerde millî maçları oynatmayı düşünüyor musunuz? Geçtiğimiz aylarda voleybol takımımız oynamıştı, futbol takımıyla ilgili bir planlamanız var mı? Yoksa lütfen yapın, hiç olmazsa şehirlerimiz moral bulsun. Ayrıca, maalesef çok kötü günler geçiriyor Yeni Malatyaspor'umuz. Yeni Malatyaspor'a destek olmayı düşünüyor musunuz?

Deprem bölgesindeki takımlarımıza desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Uysal...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şırnak'ta yurt borcunu ödeyemeyen, borcu faize giren öğrenci sayısı kaç? Bakanlığınızın antrenör alımları nasıl yapılıyor? Antrenörlerin işsizlik ödeneği almaması için altı ile on ay arasında çalıştırılıp kırk beş elli gün üzerinden gösterildiği yönündeki hileli uygulamalara karşı bir açıklamanız var mı? Resmî tatillerde "gönüllülük" adı altında ücretsiz çalıştırılan personel uygulamasını ne zaman sonlandıracaktınız? Emek, karşılıksız bırakılmamalı.

Şırnak'ta sosyal tesisler hem uzak hem yetersiz. Servis olmadan sınırlı malzemeye, ekipmanla işletilen bu tesisler gençlere hizmet vermiyor. Şırnak'a gerçek bir bütçe ayrılmasını, tesislerin erişilebilir hâle getirilmesini istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yazgan...

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Bizim Edirne'mizin 25 Kasım Stadyumu var. Bu stadyum çürük raporu olduğu gerekçesiyle kullanılamıyor ancak hâlâ yıkımı olmadı. Başka yerde Edirnespor'umuz maçlarını oynuyor. Uzun yıllardır da yeni stadyum yapılması gündemde ancak bununla ilgili çalışmalar hâlâ başlamış değil. Buna başlamayı düşünüyor musunuz? Ayrıca, bir de biliyorsunuz ki Edirne'mizin geleneksel Kırkpınar güreşlerinin stadyumu da -siz de yerinde görmüştünüz- yeterince eskimişti. Buna da yeni bir stadyum ve yeni bir yer yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Avşar...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, Tekirdağ ilçelerinde kapalı spor salonuyla alakalı ihtiyacımız var. Bununla alakalı bir planlamanız var mı? 2015 yılında sözü verilen 20 bin kişilik stadyum ne zaman inşa edilecek? Bir de 4 adet soru önergesi vermişiz; gençlerin suç örgütlerine katılımının önlenmesi, Tekirdağ'da gençlik spor alanlarının depreme dayanıklılığına ilişkin; Bakanlığın 6 Şubat depremlerinde genç nüfusu desteklemesiyle alakalı çalışmaları, bir de genç nüfusun uyuşturucu, madde bağımlılığına karşı alınacak tedbirlerle alakalı. Bunlarla alakalı yasal süreçte cevapları vermiyorsunuz. Bu konuda bir uygulamanız veya açıklamanız var mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneşhan...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sayın Bakanım, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı 2024 yılında hangi spor kulüplerine ne kadarlık bir reklam katkısı sunmuştur? Reklam verilen spor kulüpleri ya da iş ve faaliyetler hangi kriterlere göre seçilmiştir? Millet bahçesi, Kale restorasyonu ve benzeri spor ve sporcuyla ilgili doğrudan ilgisi bulunmayan kaç yatırımın bütçesi Spor Toto Teşkilat Başkanlığı bütçesinden karşılanmıştır? 2025 yılında içinde bulunduğumuz sürece kadar aynı reklam bütçesi kaleminden harcanan tutar ne kadardır? Bunlar hangi kulüp iş ve faaliyetlerde kullanılmıştır? Spor Toto Teşkilat Başkanlığı 2024-2025 yıllarında hangi gazete, televizyon, radyo ve internet sitesine reklam vermiştir? Bunların tutarları ne kadardır?

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kasap...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Kütahya'ya ne zaman stat açılacak? Onun sözünü alayım. Dumlupınar ve Domaniç ilçelerimize KYK yurdu ve gençlik Merkezi... Kuruluşun ve kurtuluşun beldesi o 2 beldeye ne zaman KYK yurdu ve gençlik merkezi açacaksınız? O sözü almak istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, uyuşturucuyla mücadelede 10 milyon kişi için kişi başı 6 TL bütçe ayrılmış. Sizce bu, bu mücadele için yeterli bir para mı? Bunun için Cumhurbaşkanlığından ayrıca ödenek istemeyi düşünür müsünüz? Bir de 21 milyon TL Rizespor için sadece bir konser ücreti ödeyen, dışarıda aranan bir şahıs tarafından yapılan iş için eleştirildiniz. Bundan haberiniz var mı? Bununla ilgili bir bilgilendirme yaptınız mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt...

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Bakanım, Türkiye'de mevcutta kaç federasyon vardır? Bu federasyonlara bağlı kaç sporcu bulunmaktadır? Ülkemiz son yirmi üç yılda kaç madalya almıştır? Bunların dağılımları nasıldır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Gülsoy...

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım deprem bölgesi Osmaniye'mize bu yıl 1.700 kişilik öğrenci yurdumuzu açtı, teşekkür ediyoruz. Aynı zamanda depremde ağır hasar gören Osmaniye 7 Ocak Stadımızın da inşaatı başladı, teşekkür ediyorum. Bununla beraber Kadirli'mize bir yurt sözümüz vardı, ona ne zaman başlayacağız? Bir de Kadirli'de depremde hasar gören spor salonunun yapımına ne zaman başlayacağız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sarıtaş...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Genç kadın işsizliği yüzde 23,7; geniş tanımlı işsizlik ise yüzde 39'un üzerinde. Genç kadınların iş gücüne erişimini artırmak için Bakanlığınızın 2026 için finanse ettiği özgün projeler hangileridir?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, böylece milletvekillerimizin soru talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, Sayın Bakana gün içerisinde ve az önce dile getirilen soru, görüş ve önerilere karşı cevap hakkını kullanması için otuz dakika süre veriyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 2026 bütçemizle ilgili sayın milletvekillerimizin eleştirileri, görüş ve önerileri için teşekkür ediyoruz. Tabii, yapıcı öneriler var, onun dışında kritik yapılan konular var.

Öncelikle birkaç şeyi düzelterek başlamak istiyorum. Bağımlılıkla mücadele konusunda bütçemizin kalemindeki 59 milyon 400 bin liralık rakamla ilgili eleştiriler yapıldı. Tabii, bu teknik bir konu, biraz daha ifade etmemde fayda var. Bizim bütçemizin aşağı yukarı tamamı bağımlılıkla mücadeleyle ilgili konuda. Yaptığımız her spor tesisi her halı saha her yüzme havuzu her bir kulübe verdiğimiz destek her bir okula verdiğimiz destek her bir gençlik merkezinde yaptığımız faaliyet, oradaki kurslar; bütün hepsi gençlerimizin kötü alışkanlıklardan uzak tutulmasıyla -içkiydi, kumardı, diğer yasaklı maddelerin kullanılması- alakalı hususlardır. Dolayısıyla bu konuda Strateji Bütçeyle de görüşeceğiz; bu kalemin milletvekillerimiz tarafından eleştirildiğini, bu konuda teknik bir düzenleme yapılabilir mi, yapılamaz mı...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Her sene, her sene aynı şey.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Aslında, esasına baktığınız zaman 2026 bütçesinde toplamda bizim bütçemiz 300 milyar.

CEVDET AKAY (Karabük) - On binde 2,7.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dolayısıyla, 300 milyarlık bir bütçe içerisinde bunun büyük bir bölümünü biz bağımlılıkla mücadele için kullanıyoruz. Ben her zaman söylüyorum, konuşmalarında da söylüyorum: Spora yapılan 1 liralık yatırım 5 lira olarak geri döner. Bunu eğitimde de görebilirsiniz, toplumsal huzurda da görebilirsiniz, toplumsal uzlaşmada da görebilirsiniz, bir evdeki huzurda da görebilirsiniz. Düşünün, uyuşturucu kullanan bir çocuğun evindeki ailesine yaşattığı sorunları, çevresine yaşattığı sorunları hepimiz biliyoruz. Bir de spor yapan bir çocuğu gördüğünüz zaman o spor yapan çocuğun, ailesinin, annesinin, babasının, akrabasının, çevresindeki insanların ortaya koyduğu mutluluğu, sosyal barış açısından sporun ne kadar iyileştirici, ne kadar birleştirici olduğunu görürüz. Dolayısıyla, bu bütçeyle biz bütün anlamıyla gençleri önleyici kısmındayız biz aslında. Bağımlılıkla mücadeleyle ilgili Hükûmetimiz bakın, sadece 2025 yılında söyleyeyim: 18 Haziranda toplantı yapmış, 25 Temmuzda toplantı yapmış, 29 Temmuzda toplantı yapmış, 7 Ağustosta toplantı yapmış, 20 Ekimde toplantı yapmış; bizler de bunun bir paydaşız. Dolayısıyla bununla ilgili ortak çalışmalar ve değerlendirmeler var. O yüzden bütçemizdeki bütün bu hususun böyle algılanması yanlış bir şey ama dediğim gibi teknik bir husus, onu da düzeltmek için ben de Strateji Bütçe...

ERHAN USTA (Samsun) - Performans göstergeleri de yanlış Sayın Bakan, sadece alkol ve tütün konulmuş.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Eksikler varsa biz bu notları da aldık, siz de ifade ettiniz, alkol ve tütün konmuş, diğer hususları da... Şimdi, bunları, her bir bütçe konuşmasından, hem Parlamentoda bulunduğum süre içerisinde hem daha önceki görev yaptığım süre içerisinde ve şimdiki bütçelerden, her birinden bir eleştiriye, bir konuyu alıyoruz. Bu konuda tecrübeli arkadaşlarımız var, konusunda uzman olan arkadaşlarımız var. Hakikaten, belki biz oradan göremiyoruz, belki başka açılardan bakıyoruz; onların eleştirileri de onların yaklaşımları da bizim için çok çok kıymetli. Dolayısıyla, öncelikle bunu düzeltmek istiyorum

çünkü arkadaşlarımız sayıya bölüyorlar, 6 lira diyorlar, şunu diyorlar, bunu diyorlar; bunlar doğru değil. Bakın, ülkemizde hakikaten spor tesisi devrimi yaptık diyorum ben. Pek çok ücre köşelere kadar, köylere kadar, mahallelere kadar her tarafa, başta halı saha olmak üzere, spor tesisleri, kapalı spor salonları, ilçelerimize yüzme havuzları... Bakın, 700 küsur yüzme havuzu yapılmış ve şu anda inşaatı devam eden en az 100 tane var ve yeni talepleri hepimiz duyuyorsunuz burada. Bunların hepsi...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hekimhan'da yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - O talebi de aldık Veli Bey. Dolayısıyla sadece Malatya'ya... Oraya geleceğim sonra da.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, Hekimhan'la alakalı beni sıkıştırıyorlar buradan da.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biliyorum.

Dolayısıyla arkadaşlarımızın bu talepleri haklı. Yaptıklarımız var, onlar için teşekkür ediyorlar. Talepler var, yurtlarla ilgili talepler var, onlara da geleceğim.

Dolayısıyla, bağımlılıkla mücadele konusundaki bu yaklaşımı, dediğim gibi, Strateji Bütçeyle de görüşüp doğru bir noktaya, doğru bir rotaya oturtursak bu tartışmalara daha çok meyil vermeyiz, bu konuda yardımcı oluruz.

Tabii, özellikle hep söylüyorum, ben sporun içinden gelen birisiyim. Ben de Kasımpaşa'da büyüdüm, semtte çok arkadaşımız vardı, pek çok arkadaşımızı kötü alışkanlıklardan spor sayesinde kurtardık. Biz de bizzat bu işin içerisinde olduk, arkadaşlarımızın spora katılmasını sağladık ve bu kötü alışkanlıklardan uzak kalmasını sağladık. Ben de takım kaptanlığı yaptım. Onlara bu şekilde yaklaşarak -spor kulüplerinde yöneticilik yaparken- binlerce gence dokunduk. Dolayısıyla, gerçekten amatör spor kulüplerinin bulunduğu bölgedeki yaptığı işlerle, sahasıyla birebir... Bakın, sadece biz 2026 yılında bu amatör kulüplerimiz için bizim bütçemizden ayırdığımız -sadece amatör, diğer futbol değil- bu yılki hesabımızda -burada belki açık olarak gözüküyor ama- planlamamızda amatör spor kulüplerimize 1,5 milyar lira nakdî yardım planlıyoruz. Dolayısıyla, baktığınız zaman bu çok ciddi rakamlara geliyor ve biz yapmaya da devam ediyoruz. Geçtiğimiz yıl 500 milyona yakın yapıldı, bu yıl da aşağı yukarı 700'ün, 800'ün üzerine gelecek dolayısıyla artırarak devam ediyoruz. Ben biliyorum, yıllarca da idarecilik yaptım. Oralarda idarecilik yapmak, takımı maça götürmek, lisansını çıkarmak; nelerle karşılaştıklarını gayet iyi biliyorum. Araç talebinden tutun lisans talebiyle ilgili -arkadaşlarımız söyledi- tescille ilgili rakamlar ki onları da kontrol edeceğiz yani spora yönlendirilmesi için çok çok önemli. Tabii, yapılan tesislerin onarımından tutun şeyine kadar baktığımız zaman hepsi bu süreç içerisinde bağımlılıkla mücadele konusunda bizim için önem arz ediyor, öncelikle bunu ifade etmek istiyorum. Yine, bir konuyu da tekrar... Belki bütün konuşmacıların aşağı yukarı yüzde 50'si bu konuyu ifade etti; bunu böyle inşallah bir dahaki bütçemizde daha net bir şekilde ortaya koyarız, biz de bunun üzerinde değerlendirmeyi yapıp sizin önerileriniz çerçevesinde Strateji Bütçeyle ve kendi yapımızla bunu değerlendiririz.

Diğer bir konu, şimdi, KYK yurtlarımızla ilgili arkadaşlarımız söylediler. Tabii, bu yıl -ifade ettiğim gibi- 1 milyonun üzerine çıktık yurt kapasitesinde, tabii artarak da devam ediyor yurt inşaatımız. Önümüzdeki yıl da -yani planlaması yapılan talepler de var, onları da değerlendiriyoruz- öğrenci sayısına, öğrenci kaydına ve buna bağlı olarak yaklaşık olarak yapımı devam edenler tamamlandığı zaman 42 ile 50 bin arasında bir yurt kapasitesini tekrar sisteme sokacağız. İnşaatı devam edenler: Adana Sarıçam'da var, Ankara Çankaya'da var 2.500'lük, Çankaya'da bir tane daha var 1.500'lük, Antalya'da 1.000'lik. Yine, Finike'de 150, Antalya Alanya'da 1.500, Aydın Söke'de 500, Bursa İnegöl'de 305, Gemlik'te 500, Bursa Yıldırım 750, Düzce Akçakoca 200 yine Edirne'de 2.000'lik yapıyoruz, Eskişehir'de yapıyoruz 2.000'lik, Gaziantep Şehitkamil'de 2.000'lik yapıyoruz. İstanbul Başakşehir'de 4.000, İstanbul Sarıyer'de İstanbul Teknik Üniversitesi kampüsünde 1.300, İstanbul Tuzla'da 1.500; bu da Medeniyet Üniversitesi içerisinde. Kahramanmaraş -12 Şubat- Üniversitesinde bitmek üzere, oranı yüzde 89. 12 Şubat'ta, 1.333... Yine, 2.000... Yine, planladığımız Karabük'te 500, Eskipazar 500, Karabük Merkez 400, Kastamonu Çatalzeytin 400, Kayseri'de 2.660 başta olmak üzere bunlar devam ediyor. Rize'de aynı şekilde yapılan var, Samsun Ondokuz Mayıs'ta yapacağız, Urfa'da yapıyoruz. Yalova'da yapımı devam eden var, Zonguldak'ta var, Ereğli'de var. Dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanında bu yurtları yapmaya devam ediyoruz. Bir yandan da tabii, bu kapasiteyi öğrencilerimiz için, çok daha rahat ortamlarda konaklamaları için, barınmaları için de gerçekleştirmek istiyoruz.

Bir şeyi ifade etti arkadaşlarımız -YÖK Başkanıyla da görüşüyoruz biz, Millî Eğitim Bakanlığıyla da- bazı milletvekillerimiz, en son Fazıl Bey de söyledi; bu öğrenci kontenjanlarının gözden geçirilmesi gerekiyor, talep edilen mesleklerle alakalı güncellenmesi gerekiyor. Bununla ilgili YÖK Başkanı da açıklama yaptı, biz de bunu ifade ettik, bu çok çok önemli. Ülkemizin geleceği için, iş planlaması için hem teknik eleman açısından hem de diğer hususlar açısından bu planlama önemli. Bunu da YÖK Başkanıyla, Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber çalışıyoruz ve bunlarla ilgili açıklamalar da yapıldı. Gelecek dönemde de bir arkadaşımız da ifade etti, işte "50 bin avukat mezun oluyor, sorunlar oluyor." falan diye. Tabii bunlar önemli. Almanya'dan örnekler verdiniz; 1,4 milyon üniversite öğrencisi var Almanya'da, nüfusumuz aşağı yukarı aynı. Bir rakamı daha düzeltelim, arkadaşlarımızın bazıları "8 milyon" bazıları "7 milyon" diyor; bize gelen, YÖK'ten gelen rakamlar 3,8 milyon bu yıl ki rakam. Dolayısıyla yine yerleşme noktasında rakamlara...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Meslek yüksek okullarını o kapsama almadıkları için.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Onu söylüyorum, baktığımız zaman yuvarlayıp ona 4 milyon diyebiliriz ama şunu söyleyeyim: Bir de burada tabii, açık öğretimdekiler de var, diğer öğrenciler de var. Bir şeyi daha ifade etmekte fayda var, yurtlarımızdaki öğrencilerimize verdiğimiz hizmetleri ifade ettik yani sabah kahvaltısını ücretsiz olarak veriyoruz, akşam yemeğini de ücretsiz olarak veriyoruz ve öğrencilerimiz yurtlarda çeşitli eğitimler alıyor. Bu tamamen gönüllü, bunun bir altını çiziyorum, öğrencilerimizin hepsi eğitimlerine kendileri gönüllü olarak katılıyor. İsteyen istediği eğitime katılabilir; kimisi dil öğreniyor, kimisi bilgisayar öğreniyor, kimisi yapay zekâyla ilgili çalışıyor, kimisi başka konularda çalışıyor dolayısıyla bunların hepsi gönüllü. Yine, ifade etmek lazım, bu yurtlarımızdaki denetimlerimiz açısından söyleyeyim; yemeklerden şikâyet edildi, işte, yemek konusundaki tercihler konusunda. Nasıl yemekler belirleniyor? Yurtta bir komisyon var öğrencilerin de yer aldığı, onlar menüleri belirliyor ve bunları biz açık yaptık, mutfaklara kamera koyduk özellikle öğrenciler bunları izlesinler diye. Bunların denetimini de artırarak devam ediyoruz. Mesela, bir yurtta yurt müdürlerince görevlendirilen personel tarafından her gün denetim yapılıyor yemeğin tartılmasından şeyine kadar. Yurt müdürlüğünce oluşturulan komisyon tarafından ayda en az 2 defa denetim yapılıyor. İl müdürlüklerince oluşturulan,

içerisinde diyetisyenin de olduğu komisyon tarafından ayda en az 1 defa denetim yapılıyor. Bir de Bakanlığımız tarafından belirli dönemlerde denetim yapılıyor, kimseye haber verilmiyor, bizim merkezdeki arkadaşlarımız çeşitli görevler için gidiyorlar. Tabii ki eleştiriler var, öğrencilerimizin talepleri var; belki yemek lezzetinden, belki servisten, belki de sunuluş şekline soruları var. Bize bunları anında, "Gsb.biz" diye bir uygulamamız var, oradan öğrenci zaten bunu bildiriyor, yazıyor ve kendilerinin taleplerini biz hemen takibe geçiriyoruz. Yine, ifade ettik, öğrencilerimizin şikâyetlerini biz derhâl alıyoruz ve kısa sürede önce yurt müdürüne, yurt müdürünün üzerinde il müdürü başta olmak üzere ve merkezden takip ediyoruz. Dolayısıyla, bununla ilgili de bir çalışma var; daha yakından, daha şeffaf bir şekilde takip etmek için bu hususu da gerçekleştirmek istiyoruz.

Yine, kapasitesi 501'den fazla olan yurtlarda da gıda mühendisi ve diyetisyen çalıştırılması zorunlu bu işletmeler tarafından. Yine, sadece biz değil tarım il müdürlüklerimiz de bizi denetliyor, ben onu biraz evvel de ifade ettim. İl ve ilçe tarım müdürlükleri belirli periyotlarda denetleme yapıyor bize aynı zamanda. Tabii ki mutlaka insanın olduğu yerde şikâyetler var, eksiklerimiz olabilir, bunları tamamlamaya çalışıyoruz. Geldiğimiz noktada, kapasitenin artışıyla ilgili çalışmalarımızda -biraz evvel de ifade ettim- ciddi yatırımlar yapılıyor.

Bir de ilçelere talep ediliyor. İlçelerdeki öğrenci sayısına göre biz planlama yapıyoruz, bazılarını önceliklendiriyoruz. İşte Dumlupınar'a talepte bulunuldu, Domaniç'e bulunuldu. Yine, bazı ilçelerimizde okullarla alakalı talepler var, bunları önceliklendirerek sıraya koyuyoruz, yapıyoruz.

Özellikle, tabii, bizi bekleyen bir hususu da ifade etmekte fayda var: İstanbul'da 23 Nisanda meydana gelen depremde de gördük, bütün yurtlarımızın deprem kontrollerini yapıyoruz.

Yine, Bolu'da meydana gelen yangın nedeniyle pek çok yurdumuzun baştan aşağı kontrolünü yaptık, kapılarla ilgili, yangın çıkışlarıyla ilgili ortak, şeffaf bir şekilde...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sıkıntılar var yine de orada.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Valiliklerle oluşturulan yerler var, biz bunların bir kısmında...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Maliyeti ne kadar olacak?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Onunla ilgili işte "Bu seneki bütçeye koyduğunuz rakamlardaki o büyük bakım ne?" diye sordular...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - 3 milyar lira gibi bir rakam var, yeterli olacak mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şöyle söyleyeyim: Daha da artırmayı planlıyoruz çünkü biz ciddi şekilde bunu takip ediyoruz, bizim için öncelikli. Bakın, bir kısmını da zaten bu yıl yaptık ve başladık, hemen o olay olur olmaz tespitleri yaptık. Bazı yerlerde de... Arkadaşlarımız da ifade etti "Yurtlara girişlerde gecikmeler oldu." "Temizlikte sorunlar var." filan...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ondan sorumlu sizi buluyorlar, ben size söyleyeyim. Geç imza atmışsınız, öyle diyorlar.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şunu söyleyeyim: Hayır, hayır, kaynakları doğru bir şekilde...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Benim kulağıma o şekilde geldi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yanlış gelmiş size, biz bizzat takip ediyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Siz geç imzalamışsınız...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, ben hızlı hareket ederim, ben yıllardır Meclisteydim...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Tamam, konuşmanız falan hızlı da...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yok, her zaman hızlıyım ben.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ama bu sene birazcık performans düşüklüğü var gibi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sen merak etme, enerjim ve hızım yeterli, çok iyiyim. O yüzden...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlioğlu, Sayın Bakanı lütfen dinleyelim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hasret gideriyoruz efendim, ne zamandır göremiyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teşekkür ediyorum.

Tabii, bizim arkadaşlarımızın, bazı milletvekillerimizin dediği gibi, hem milletvekilliğim zamanında hem de daha önceki bakanlık dönemimde de muhalefetteki arkadaşlarımızla da diğer arkadaşımızla da ilişkilerimi iyi yönetmeye çalışan, onların eleştirilerini, görüşlerini dinleyen birisiyim ve bunların dönüşlerini de yaparım bir şekilde.

Tabii, özellikle şunu ifade edeyim: Öğrencilerimizin 3 bin liralık kredileriyle ilgili ifadelerde bulunuldu "3 bin lira yetersiz." denildi; yeni bütçe planlamasında 2026 yılı içinde yeni bir rakam ortaya çıkacak. Tabii, bazı karşılaştırmalar oldu, mutlaka bunlar doğrudur; şartlarımıza göre eleştirilebilir, eksiklikler vardır ama dediğim gibi, biz de bütçe içerisinde bunu artırmaya çalışıyoruz, talep ediyoruz.

Yine ben şunu da ifade etmek istiyorum: Özellikle, barınma noktasında "Büyükşehirlerde sorun var." deyip İstanbul'daki kapasitemizi 59 bin olarak söylediler; ocak ayında açacağımız Başakşehir, Topkapı, Zeytinburnu ve karşıda açacağımız yurtlarla beraber bu rakamımız 79 bine çıkacak. Dolayısıyla, yapmaya da devam ediyoruz, biraz evvel saydım, planlamalarda da var, en az 40 tane de planlamada var ve yenileme var. Dolayısıyla, doğru, öğrencilerimizin tabii sizlere gelen şikâyetleri var; bunlar bizim görevimiz, bunları alıp düzenlemek ve yönlendirmek. Mutlaka bu önemli bir husus, ifade etmek istediğimiz şeylerden bir tanesi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sayın Bakanım, burada özel üniversitelere zorunluluk getirilemez mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Evet, güzel bir konuya temas ettiniz. Tabii, biz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızla buna çalışıyoruz, YÖK Başkanımızla da görüştük; özel üniversitelerin kapasitelerinin yüzde 15'ine, hatta yüzde 20'sine yurt yapmaları noktasında bir zorunluluk getirmek için planlama yapıyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Orada fiyatların da düşük olması lazım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şimdi, bakın, örnek vereyim: Sadece İstanbul'da 44 tane özel üniversite var, bunların 28 tanesinin hiç yurdu yok, hiç. Bunların yöneticileriyle toplantı yaptım ben 2 defa. Yöneticileri geldi, mütevelli heyeti başkanları geldi, rektörler...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ama ticaret olarak görmesinler bunu.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Zaten düzeltmemiz gereken şeylerden bir tanesi de... Ben hakikaten burada da ifade ediyorum, vakıf ve özel üniversitelerin burada elde edilen gelirlerinin yine bu öğrenciler için harcanması gerekiyor.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ev gençleri ne olacak Sayın Bakan, ev gençleri?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakın, bir şeyi daha düzeltmemiz lazım, üniversiteye gelen gençlerimiz şehrindeki... Diyoruz ya, İstanbul'da 900 bin öğrenci var, tamam, bunların yüzde 50'sine yakını zaten bir şekilde İstanbul'da yaşıyor; zaten ikamet olarak orada yaşadığı için bizim yurtlarımıza başvuramıyor yani başvurması mümkün değil, biz öncelikle dışarıdan gelenlere yapıyoruz. Rakam olarak da ifade ettim, yüzde 97'ye yakın yerleştirme yaptık. Muhtemelen bu son rakamlar da yurtlar da tamamlanınca bu yüzde 98'lere, yüzde 99'lara çıkacak. İnşallah seneye çok daha rahat edeceğimizi düşünüyorum çünkü bir yandan kapasite, üniversitelerdeki kontenjanlar azaltılıyor, bununla ilgili YÖK çalışması var, bu yıl 100 bine yakın bir azalma oldu aşağı yukarı. Yine bu şekilde Kredi Yurtlar Kurumundaki konuyu ifade etmek istedim.

Yine, söylüyorlar "Bir kısmı niye boşaldı?" diyorlar. Öğrenci geliyor, yerleşiyor, bakıyor, çalışma ortamını sevmiyor, arkadaşıyla uyuşmıyor veyahut kendi arkadaşı birisini buluyor üniversitede... Hepimiz yapmışızdır, üniversitede bir sıra arkadaşı buluyor 2'nci sınıfta, 3'üncü sınıfta, bakıyor, diyor ki: "Beraber eve çıkalım." veya "Şuraya gidelim." filan. Böyle şeyler de var ama aileler tabii, genellikle bizim devlet yurtlarını tercih ediyorlar.

Yine, bir konuyu daha ifade edeyim; Türkiye Futbol Federasyonu'yla alakalı, yasa dışı bahisle ilgili mücadele konusunda ifade etmiştim. Şimdi, tabii, Bakanlık olarak, yasal sistem içerisinde oynanan oyunlarla ilgili "Player ID" dediğimiz kimlikle oynama şartını getirdik. Dolayısıyla, bunun iki sebebi var: Bir tanesi, işte, kimin, ne oynadığını takip edebilmek, banka hesabıyla vesaire. Diğeri de 18 yaşından küçüklerin buna, sisteme girememesi. Çünkü direkt girdiğiniz zaman MERNİS kontrol ediyor bu şahsın şeyini sistemde. Bununla ilgili yaklaşık bir yıldır çalışıyoruz Sayın Cumhurbaşkanımız Yardımcımız Cevdet Bey'in Başkanlığında; biz, MASAK, Adalet Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Aile Bakanlığı. Biz, Hazine ve Maliye beraber toplantılar yaptık, bunlarla ilgili toplantılar yaptıktan sonra da bir değerlendirme yapıldı. 29 Eylül'de de Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan kabine toplantısı sonrası açıklama yaptı "Yasa dışı bahis ve sanal kumarın kökünü kurutacağız." dedi, bununla ilgili eylem planını anlattı ve Sanal Ortamda Yasa Dışı Bahis, Şans Oyunları ve Kumarla Mücadele Eylem Planı 2025-2026 konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 1 Kasım 2025'te Resmî Gazete'de yayınlandı ve hepimize görevler verildi, biz de takip ediyoruz. Tabii, biliyorsunuz, Futbol Federasyonunun yaptığı uygulamaya baktığımız zaman da biz yaklaşık bir buçuk yıldır bunun üzerinde Adalet Bakanlığıyla, İçişleri Bakanlığıyla beraber yaptığımız çalışmalarda pek çok yasa dışı bahis ve kara para işleriyle uğraşan -Hazine ve Maliye Bakanlığı da bunun içerisinde- sitelerin kapatılmasından tutun -yapılan operasyonları belki basından da takip ettiniz- pek çok yasa dışı bahisle veya kara parayla ilgili operasyonlar yapıldı ve yapılmaya da devam ediyor. Adalet Bakanıyla da biz defalarca bir araya geldik -belki basında da görmüşsünüzdür- İçişleri Bakanımızla bir araya geldik. Yine, ifade ettiğim gibi, hatırlarsınız, geçen seneki bir maçla ilgili, bir sezon önceki Nazillspor-Ankaraspor maçındaki şike iddiasıyla ilgili sürecin soruşturması o zaman başlatıldı, biz de takip ettik. Ondan önce de ilk geldiğimizde Tuzlaspor'la ilgili bir konu vardı, onunla ilgili de soruşturma başlatıldı ve biz bunları takip ediyoruz. Yine, çıkarılan 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Yasası çerçevesinde de biz bütün mevzuatlarımızı tamamladık ve kulüplerin denetimine başladık; Süper Lig kulüpleri, 1. Lig kulüpleri, 2. Lig ve 3. Lig kulüpleri. Bunlarla ilgili bizim arkadaşlarımız görevlendirildi ve şu anda onlar oralarda çalışıyorlar, devam ediyorlar. Yani biz "Temiz Eller Operasyonu" diyebiliriz, temiz futbol istiyoruz, temiz spor istiyoruz. Bu işin içerisinde kim, ne yaptıysa hesabı mutlaka sorulacaktır, devletimiz bu noktada kararlı. Öncelikle Futbol Federasyonu bizden talep ettiği hakemlerin T.C. kimlik numaralarını bize verdi, Bakanlık olarak biz takip ettik, onlarla ilgili bilgileri, dokümanları verdik, onlar kendi sistemleri içerisinde... Biliyorsunuz, Profesyonel Futbol Disiplin Talimatı var, Futbol Disiplin Talimatı'nın 57'nci maddesi şunu söylüyor: "Futbol müsabakaları veya futbolla ilgili herhangi bir aktivite üzerine doğrudan veya dolaylı bahis ve benzeri şans oyunları oynamaları yasaktır." Kimler? Futbol federasyonu'yla ilgili işleri olanlar: Hakemi, futbolcusu, teknik direktörü, yöneticisi...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Gözlemci.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Gözlemci. Biliyorsunuz, 45 gözlemci... Bazıları istifa etti.

Dolayısıyla biz bu konuyu ciddi bir şekilde takip ediyoruz. Yani bunun kurulması için böyle sivrisineklerle değil de bataklıkla ilgileniyoruz çünkü bu alanda ciddi bir kara para aklama metodu var. Bununla ilgili devletimiz yine operasyonlar yaptı. Biliyorsunuz, başta Papara olmak üzere diğer hususlar var. Bunların hepsi bizim, Hazine ve Maliyenin takip ettiği, Adalet Bakanlığının hepsinin takip edip bunları ortaya koyduğu şeyler. Dolayısıyla bu mücadele kararlı bir mücadele. Biz biliyoruz, toplumda -sahada gezdiğim zaman arkadaşlarımız da söylüyor- ciddi şikâyetler var, gençlerimizin bu yöne yönelmeleriyle ilgili konular var. Yasa dışı kumarla ilgili, sitelerin kapatılmasıyla ilgili...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yasal kumarla ilgili?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - O da var, hepsi. Biz talepleri tabii dinliyoruz ifade ettiğim gibi.

Ama bakın, devlette bize Spor Toto Teşkilat Kanunu başta olmak üzere, 7258 sayılı Yasa'ya, bir de 6222 sayılı Yasa'ya göre bize verilen yükümlülükler var; İçişleri Bakanlığına, Adalet Bakanlığına, bizlere, hepimize verilen görevler var. Bu görevler çerçevesinde... Bakın, sadece rakamları, siz de ifade ediniz... Önceki dönemki Bakanlığımızda da biz bazı yasal düzenlemeler yapmıştık. Bu düzenlemeler sonrasında yine Meclisimize geldi, tekrar bazı düzenlemeler yaptık. Bunun amacı şu: Yasa dışı siteler yüzde 95 oranında "payout" veriyor. Dolayısıyla, bunu ortadan kaldırmak için biz de yakından takip ediyoruz. Özellikle yapay zekâyla ilgili çalışmalarımız var TÜBİTAK'la ortak. Birisi yasa dışı bahis sitesi açtığında, BTK, Hazine ve Maliye, tabii MASAK -bu işin içerisinde en çok aktif rolü alacak olan MASAK- ve biz birlikte oraya müdahale edip o siteyi hemen kapatıyoruz. Birini kapatıyorsunuz, hemen açıyor ama biz şimdi yapay zekâyı da işin içine katarak süratli bir şekilde bunu sistemden çıkarmak için çalışıyoruz. Bizim sorunumuz, hepimizin sorunu. Bununla ilgili gençlerimizin talepleri var, bu noktada Sayın Cumhurbaşkanımızın ciddi kararlılığı var, Hükûmetimizin kararlılığı var. Sizlerin bu eleştirilerde gösterdiğiniz şeylere baktığımız zaman da teşekkür ediyoruz. Bunları biz değerlendirip en hızlı şekilde aksiyon almaya devam edeceğiz. Yine, biz temiz spor istiyoruz, temiz.

Bir de şu konularda arkadaşlarımız bize eleştiride bulundu. Ben gerçekten yine deprem bölgesinde yaptıklarımızı ifade ettim; Malatya'ya yaptığımız yatırımlar ortada, yaklaşık 3,5 milyarlık yatırım yapıldı, Hatay'a 6 milyarlık yatırım yapıldı, yine Adıyaman'a 3 milyara yakın yatırım yapıldı, Osmaniye'ye yapıldı ve yeni yatırımlar da devam ediyor, deprem bölgesindeki bütün... İfade ettim, 28 milyarlık bir yatırımı deprem bölgesine sadece Bakanlık olarak yaptık. İşte Hatay'da yaptığımız yurtlar açıldı, bir kısmının inşaatı da devam ediyor.

Bir şey daha ifade etmek lazım. Tabii, şu çok çok önemli, oraya geleceğim... Sporcularımızın başarılarıyla ilgili eleştiriler. Tabii, doğru, olimpiyatlarda olimpik branşta Paris'te altın madalya alamadık ama Paralimpik'te alınan 10 tane madalya var, altın madalyası var, vesaire. Şimdi, en son 2025'te yapılan şampiyonalarda tekvandoda dünya şampiyonu olan kızlarımıza biz nasıl başarısız diyebiliriz veya ülkemiz başarısız diyebiliriz. Daha önce hiç madalya alınmayan branşlarda, jimnastikte madalya alındı, dünya şampiyonu oldu en son Adem Asil Macaristan'da, halterde dünya şampiyonluğu... Uşak'tan, İzmir'den arkadaşımız söyledi, diğer şehirlerimizden söyledi. Haltercilerimizi, Avrupa şampiyonu olmuş haltercilerimizi biz nasıl yok deriz? Yine, diğer branşlarda...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Okçuluk.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Okçuluktaki başarılarımıza niye yok diyebiliriz? İlk defa madalya aldığımız branşları niye yok diyebiliriz? Yine, Voleybol Bayan Millî Takımı'mızın ciddi... Ben o zaman Federasyon Başkanıydım ve daha öncesinden de biliyorum, voleybol salonlarının yapımına, Ankara'da ve İstanbul'da yapımına ben de o zaman katkıda bulunmuştum yani bunların çok gerekli olduğuna. Yine basketbolda başarıların gelmesi çok çok önemli. Basketbol Gelişim Merkezinin yapılmasını ve...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Cevap yok, Bakanlığa bağlı...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dünyanın en önemli, Avrupa'daki en önemli spor tesislerinden bir tanesi Basketbol Gelişim Merkezi İstanbul'da. Tabii ki basketbolda, bakın, U17 Takımı dünya 3'üncüsü, U16 Takımı dünya şampiyonu, U18 Takımı genel kategorilerde. Yani altyapılarda çok büyük sporcu bir şeyi var.

Yine, yetenek taraması çerçevesinde Millî Eğitim Bakanlığıyla biz çalışıyoruz. Bakın, okullarda görevlendirdiğimiz... İlkokullarda beden eğitimi öğretmeni yok. Bakın, sadece okullarda dokunduğumuz çocuk sayısı spor dalı eğitimlerinde 803.372 ilkokul öğrencisi. Buna biz antrenör gönderiyoruz, derse gönderiyoruz antrenörü. Yine tabii ki Avrupa 2'ncisi olan takımımızı basketbolda tebrik ediyoruz. Futbolda yine Dünya Kupası elemesi oynayacak Futbol Takımı'mız, Bulgaristan'la oynayacak Bursa'da; herkesi bekleriz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ev gençleri ne olacak? Bir araştırın, hiçbir şey yok yani.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ev gençleriyle ilgili arkadaşlarımız gündeme getirdi. Araştırmayla ilgili, şu anda Avrupa fonuyla bir araştırmamız başladı, Avrupa Birliğinden gelen bir fonla bir araştırma başlattık. Yine ifade ettiğimiz gibi...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yirmi üç yıl sonra ilk kez genç yok bütçede, ev gençleri yok, madalyalar var, bahis var... Tamam bölmeyeyim dedim ama ya, yapmayın Sayın Bakan ya!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tabii, bunların hepsi, sonuçlara baktığımız zaman da özellikle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla beraber -Bakana ifade ettik- 12 bin gencimize istihdam sağladık. Yine önümüzdeki yıldaki projemizde yaklaşık 1 milyarlık kaynakla beraber, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla beraber 150 tane fabrika açılacak ve burada 10 bin istihdam sağlanacak. Dolayısıyla...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Peki, bu mali danışmanlar ne? Onu da bir anlatın. Psikologların sayısı kadar mali danışman var Sayın Bakan. Bunlar neden var?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yine bakın, 2024'te 450 psikolog alındı, bu yıl yine psikolog alacağız. Yine, tabii, insanlar serbest istediği değerlendirmeyi yapmakta.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Arkaya biraz gençleri de koyun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tabii, bunların hepsi var; eğitim var, EYS'de eğitim yapıyoruz öğrencilerimize, gençlik merkezlerimizde gençlerimize.

Bakın, en önemli şeylerden biri de Çanakkale'ye 110 bin genç götürdük, bu yıl 150 bine çıkarmayı planlıyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Gençler aç, işsiz, yoksul, hayal kuramıyor, umutları yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yine ifade ettik, Dumlupınar önemli bir yer, orayla ilgili çalışmaları da ifade ettik. Bakın, gençlik kamplarımızda Seyahatsever Projesi'nde 250 bin genç insan seyahat edip ülkenin dört bir yanını gördü.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Geçen sene günlük 100 lira düşüyordu, mükemmel(!) Biz de gördük zaten gençlerin hâlini Sayın Bakan, biz de gördük!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dolayısıyla, yaptığımız çalışmalar artarak devam edecek.

Tabii, bütçemiz daha da fazla olsa daha çok iş yaparız ama yine de ifade etmek lazım daha iyisini yapacağız.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yüzde 4'ü zaten gençlere ayrılıyor Sayın Bakan, yüzde 4'ü!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Daha fazlasını yapıyoruz gençlik merkezleriyle. Bunların hepsi gençler için, her zaman gençlerimizle beraberiz, yapılan bütün yatırımlar...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Tabii, hep yanındasınız, yanındasınız; aynen(!)

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sadece burslara geleyim, 650 bine yakın burs veriliyor, 650 bin öğrencimize burs veriliyor, 860 bini de kredi alıyor.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Günlük 100 lira Sayın Bakan, günlük 100 TL!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir şey daha vardı: Kredileri biliyorsunuz, Kasım 2022'de çıkardığımız yasayla yaklaşık 32 milyarlık borç silindi, bunlara faiz işletilmiyor, öğrenci okulunu bitirdikten sonra iki yıl..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Harçlar kaldırıldı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, süreniz doldu.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir dakika daha, bir şey söyleyeyim...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika veririm.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Diğerlerine...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, şu Hekimhan ne oldu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Soracağım, biz notumuzu aldık projelerle ilgili.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, notu aldık...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İcraata bakacağız, tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İcraatını diyoruz biz ya! Şu, Hekimhan'ı bir yetiştirelim.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tamam.

Tamamlayayım ben.

Şimdi, tabii, öğrenci okulu bitirdikten sonra iki yıl ödemiyo. Bir şey daha söyleyeyim...

(Uğultular)

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şunu söyleyeyim: Tabii, talepleri aldık, ifade ettik. Her birinize ayrı ayrı cevap vereceğiz ve zaman zaman da görüşürüz. Bazı vekillerimizin de zamanları olursa çay içmeye bekleriz.

Yine teşekkür ederiz destekleriniz için.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Bu bazıları için dediğiniz...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Vereceğiz, merak etmeyin, merak etmeyin siz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Bakan, bürokratların içine genç ve kadın bürokratlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Kamplarla ilgili sorumuz vardı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Efendim?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Kamplarla ilgili sorumuz vardı, kamplarda sayıyla alakalı ciddi sıkıntı vardı, onu belirtmiştim size.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Onunla ilgili sizi davet ederiz, konuşuruz. Olur mu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakana teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ben teşekkür ediyorum.

Sağ olun her şey için.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkanım, Sayın Bakan; Hekimhan'la ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanına bir not ilettim. Bu konuyla ilgili...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İletti, aldım, havuzla ilgili talep iletti, konuyu gündemimize alıp yatırım planına alacağız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yapacak mıyız?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Alacağız yatırım planına.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Bakanım, biz de not ilettik.

VELİ AĞBABA (Malatya) - 2026'da yapacak mıyız Sayın Bakan?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakın, arkadaşlar, deprem bölgesi öncelikli.

VELİ AĞBABA (Malatya) - 2026'da yapacak mıyız? Ya, koca Malatya'ya 1 tane havuz istiyoruz ya!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Çok var, her tarafa yapıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, 1 tane Hekimhan'a, Hekimhan'a.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yaparız, yaparız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - "Tamam, yaparız." dedi.

(Uğultular)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakanım, bak, gelecek yıl...

AYYÜCE TÜRKŞ TAŞ (Adana) - Alparslan Türkeş...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Alparslan Türkeş Üniversitesine yeni...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Herkese teşekkür ediyorum, hepsini çözeceğiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakanım, gelecek yıl olmazsa bak, burada Plan ve Bütçede konuşuruz bak, haberiniz olsun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Merak etme ya, ayıp ediyorsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, Sayın Ağbaba, o zaman gidip bir de orada yüzeceğiz, merak etmeyin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Malatya'ya on binlerce konut yaptı, havuzu da yapar, Bakan notu aldı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Havuz önemli.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi oylamaya geçiyoruz.

Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 yılı bütçesi okundu)

13 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
Bağımlılıkla Mücadele (28)	22.35	01	03.05	50.000.000

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Mustafa Erdem
Antalya

Cavit Arı
Antalya

Cevdet Akay
Karabük

Veli Ağbaba
Malatya

Tahsin Ocaklı
Rize

Ümit Özlale
İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, ben konuşacağım Başkanım.

Bakanlığın bağımlılıkla mücadelede daha etkin çalışabilmesi için yetersiz olan ödeneğin artırılmasını talep ediyoruz. 9,9 milyon olan tutarı 50 milyon daha artırmak için bu önergeyi verdik.

Komisyon üyelerinin oylarıyla kabul edileceğini düşünüyorum yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum...

CEVDET AKAY (Karabük) - Sanki biz daha fazlayız Başkanım.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkanım, bak, elimizi kaldırdığımızda...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kasap, sizin oyunuz geçerli değil.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Ya, artırıyoruz merak etme...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Komisyon üyesi olmayan...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Komisyon üyesiyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Siz, bizim Komisyonun üyesi değilsiniz, sizin oyunuz geçerli değil.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Yani üye olmasam da el kaldıramaz mıyım?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kaldırırsınız ama ben saymıyorum.

(Gülüşmeler)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
28	22.67	01	05.02	5.000.000.000 TL

Erhan Usta
Samsun

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından yayımlanan Türkiye Uyuşturucu Raporu 2025 verilerine göre, ülkemizde uyuşturucu kullanımına bağlı ölümler alarm verici seviyelere ulaşmıştır. 2024 yılında 427 vatandaşımız madde bağımlılığı nedenleriyle hayatını kaybetmiş, bu sayı bir önceki yıla göre yüzde 42,3 artış göstermiştir. Daha da kaygı verici olan, bu kayıpların yüzde 37,5'inin 30 yaş altı gençlerden oluşmasıdır.

Genç nüfusun sağlığını, eğitim ve istihdam süreçlerini doğrudan etkileyen bu tablo, bağımlılıkla mücadelenin bir halk sağlığı meselesi olduğu kadar sosyal bir güvenlik sorunu hâline geldiğini göstermektedir. Madde bağımlılığı yalnızca bağımlı bireyleri değil aileleri, yakın çevreyi ve geniş ölçekte toplum yapısını tehdit eden derin bir kırılma yaratmaktadır.

2026 yılı bütçe teklifi kapsamında bağımlılıkla mücadele programına toplam 14,9 milyar TL kaynak ayrılmış olsa da bu kaynağın Bakanlık bütçesi içindeki payı yalnızca yüzde 0,02 yani 59 milyon TL düzeyinde kalmıştır. Böylesine ciddi bir toplumsal tehdit karşısında bu oran kabul edilemeyecek kadar düşüktür.

Adana, Antalya, İzmir, İstanbul, Gaziantep ve Samsun gibi büyükşehirlerde uyuşturucu kullanımının yaygınlığı ve sokak satıcılarının etkinliği artmakta; yapılan araştırmalar ve emniyetin hazırladığı raporlar, bu illerde çok boyutlu bir mücadele ihtiyacını açık biçimde ortaya koymaktadır. Özellikle Adana ve İstanbul'da gençler arasında sentetik maddelerin erişilebilirliği yükselmiş, okul çevrelerinde riskli temas yoğunlaşmış, rehabilitasyon ve tedavi kapasitesi talebi karşılayamaz hâle gelmiştir. Bu gerçekler, mevcut bütçe payının hem koruyucu önleyici hizmetler hem de tedavi süreçleri açısından yetersiz olduğunu göstermektedir.

Bu nedenle, bağımlılıkla mücadelenin daha kapsamlı, sürekli ve bilim temelli bir yapıya kavuşması için 2026 yılı bütçesinde ilgili programa ayrılan kaynağın artırılması zorunludur. Gençlerimizi, ailelerimizi ve toplum sağlığını tehdit eden bu yaygın sorun karşısında güçlü bir bütçe tahsisi devletin koruma yükümlülüğünün ve sosyal devlet ilkelerinin gereğidir.

Bu gerekçelerle, bağımlılıkla mücadele programına ayrılan ödeneğin artırılması teklif edilmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR(TL)
Yükseköğretim (62)	22.33	01	08.01	36.246.000.000

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Mustafa Erdem
Antalya

Cavit Arı
Antalya

Cevdet Akay
Karabük

Veli Ağbaba
Malatya

Tahsin Ocaklı
Rize

Ümit Özlale
İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet, lisans öğrencileri için ödenen burs miktarlarının yıllar içerisinde eridiğini görmekteyiz. 2002 yılında asgari ücretin yüzde 20'si kadarı olan burslar bugün için asgari ücretin yüzde 13,5'una düşmüş durumda, yetersizdir. Bu nedenle, ödeneğin 1 kat daha artırılması amacıyla söz konusu tertibe 36 milyar 246 milyonluk ödenek konulması için bu önerge verilmektedir.

Desteklerinizi bekliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	05.04	140.000.000.000

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

Adalet Kaya
Diyarbakır

Kamuran Tanhan
Mardin

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Türkiye'deki yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı yaşam şartlarını daha da zorlaştırmış, sayısı yaklaşık 7 milyonu bulan üniversiteli, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin yaşadığı geçinme ve barınma sorunlarını artarak krize dönmüştür. Buna karşılık hükümet 2024-2025 eğitim öğretim yılı için lisans öğrencilerinin aylık burs tutarını 3 bin lira, yüksek lisans öğrencilerinin aylık 6 bin lira ve doktora öğrencilerinin ise aylık 9 bin lira olarak belirlemiştir. Ancak bu tutarlar öğrencilerin özellikle barınma ve beslenme gibi temel hiçbir ihtiyacını giderecek bir düzeyde değildir. Bu sebeple üniversite öğrencilerinin insanca şartlarda eğitim hizmeti alabilmesi için bu tutarların lisans ve ön lisans öğrencileri için asgari ücrete endekslenerek her yıl asgari ücretin yarısı, yüksek lisans öğrencileri için asgari ücretin üçte 2'si, doktora öğrencileri için asgari ücret oranında olacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	08.01	100.000.000.000

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

Adalet Kaya
Diyarbakır

Kamuran Tanhan
Mardin

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçe...

Gerekçe:

Öğrenim gören gençler, mevcut politikalar nedeniyle hayata borç yükü altında başlamaktadır. Gençlerin, eğitim hakkını kullanabilmeleri için Kredi ve Yurtlar Kurumuna kredi adı altında borçlandırılması kabul edilemez. Gençlerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan borçlarının tamamı silinmelidir. Öğrencilere kredi yerine karşılıksız burs verilmelidir.

Gençlerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan tüm borçlarının silinmesi ve devam etmekte olan tüm öğrenci kredilerinin silinmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin artırılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİKKOD	ARTIRILAN MİKTAR
---------	----------	-----------	-------------	------------------

62	22.33	01	05.04	52.000.000.000 TL

Erhan Usta
Samsun

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

2024-2025 yükseköğretim istatistiklere göre ülkemizde 6 milyon 835 bin 115 üniversite öğrencisi bulunmaktadır. 2025 yılında burs veya öğrenim kredisi desteği alması planlan öğrenci sayısı 1 milyon 505 bin kişidir. Bu öğrencinin 870 bini geri ödemeli öğrenim kredisi, yalnızca 635 bini ise burs almaktadır. Dolayısıyla üniversite öğrencilerimizin yalnızca yüzde 10,5'ine geri ödemesiz burs imkânı sunulabilmektedir.

Verilen burs miktarının da günümüz ekonomik koşulları karşısında yetersiz kaldığı açıktır. Yoksullaşmanın derinleştiği, barınma ve besleme maliyetlerinin hızla arttığı bir dönemde gençlerimizin eğitimlerini sürdürebilmeleri aylık 3 bin TL bursla artık mümkün değildir. İhtiyaç sahibi olmasına rağmen burs alamayan öğrencilerimiz zorunlu olarak öğrenim kredisine yönelmekte, mezun olduklarında ise geri ödeme konusunda ciddi zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu nedenle, burs kriterlerinin ülkemizin güncel ekonomik ve sosyal koşulları dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi elzemdir. Böylelikle ihtiyaç sahibi yaklaşık 1 milyon öğrencinin burs ihtiyacı karşılanabilecektir.

Önergemizle burs alan öğrenci sayısının 1 milyona çıkarılması, burs ve öğrenim kredisi tutarlarının ise lisans öğrencileri için 3 bin TL'den 6 bin TL'ye, yüksek lisans öğrencileri için 6 bin TL'den 10 bin TL'ye, doktora öğrencileri için 9 bin TL'den 15 bin TL yükseltilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda ilgili program ödeneğinin 52 milyar TL artırması teklif edilmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	05.04	20.000.000.000 TL

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Şimdi, şu andaki burs miktarı gerçekten de yetersizdir. Asgari ücret enflasyon oranında artırılsa bile yine 2026'da yetersiz kalacaktır. Dolayısıyla, biz öğrencilerimizin yaşam standardını artırmak ve ailelerimizdeki yükü almak adına 20 milyar TL'lik ek bir ödenek teklif ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)

Yükseköğretim(62)	22.33	01	03.08	500.000.000
-------------------	-------	----	-------	-------------

Cevdet Akay
Karabük

Mustafa Erdem
Antalya

Cavit Arı
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu
Manisa

Veli Ağbaba
Malatya

Ümit Özlale
İzmir

Tahsin Ocaklı
Rize

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Burada istediğimiz şey, Kredi ve Yurtlar Kurumunun bakım ve onarımıyla ilgili yeterli kaynak yok, bu kaynağın artırılmasıdır; hepsi bu kadar. Bakalım iktidar milletvekilleri ne diyecekler bu teklife?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.36	01	06.05	200.000.000.000
62	22.33	01	03.08	50.000.000.000

Adalet Kaya
Diyarbakır

Kamuran Tanhan
Mardin

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Üniversite öğrencileri özellikle büyük kentlerde son zamanlarda yükselen enflasyon ve fahiş karlar üzerine ciddi bir barınma krizi yaşamaktadır. KYK yurtları yetersiz kalmakta, kendi imkânlarıyla eve çıkmak isteyen üniversite öğrencilerinin ise imkânları buna elvermemektedir. Her geçen gün öğrenci yurtları ve yurtların yetersizliğine dair haberler basına yansımaktadır. Gençler "Barınmıyoruz." diyerek eylemler gerçekleştirmektedir. Oysa, bu sorunun tümünden çözümü mümkündür. Bu nedenle, bin adet 500'er kişilik öğrenci yurdu yapılabilmesi ve mevcut yurtların asansörler başta olmak üzere bakım onarımlarının yapılabilmesi için söz konusu ödeneğin tahsis edilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler.. Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önerge geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR

62	22.36	01	06.05	40.000.000.000 TL
----	-------	----	-------	-------------------

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta..

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

AK PARTİ hükümetleri devlet yurtları inşa etmek yerine vakıf ve dernekler aracılığıyla barınma hizmeti sunan yapılara alan açmış ve bu politika sonucunda birçok şehirde barınma sorununu derinleştirmiş, devlet yurtlarının kapasitesi gençlerin ihtiyacını karşılayamaz hâle gelmiştir. Uygulanan bu yönlendirme politikası gençlerimizi cemaat ve tarikat bağlantılı yurtlara mahkûm etmiş, bu yurtlarda yaşanan baskı, şiddet ve ihmâl vakaları ise kamuoyunda büyük trajedilere yol açmış, bazı gençlerimiz ne yazık ki yaşamını yitirmiştir. Fetullahçı terör örgütünün geçmişteki yurt yapılanması ve bu yapıların gençlerimize yaşattığı mağduriyetler toplum hafızasındaki yerini korumaktadır.

Gençlerimizin barınma hakkı, sosyal devlet ilkesinin en temel unsurlarından biridir. Üniversite eğitimi için başka şehirlere giden öğrencilerimizin güvenlik, yaşam kalitesi ve psikolojik bütünlüklerini tehdit eden yurtlarda kalmalarının bir tercih değil zorunluluk hâline gelmesi kabul edilemez. Devlet yurtlarının yetersizliği, yüksek kira bedelleri ve artan yaşam maliyetleri nedeniyle pek çok gencimiz eğitime erişimde ciddi güçlüklerle karşılaşmakta, bazıları eğitimini yarıda bırakmayı dahi düşünmektedir. Gelişmiş ülkelerde öğrencilere sunulan nitelikli barınma imkânlarının ülkemizde sağlanamaması, üniversite eğitiminde fırsat eşitliğini zedeleyen en önemli unsurlardan biridir. Gençlerimizin güvenli, sağlıklı ve nitelikli barınma koşullarına erişebilmesi için devlet yurtlarının kapasitesinin artırılması, mevcut yurtların modernize edilmesi ve gençlerin cemaat veya tarikat yurtlarına mecbur bırakılmasının önüne geçilmesi zorunludur.

Önergemizle, 2025 yılında ilgili programa ayrılan kaynağın 40 milyar TL artırılarak yeni devlet yurtlarının yapılması ve mevcut yurtların fiziki, teknik ve sosyal imkânlarının iyileştirmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.34	01	05.03	100.000.000.000

Adalet Kaya
Diyarbakır

Kamuran Tanhan
Mardin

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Türkiye'de bulunan amatör spor kulüpleri sporun gelişmesi ve halkın spor hakkı için lokomotif niteliğindedir. Ancak sporun çeşitli branşlarında yaklaşık 25.250 amatör spor kulübü yeterli maddi olanaklara sahip olamadığı için faaliyetlerini sürdüremez bir noktadadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği nedeniyle amatör spor kulüpleri ise çok daha kötü bir durumdadır. Benzer biçimde, bölgesel eşitsizliklerden dolayı amatör spor kulüplerinin olanakları bölgesel düzeyde de farklılaşmıştır. Bu nedenle kamusal kaynaklarla pozitif ayrımcılık temelinde bölgesel eşitsizlikler de hesaba katılarak amatör spor kulüplerine ve özellikle amatör kadın spor kulüplerine maddi destek sağlanmalıdır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.34	01	05.03	1.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Dijitalleşmenin hızla arttığı günümüzde özellikle sosyal medya ve mobil uygulamalar üzerinden yayılan oyun, eğlence, şans oyunu görünümü platformlar, milyonlarca vatandaşımızı kontrolsüz biçimde sanal kumarın içine çekmektedir. Bu platformların büyük bir bölümü masum görünen oyun mekaniğini finansal risklerle birleştirerek kullanıcıları bilinç dışı harcama davranışlarına yönlendirmekte, özellikle gençleri kısa sürede bağımlılığa ve borç sarmalına sürüklemektedir. Ekonomik koşulların ağırlaştığı bir dönemde gençler hızlı kazanç ve eğlence vaadiyle kandırılmakta, bu durum psikolojik çöküntü, ekonomik kayıplar ve eğitim hayatında başarısızlık gibi ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Ancak sorun yalnızca gençlerle sınırlı değildir. Orta yaş ve yetişkin nüfusun da giderek artan bir bölümü çevrim içi bahis ve kumar siteleri üzerinden yüklü borçlar altına girmekte, aile bütçeleri ve sosyal ilişkiler derin şekilde zarar görmektedir. Bu nedenle sanal kumar tehlikesi, artık yalnızca bireysel bir sorun değil toplumsal bütünlüğü tehdit eden bir halk sağlığı meselesi hâline gelmiştir. Dolayısıyla, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı ve ilgili kurumlarca yürütülen yasa dışı bahisle mücadelede ortaya çıkan hukuki, idari ve teknik eksikliklerin giderilmesi zorunlu hâle gelmiştir. Yasa dışı bahis herhangi bir yaş sınırlamasının bulunmadığı, kredi kartı üzerinden borçlanmanın kontrolsüz bir biçimde teşvik edildiği ve yasa dışı para transferlerinin kolayca yapılabildiği bir alan olup özellikle gençler ve ekonomik kırılganlığı yüksek kesimler açısından büyük bir risk oluşturmaktadır. Bu faaliyetler yalnızca bireysel mağduriyetlere değil, aynı zamanda organize suç yapılarının finansmanına da hizmet etmekte, mali suçlar, kara para aklama ve uyuşturucu ticareti gibi alanlarla doğrudan bağlantı kurmaktadır.

Mevzuat gereği spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunları düzenleme, düzenletme, denetleme ve bu faaliyetlere ilişkin tüm izin süreçleri Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Başkanlığın gözetimi altındaki yasal bahis uygulamaları sorumlu oyunculuk ilkeleri çerçevesinde devlet güvencesi altında işlemektedir. Ancak yasa dışı bahis piyasasının internet ortamında hızla yayılması mevcut denetim kapasitesini aşmakta ve Başkanlığın yasal yetkilerini etkin şekilde kullanmasını güçleştirmektedir. Bu nedenle teknik altyapının güçlendirilmesi, siber izleme kapasitesinin artırılması ve koordineli denetim mekanizmalarının genişletilmesi için ek kaynak ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda etkin denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, gençleri hedef alan manipülatif reklam ve uygulama içi satın alma sistemlerinin düzenlenmesi, bağımlılık yaratan dijital oyun modelleri için özel hukuki çerçeve oluşturulması ve ailelerin ve gençlerin korunmasına yönelik bilinçlendirme programlarının artırılması gibi politikaların hayata geçirilmesi zorunludur.

Bu gerekçelerle yasa dışı bahisle mücadele kapasitesinin artırılması, teknik donanım, personel yazılım ve siber güvenlik altyapısının güçlendirilmesi amacıyla Spor Toto Teşkilat Başkanlığı bütçesine ek kaynak aktarılması elzem hâle gelmiştir. Önergemizle bu mücadeleyi daha etkin ve sürdürülebilir hâle getirmek üzere Başkanlık bütçesinde gerekli artışın yapılması teklif edilmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Son önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.36	01	06.05	1.000.000.000 TL

Sadullah Kısacık

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkanım, bu soru-cevap kısmında da gördük ki Adana başta olmak üzere birçok ilimizin spor tesis eksikliği var ve bunlar elzem. İlçelerde de eksiklik var. Bu eksikliklerin tamamlanması için 1 milyar TL'lik bir ödenek artışı öngörüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, böylece gündemimizde yer alan Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçe ve kesin hesabı kabul edilmiştir; hayırlı olsun.

Gündemimizdeki kamu kurumlarının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporlarını görüşmek üzere 14 Kasım Cuma günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.21